

**MİSAFİR KONUŞMACI DESTEKLİ ÖĞRETİMİN
ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÜLKELER
COĞRAFYASI DERSİNDEKİ AKADEMİK BAŞARI
VE MOTİVASYONLARINA ETKİSİ**

Turan AKSAKAL

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı

2021

(Her hakkı saklıdır)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
COĞRAFYA EĞİTİMİ BİLİM DALI

**MİSAFİR KONUŞMACI DESTEKLİ ÖĞRETİMİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ
ÜLKELER COĞRAFYASI DERSİNDEKİ AKADEMİK BAŞARI VE
MOTİVASYONLARINA ETKİSİ**

(The Impact of Guest Speaker Aided Instruction on Pre-service Teachers' Academic
Achievement and Motivation in Geography of Countries Course)

DOKTORA TEZİ

Turan AKSAKAL

Danışman: Doç. Dr. Namık Tanfer ALTAŞ

Erzurum
Mayıs, 2021

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Turan AKSAKAL tarafından hazırlanan “Misafir Konuşmacı Destekli Öğretimin Öğretmen Adaylarının Ülkeler Coğrafyası Dersindeki Akademik Başarı ve Motivasyonlarına Etkisi” başlıklı çalışması 06 /05 / 2021 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Coğrafya Eğitimi Bilim Dalında Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı:	Prof. Dr. Mete ALIM <i>Atatürk Üniversitesi</i>	Aslı ıslak imzalıdır
Danışman:	Doç. Dr. Namık Tanfer ALTAŞ <i>Atatürk Üniversitesi</i>	Aslı ıslak imzalıdır
Jüri Üyesi:	Prof. Dr. Fatih AYDIN <i>Karabük Üniversitesi</i>	Aslı ıslak imzalıdır
Jüri Üyesi:	Prof. Dr. Ümit ŞİMŞEK <i>Atatürk Üniversitesi</i>	Aslı ıslak imzalıdır
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Osman ÇEPNİ <i>Karabük Üniversitesi</i>	Aslı ıslak imzalıdır

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

.... / / 2021

Aslı ıslak imzalıdır

Prof. Dr. Adnan KÜÇÜKOĞLU

Enstitü Müdürü

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Doktora Tezi olarak sunduğum “Misafir Konuşmacı Destekli Öğretimin Öğretmen Adaylarının Ülkeler Coğrafyası Dersindeki Akademik Başarı ve Motivasyonlarına Etkisi” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

... / ... / 2021

Aslı ıslak imzalıdır

Turan AKSAKAL

☐ Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun/....../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

☐ Enstitü Yönetim Kurulunun/....../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

Doktora eğitimine başladığım ilk günden itibaren akademik gelişimime katkı sağlayan, çalışmalarımı destekleyen ve akademik danışmanlığımı yapan saygıdeğer hocam Dr. Öğr. Üyesi Yaşar GÖK'e, doktora eğitimimin devamında akademik danışmanım olarak her yönden beni destekleyen, yönlendiren kıymetli hocam Doç. Dr. Namık Tanfer ALTAŞ'a sabırları, özverileri, ilgi ve desteklerinden dolayı sonsuz şükranlarımı sunuyorum.

Araştırmanın her aşamasında zamanını ve yardımlarını esirgemeyen kıymetli hocalarım Prof. Dr. Mete ALIM'a, Prof. Dr. Ümit ŞİMŞEK'e, araştırmama yaptıkları katkılardan ve desteklerinden dolayı Doç. Dr. Hatice KUMANDAŞ ÖZTÜRK'e, Doç. Dr. Özlem ULU KALIN'a, Dr. Öğr. Üyesi Aşkın BAYDAR'a, Dr. Öğr. Üyesi Ali İLHAN'a, doktora çalışmalarım sırasında yakın desteğini gördüğüm kıymetli hocam Prof. Dr. Fatih AYDIN'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Araştırmanın uygulama aşamasına katılan misafir konuşmacılarımıza ve öğretmen adaylarımıza çok teşekkür ediyorum.

Turan AKSAKAL

ÖZ

DOKTORA TEZİ

MİSAFİR KONUŞMACI DESTEKLİ ÖĞRETİMİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÜLKELER COĞRAFYASI DERSİNDEKİ AKADEMİK BAŞARI VE MOTİVASYONLARINA ETKİSİ

Turan AKSAKAL

Mayıs 2021, 163 sayfa

Amaç: Bu araştırmanın amacı, yükseköğretimde, Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda okutulan Ülkeler Coğrafyası dersinde misafir konuşmacı destekli öğretimin öğretmen adaylarının akademik başarılarına ve motivasyonlarına etkisini incelemek ve de MKDÖ tekniğine yönelik öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemektir.

Yöntem: Bu çalışmada karma desenli araştırma yöntemlerinden açıklayıcı desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye'deki bir üniversitenin Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Ana Bilim Dalı 3. Sınıfının iki farklı şubesinde öğrenim gören 60 (DG=30, KG=30) öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak öğretmen adaylarının akademik başarılarını belirlemek için Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi (ÜCABT), motivasyon düzeylerini öğrenmek için Motivasyon Ölçeği, MKDÖ ile ilgili görüşleri belirlemek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda ÜCABT ve Motivasyon ölçeğinden elde edilen verilerin analizinde Bağımlı ve bağımsız örneklem t testi, ÜCABT ile motivasyon arasındaki ilişkiyi incelemek için Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon analizi, yarı yapılandırılmış görüşme formundan elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre, akademik başarı ve motivasyon açısından deney ve kontrol gruplarının ön test puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı, son test puanları arasında ise anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının akademik başarılarının ve motivasyonlarının süreç içerisinde yükseldiği, öğretmen adaylarının akademik başarıları ile motivasyonları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu ve öğretmen adaylarının misafir konuşmacı destekli öğretime yönelik genel anlamda benzer görüşlere sahip oldukları görülmüştür.

Sonuç: Araştırma sonucunda, misafir konuşmacı destekli öğretimin öğretmen adaylarının akademik başarıları ve motivasyonları üzerinde olumlu etkiye sahip olduğu ve öğretmen adaylarının misafir konuşmacı destekli öğretime ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Misafir konuşmacı destekli öğretim, misafir konuşmacı, akademik başarı, motivasyon, ülkeler coğrafyası

ABSTRACT

DOCTORAL DISSERTATION

THE IMPACT OF GUEST SPEAKER AIDED INSTRUCTION ON PRE-SERVICE TEACHERS' ACADEMIC ACHIEVEMENT AND MOTIVATION IN GEOGRAPHY OF COUNTRIES COURSE

Turan AKSAKAL

May 2021, 163 pages

Purpose: The aim of this study is to examine the impact of guest speaker aided instruction (GSAI) on pre-service teachers' academic achievement and motivation in geography of countries course that is taught at Social Studies Education Department and to determine the opinions of pre-service teachers about the GSAI technique.

Method: In this study exploratory design which is one of the mixed designed research methods is used. The study group of the research was consisted of 60 pre-service teachers from two different branches (DG=30, KG=30) of an education faculty social studies teaching department, third grade. To determine the academic achievement of pre-service teachers, Geography of Countries Academic Achievement Test (GCAAT), and to learn their motivation level Motivation Scale, and to determine their opinions about the GSAI technique semi structures interview forms were used as data collection tools. To analyze the data gathered from the GGCAT and the Motivation Scale paired and unpaired t tests, to examine the relation between GGCAT and motivation Pearson product-moment correlation coefficient, and to analyze the data from semi structured interview forms content analysis were used.

Findings: According to the findings of the study, for both academic achievement and motivation no significant differences found between the pre test scores. But there are significant differences between the post test scores. Also it was found that pre-service teachers' academic achievements and motivation levels increased during the process. There is a positive relation between academic achievement and motivation. And pre-service teachers have similar opinions on GSAI.

Conclusions: At the end of the study it was determined that GSAI has positive impacts on pre-service teachers' academic achievements and motivations, and they have positive opinions about the technique.

Keywords: Guest speaker aided instruction, guest speaker, academic achievement, motivation, geography of countries.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	i
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	ii
TEŞEKKÜR	iii
ÖZ.....	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ.....	x
ŞEKİLLER DİZİNİ	xiv
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	xv
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
Giriş	1
Araştırmanın Problem Durumu ve Önemi	1
Araştırmanın Amacı	6
Araştırmanın Sınırlılıkları	7
Araştırmanın Varsayımları.....	7
Tanımlar	7
İKİNCİ BÖLÜM	9
Kuramsal Çerçeve.....	9
Coğrafya Eğitimi	9
Coğrafya Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar	10
Yapılandırmacılık ve Coğrafya Eğitimi	11
Coğrafya Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Teknikleri	12
Misafir Konuşmacı.....	15
Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniği.....	16
Misafir Konuşmacı Seçimi ve Özellikleri.....	17
Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Yararları	19
Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinde Yaşanabilecek Sorunlar ve Eleştiriler	21
Motivasyon.....	23
<i>Motivasyon Kavramı</i>	23
<i>Motivasyon Kuramları</i>	24

İlgili Araştırmalar.....	29
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	37
Yöntem	37
Araştırmanın Deseni.....	37
Çalışma Grubu	39
<i>Deney ve Kontrol Gruplarının Denkliğinin İncelenmesi</i>	39
Veri Toplama Araçları	40
<i>Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi (ÜCABT)</i>	40
<i>Motivasyon Ölçeği</i>	44
<i>Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu</i>	44
Veri Toplama Araçlarının Geçerlik ve Güvenirliği	45
Uygulama Süreci (Denel İşlem).....	45
<i>Uygulama Öncesi Hazırlıklar</i>	46
Uygulama	47
Verilerin Analizi.....	52
<i>ÜCABT'nden Elde Edilen Verilerin Analizi</i>	55
<i>Motivasyon Ölçeğinden Elde Edilen Verilerin Analizi</i>	55
<i>Akademik Başarı ile Motivasyon Arasındaki İlişkiye İlişkin Verilerin Analizi</i>	56
<i>Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formundan Elde Edilen Verilerin Analizi</i>	56
Araştırmanın Geçerliği ve Güvenirliği.....	57
Araştırmacının Rolü	58
Araştırmanın Etiği.....	59
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	61
Bulgular	61
Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Öğretmen Adaylarının Akademik Başarıları Üzerindeki Etkisine İlişkin Bulgular	61
<i>Deney ve Kontrol Grubu ÜCABT Ön Test Uygulamalarından Elde Edilen Bulgular</i> ...	61
<i>Deney ve Kontrol Grubu ÜCABT Son Test Uygulamalarından Elde Edilen Bulgular</i> ..	62
<i>Deney Grubu ÜCABT Ön Test Son Test Uygulama Sonucunda Elde Edilen Verilerin Kıyaslanması İle İlgili Bulgular</i>	64
<i>Kontrol Grubu ÜCABT Ön Test Son Test Uygulamalarının Kıyaslanması İle İlgili Bulgular</i>	65
Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Öğretmen Adaylarının Motivasyonu Üzerindeki Etkisine İlişkin Bulgular.....	65

<i>Deney ve Kontrol Grubu Motivasyon Ölçeği Ön Test Uygulamalarından Elde edilen Bulgular</i>	66
<i>Deney ve kontrol grubu motivasyon ölçeğinin son test uygulamalarından elde edilen bulgular</i>	67
<i>Deney Grubu Motivasyon Ölçeğinin Ön Test Son Test Uygulamalarının Kıyaslanması İle İlgili Bulgular.....</i>	69
<i>Kontrol Grubu Motivasyon Ölçeğinin Ön Test Son Test Uygulamalarının Kıyaslanması ile İlgili Bulgular.....</i>	69
Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Öğretmen Adaylarının Akademik Başarıları ile Motivasyonları Arasındaki İlişkiye İlişkin Bulgular	70
Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Uygulanmasına İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri İle İlgili Bulgular	70
<i>MKDÖ Tekniğinin Olumlu Yönlerine İlişkin Öğretmen Adayı Görüşleri</i>	70
<i>MKDÖ Tekniğinin Olumsuz Yönlerine İlişkin Öğretmen Adayı Görüşleri</i>	77
<i>Öğretmen Olduklarında MKDÖ Tekniğini Kullanmayı Düşünüp Düşünmediklerine İlişkin Öğretmen Adayı Görüşleri.....</i>	81
<i>MKDÖ Tekniğinin Kullanımıyla İlgili Öğretmen Adaylarının Önerileri</i>	85
BEŞİNCİ BÖLÜM	87
Tartışma, Sonuç ve Öneriler.....	87
KAYNAKÇA	92
EKLER	100
EK-1. Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi (ÜCABT)	100
EK-2. Motivasyon Ölçeği	102
EK-3. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	103
EK-4. Misafir Katılımcı Gönüllük Sözleşmesi	104
EK-5. Öğretmen Adayı Gönüllülük Sözleşmesi	105
EK-6. Çalışma Takvimi	106
EK-7. Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi (ÜCABT) ve Motivasyon Ölçeği Testi Uygulama Görüntüleri	107
EK-8. Uygulama Görüntüleri.....	108
EK-9. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Görüntüleri Çözümlemeleri.....	109
EK-10 Motivasyon Ölçeği Kullanım İzni	140
EK-11. Pilot Uygulama İzni (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi).....	141
EK-12. Etik Kurul İzni (Atatürk Üniversitesi).....	142
EK-13. Etik Kurul İzni (Artvin Çoruh Üniversitesi).	143

ÖZGEÇMİŞ.....	146
---------------	-----

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. <i>Alderfer ve Maslow'un Kuramlarının Karşılaştırılması</i>	26
Tablo 2. <i>Ön Test- Son Test Eşleştirilmiş Kontrol Gruplu Yarı Deneysel Desen</i>	38
Tablo 3. <i>Ön Test- Son Test Eşleştirilmiş Kontrol Gruplu Yarı Deneysel Desen</i>	39
Tablo 4. <i>Azerbaycan, Gürcistan, Irak, Suriye, Türkmenistan, Afganistan Ülkelerine İlişkin Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi'nde Yer Alan Soruların Dağılımı</i>	40
Tablo 5. <i>Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi'nde Yer Alan Soruların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre Dağılımı</i>	41
Tablo 6. <i>Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi Madde Analiz Sonuçları</i>	42
Tablo 7. <i>Deney Grubu Uygulama Süreci</i>	46
Tablo 8. <i>Haftalık Ders Planı</i>	49
Tablo 9. <i>Araştırma Sorularına Göre Kullanılan Veri Kaynağı, Veri Toplama Aracı, Veri Türü ve Analiz Yöntemi</i>	57
Tablo 10. <i>Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği İçin Yapılan Çalışmalar</i>	58
Tablo 11. <i>ÜCABT'nin Ön Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Shapiro-Wilk Normallik Testi Sonuçları</i>	61
Tablo 12. <i>ÜCABT'nin Ön Test Verilerinin Levene's Testi Sonuçları</i>	62
Tablo 13. <i>ÜCABT'nin Ön Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımsız Örnekler t Testi sonuçları</i>	62
Tablo 14. <i>ÜCABT'nin Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Shapiro-Wilk Normallik Testi Sonuçları</i>	63
Tablo 15. <i>ÜCABT'in Son Test Verilerinin Levene's Testi Sonuçları</i>	63
Tablo 16. <i>ÜCABT'nin Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımsız Örnekler t Testi sonuçları</i>	63
Tablo 17. <i>Deney Grubu ÜCABT'nin Ön Test-Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımlı Örnekler t Testi sonuçları</i>	64
Tablo 18. <i>Kontrol Grubu ÜCABT'nin Ön Test-Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımlı Örnekler t Testi Sonuçları</i>	65
Tablo 19. <i>Motivasyon Ölçeğinin Ön Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Shapiro-Wilk Normallik Testi Sonuçları</i>	66
Tablo 20. <i>Motivasyon Ölçeği Ön Test Verilerinin Levene's Testi Sonuçları</i>	66
Tablo 21. <i>Motivasyon Ölçeği Ön Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımsız Örnekler t Testi Sonuçları</i>	67

Tablo 22. <i>Motivasyon Ölçeğinin Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Shapiro-Wilk Normallik Testi Sonuçları</i>	67
Tablo 23. <i>Motivasyon Ölçeğinin Son Test Verilerinin Levene's Testi Sonuçları</i>	67
Tablo 24. <i>Motivasyon Ölçeği Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımsız Örneklem t Testi Sonuçları</i>	68
Tablo 25. <i>Deney Grubu Motivasyon Ölçeğinin Ön Test- Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımlı Örneklem t Testi Sonuçları</i>	69
Tablo 26. <i>Kontrol Grubu Motivasyon Ölçeği Ön Test-Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımlı Örneklem t Testi Sonuçları</i>	69
Tablo 27. <i>Deney Grubu ÜCABT-Motivasyon Ölçeği Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı Sonuçları</i>	70
Tablo 28. <i>"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumlu Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar</i>	71
Tablo 29. <i>"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumlu Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları En Yüksek Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö9, Ö11)</i>	72
Tablo 30. <i>"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumlu Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları Orta Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö1, Ö6)</i>	73
Tablo 31. <i>"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumlu Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları En Düşük Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö7, Ö12)</i>	74
Tablo 32. <i>"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumlu Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu En Yüksek Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö5, Ö10)</i>	75
Tablo 33. <i>"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumlu Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu Orta Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö3, Ö8)</i>	76
Tablo 34. <i>"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumlu Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu En Düşük Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö2, Ö4)</i>	76

Tablo 35. <i>"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumsuz Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar</i>	<i>77</i>
Tablo 36. <i>"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumsuz Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları En Yüksek Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö9, Ö11)</i>	<i>78</i>
Tablo 37. <i>"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumsuz Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları Orta Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö1, Ö6)</i>	<i>79</i>
Tablo 38. <i>"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumsuz Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları En Düşük Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö7, 12)</i>	<i>79</i>
Tablo 39. <i>"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumsuz Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu En Yüksek Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö5, Ö10)</i>	<i>80</i>
Tablo 40. <i>"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumsuz Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu Orta Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö3, Ö8)</i>	<i>80</i>
Tablo 41. <i>"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumsuz Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu En Düşük Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö2, Ö4)</i>	<i>81</i>
Tablo 42. <i>"Öğretmen Olduğunuzda Derslerinizde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğini Kullanmayı Düşünüyor musunuz? Cevabınızın Sebeplerini Açıklar mısınız?" Sorusuna Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar</i>	<i>82</i>
Tablo 43. <i>"Öğretmen Olduğunuzda Derslerinizde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğini Kullanmayı Düşünüyor musunuz? Cevabınızın Sebeplerini Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları En Yüksek Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö9, Ö11)</i>	<i>82</i>
Tablo 44. <i>"Öğretmen Olduğunuzda Derslerinizde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğini Kullanmayı Düşünüyor musunuz? Cevabınızın Sebeplerini Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları Orta Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö1, Ö6)</i>	<i>83</i>

Tablo 45. <i>"Öğretmen Olduğunuzda Derslerinizde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğini Kullanmayı Düşünüyor musunuz? Cevabınızın Sebeplerini Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları En Düşük Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö7, Ö12)</i>	83
Tablo 46. <i>"Öğretmen Olduğunuzda Derslerinizde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğini Kullanmayı Düşünüyor musunuz? Cevabınızın Sebeplerini Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu En Yüksek Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö5, Ö10)</i>	84
Tablo 47. <i>"Öğretmen Olduğunuzda Derslerinizde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğini Kullanmayı Düşünüyor musunuz? Cevabınızın Sebeplerini Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu Orta Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö3, Ö8)</i>	84
Tablo 48. <i>"Öğretmen Olduğunuzda Derslerinizde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğini Kullanmayı Düşünüyor musunuz? Cevabınızın Sebeplerini Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu En Düşük Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö2, Ö4)</i>	85
Tablo 49. <i>"Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Kullanımıyla İlgili Önerileriniz Nelerdir?" Sorusuna Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar.....</i>	86

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Uygulama Süreci	48
Şekil 2. Uygulamaya İlişkin Görüntüler	52
Şekil 3. Analiz Sürecine Geçilmeden Önce Yapılan İşlemler	53
Şekil 4. Araştırma Sürecinin Özeti	60
Şekil 5. Grupların ÜCABT Ön Test- Son Test Ortalama Puanları	64
Şekil 6. Grupların Motivasyon Ölçeği Ön Test- Son Test Ortalama Puanları	68

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

DG	: Deney Grubu
KG	: Kontrol Grubu
MKDÖ	: Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim
TAP	: Test Analysis Program
ÜCABT	: Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın problem durumu ve önemi, araştırmanın amacı, araştırmanın sınırlılıkları, araştırmanın varsayımları ve konu ile ilgili temel kavramların tanımlarına yer verilmiştir.

Araştırmanın Problem Durumu ve Önemi

İçinde bulunduğumuz yaşam ortamında etkisini sürekli hissettiğimiz gelişim, değişim ve bunu sonucunda ortaya çıkan yenilenme birçok alanda etkisini göstermektedir. İnsanların karşılıklı sosyal ve kültürel etkileşimi, iletişimi, bilgilerini artırması, düşünce ufuklarını geliştirmesi bunlardan sadece birkaçıdır. Gelişim, değişim ve bunun sonucunda ortaya çıkan yenilenme durumlarına insanoğlu kayıtsız kalamamakta ve ayak uydurmak zorunda kalmaktadır. Buna kayıtsız kalmaya devam eden toplumlar gelişememekte, kısa bir süre içinde de diğer toplumlardan geri kalmaya başlamakta ve bir süre sonrada bu gerilik nedeniyle diğer toplumların baskısı altına girmeye başlamaktadır. Günümüz dünyasında ülkeler arası rekabette eğitimin önemini bilen ülke ve toplumlar öncelikli yatırımlarını eğitime yapmaktadırlar. Eğitim ülkelerin, ulusların, bireyin ve dahi tüm dünyanın dünü, bugünü, yarını üzerinde bu kadar etkiye sahip olduğu aşikardır.

Hemen hemen eğitimle ilgili her kitapta, her kaynakta eğitimle ilgili tanım ya da tanımlara rastlamak mümkündür. Tanımların birçoğu birbirine yakın ifadeler içerse de; yine de tanımlar arasında bazı farklılıklar görülebilmektedir. Bu tanımlar bazen ilgili alanı öne çıkartırken bazen de genel anlamda yer almaktadır. Eğitim ile ilgili yapılmış bazı tanımlamalar aşağıdaki gibidir.

Eğitim, kişinin kendi düşüncelerini, sosyal becerilerini ve davranışlarını istendiği gibi geliştirme veya amaç ve bilgiler edinme çabasıdır (Akyüz, 2014, s. 2). Eğitim, “bireyin yaşamını dengeli ve verimli bir şekilde sürdürebilmesini, içinde yaşadığı topluma yapıcı ve yaratıcı katkıda bulunabilmesini sağlayacak bir araçtır” (Gökalp, 2019, s. 1). Eğitim, “bireyin davranışlarında istenilen yönde ömür boyu süren değişme sürecidir” (Ünlü, 2014, s. 35). Eğitim, “bireyin kişisel yeteneklerinin toplumun kültür ve değerlerine uygun olarak geliştirilmesi ve onların gelecekteki toplumsal ve meslekî rollere hazırlanması için girişilen çabalar bütünüdür (Eskicumalı, 2014, s. 6). Eğitim, bireylerin okul içinde veya dışında toplum

yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine, doğrudan veya dolaylı yardım etmektir (Türk Dil Kurumu, 2005).

Yukarıda da görüldüğü üzere eğitimin tek bir tanımı yoktur ve bu tanımlar daha da artırılabilir. Bu manada eğitimin tanımlarından bir bölümünün yukarıda verilenlerde görüldüğü üzere eğitim tekil bir durum değildir ve kişinin yaşamı boyunca süren, kişide davranış değişikliği meydana getiren istendik bir süreçtir. O halde toplumların gelişmeleri temelinde eğitim yer almaktadır. Eğitim ülke ve milletlerin gelişmesinde, diğer ülke ve milletler arasında yer almasında önemli yer tutmaktadır. Ülke ve milletlerin gelişiminde önemli yer tutan eğitim sadece eğitim kurumlarında yapılmamakla ancak eğitimin belkemiğini eğitim kurumları oluşturmaktadır. Toplumların temelini ise bireyler oluşturmaktadır. Bu manada toplumun en küçük yapı taşı olan birey ve bireye eğitim veren eğitim kurumları önemlidir ve bu anlamda eğitim kurumlarının bireylere verecekleri eğitim önem arz etmektedir.

Eğitimin yapıldığı yerlerin başında da okullar gelmektedir. O halde okulların öğrenciye en iyi eğitim verebilmesi için topluma ve öğrenciye yararlı olabilecek öğeleri iyi belirlemesi ve buna göre eğitim verebilmelidir.

Eğitim ile öğretim birbirinden ayrılmaz iki olgudur ve bu kavramların en çok bir arada kullanıldığı ortam okullardır. Okullar aynı zamanda öğrenme yeridir. Öğrenme, Gökalp'e (2005) göre bir deneyim ya da denemenin/bilginin sonucunda davranışlarda meydana gelen sürdürülebilir ve kalıcı değişikliklerdir. Bu yönüyle öğrenme bireyin davranışlarında büyüme ile ilgili olmayan nispeten süreklilik arz eden bir değişimdir. Yine öğrenme, süreç içinde ürün ya da ürünü ortaya çıkartan süreçtir. Hatta öğrenme canlı ve cansız varlıkları birbirinden ayıran olgu olarak ta düşünülebilir. Öğrenme ile tanımların ortak noktalarına bakıldığında eğitimciler öğrenme için üç temel özellik saymaktadırlar: Bunlardan birincisi, bireyin davranışlarında öğrenme sonucu bir değişiklik olmakta, ikincisi, bu değişiklik yaşantı sonucunda oluşması ve sonuncu olarak da ortaya çıkan değişiklik geçici olarak değil kalıcı olarak görülmesidir.

Davranış değişikliği olan öğrenmenin oluşması ile ilgili literatürde birçok kuram ortaya atılmıştır. Öğrenmenin içeriğini açıklayan kuramların bir kısmı özetle şu şekildedir (Karaman, 2020):

1. Klasik Öğrenme Kuramları: En eski öğrenme kuramları olarak kabul gören klasik öğrenme kuramlarıdır. Bu kuram öğrenmeyle ilgili görüşleri inceleme zamanı açısından da iki alt başlık yer almaktadır. Zihinsel Disiplin Kuramı ve Duyusal İzlenim Kuramı.
2. Davranışçı Öğrenme Kuramları: Öğrenmenin temelde, uyarıcı ile davranış arasında bir bağ kurulmasıyla ortaya çıktığı, davranış değişikliğinin ise pekiştirme yoluyla

gerçekleştğini kabul eder (Turan, 2012). Bu kuram başlığı altında Thorndike ve Bağlaşımcılık/bağ kuramı, Pavlov ve Klasik Şartlanma Kuramı, Guthrie ve Bitişiklik Kuramı, Skinner ve Edimsel Şartlanma Kuramı yer almaktadır.

3. Bilişsel Ağırlıklı Davranışçı Öğrenme Kuramları: Geçiş niteliğinde olan bu kuramlar davranışçı kuramların ve bilişsel kuramların her ikisine de ait prensipleri içerir. Bu kuramlar alt başlığında Amaçsal Davranışçılık Kuramı ve Bandura'nın Sosyal Öğrenme Kuramı yer almaktadır.
4. Bilişsel Öğrenme Kuramları: Bu kuramlar alt başlığında Gestalt Kuramı, Bilgi İşlem Kuramı, Kavrama Yoluyla Öğrenme Kuramı, Ausebel'in Anlamlı Öğrenme Kuramı yer almaktadır.
5. İnsancıl Kuramlar
6. Nörofizyolojik Kuram
7. Diğer Öğrenme Kuramları

Öğrenme kuramları bağlamında coğrafya öğretiminde öğretimin hedefine ulaşabilmesi için çeşitli ilkelerin dikkate alınması gereklidir. Coğrafya öğretiminde kullanılan başlıca öğretim ilkeleri ise şu şekilde sıralanabilir (Doğanay, 1993, s. 109).

Öğrenene görelilik ilkesi

Yakından uzağa ilkesi

Bilinenden bilinmeyene ilkesi

Somuttan soyuta ilkesi

Açıklık ilkesi

Aktivite ilkesi

Bütünlük ilkesi

Güncellik ilkesi

Coğrafya öğretiminde kullanılan başlıca öğretim ilkeleri ana hatları ile şu şekilde açıklanabilir:

Öğrenene görelilik ilkesine göre; öğrenme her yaş ve düzeyde olacağı için öğrencilere sunulacak bilgiler öğrenciler için kullanılacak araç ve gereçler, uygulanacak metot ve teknikler, öğrenecek kişinin fiziksel, zihinsel ve sosyal seviyesi ile paralellik arz etmelidir. (Güngördü, 2002, s. 84). Mesela kayaçlar konusu lise düzeyindeki öğrencilere verilmesi gerekli olan bir konudur ancak kayaçların içerik yapılarının ayrıntılı şekilde lise öğrencilerine verilmesi doğru değildir, çünkü bu öğrencilerin kayaçlar konusunda uzman bir kişi kadar detaylı bilgilere sahip olmalarına gerek yoktur.

Yakından uzağa ilkesine göre; öğrenen birey, içinde bulunduğu, ilgi kurduğu nesnel olayları, daha rahat ve kolay algılar, yani öğrenir (Doğanay, 1993, s. 110). Bu öğrenmenin gerçekleşmesinden sonra ise daha uzakta gerçekleşen olay ve durumları yakındaki olayla bağlantı kurarak algılaması daha kolay olur. Mesela tarımsal üretimde verimi etkileyen faktörlerden sulamanın verim üzerine etkisi öğretilirken öncelikle yakın çevrede bununla ilgili örnekler verilmeli, bu örneklerden sonra bölge, ülke veya dünya ile ilgili genellemeler yapılmalıdır.

Bilinenden bilinmeyen ilkesine göre; öğretimde bilgiler, daha önce öğrenilmiş yani bilinen bilgiler üzerinden temellendirilir (Doğanay, 1993, s. 111). Bu sayede öğrenci bildiklerinin üzerine ekleye ekleye gider ve örüntü sağlam şekilde kurulmuş olur. Mesela temel iklimik bilgiler olan sıcaklık, nem ve yağış, basınç ve rüzgârlar kavramları hakkında bilgiye sahip olmayan bir öğrenciye iklim tiplerini öğretmek mümkün olmayacaktır. Bu nedenle öncelikle bu kavramların öğrenciye öğretilip, bu kavramların üzerine de iklim tiplerini öğretmek doğru olacaktır.

Somuttan soyuta ilkesine göre; insan hayatı boyunca somut olarak gördüğü, algıladığı şeyleri, onların soyut kavramlarla anlatılmasından daha kolay öğrenir (Ünlü, 2014, s. 68). Bu nedenle öğretim yapılırken soyut olaylar sonra, somut olaylar önce öğretilmeli ve soyut olaylar öğretilirken mümkünse somut olaylarla bağlantı kurularak, örnekler verilerek öğretilmelidir. Mesela dünyanın şeklini, dünyanın günlük ve yıllık hareketi öğrencilere kavratılmak istenildiğinde, bu soyut konuların model küre, lamba vb. araçlar kullanarak somut örnekler yardımı ile öğretilmesi soyut bilgilerin kalıcı şekilde öğrencilerde oluşmasına yol açacaktır.

Açıklık ilkesine göre; eğitimcinin dersi işlemesi sırasında ne anlatmak istediği kesin ve net olmalıdır (Ünlü, 2014, s. 69). Öğretmen öğreteceği konuyu karmaşık şekilde değil, öğrencinin anlayacağı tablolarla, grafiklerle, kelimelerle ve gerekirse eşanlamlı sözcükleri de kullanarak öğretmelidir. Mesela grafik yapılması gerekiyorsa tek bir grafikte çok fazla sayıda özelliği göstermek yerine, bu özellikler için ayrı ayrı grafikler çizilmesi doğru olacaktır.

Aktivite ilkesine göre; sezgisel bilgiler en iyi şekilde bu yolla öğretilir (Güngördü, 2002, s. 86). Aktivite ilkesi planlı ve amaçlı olarak beden ve zihin ile beraber bir şeyler üretmesini temel alır (Ünlü, 2014, s. 72). Bu öğrenme sırasında konunun özelliğine göre öğrenci öğreneceği konuyu yaparak ve yaşayarak öğrenmelidir. Burada hem öğreneceği konuya hazırlık anlamında hem de öğrendiği konuyu pekiştirme anlamında yaparak ve yaşayarak öğrenme faaliyetlerinde bulunulabilir. Mesela öğrencinin yaşadığı il konusu işlenirken, dersin sonunda öğrenciye yararlanacağı kaynak belirtilerek yaşadığı ilin derste belirtilen özelliklerini içeren haritasını çizmesi istenebilir.

Bütünlük ilkesine göre, eğitimi yapılan konular ve ortaya koydukları bilgiler arasında, bir bütünlük bulunmalıdır (Doğanay, 1993, s. 115). Öğretimi yapılan konular ve ortaya konulan arasında bir bütünlük olmalı, benzerlik gösteren konuların peş peşe sıralanacak şekilde işlenmesi ve işlenen bu konular arasında bağlantının kurulması gereklidir. Mesela Türkiye'nin jeolojik yapısı öğretilirken bunun öncesinde jeolojik zamanlar konusunun işlenmiş olması gerekir ki, öğrenciler jeolojik oluşumları sırası ile doğru şekilde kavrayabilsinler.

Güncellik ilkesine göre, verilen eğitim günlük basın ve yayın organlarını izleyen, bunlarda ortaya konan görüş ve düşünceleri eleştirebilen bireyleri yetiştirecek şekilde düzenlenmelidir (Doğanay, 1993, s. 118). Ancak burada gözden kaçırılmaması gereken husus, güncel olay ve durumları takip eden birey yetiştirirken bireylerin tek bir alanda ve tüm zamanını bu güncel olayları takip etmek için geçirmeleri şeklinde bunları yapmamaları, sonuç itibariyle dengeli bir şekilde zamanlarını değerlendirmeleri sağlanmalıdır. Güncellik ilkesine dikkat edilerek yapılan bir öğretime örnek olarak; depremler konusu verilirken kitapta yer almayan ama yakın dönemde ülke ya da dünyada yaşanan bir deprem olayı öğrencilere sorulabilir ve bu deprem hakkında bilgi vermeleri istenebilir.

Öğrenme işleminin gerçekleşmesi için çeşitli öğretim teknikleri kullanılır. Öğretimde kullanılan tekniklerden birisi de misafir konuşmacı tekniğidir (Bonwell & Eison, 1991; Fedoryshyn & Tyson, 2003; Hogan, 2009; Metrejean vd., 2002; Ormrod, 2004; Paul & Mukhopadhyay, 2005; Riebe vd., 2013; Sebba, 2000; Wortman, 1992)

Tsataros'a (2016) göre öğrencinin belirli bilgi alanlarındaki öğrenmelerini kalıcı sağlamak için misafir konuşmacı derse çağrılabilir. Misafir konuşmacıları sürece dahil etmek sınıfta gerçek dünyadan örneklerle desteklenmiş geleneksel olmayan sınıf tartışmalarını yaratmanın etkili bir yoludur (Kapucu, 2012).

İlgili literatür incelendiğinde, misafir konuşmacı tekniğinin akademik başarıya (Burton & Kitchen, 2011; Dalakas, 2016; Kim & Vail, 2011; McKain, 2012; Parks, 2019), bilgi edinmeye (Ashley, 2010; McRee vd., 2014; Merle & Craig, 2017; Robledo vd., 2014; Sage, 2013; Soiferman, 2019), motivasyona (Belser vd., 2018; Dalakas, 2016; McKain, 2012; Metrejean vd., 2002; Pajares, 2004; Parks, 2019) olumlu yönde etkisi olduğu görülmektedir.

Ashley'in (2010) yaptığı çalışmada öğrencilerin misafir konuşmacılı derslerin düzenli şekilde verilmesi yönünde görüş bildirdikleri, Belser vd.'nin (2019) çalışmasında öğrencilerin özellikle uygulamaları alanlarda misafir konuşmacıların verdikleri bilgileri çok değerli buldukları, McKain'in (2012) çalışmasında öğrencilerin gerçek yaşam hakkında daha çok bilgiye ulaştıkları, Merle & Craig'in (2017) çalışmasında öğrencilerin öğrenme deneyimlerini

zenginleştirdikleri, Sage'nin (2013) yaptığı çalışmada öğrencilerin kuramla uygulama arasındaki farkı daha iyi anladıkları belirtilmiştir.

Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin öğrenme ortamlarında uygulanmasına yönelik yukarıdaki belirtilen araştırma sonuçları bu tekniğin olumlu yönü olduğu ve öğrencilerin bu tekniğin derslerde kullanılmasını istediği yönündedir. Bu bağlamda coğrafya alanına katkı sağlayacağı öngörülen bu araştırma, misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde öğrencilerin akademik başarıları ve motivasyonları üzerine olumlu yönde etkili olacağı öngörülmektedir. Bu öngöründen hareketle, araştırmanın problem durumu “*Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda okutulan Ülkeler Coğrafyası dersinde misafir konuşmacı destekli öğretimin öğretmen adaylarının akademik başarıları ve motivasyonları üzerinde etkisi var mıdır? Ve öğretmen adaylarının MKDÖ tekniğine yönelik görüşlerini nelerdir?*” olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda, yapılan bu araştırmanın, MKDÖ tekniğinin Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda okutulan Ülkeler Coğrafyası dersinde misafir konuşmacı destekli öğretimin öğretmen adaylarının akademik başarıları ve motivasyonları üzerinde etkisini ortaya koyan bir araştırmanın olmaması ayrıca öğretmen adaylarının MKDÖ tekniği ile ilgili görüşlerini belirten bir araştırmaya alanyazında rastlanmaması açısından da önemli olduğu ve bu özellikleriyle de alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı’nda okutulan Ülkeler Coğrafyası dersinde misafir konuşmacı destekli öğretimin öğretmen adaylarının akademik başarılarına ve motivasyonlarına etkisini incelemek ve de MKDÖ tekniğine yönelik öğretmen adaylarının görüşlerini belirlemektir. Bu bağlamda araştırmanın problem cümlesi şöyledir:

Misafir konuşmacı destekli öğretimin Ülkeler Coğrafyası dersinde öğretmen adaylarının akademik başarılarına ve motivasyonlarına etkisi var mıdır?

Bu araştırma problemi çerçevesinde aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Misafir konuşmacı destekli öğretimin Ülkeler Coğrafyası dersinde öğretmen adaylarının akademik başarılarına etkisi var mıdır?
2. Misafir konuşmacı destekli öğretimin Ülkeler Coğrafyası dersinde öğretmen adaylarının motivasyonlarına etkisi var mıdır?
3. Ülkeler Coğrafyası dersinde misafir konuşmacı destekli öğretim alan deney grubu öğretmen adaylarının akademik başarılarıyla motivasyonları arasında bir ilişki var mıdır?

4. Ülkeler Coğrafyası dersinde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği kullanılan deney grubu öğretmen adaylarının uygulama hakkındaki görüşleri nelerdir?

Araştırmanın Sınırlılıkları

1. Araştırma, 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Artvin Çoruh Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı 3. Sınıf müfredatında yer alan Ülkeler Coğrafyası dersini alan 60 öğretmen adayı ile,
2. Araştırma, Ülkeler Coğrafyası dersi öğretim programında yer alan;
Gürcistan
Azerbaycan
Suriye
Irak
Türkmenistan
Kazakistan ülkeleri ile,
3. Öğretmen adaylarının MKDÖ tekniğine ilişkin görüşlerini değerlendirmek için yapılan görüşmeler 12 öğretmen adayının görüşleri ile sınırlıdır.

Araştırmanın Varsayımları

Araştırmaya katılan katılımcıların uygulanan veri toplama sürecine gönüllü bir şekilde katıldıkları,

Araştırma sürecinde elde edilen verilerin katılımcıların samimi görüşlerinden oluştuğu,
Deney ve kontrol grubundaki öğretmen adaylarının ders dışındaki zamanlarda istenmedik değişkenlerden etkilenme ihtimallerinin benzer olduğu varsayılmıştır.

Tanımlar

Misafir: “Konuk. Bir yere kısa bir süre kalmak için gelen kimse” (Türk Dil Kurumu, 2005).

Konuşmacı: “Bir toplulukta konuşan kimse, hatip, konferansçı” (TDK, 2005).

Misafir konuşmacı: Bir toplantıya veya derse konuşma yapması için davet edilmiş kişi (Merriam-Webster, t.y.). Bu çalışmada misafir konuşmacı ile kastedilen derste işlenen ülkenin vatandaşı olup, en az lise eğitimini vatandaşı olduğu ülkede almış, kendi ana dilinin yanında Türkçe konuşabilen kişi olarak dikkate alınmıştır.

Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği: Bir ya da birden fazla uzmanın gerçek yaşam deneyimlerini sınıfa getirmesi ile uygulanan ve kuramla uygulama arasındaki boşlukta köprü görevi gören bir öğretim tekniğidir (Cameron vd., 2012).

Başarı: “Başarma işi; bir işte elde edilen yararlı sonuç, muvaffakiyet” (TDK, 2005).

Akademik Başarı: Genellikle okulda okutulan derslerde geliştirilen ve öğretmenlerce uygun görülen notlarla, test puanlarıyla ya da her ikisiyle birlikte belirlenen beceriler veya kazanılan bilgilerin ifadesidir (Sarier, 2016).

Motivasyon: Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre, motivasyon kelimesi “Fransızca motivation” kelimesinden gelmektedir ve Türkçe manası olarak “güdülenme” olarak ifade edilmektedir (TDK, 2005).

İKİNCİ BÖLÜM

Kuramsal Çerçeve

Coğrafya Eğitimi

Coğrafya eğitimi coğrafya bilgisini öğrenmek ve hayatta kullanmak amacıyla yapılan öğretim etkinliklerini içerir (Ünlü, 2014, s. 41). Bu bağlamda coğrafya eğitiminin amaçları şu şekilde sıralanabilir (Aydın & Güngördü, 2016, s. 14):

Öğrencilere yakından uzağa doğru çevrelerini tanımalarına imkân tanıyarak, onların hoşgörülü bireyler olarak yetişmelerini sağlamak. İnsan ve çevrenin mekânsal farklılaşmadaki etkisini ortaya koymak. Kültürel değerleri öğretmenin yanında diğer kültürlerle saygılı olmak. Olaylara bütüncül bakabilen bireyler yetiştirmek. Ülkesinin kaynaklarını ve dünya ülkeleri arasındaki yerini çok iyi bilen, olayları yerel ve küresel ölçekte ele alarak düşünebilen ve yine yerel ve küresel ölçekte harekete geçebilen dünya insanı yetiştirmek. Bireylere sadece bilgi değil, aynı zamanda beceri, değer ve tutum kazandırmak; elde ettikleri birikimleri hem günlük yaşantıda hem de mesleki yaşantıda kullanarak uygulamaya dönüştürmelerini sağlamak. Dünyaya ait bilgileri organize etmek ve yaymak. Çevreye ve doğal afetlere karşı bilinç oluşturmak.

Coğrafya eğitimi çevresini tanıyan, hoşgörülü, farklı kültürlerle saygılı vb. bireyler yetiştirmeyi hedeflerken aynı zamanda bu bireylerin değer ve tutum kazanmalarını da sağlayarak bireylerin öğrendiği bilgileri uygulamaya dönüştürmelerini de amaçlamadığı görülmektedir.

Coğrafya öğretimi mekansal bir bilinç oluşturmada, sorumluluk ve sahiplik duygusu kazandırmada, yaşadığımız dünyamızda farklı kültürleri tanıyarak onları hoş görebilme ile aktif vatandaşlık eğitimini destekleyecek içeriğe sahiptir (Atasoy & Koç, 2015). Coğrafya eğitimi sadece aktif vatandaşlık eğitimini destekleyecek içeriğe sahip olmayıp başta yakın çevresi olmak üzere, kendi ülkesini ve dünyayı öğrenen bireylerin yetişmesine katkıda bulunmaktadır” (Şahin, 2003, s. 82). Bununla birlikte;

Coğrafya eğitimi, dünyadaki doğal ve beşeri problemleri farklı bakış açılarıyla incelemeyi ve farklı ölçekler kullanarak cevap bulmayı sağlar. Dünyayı genel ve yerel olarak anlamayı, haritaları anlamayı, araştırmacı anlayışı ve sınıf içinde ve dışında problem çözme becerilerini kazandırır. Coğrafya yardımıyla öğrenci, çevre hakkındaki sorunları anlamaya ve çözmeye odaklanır. Öğrenciler doğa ve sosyal bilimler arasında önemli bir bağ olan coğrafya konularını çalışırken farklı kültür ve toplumlarla karşılaşır. Böylece ulusların nasıl birbirlerine bağlı olduklarını kavrar. Bu onları, dünyada kendi ülkelerinin yeri, değerleri, hakları ve diğer insanlara karşı sorumlulukları hakkında düşünmeye sevk eder (Akt. Akşit & Şahin, 2011).

Bu yönleriyle coğrafya eğitimi uluslararası ortamda hoşgörölü, barış içinde yaşayan, dünyanın mevcut kaynaklarını doğru kullanan, bu dünyanın kendilerine dedelerinden miras kalmadığını, torunlarının emaneti olduğunu özümseyen bireyler yetiştirilmesinde önemli yer tutmaktadır.

Coğrafya Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar

Toplumlarda gelişmeler eğitim sisteminde meydana gelen değişimlerle ortaya çıkar ve bu toplumlardaki gelişmeler rekabet halindedir. Bu nedenle toplumların yaşamsal standartlarını daha üst seviyelere taşıyabilmeleri, hiç şüphesiz mevcut eğitim sistemlerinde uygulayacakları değişim ve yeniliklere bağlıdır (Alım & Altundaş, 2020).

Dünyadaki gelişmelere bağlı olarak coğrafya eğitimine ilgi ve verilen önem artmış, coğrafya eğitimi ile ilgili uluslararası toplantılar yapılmaya başlanmıştır. 1992 yılında Uluslararası Coğrafya Birliği (IGU) Coğrafya Eğitimi Komisyonu (CGE) ilk kez bir Uluslararası Coğrafya Eğitimi Bildirgesi yayınlamıştır (Akt. Artvinli & Kaya, 2010). Daha iyi bir coğrafya eğitimi için genel ilkeleri ana hatları ile ortaya koyan bu uluslararası çalışma (Artvinli & Kaya, 2010) coğrafyada sorular ve kavramlar, coğrafyanın eğitime katkısı, Coğrafya eğitiminde içerik ve kavramlar, uygulama için prensipler ve stratejiler, coğrafya eğitiminde araştırma başlıkları dahil olmak üzere toplam 10 bölümden oluşmaktadır. Dünyadaki tüm insanlara bu Uluslararası Coğrafya Eğitimi Bildirgesi tavsiye edilmektedir. Nitekim bildirgenin yayınlanmasından sonra bazı ölkeler coğrafya öğretim programlarını yeniden tasarlamaya girişmiş ve büyük oranda bu bildirgenin öngördüğü eğilimleri dikkate almışlardır (Artvinli & Kaya, 2010). Buna paralel olarak ölkemizde liselerde şu an uygulanan coğrafya dersi programı incelendiğinde öğrencilerin coğrafi bilgiler ışığında olaylara coğrafi bakış açısıyla yaklaşarak, coğrafi sorgulama becerileri kazanmalarının hedeflendiği görölmektedir (Aydın & Güngördü, 2016, s. 43).

Teknolojide görölen gelişmeler günümüz dünyasını küresel bir bütün haline getirmiş durumdadır. Küreselleşme tek bir alanda gerçekleşmeyip ölkelerin eğitim sistemlerine de etki etmektedir. Eğitim sistemi içinde yer alan coğrafya eğitimi de bu dönüşümden etkilenmektedir. Küreselleşme süreciyle birlikte uygulamalı coğrafyanın önem kazandığı öğrenci temelli coğrafya eğitimine doğru bir dönüşüm söz konusudur (Yasak vd., 2020). Bu dönüşüm olurken günümüz dünyasının gelişmiş ölkeleri başta olmak üzere çok sayıda ölkenin coğrafya eğitiminde çeşitli yeni yaklaşımlar ve eğilimler gözlenmeye başlanmıştır (Karakaş-Özür, 2007). Teknolojinin gelişmesi, internetin yaygınlaşması eğitim sisteminde bu uygulamaların yaygınlaşmasını sağlamıştır. Bu uygulamaların içinde coğrafi bilgi sistemi(CBS) önemli bir yer tutmaktadır. Coğrafi Bilgi Sistemi, coğrafi verileri kullanma ve toplama, coğrafi kavramları

sunma ve ortaya çıkarma, interaktif haritaları meydana getirebilme ve kullanabilme, coğrafi konuları/sorunları araştırma/inceleme ve problem çözme vb. öğrenme ve öğretme faaliyetlerini destekleyen interaktif bir sistemdir (Liu & Zhu, 2008). Coğrafi Bilgi Sistemi günümüz coğrafya eğitiminin vazgeçilmez bir koşuludur (Altaş & Değirmenci, 2016).

Her geçen gün değişen ve dönüşen dünyada eğitime yönelik yeni eğilimler (Yasak vd, 2020) ve yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Bu yaklaşımlardan birisi de yapılandırmacılık yaklaşımıdır ve coğrafya eğitiminde kullanılmaktadır.

Yapılandırmacılık ve Coğrafya Eğitimi

Yapılandırmacı anlayışa göre bilgi dışarıdaki bir kaynaktan alınmaz ancak dışarıdaki bir uyarıcı ile etkileşim sonucunda kişinin kendisi tarafından oluşturulur (Maharg, 2000). Yapılandırmacılık bilginin biriktirilmesi ve ezberlenmesi değil, düşünme ve analiz etme işlemidir (Keskinkılıç & Keskinkılıç, 2005, s. 70). Yapılandırmacı coğrafya öğretimi, bireylerin çok daha fazla düşünmesini, anlamasını, kendi öğrenmelerinden sorumlu olmalarını ve kendi davranışlarını kontrol etmeyi öğrenmeleri gerektiğini öne çıkarmaktadır (Akınoğlu, 2004). Coğrafya öğretiminde amaç, anlama, problem çözme ve bilgiyi yeni durumlarda kullanma becerisini geliştirme olarak ifade edildiği zaman öğrencinin bilgiyi aktif olarak oluşturduğu yapılandırmacılık gibi öğrenci merkezli yaklaşımlar ön plana çıkmıştır (Akınoğlu, 2004). Bu bağlamda ülkemizdeki coğrafya öğretim programı bilginin öğrenci tarafından yapılandırılması gerekliliğini savunan bir özellik arz etmektedir (Demirbaş, 2011, s. 31) ve derslerde yapılandırmacı yaklaşımla öğretim verilmesi esastır. Yapılandırmacı yaklaşımda öğrenci kendi öğrenmesinden sorumlu olup kendisine sunulan bilgiler arasından uygun olanları seçen ve işleyen kişi olarak öğrenmede etkin olan kişidir (Fidan, 1985, s. 65). Bu nedenle öğrenme ortamında öğretenden değil, öğrenen olan öğrencinin daha çok sorumluluk alması ve aktif olması gerekmektedir. Coğrafya eğitiminde de öğrenciler bu yaklaşıma göre yapılan öğretimde aktif durumda olmaları ve daha çok sorumluluk almaları gerekmektedir.

Coğrafya eğitiminde ezber ve bilgi biriktirmesi yapılmaz, bunun yerine analiz ve sentez ön planda gerçekleşir. Bu nedenle yapılandırmacılık coğrafya eğitiminde önemli bir yere sahiptir. Öğrencinin aktif olduğu yapılandırmacı yaklaşıma göre coğrafya eğitiminde kullanılabilecek öğretim model ve yaklaşımların bazıları şunlardır: 5E Modeli, işbirlikli, Öğrenme, Proje Tabanlı öğrenme, çoklu zeka kuramı, beyin temelli öğrenme, 4Mat öğrenme, araştırma-inceleme yoluyla öğretim (Coşkun, 2011).

Coğrafya Öğretiminde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Etkin bir öğretim yapabilmek için öğretmen tarafından kullanılabilir çok sayıda yöntem vardır. Coğrafya öğretiminde kullanılabilir öğretim yöntemlerini Aydın (2019) şu şekilde belirtmiştir: Anlatım yöntemi, gezi gözlem yöntemi, örnek olay yöntemi, gösteri yöntemi, probleme dayalı öğrenme, soru cevap yöntemi, tartışma yöntemi, deney yöntemi, drama yöntemi, proje tabanlı öğrenme, işbirlikli öğrenme.

Coğrafya öğretiminde kullanılan bu yöntemler ana hatları ile şu şekilde açıklanabilir:

Anlatım yöntemi: Bu yöntem geleneksel bir yöntem olup, öğretmen bilgilerini pasif bir şekilde oturarak dinleyen öğrencilere otokratik bir biçimde iletir (Güngördü, 2002, s. 14). Burada öğrenciler dinleyici, öğretmen anlatıcıdır ve öğrenciler anlatılanı dinlemek zorundadırlar. Diğer bir ifade ile bu yöntemde öğretmenden öğrenciye doğru tek yönlü aktarım söz konusu olduğundan öğretmen merkezlidir (Aydın, 2019, s. 62). Bu yöntem özellikle sözel bilgilerin öğretmence aktarıldığı sosyal bilimlerde yaygın olarak kullanılır (Ünlü, 2004, s. 142). Coğrafya öğretiminde de kullanılan bir yöntem olmasına rağmen diğer bilimlerden ayırıcı özellikleri bazı özellikleri mevcuttur Bunlardan biri, anlatım yapılırken coğrafi anlatım dilinin kullanılması, ikincisi ise anlatım sırasında fazla sayıda araç-gereçten yararlanılarak öğretim yapılmasıdır (Doğanay, 1993, s. 122). Bu nedenle coğrafya öğretiminde anlatım yöntemi kullanılırken sadece sözlü dil kullanılmamakta görsel olarak da araç gereçlerden de yararlanılmaktadır.

Gezi gözlem yöntemi: Geniş anlamıyla gezi - gözlem metodu, olayların meydana gelmiş olduğu ve bizzat devam ettiği yerlere giderek gözlem yapmak, yerinde değerlendirmelerde bulunarak, olaylar arası korelasyonları saptamaktır (Garipağaoğlu, 2013). Bu yönüyle gezi gözlem metodu ilişkileri ortaya koyma amacı da gütmektedir. Yine bu gözlem eğitim kademelerinin birisine özgü değildir. Akademik düzeyde coğrafi araştırmaların esasını oluşturan bu yöntem, şartlar ve imkânlar ölçüsünde ilkökul, ortaokul ve lise de çok yararlıdır (Güngördü, 2002, s. 95). Gezi gözlem yöntemi sınıf içi çalışmaları tamamlamak ve daha anlamlı kılmak amacıyla bir olayı, olguyu veya varlığı bulunduğu tabii şartlar içerisinde, bir rehber gözetiminde, planlı ve amaçlı bir şekilde gözlemleyerek, bu olay veya olguları derinliğine inceleme ve bunlar üzerinde değerlendirme yapmayı sağlayacak bir öğretim yöntemidir (Aydın, 2019, s. 73). Coğrafya eğitimindeki olaylar yeryüzünde meydana geldiği için gezi gözlem yöntemi coğrafya derslerinde önemli bir yere sahiptir.

Örnek olay yöntemi: Örnek olay yöntemi, gerçek yaşam deneyimleri ile öğrencileri yüz yüze getirerek öğretim ortamında kuram ve uygulama arasındaki boşluğun doldurulmasına yardımcı olan bir yöntemdir (Stensmo, 1999). İlk kez Prof. Langdell'ce 1870 yılından itibaren

öğretim yöntemi olarak Harvard Üniversitesi hukuk fakültesinde kullanılmaya başlanan bu yöntem (Kimbal, 2006), ilerleyen zamanda diğer alanlarda da yaygınlaşmıştır. Örnek olay inceleme tekniğinin amacı öğrencinin karar verme, seçme ve sonuca ulaşma ile ilgili süreçleri yaşamasıdır (Aydın, 2019, s. 69). Bu manada coğrafya derslerinde oldukça fazla konu örnek olay incelemesi biçiminde sınıfa etkinlik olarak getirilebilir (Ünlü, 2014, s. 168). Ders konusuna uygun olarak yaşanan her olay sınıf ortamında incelenebilir.

Gösteri yöntemi: Bu yöntem öğretmenin bir konuyu öğrencilere birtakım araçları göstererek ya da kullanarak anlatmaya çalışması şeklinde gerçekleşir (Ocak, 2020, s. 292). Bu yöntemin öğretim üzerine etkisi fazladır. Çünkü öğrenmenin kalıcı olması öğretimde istendik bir durumdur ve bu yöntem öğrencilerin bir konuyu iştirken aynı zamanda görmelerine olanak tanıdığı için daha kalıcı öğrenmeler sağlayabilmektedir (Aydın, 2019, s. 71).

Probleme dayalı öğrenme: Bu yöntem rasyonalizm yönteminden hareket edilerek üretilmiş bir yöntemdir (Güngördü, 2002, s. 103). Öğrenmenin temelinde yapılandırmacı öğrenme-öğretme anlayışının en önemli uygulamalarından olan bireyin hem zihin hem de beceri yönü olmak üzere iki yönden etkin katılımlarını gerektiren bir öğrenmedir (Ünlü, 2014, s. 203). Problem çözme yöntemi bu yönüyle sadece zihinsel işlemlere yönelik olmayıp öğrencilerin beceri yönüyle de aktif bir şekilde katılım göstermelerini gerektirir bir yöntemdir.

Soru cevap yöntemi: Soru-cevap yöntemi öğretmenin bir konuyla ilgili hazırladığı soruların öğrencilere sorulması ve öğrencilerin verdiği cevaplara göre değerlendirme yapılarak öğretim yapma esasına dayanır (Ünlü, 2014, s. 146). Bu yöntemle öğrencinin değerlendirilme imkânı da bulunur. Öğretmen soru-cevap yöntemini uyguladığında konunun en kritik noktalarının öğrenciler tarafından anlaşılıp, anlaşılmadığını öğrenebilir (Güngördü, 2002, s. 106). Bu yönüyle soru cevap yöntemi öğretmen içinde iyi bir yönlendirici olmaktadır. Coğrafya öğretim programında yer alan kazanımların bütününün işlenmesinde soru-cevap yöntemi kullanılabilir (Aydın, 2019, s. 64).

Tartışma yöntemi: Tartışma yöntemi, öğrencilerin anlamadıkları bir konuda veya eksik anladıklarında daha iyi anlayabilmeleri ve kavrayabilmeleri için kullanılan bir yöntemdir (Sarıgöz, 2013). Bu yöntemde öğrenciler gruplara ayrılarak tartışma ortamı oluşturulur. Bu sayede farklı yöntemlerle öğrenilen bilgilerin doğruluk derecelerini belirlemek ve bu bilgileri belirgin hale getirmekte içinde bazen başvuru olan yöntemdir (Ünlü, 2014, s. 188).

Deney yöntemi: Deney yöntemi, belli bir doğa olayını, etmenleri denetim altında tutarak sınıf veya deney odasında öğrencilere göstermek için yapılan plânlı bir deneme veya sınama işi olarak tanımlanabilir (Büyükkaragöz & Çivi, 1999, s. 94). Deney yöntemi bir yandan duyu yoluyla öğrenmeyi gerçekleştirirken, diğer yandan da bir bilimsel bilginin kazanılmasında esas

olan bilimsel yöntemin bizzat öğrenci tarafından uygulanmasını ve bir bilginin daha önce başkaları tarafından keşfedilip keşfedilmesine bakılmaksızın, bu bilginin yeniden keşfedilmesini sağlar (Aydın, 2019, s. 76). Bu sayede bu yöntem bilimsel çalışma ve sorun çözüme özelliklerinin öğrencilerde gelişmesini sağlar.

Drama yöntemi: Drama kavramı, tüm insan yaşamını içine alan, insanın tüm yaptıklarını, düşündüklerini, duyduklarını ve hissettiklerini soyutlanmış bir zaman ve mekanda, olduğu gibi, her hangi bir hazırlık olmadan canlandırma eylemidir. Öğretim yöntemleri içinde yer alan dramanın eğitimde kullanmakla eğlendirerek öğretmek amaçlanmaktadır (Aydın, 2019, s. 78). Bu yöntem ile öğrenciler için öğrenme ortamı aynı zamanda eğlence ortamı olarak ta düzenlenmiş olur.

Proje tabanlı öğrenme yöntemi: Bireysel ya da küçük guruplar aracılığıyla doğal koşullar altında yaşama benzeyen bir yaklaşımla problemlerin çözümünü amaçlayan bir öğrenme yöntemidir (Korkmaz & Kaptan, 2001). Bu yöntemle okul programlarında yer alan derslerin öğrenilmesinde proje çalışmaları yapılır ve öğrenme proje çalışmaları aracılığı ile gerçekleştirilir (Ocak, 2020, s. 297). Proje tabanlı öğrenme öğrencilerin kendi akıllarını yaratıcı, bağımsız ve sorumlu olarak kullanmaları konusunda öğrencilere zorunluluk getirir ve bu da onlara bir tatmin ve başarıma duygusu aşılar (Coşkun, 2011, s. 136). Coğrafya derslerinin birçok konusunda proje hazırlanarak (bilimsel araştırma basamaklarına da dikkat ederek) bu öğrenme yöntemi kullanılabilir.

İşbirlikli öğrenme: İşbirlikli öğrenme, paylaşılmış hedefleri başarmak için tek başına değil, birlikte çalışmaktır (Aydın, 2019, s. 90). Hedefe ulaşmak için grup üyeleri bir bütün halinde çalışırlar ve kişiler üzerine düşen görevleri yaparak grubun hedefe ulaşmasını sağlarlar. Burada amaç grup içinde görev verilen bireylerin birbirinden bağımsız hareket etmesi değil, bütünü oluşturan öğelerden bir tanesi olduğunun farkındalığında hareket etmeleri ve hedefe ulaşırken birbirlerinin ulaştığı sonuçları birleştirerek hedefe hep birlikte ulaşmalarının bilincinde olmalarını sağlamaktır. Bu sayede hedefe ulaşmak için birey burada hem kişisel sorumluluğunu hem de grup içindeki sorumluluğunun farkında olur.

Öğretim sırasında kullanılan yöntemlerin yanında aynı zamanda öğretimin etkinliğini yükseltmek ve öğrencilerde öğrenmeyi kalıcı hale getirmek için çeşitli öğrenim teknikleri kullanılır. Moran (1997) yaptığı bir çalışmada, aktif öğrenme tekniklerini şu şekilde ifade etmiştir: Alternatif Ders Anlatma Türleri, Yaşanmış Bir Olayın Çalışılması, Bilgisayar Araçlı Öğretim, Grup Çalışması, Tartışma (Öğrenciler Kendi Aralarında), Uygulamalı Öğretim, Tartışma (Sınıf ile), Tiyatral Öğrenme, Deney Yapararak Öğrenme, Misafir Konuşmacı, Kılavuz Eşliğinde Tasarlayarak Öğrenme, Sınıfta Ödev Yapararak Öğrenme, Multimedya, Problem

Çözümü, Oynayarak Öğrenme, Öğrenci Tarafından Öğretmene Soru Sorulması, Sunum Yaparak Öğrenme, Proje Hazırlayarak Öğrenme, Test ve Kısa Sınav ile Öğrenme, Görsel Bazlı Ders Anlatımıdır.

Yukarıda sayılan öğretim tekniklerinin yanında günümüzde teknolojinin gelişimine bağlı olarak ortaya çıkan ve yaygın olarak kullanılan teknikler de mevcuttur. Örnek olarak uzaktan eğitim (Çakmak, 2013) ve çevrimiçi eğitimin ve geleneksel yüzyüze eğitimin özelliklerini daha etkili öğrenmeyi gerçekleştirmek amacıyla birleştiren harmanlanmış öğrenme (Usta, 2007, s. 11) bu yöntem ve tekniklere örnek olarak verilebilir.

Öğretimin etkinliğini yükseltmek için uygulanan tekniklerin her birisinin kendisine özgü özellikleri mevcuttur. Derste hangi tekniğin kullanılacağına öğretmen karar verir ve öğretmen dersin içeriğine, öğrencilerin seviyesine, okulun bulunduğu çevreye, fiziki imkânlar vb. değişik unsurlara göre kararını verir. Öğrenme etkinlikleri içinde yer alan misafir konuşmacı tekniğinde misafir konuşmacılar öğrenene etkili bir öğretim hizmeti sağlamada kullanılabilir (Veznedarlıoğlu & Özgür, 2005).

Misafir Konuşmacı

Konuşma, “duygu ve düşüncelerin sözlere aktarılması, zihinsel yapı, süreç ve işlemlerin açığa kavuşturulması” (Güneş, 2014) olarak ifade edilir. İletişimin en önemli unsurlarından birisi olan konuşma sayesinde bireyler bilgilerini ve düşüncelerini karşısındakilere konuşarak aktarır.

Birden çok kişiye hitap eden kişi ise konuşmacıdır ve konuşmacı “Bir toplulukta konuşan kimse, hatip, konferansçı” (TDK, 2005) olarak tanımlanır. Konuşmacının etkili, açık düzgün konuşması beklenen bir durumdur. Tangün’e (1999) göre etkili konuşma yapmanın temel olarak altı unsuru vardır: Hazırlık yapmak, dinleyici odaklı olmak, sakin olmak, esprili olmak, vücudun pozisyonunu ayarlamak, tüm detayları kontrol etmek. Konuşmacı konuşmasına hazırlık yaparken konuşacağı konu hakkında hazırlıklı olmalı, hatta provada yapmalıdır. Konuşmasını dinleyicilerin özelliklerine göre planlamalı onlara uygun örnekler vermelidir. Konuşması sırasında heyecanını kontrol altına almaya çalışmalıdır. Konuşurken komik olmasına gerek yoktur ancak atmosferi yumuşatacak şekilde doğal ve esprili olmalıdır. Konuşmacı vücut dilinin özelliklerini bilmeli ve ona göre davranmalıdır. Son olarak konuşmacı nerede konuşacağını bilmeli ve detayları gözden geçirmelidir. Konuşmacı bu özellikleri bilip uyguladığı zaman konuşmasını etkili bir şekilde gerçekleştirmiş olacaktır ve dinleyicilerde bu konuşmacının konuşmasından istedik olan etkiyi almış olacaktır.

Sınıf ortamında derste öğrencilere öğretim veren öğretmenlerde bu açıdan bakıldığında birer konuşmacıdır. Öğretmenler derslerinde konuşmacı olarak sadece kendileri olabileceği gibi derslerine misafir konuşmacı da davet edebilirler.

Bir toplantıya veya derse konuşma yapması için davet edilmiş kişi (Merriam-Webster, t.y.) olarak tanımlanan misafir konuşmacıları sürece dâhil etmek sınıfta gerçek dünyadan örneklerle desteklenmiş geleneksel olmayan sınıf tartışmalarını yaratmanın etkili bir yoluna sebep olur. (Kapucu, 2012).

Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniği

Eğitimde başarıyı ve kalıcılığı artırmak için eğitim ortamı olarak kullanılan sınıf ortamında birçok teknik kullanılmaktadır. Dersi işleyen öğretmen tarafından kullanılan tekniklerden birisi de derslere misafir konuşmacıların davet edilmesidir. Tsataros’a (2016) göre öğrencinin belirli bilgi alanlarındaki öğrenmelerini kalıcı sağlamak için misafir konuşmacı derse çağrılabilir. Derslerde misafir konuşmacı kullanmak etkin öğrenme sürecinde etkili bir tekniktir (Bonwell & Eison 1991). Dalakas’a (2016) göre misafir konuşmacılar öğrencilerin eğitimsel deneyimleri için ciddi bir konudur. Misafir konuşmacılar öğrenciler için profesyonel rol modeli oluşturmaktadırlar (Snizek, 2005). Sosyal model kavramı (psikolog Albert Bandura’ca açıklanmıştır) bir rol modelinin gözlemlenmesiyle oluşan davranış değişikliği demektir (Pajares, 2004). Pajares’e (2004) göre model olma, motivasyonu davranışsal çıktı beklentilerini adım adım işleyerek etkiler. Bu özellikle model, gözlemci için önemli (anamlı) bir kişiye gerçekleşir. Örneğin gözlemcinin kendi yaşamında görmek istediklerini etkili bir biçimde yapan bir kişi ise etkisi çok olur. Sonuç olarak rol modeli olarak misafir konuşmacılar öğrenciler üzerinde önemli etki bırakmaktalar. Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinde gerek öğretmen gerekse misafir konuşmacı dersin bütününde tek başına öğretim veren kişi değildir. Ders sürecinin çeşitli bölümlerinde bazen öğretmen bazen de misafir konuşmacı öğretim veren kişi rolündedir.

Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinde öğretmen dışında misafir konuşmacı da öğretim sürecinin içindedir. Öğretmen dışında öğretim sürecinin içinde kişilerin olduğu başka teknikler de mevcuttur ancak misafir konuşmacı tekniği ile çeşitli yönleriyle bunlar birbirinden ayrılır. Mesela öğretmen dışında öğretim sürecinin içinde kişilerin olduğu bir öğretim tekniği de tutor destekli öğretim tekniğidir. “Tutor, kelime anlamı olarak özel hoca, özel öğretmen veya özel ders veren kişi olarak tanımlanabilir” (Gökalp, 2019, s. 250). “Öğrenme sürecinde yardıma ihtiyacı olan öğrencilere bireysel yardım imkanı verilmesi anlayışına dayanan tutor destekli eğitim, genellikle öğrenciye verilen bir ödev, problem çözümü gibi konularda öğrenciye verilen desteği içerir” (Ocak, 2020, s. 337). Tutor destekli öğretim tekniğinde yardıma ihtiyacı olan

öğrencilere bu öğretim tekniği kullanılır. Yani yardım istemeyen öğrencilere tutorların yardımı söz konusu değildir. Oysa Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinde yardıma ihtiyacı olan öğrenciler diye bir ayrım yoktur, misafir konuşmacı tekniği yardıma ihtiyacı olup olmadığı ayrımı yapılmadan tüm sınıfa uygulanan tekniktir. Tutor destekli öğretim tekniği bireysel yardım imkanı verirken misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinde bireysel destek söz konusu olmayıp hedef kitle öğrenim ortamında bulunan tüm öğrencilerdir. “Tutorlar konu anlatmaktan ziyade, kazanıma yönelik uygulanmış bir etkinliğin eksikliğini gidermek, pekiştirme çalışmaları yapma, öğrenme yetersizliklerini giderme gibi çalışmalara katkıda bulunurlar” (Ocak, 2020, s. 337). Misafir konuşmacı ise konu anlatır, soru sorar, soru cevaplandırır. Yani bir bakıma öğretmen gibi sınıfta aktif olarak görev alır ve bunları yaparken öğretmen de öğrenme ortamında hazır bulunur. Özel olarak uygulanmış bir etkinlikteki eksikliği gidermek için değil, yapılan etkinliğe bilgi ve tecrübesi doğrultusunda öğretmenin yanında katkıda bulunur. Tutor destekli öğretim tekniğinde tutor, öğrenci tarafından cevabı bulunamayan, cevaplandırılmayan soruların cevaplarını öğrencinin bulması için yardımcı olur, ipuçları ve ön bilgiler verir. Özetle ifade etmek gerekirse, tutor destekli öğretim tekniği dersten sonra uygulanan bir bireysel öğretim tekniği olup, yardım isteyen, yardıma ihtiyacı olan öğrencilere uygulanan ve özel eğitim şeklinde verilen öğretim tekniği iken misafir konuşmacı destekli eğitim tekniği öğrenme ortamında bulunan tüm katılımcıları hedefleyen bir öğretim tekniği olup misafir konuşmacı öğretmenle birlikte öğrenme ortamında bulunur ve özel olarak öğrenci seçmez, tüm öğrencilere eşit şekilde davranır.

Misafir Konuşmacı Seçimi ve Özellikleri

Misafir konuşmacı öğrencinin dikkatini ders içeriğine çekecek birisi olmalıdır (Riebe vd., 2013). Misafir konuşmacılar kendi deneyimlerini öğrenciye aktarırken karşılıklı iletişimden uzak durmamaları gerekir (Paul & Mukhopadhyay, 2005). Fedoryshyn ve Tyson’a (2003) göre misafir konuşmacılara yol gösterilmelidir ama işleyeceği derse adım adım müdahale edilmemelidir. Misafir konuşmacı prestijine göre değil, kişiliğine, hevesine, coşkusuna göre seçilmelidir.

Ashley’e (2010) göre misafir konuşmacıları davet ederken şu üç öneri dikkate alınmalıdır:

1. Misafir konuşmacıyı kişisel olarak öğretmen bulmalı ve kendisiyle bire bir öğretmen konuşmalıdır.
2. Dersin hedefleriyle bağlantılı profesyonel ipuçları paylaşabilecek ve kişisel örneklerle vurgular yapabilecek konuşmacılarla çalışılmalıdır.

3. Misafir konuşmacının etkili bir sunum yapması için öğretmen önerilerde bulunmalıdır, örneğin düz anlatımdansa soru-yanıt kullanması vb. türünde.

Brown'a (1954) göre bir misafir konuşmacı davet edildiğinde sınıfta neler olup biteceği ve sınıf ortamı kendisine ayrıntılı olarak anlatılmalı, sınıfın büyüklüğü, öğrencilerin yaş grubu, özellikleri, dersin ne kadar sürmesi gerektiği açıklanmalı ayrıca davet kişisel olarak yüzyüze ya da telefonla yapılmalıdır. Yine misafir konuşmacı ile açık konuşulmalı, kendisinden ne istendiği açık açık anlatılmalı, dersi nasıl işlenebileceğiyle ilgili düşünceler aktarılmalı ve davet sırasında resmi bir hava yaratılmamalıdır.

Literatürde derse çağırılacak misafir konuşmacıların kimler olacağı ile ilgili genel olarak ortak fikirler mevcuttur. Misafir konuşmacı birçok alandan çağırılabilir; önceki mezunlar, öğretim üyeleri, profesyonel yaşamdan bireyler ve rehberlikçiler (öğrencilere rehberlik eden PDR gibi) (Metrejean vd., 2002). Payne vd.'ne (2003) göre dört tip misafir konuşmacı vardır: Alanda deneyimi olanlar, öğretim elemanları, önceki mezunlar ve yazarlar.

Seçilen misafir konuşmacıların sunumunu müfredat dahilinde dikkatlice idare etmek görevi öğretmenin (Riebe vd., 2013) olup, etkili bir öğrenme deneyimi için misafir konuşmacının sunumunun ders hedeflerinden uzaklaşmaması gereklidir (McCleary & Weaver 2009, s. 406). Misafir konuşmacılar sunumlarını görsel öğelerle zenginleştirmeli ve etkinliklere öğrencileri de dahil etmelidir (Wortman, 1992).

Okul yönetiminin isteği gereği misafir konuşmacıları resmi davetle çağırarak gerekebilir (Hogan, 2009; Ormrod, 2004). Bu yüzden öncelikle misafir konuşmacının resmi davetle yapılıp yapılmaması konusunun öğrenilmesi gereklidir. Misafir konuşmacılar davet edilirken özgeçmişlerine bakılarak seçilebilir (Poling, 2000). Özgeçmişe bakarak seçim yapılacak ise; misafir konuşmacılardan kişisel geçmişleri hakkında bilgi vermek üzere hazırlıklı gelmeleri istenmelidir (Payne vd., 2003, s. 339).

Misafir konuşmacılar teknik yardımın yanında oryantasyona da ihtiyaç duyabilir. Öğrencileri, sınıfın bir yabancıya gözünden nasıl görüldüğü konusunda hazırlamak ve konuşmacının kendisini olabildiğince rahat hissetmesini sağlamak yararlı olacaktır. Misafir konuşmacının sunumundan önce, konuyu kısaca öğretmenin özetlemesi ve misafir konuşmacının konuyla ilgili deneyiminden, donanımından öğretmenin söz etmesi ve bu şekilde misafir konuşmacıyı öğrencilere tanıtmaları gerekir. Bu hem derse katılımı arttıracaktır. Hem de öğrencilere kendilerine dikkat etmeleri gerektiğini hatırlatacaktır (Sage, 2013).

Öğretmen misafir konuşmacıyı derse çağırmadan önce konuyla ne kadar ilgili olduğunu araştırmalı, derste bütün etkinlikleri misafir konuşmacı ile birlikte koordine etmeli ve

planlamalı, dersle ilgili beklentilerini özetlemeli, misafir konuşmacıyı konuşmaya başlamadan önce öğrencilere uygun bir biçimde tanıtmalı, misafir konuşmacının ifade ettiği önemli fikirleri ve kavramları tekrarlamalı ve konuşmanın sonunda misafir konuşmacıya kısa bir teşekkür konuşması yapmalıdır (Wanjala (2014).

Misafir konuşmacılar öğrencilere heves, gerçekçilik, güvenirlik ve öğrenme deneyimi getirebilir ama bütün bunlardan önce öğrencilerle çalışmaktan çok memnun olduğunu ifade ederek söze başlayabilir (Sebba, 2000). Bu da öğrencilerle içten çalışmaktan memnun olan misafir konuşmacı seçimini önemli kılar.

Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Yararları

Derse çağrılacak misafir konuşmacının yararları ile ilgili literatürde birçok bilgi mevcuttur. Literatürde misafir konuşmacı tekniğinin yararları ile ilgili görüşler aşağıda belirtilmiştir.

Dikkatli bir şekilde planlanmış misafir konuşmacı etkinliği hem öğrenciler, hem eğitimciler, hem misafir konuşmacı hem de üniversite için yararlıdır (Metrejean vd., 2002). O halde bu teknik, sadece öğrencilere değil; gerek eğitimcilere, gerek bizzat etkinliğe katılan misafir konuşmacıya ve hatta etkinliğin yapıldığı üniversiteye de yararlı olabilmektedir.

Misafir konuşmacılar öğrencilere pratik bilgi (Dalakas, 2016) ve öğrencilerin olaylara farklı bakış açılarıyla yaklaşımlarını sağlayan gerçek yaşam deneyimlerini paylaşırlar (Casper & Balgapol, 2020; McKain, 2012). Bu durumda pratik bilgi vermenin yanında misafir konuşmacılar aynı zamanda yaşam deneyimlerini de paylaşarak öğrencilerdeki bakış açılarının gelişimine katkıda bulunurlar.

Misafir konuşmacılar kuramla uygulama arasındaki boşlukta bir köprü görevi görür (Cameron vd., 2012). Misafir konuşmacıların konunun iç yüzünü bilmeleri öğrencilerin kuramla uygulamayı bütünleştirmelerini kolaylaştırır (Bridges, 1999). Misafir konuşmacıların konunun iç yüzünü bilmeleri öğrencilerin teorik bilgilerini uygulama manasında da faydalı olduğu ifade edilmektedir. Verilen belirli bir konuda öğrenciler ders kitaplarında öğrendikleriyle misafir konuşmacıların yaklaşımlarını karşılaştırma olanağı bulurlar (Li & Guo, 2015). Öğrencilerin profesyonellerle doğrudan deneyimleri uzmanları sınıfa misafir konuşmacı olarak çağırmakla başarılabilir. Araştırmalar göstermektedir ki misafir konuşmacı ziyaretleri öğrencilerin öğrenmeleri ve okulla çalışma dünyası arasında bağlantı sağlamalarını geliştirmek açısından yararlıdır (Snizek, 2005).

Misafir konuşmacı öğrenmeyi ve akademik çevreyle uygulamacı arasında bağ kurmayı geliştirebilir. Ders kitaplarında yer almayan konularda bilgi sağlayabilir. (Snizek, 2005). Yine

misafir konuşmacı öğrencilere anlattıklarıyla, öğrencilerin kariyer seçimlerinde özgüven kazanmalarını, iş başvuru görüşmelerinde yüksek hızlanma yeteneğini ve değerler ağını görme imkânı sunar (Metrejean vd., 2002). Eğer misafir konuşmacı öğrencilerin kendilerinde de olduğunu düşündükleri özellikleri, tutumları ve davranışları sergilerse, konuyla ilgili teknik bilgileri iletmenin ötesinde bir rol modeli olur (Gibson, 2004).

Misafir konuşmacılar öğrenciyi gerçek dünyaya ve çalışma ortamına hazırlamakla kalmadığı gibi ayrıca böyle dersler öğrencinin zihnini farklı bakış açılarına ve çağdaş konulara açmasını ve farklı eğitimsel deneyimler yaşamasını sağlar, öğrencinin öğrenme tarzını çeşitlendirir ve aktif öğrenme sağlar (Riebe vd., 2013). Misafir konuşmacıların sunumları öğrencilerin bilgiyi yapılandırılmalarını sağlar (Hiltz, 1998). Misafir konuşmacıların derse katılmasının sayesinde öğrenciler kendi mesleklerinde başarılı, alandaki sorunları ve güzellikleri doğrudan yaşamış insanlarla tanışmış olurlar (McCleary & Weaver, 2009). Payne vd.'ne (2003) göre misafir konuşmacı kullanmanın şu yararları vardır: Birincisi misafir konuşmacılar çalışma alanını sınıfa getirirler, ikincisi misafir konuşmacılar öğrencinin zihnini farklı bakış açılarına açarlar, üçüncüsü de yapılan araştırmalar göstermektedir ki misafir konuşmacıların öğrencilerin algılarını ve tutumlarını geçici de olsa değiştirmektedirler. Misafir konuşmacıları derse dahil etmek öğrencinin ilgisini sürdürmenin yanında öğretmenin ders materyallerini de zenginleştirir. Öğrencilere belirli bir konuda aynı kişi tarafından ders anlatılırsa genellikle dinlerler. Ama aynı konuyu başka bölümden birisi gelip anlatırsa kesinlikle dinlerler (Tsataros, 2016).

Cameron vd.'ne (2012) göre misafir konuşmacı tekniğinin faydalarından birincisi akademiyle iş yaşamı arasında bağlantı kurulmasını sağlaması ve uzmanlara öğrencilere rol model olma imkanı vermesidir. İkincisi misafir konuşmacı uygulamalarının öğrencilerin belirli alanlardaki uygulamalı ve teknik bilgilerini zenginleştirilmesi, öğrencilerin ilgilendikleri alanlarla gerçekten ilgilenmiş kişilerle karşılaşmış olmalarıdır. Ayrıca misafir konuşmacıların dışarıda çalışan kişiler olarak akademiden farklı bakış açısına sahip olmalarıdır. Üçüncüsü, öğretmenler de kendi bildikleriyle dış dünyada olup biteni karşılaştırma imkânı bularak bilgilerini güncellemeleridir. Öğretmenler de çok iyi bilmedikleri konuları aydınlığa kavuşturma şansına sahip olurlar.

Robledo vd.'ne (2014) göre misafir konuşmacı tekniği öğrencinin konuları öğrenmesi, çok bilgi edinmesi, derse daha fazla katılması, iş gerçekliğini daha iyi anlaması yönüyle faydalı olduğu gibi bu teknik sayesinde öğrenciler derslerle daha fazla vakit geçirmektedirler.

Wanjala'ya (2014) göre bir misafir konuşmacı belirli bir konu üzerinde uzman görüşlerini aktarması için derse davet edildiğinde konuya kişilik kazandırır ve bu teknik öğrencinin, varsa konuyla ilgili önyargılarını yıkması için iyi bir fırsattır.

Misafir konuşmacı tekniğinin yararlarını yukarıdaki bilgilerle özetle belirtmek gerekirse; öğrencilere, eğitimcilere, üniversiteye faydalıdır ve misafir konuşmacılar gerçek yaşam deneyimlerini öğrencilere paylaşırlar. Öğrenciler ders kitaplarında öğrendiklerini misafir konuşmacıların yaklaşımlarıyla kıyaslama imkânı bulur. Ders kitaplarında yer almayan bilgileri öğrenciler misafir konuşmacılardan öğrenebilirler ve misafir konuşmacılar öğrencilerin zihnini farklı açılarda da açabilirler. Misafir konuşmacılar öğrencilerin öğrenme tarzlarını çeşitlendirerek aktif öğrenme sağlarlar. Yine misafir konuşmacıların sunumları sayesinde öğrenciler kendilerindeki bilgiyi yapılandırmayı sağlar. Misafir konuşmacılar öğrencinin derse ilgisinin artmasına da sebep olurlar.

Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinde Yaşanabilecek Sorunlar ve Eleştiriler

Her tekniğin kendine göre özellikleri mevcuttur ve bu tekniklerin uygulanması sırasında da bazı sorunlar olabilir. Misafir konuşmacı tekniğinin uygulanması sırasında da bazı sorunlar yaşanabilir. Literatürde misafir konuşmacı tekniğinin uygulanması sırasında ne tür sorunların olduğu, olabileceği hususlarına rastlanılmıştır.

Sınıf ortamına gelebilecek bir misafir konuşmacı bulmak bazen sorun olabilir. Bu sorunlardan birisi, misafir konuşmacılar çeşitli mazeretler ileri sürmeleri olarak sayılabilir. Bazıları zaman darlığını ya da ulaşım zorluklarını gerekçe göstererek böyle bir etkinliğe katılmak istemeyebilirler ya da uzaktan gelecek misafir konuşmacılar için ulaşım ya da ağırlama maliyetleri karşılanamayabilir (Ashley, 2010).

Schumann'a (2019) göre misafir konuşmacıları derslere dahil etmenin avantajlarının yanında bazı mahzurları da vardır. Bunların birincisi misafir konuşmacıların çeşitliliği, yani seçenekleri azdır. Özellikle de kırsal alandaki üniversiteler için profesyonel birini bulmak zordur. Ek olarak, misafir konuşmacının programıyla ders zamanlarınızı uyuşturmamak sorun olabilir. Özellikle de ders birden çok grupta işleniyorsa daha da belirgin olabilir. İkincisi misafir konuşmacıyla ders öncesinde uzun uzun konuşulmazsa öğretmen misafir konuşmacının sunumunun sınıf ortamına uyup uymayacağını ve ne zaman biteceğini kestiremez. Öğretmenle misafir konuşmacının sunum tarzlarının farklı olması öğrencinin dikkatini derste tutmayı zorlaştırır. Bu da öğrenmeyi istikrarsızlaştırır. Son olarak, misafir konuşmacıların dersleri öğretmen merkezlidir. Öğrenciler pasiftir. Misafir konuşmacılar bir öğrencinin tüm yaşamını etkileyebilecekken, bir başka öğrenci için hiçbir şey ifade etmeyebilir.

Yapılan araştırmalarda derslere çağrılan misafir konuşmacıların bir kısmı yararlı olmayabilir. Araştırmalarda genel olarak söylenenlerin aksine tüm misafir konuşmacıların yararlı olduğunu söylemek doğru değildir (Merle & Craig, 2017). Lang'ın (2008) dediği gibi, misafir konuşmacının derse başarılı bir biçimde dâhil edilmesi bir davetin ötesindedir. Araştırmalar misafir konuşmacıların ğrenci öğrenmelerini ancak ders içeriğini etkili bir biçimde sunduklarında ve özel örneklerle zenginleştirdiklerinde olumlu biçimde etkilediklerini göstermektedir. Bu nedenle bazı öğretmenler konunun dağılmasını önlemek için misafir konuşmacıya katı bir ders planı vermektedirler. Misafir konuşmacı iyi bir konuşmacı değilse zaman zaman küçük müdahalelerde bulunmak gerekir (Wanjala, 2014). Bu tekniğin uygulanmasında misafir konuşmacının kendisinden kaynaklanmasa da bazen tekniğin uygulanması sırasında da zayıflıklar ortaya çıkabilir. Misafir konuşmacı tekniğinin Cameron vd.'ne (2012) göre zayıf yönleri konuşmaların genellikle tek yönlü olması ve ğrenci kibarca oturup dinlerken gerekli bilgiyi istenilen düzeyde alamayabileceğidir.

Öğrenciler misafir konuşmacıların ziyaretlerini eğlenceli bulsalar da yeteri kadar düşündürücü (zorlayıcı, drtc) bulmazlar. Bu yüzden öğrenme açısından misafir konuşmacılar her zaman etkili olmayabilir. Dalakas'ın (2016) alışmalarına göre özellikle görsel ve ardışık öğrenme tarzlarına sahip öğrenciler misafir konuşmacıları sevmemektedirler. Doğrudan bir konunun ayrıntılarına girmektense adım adım öğrenmeye önem veren bu öğrencilere göre misafir konuşmacıların öğrenmeye katkısı belirsiz hatta ilgisiz olabilmektedir.

Dalakas'ın (2016) misafir konuşmacı uygulamasına ilişkin olumsuz hususlar konusundaki görüşleri ise özetle şu şekildedir:

- Misafir konuşmacıların konuşmasının ardından zaman kaldıysa öğrencilerden soru almasıdır. Bu uygulama biçimi bir takım sorunlara yol açmakta ve umulandan daha etkili olmaktadır.
- Geleneksel uygulamanın işlemesi için konuşmacı sunuma hazırlanmak için önemli bir zaman dilimine ihtiyaç duyabilir. Bu süre meşgul profesyonellerin sunumları için gönüllü bir biçimde hazırlanmalarına engel olabilir. Deneyimlerime göre hazırlık eksikliği genellikle şu biçimde anlaşılır: Birincisi misafir konuşmacının getirdiği gereksiz çokluktaki slaytlar, önceki sunumlar için hazırlanmış, şu andaki sunum ve öğrenciler için hazırlanmamış olduğunu gösterir. İkincisi misafir konuşmacının anlattığı rastgele öyküler ve anlatımda ders içeriğine açıkça odaklanamama da yine hazırlıksızlığın belirtisidir. Her iki durumda da sunum ğrenci için etkisiz olacaktır.
- Bir başka zorluk da öğrencilerin misafir konuşmacı ile geçen zamanı genellikle "işlevsiz zaman" (boş zaman) olarak görmeleridir. Misafir konuşmacının sunumunda

kullandığı materyalleri öğretmenler sınavlarda pek kullanamazlar (özellikle de konuşmacının mesleği ya da iş yeri öğrencilerin ilgisini çekmiyorsa). Dolayısıyla dinlememeyi tehlikeli görmezler ve dikkat harcamazlar. Zaman zaman bazı öğrenciler güzel sorular sorsalar da genellikle soru-yanıt bölümü çok basit geçer. Öğretmenler sınavlarda misafir konuşmacıların gençlere verebileceği öğütleri ve yürüttükleri, katıldıkları organizasyonları sorarlar. Özetle misafir konuşmacıya öğrencilerin sordukları sorular ya çok basit, ya genellikle çok basit bilgilere odaklı ya da internetten bile yanıtı kolaylıkla bulunabilecek cinstendir.

- Misafir konuşmacının getirdiği materyali ders konusuna göre işlemesi yetersiz ya da getirdiği materyalle verdiği örnekler ilgisiz olabilmektedir.
- Öğrencilerin sorularına geçmeden önce misafir konuşmacının çok uzun konuşması dinleyicinin etkileşim önceki eksikliği yüzünden ilgisinin azalmasına neden olabilmektedir. Dolayısıyla bazı zamanlar öğrenciler misafir konuşmacıdan ya da misafir konuşmacının anlattıklarıyla ders içeriğinin bağlantısından yeterince yararlanamayabilirler.

Motivasyon

Motivasyon Kavramı

Latince kökenli bir sözcük olan motivasyon, hareket etmek anlamına gelen “movere” sözcüğünden türemiştir (Luthans, 1998). Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre, motivasyon kelimesi “Fransızca motivation” kelimesinden gelmektedir ve Türkçe manası olarak “güdülenme” olarak ifade edilmektedir (TDK, 2005).

Alanyazın incelendiğinde motivasyonla ilgili oldukça fazla tanımın yapıldığı görülmektedir. Motivasyon kavramı, doğrudan hedefe yönelik aktivitenin başlatılıp devam ettirildiği süreç (Pintrich & Schunk, 2002), bir aktiviteye katılmaya (girişmeye) olan istekliliğin derecesini belirleyen tüm faktörlerin meydana getirdiği bir durum veya böyle bir durumun yaratılması (Karagüven, 2012), farklı aktivitelerde gösterilen davranışı ve gayreti açıklamaya çalışan karmaşık bir psikolojik yapı (Watters & Ginns, 2000) olarak tanımlar mevcuttur.

Alan yazındaki bu ve buna benzer tanımlarına bakılarak motivasyon; bireyi ihtiyaçlarını karşılamak için harekete geçiren içsel süreç, bir amaca ilişkin bireyi davranışa yönlendiren psikolojik ya da fizyolojik gereksinim, bireyin herhangi bir işe başlamasını, o işi sürdürmesini ve yapmasını sağlayan ihtiyaçlar olarak ifade edilebilir (Brophy, 2004; Ryan & Deci, 2000; Ünveren-Kapanadze, 2019). Bu ifadelere göre motivasyon tekil bir durum olmayıp bir süreç ve bu süreç içindeki bir bütünleşik yapı olarak ortaya çıkmaktadır. Motivasyon insan

organizmasını harekete sevk eden, bu hareketlerin kararlılığı ile enerjisini ortaya koyan, insan hareketlerini yönlendiren ve bu hareketlerin sürekliliğini sağlayan bir etmendir.

Bu durumda motivasyonel yönelimler kişiyi görevini yapmaya teşvik etmekte ve eylemlerini yönlendirmede önemli bir rol oynamaktadır (Chow & Yong, 2013). Bu da kişinin içinde bulunduğu ortamda kendisini yapması gereken göreve istekli hale getirmekte ve bu görevini başarılı bir şekilde yapması sonucunu ortaya çıkarabilmektedir. Motivasyon refleks hareketi değil, tamamiyle bireyin isteği doğrultusunda, onu hedefe taşıyacak duyuşsal bir durumdur. Yani kişinin bilinçli olarak isteği doğrultusunda gerçekleşen bir durumdur.

Motivasyon Kuramları

Motivasyonla ilgili birçok kuram mevcuttur. Bu kuramlar, bireyi motive eden nedenleri ve bireyin motive olma durumunun gerçekleştiği süreci açıklamaya çalışır (Dönmez, 2013, s. 188). Kuramların açıklama yaptıkları mevcut olguların, birbirinden bağımsız şekilde olmayıp, birbiri ile iç içe oldukları görülür.

Motivasyon kuramlarının bazıları nedenlere ve içeriklere yoğunlaşırken, bazıları sürece, yani motivasyonu oluşturan durum, olay ve ihtiyaçlara yoğunlaşır (Büyükses, 2010, s. 34). Motivasyon kavramı ile ilgili yapılmış birçok çalışmada bu konuya yaklaşım iki yönden olmuştur: Kapsam(İçerik) Kuramları, Süreç Kuramları.

Kapsam (içerik) Kuramları.

Kapsam kuramları insanların nasıl ve neden böyle davrandıklarını açıklamaya çalışır (Şimşek vd., 2011, s. 185). Yani kapsam/ihtiyaç kuramları, ihtiyaçların doğasına ve insanları neyin motive ettiğine önem vermektedir (Mullins, 2002, s. 426). Kapsam Kuramları ile ilgili olarak bu bölümde dört önemli kuram incelenecektir: Maslow'un "ihtiyaçlar hiyerarşisi kuramı", Alderfer'in "varlık, bağlılık ve gelişme kuramı", Herzberg'in "iki faktör kuramı" ve McClelland'ın "başarı güdüsü kuramı".

Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramı.

Motivasyon kuramları içinde en çok bilinenidir. Abraham Maslow kuramında genel olarak insan gereksinimlerinin bir nedene dayandığını, karşılanan bir ihtiyacın motive edici niteliğini kaybettiğini ve yerini farklı bir üst ihtiyaca bıraktığını ileri sürer (Robbins, 1998). Yani Maslow'a göre ihtiyaçlar hiyerarşik sıralama şeklindedir ve her karşılanan ihtiyaç niteliğini kaybettiği için bir üst ihtiyaca yer açar ve bu şekilde ihtiyaçlar hiyerarşik bir düzen içinde yer alır. Maslow'a göre insanların bütün ihtiyaçları bir hiyerarşik düzen halinde beşli kademelendirme şeklinde incelenebilmektedir.

Maslow'un yaptığı bu kademelendirme şu şekildedir (Dye vd., 2005):

- Fizyolojik ihtiyaçlar
- Güvenlik ihtiyaçları
- Sosyal ihtiyaç, aidiyet ve sevgi ihtiyaçları
- Saygınlık ve değer ihtiyaçları
- Kendini gerçekleştirme/tamamlama ihtiyaçları

Maslow'un ne sürdüğü ve hiyerarşik olarak yer alan bu ihtiyaçlar 5 basamakta yer almakta ve bu basamaklar arasında belirgin ayrımlar bulunmaktadır. Bu hiyerarşinin en alt basamağında fizyolojik ihtiyaçlar vardır. En alt basamakta yer alan fizyolojik ihtiyaçlar minimum düzeyde bile olsa karşılanamaz ise insan yaşamını devam ettiremez. Bu nedenle ilk basamakta yer alan ihtiyaçlar yaşam için elzem olan ihtiyaçlardır.

Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinde ikinci sırada güvenlik ihtiyaçları yer alır. Güvenlik ihtiyacı fizyolojik ihtiyaçlardan elzemlik olarak bir adım daha geridedir. Yani bir adım daha sonra istenir ihtiyaçtır. Güvenlik ihtiyaçları; can güvenliği, hastalık vb. durumlarda yaşamın geleceğini garantiye alma olarak ta ifade edilebilir.

nc sırada ise sosyal ihtiyaçlar yer alır ki, bu ihtiyaçlar fizyolojik ihtiyaçlar ve güvenlik ihtiyaçlarından sonra yaşam için önemli olmaktadır. Sosyal ihtiyaçlar olarak sevmek, sevilme, bağlanma, kabul edilme, bulunduğu ortama ait olma vb. durumlar örnek olarak verilebilir.

Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinin fizyolojik ihtiyaçlar, güvenlik ihtiyaçları, sosyal ihtiyaçlardan sonra dördüncü sırasında saygınlık ve değer ihtiyaçları yer alır ki, bunlar, kişinin bir kimliğinin olması, nvanın olması, bulunduğu grup ya da toplumda bir prestijinin olması, saygı ve itibar görmesi olarak ifade edilebilir.

Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre sıralanan beş basamağın en üstteki basamağında kendini gerçekleştirme, tamamlama ihtiyaçları yer alır. Kişi diğer ihtiyaçlarını giderdiğinde bu ihtiyacı ortaya çıkar ve kişi yaşadığı topluma, çevresine kişisel yeteneği, potansiyeli ölçüsünde katkı sunar.

Alderfer'in ERG (varlık, bağlılık ve gelişme) Kuramı.

İçerik kuramları içerisinde yer alan kuramlardan birisi olan bu kuram Clayton Alderfer tarafından ortaya atılmıştır ve Alderfer, Maslow'un ihtiyaçlar kuramını modern durumlara uyarlamış (şimşek & elik, 2012, s. 110) ve daha sade hale getirmiştir (Güney, 2012, s. 324). Bu kuramda da Maslow'un ihtiyaçlar kuramında olduğu gibi insanın ihtiyaçları basamaklara

ayrılmıştır. Alderfer'in ERG kuramında bu basamaklar varlık, bağlılık ve gelişme olmak üzere üç kategoridir.

Alderfer ve Maslow'un kuramlarının karşılaştırılması Tablo 1'de verilmiştir (Can vd., 1984, s. 246)

Tablo 1. *Alderfer ve Maslow'un Kuramlarının Karşılaştırılması*

Modeller	1.Basamak	2.Basamak	3.Basamak
Alderfer	Varlık sürdürme ihtiyaçları	İlişki (Bağlılık) ihtiyaçları	Gelişme (Büyüme) İhtiyaçları
Maslow	Fizyolojik ihtiyaçlar	Güven ve sosyal ihtiyaçlar	Saygınlık ve kendini gerçekleştirme

Tablo 1'de görüldüğü üzere varlık ihtiyaçları ilk basamakta yani alt basamakta, ilişki ihtiyaçları ikinci basamakta, gelişme ihtiyaçları ise 3. basamakta yani en üst basamakta yer almaktadır. Alderfer'in varlık ihtiyaçları Maslow'un fizyolojik ihtiyaçlarına, ilişki ihtiyaçları güven ve sosyal ihtiyaçlara, gelişme ihtiyaçları ise saygınlık ve kendini gerçekleştirmeye karşılık gelmektedir.

Herzberg'in İki Faktör Kuramı.

Frederick Herzberg 200 mühendis ve muhasebeciden oluşan kişiler üzerinde yaptığı çalışmasında "İnsanlar işlerinden ne ister?" şeklindeki sorusunun cevabını araştırmıştır. Kişilerin işlerinde son derece iyi oldukları zaman (tatmin olmuş) ve son derece kötü oldukları zaman (tatmin olmamış) hissettiklerini ayrıntılı şekilde belirtmelerini istemiştir (Robbins & Judge, 2011/2012, s. 207; Şimşek vd., 2011, s. 187). Bu araştırmanın sonucunda hijyen faktörler ve motive edici faktörler olmak üzere iki etken belirlemiştir (Koçel, 1995).

Motive Edici Faktörler: İşin kendisi, işteki sorumluluğu, işinde ilerleme imkânları, işindeki statü, başarıma ve tanınma gibi faktörleri içermektedir. Bu faktörlerin mevcudiyeti, kişide kişisel başarı hissi oluşturduğu için kişiyi motive edecektir. Bu faktörlerin yokluğu ise kişide motivasyon olmamasına sebep olacaktır.

Hijyen (sağlık) faktörleri: Maaş, ücret, çalışma ortamının koşulları, iş güvenliği, kontrol ve ast-üst ilişkilerinin özelliği gibi etkenleri içermektedir. Bu etkenlerin kişileri motive etme özelliği yoktur. Fakat bu etkenler mevcut değilse kişiler motive olmayacaktır. Bu etkenlerin mevcut olması kişilerin motive olacağı minimum şartları sağlayacaktır.

McClelland'ın Başarı Güdüsü Kuramı.

David McClelland tarafından önerilen bu kuramda, kişilerin bazı ihtiyaçları kendilerinin edindikleri veyahut kültürlerinden (aile, kişisel ve işsel deneyimler ve kişinin çalıştığı işin türü)

öğrendikleri belirtilir (Lunenburg & Ornstein, 2012/2013, s. 87). Bu ihtiyaçlar başarıma veya başarı ihtiyacı, ilişki kurma (bağlanma-aidiyet) ihtiyacı ve güç ihtiyacı şeklinde olmak üzere olmak üzere üç şekilde oluşur (Robbins & Judge, 2011/2012, s. 210).

Başarı İhtiyacı: Başarı ihtiyacı ya da başarıma ihtiyacı bireylerin çoğunda potansiyel olarak mevcut bir ihtiyaç olmasına karşın uygun ortam ve fırsat sunulmadığında meydana çıkma ihtimali düşüktür (Şimşek vd., 2011, s. 191). O halde başarıma ihtiyacının ortaya çıkması için uygun ortam ve fırsatın sunulması gerekmektedir.

Bağlılık/İlişki Kurma İhtiyacı: Bağlılık/ilişki ihtiyacı yüksek düzeyde olan kişiler, arkadaşça ve dostça ilişkilerde bulunmak için istek duyarlar (Güney, 2012, s. 323). Yani bu ihtiyaç bireyler arasında sıkı ilişkilerin kurulması için duyulan ihtiyaçtır ve bu ihtiyaç kişiler arasında olumlu yönde bağlılık oluşturur.

Güç İhtiyacı: Güç ihtiyacı düzeyi yüksek olan kişiler güç ile güdülenmişlerdir. Çok güçlü etkileyebilme ve yönetme isteği, artan statü ve prestij ile kontrolü elinde bulundurma bu tip bireylerin hissettikleri ihtiyaçlardandır (Dönmez, 2013, s. 206; Lunenburg & Ornstein, 2012/2013, s. 87). Başarı güdüsüne sahip olan bireyler için işin kendisi motive edicidir (Şimşek & Çelik, 2012, s. 109). Bu nedenle motive olmak için bireylerde başarı güdüsüne sahip olmak yeterlidir ve bu güdüye sahip olanlar motive olurlar.

Süreç Kuramları.

Schermerhorn vd. (2011, s. 110) süreç kuramlarını, kişilerin hafızalarında yer alan ve kişilerin davranışlarını biçimlendiren bilişsel süreçlere veya düşüncelere odaklanan kuramlar olarak ifade ederler. Yani süreç kuramları, motivasyonun kişilerin algıları, fikirleri ve inançlarının bir araya gelerek oluşturduğu durum olduğunu kabulünden yola çıkar (Kreitner & Kinichi, 2009, s. 218). Bu durumda süreç kuramları motivasyonun nasıl oluştuğu ve devam ettirildiği ile ilgilenir.

Araştırmanın bu bölümünde süreç kuramlarından hedef belirleme kuramı, öz kararlılık kuramı, eşitlik kuramı, özyeterlik kuramı, pekiştirme kuramı ve Vroom'un beklenti kuramı hakkında bilgi verilmiştir.

Hedef Belirleme Kuramı

Edwin Locke, Gary Latham ve çalışma grubu hedeflerle performansı birbiri ile ilişkilendiren sade ve yalın bütünsel bir model sunmuşlardır (Schermerhorn vd., 2011, s. 121). Locke ve Latham'ın bu kurama yaptıkları katkıları özetle şu şekilde belirtilebilir (Locke & Latham, 2002):

- Güç hedefler, basit hedeflere kıyasla başarımlar olarak daha fazla düzeyde gerçekleşir.
- Bariz hedefler, belirsiz hedeflere kıyasla performans olarak daha fazla düzeyde gerçekleşir.
- Hedeflerin başarımlar tarafından etkilenen süreç; ilişki ve hareketin kanalları edilmesi, gayretin eyleme dönüştürülmesi, azimliliğin artırılması ve ideal başarımlar yöntemlerinin bulunmasının motivesinden oluşur.
- Geri dönüt, gaye belirlemenin yararlı olması için zaruridir.
- Gayenin ve başarımların güçlü bir ilişkide olmasında gayeye bağlılık zorunludur.
- Çeşitli kişisel(öznel) özellikler(eğitim-kişilik vb.) hedef belirleme kuramıyla ilişkisi yoktur.

Öz Kararlılık Kuramı.

Bu kurama göre dışsal ödüller herhangi bir faaliyette içsel ödüllere yönelik ilgiyi azaltır. (Robbins & Judge, 2011/2012, s. 211). Bu kuramı açıklamak için şöyle bir örnek verilebilir: Yaşadığı mahallede yaşlılara ev temizliğinde gönüllü olarak yardım eden birisi, bu işin karşılığında yaşlılar tarafından ücretli bir şekilde bu işlemleri yaptırılırsa bir süre sonra bu kişi aldığı para karşılığında görevini yaptığını düşünecek içsel motivasyonu düşecektir. İçsel motivasyonu düşen kişide bunun sebebi dışsal faktördür. Bu durumda dışsal ödül içsel ödülün önüne geçmiş olacaktır.

Eşitlik Kuramı.

Bu kuram, sosyal karşılaştırmaya dayalı bir kuramdır. Bu kurama göre, kişiler kendilerine karşı yapılan davranışlarla başkalarına yapılan davranışları karşılaştırır (Huseman vd., 1987, s. 222). Yani burada kişiler arasında bir kıyaslama veya başka bir deyişle karşılaştırma mevcuttur. Bu karşılaştırma durumuna göre kişi ne yapacağını düşünür ve bu düşüncesine göre verdiği kararı uygular.

Karşılaştırma sonucunda bir eşitlik sözkonusu ise kişi kendisini mutlu hisseder ve kişinin gayreti artarak devam eder. Bunun aksine kişiler açısından eşit olmayan bir durum düşünürse içsel olarak kendisini mutsuz hisseder, çalıştığı yere ve yöneticisine küser, motivasyonu azalır ve imkân olsa çalıştığı yeri değiştirmek ister (Kulik & Ambrose, 1992, s. 212).

Öz Yeterlik Kuramı.

Yapabilirimin gücü olarak da belirtilebilen öz yeterlik, bireyin belli bir görev karşısında uzmanlaşabileceği inancını taşımasıdır (Hefferon & Boniwell, 2011, s. 104). Öz yeterlik

inançları; kişilerin motive olmaları, mutlu olmaları ve bireysel olarak başarılı olmaları için kaynak sunar (Pfitzner-Eden, 2016). Yani öz yeterlik inançları, kişinin başarılı olmasında bir katalizör görevi görmektedir.

Öz yeterlik düzeyi açısından kendini yeterli gören bireyler olumsuz durumla karşılaşsa dahi bunu dert etmeyip öz yeterliği düşük olan kişiye kıyasla daha fazla çaba göstermekte ve mücadele etmektedir. Öz yeterlik bu durumda kişinin davranışının nasıl olacağını tam olarak etkilemektedir. O halde öz yeterlik inancı iyi olan kişi mücadelecisi ve çaba göstericidir.

Pekiştirme Kuramı.

Pekiştirme kuramı, bireylerin istedikleri bir şeyi elde etmek ya da istemedikleri bir şeyden uzaklaşmak için harekete geçtiklerini ileri sürmektedir (Robbins & Judge, 2011/2012). Bir başka ifade ile bireylerin elde daha önce yaşadıkları olumlu ve olumsuz sonuçlara bakarak bu davranışı tekrarlayıp tekrarlamayacağı konusuna bu kuram açıklık getirmektedir.

Bireyler olumlu pekiştirildiğinde olumlu yönde davranışları sergilerler. Olumlu değil de olumsuz ya da etkisiz bir pekiştirme gerçekleştiğinde bu defa bu davranışı yapma ya da yapmama eğilimi sergilerler. Bu konuda ödüllerin olumlu yönde davranışın hemen peşinden verilmesinin çok etkili olacağı belirtilir (Robbins & Judge, 2011/2012, s. 220).

Vroom'un Beklenti Kuramı.

Bu kuramın eleştirisi alan kısımları olsa da araştırmacılarca desteklenen ve başka motivasyon kuramlarına kıyasla daha çok kabul edilen motivasyon kuramı Vroom'un beklenti kuramıdır (Van Eerde & Thierry, 1996). Bu Teori, belirli bir davranışta bulunma isteğinin, bu davranışın sonuçlarının kişi için çekiciliğine ve kişinin sonuçlara ilişkin beklentilerinin düzeyine bağlı olduğunu ileri sürer (Robbins & Judge, 2011/2012, s. 225). Yani diğer bir ifade ile kişinin davranış sonucunda elde edeceği beklentilerinin düzeyi onun davranışta bulunma isteğini belirlemektedir.

İlgili Araştırmalar

Metrejean vd.'nin (2002) çalışmalarında muhasebe sınıflarında uygulanan misafir konuşmacı tekniğinin etkileri incelenmiştir. Öğrenciler tekniğin meslek seçimlerinde kendilerine özgüven sağladığını ve profesyonellerle okul dışı bağlantılar kurabilmelerine yardımcı olduğunu, farklı muhasebe alanlarını öğrettiğini, dersin gerçek yaşamla bağlantısını daha iyi anladıklarını, işverenlerin ne istediğini daha iyi anladıklarını ve daha çok motive olduklarını belirtmişlerdir.

Kubal vd.'nin (2003) çalışmalarında lisans düzeyindeki sosyoloji dersinde kültürel çeşitlilik konularının işlenmesi sırasında davet edilen ve çeşitli kültürlerden gelen sanatçılardan oluşan misafir konuşmacıların katılımının etkisi incelenmiştir. Bu çalışmada misafir konuşmacı tekniğinin öğrencilerin kültürel çeşitlilik algılarına olumlu etkisi olduğu görülmüştür.

Godsey'in (2006) yaptığı çalışmada lise düzeyindeki öğrencilere girişimcilik konulu derste misafir konuşmacıların ne derece rol model oldukları araştırılmıştır. Kontrol grubunda yalnızca dersin öğretmeni ders işlerken deney grubuna misafir konuşmacılar da katılmıştır. Sonuçlar misafir konuşmacıların etkisi bakımından deney grubuyla kontrol grubu arasında anlamlı bir fark olmadığını göstermektedir.

Farruggio (2009) çalışmasında Latin kökenli öğretmen adaylarının katıldığı online diyaloglarda anadil, dili koruma ve küreselleşme konularına misafir konuşmacıların katkısını araştırmıştır. Çalışmanın sonucunda misafir konuşmacıların öğretmen adaylarının motivasyonlarının arttırdığı sonucu bulunmuştur. Katılımcılar bu tekniğin mesleki gelişimlerine katkıda bulunduğunu; programda eksik olan bazı konuları misafir konuşmacıların tamamladığını, konuşmacıların önerdiği metinleri okumanın öğrendiklerini daha anlamlı kıldığını, konuşmacıların yerel uygulama konularıyla yaşamlarındaki gerilimlerin bağlantısının kursu veren kurumla bağlantılarını daha da derinleştirdiğini ifade etmişlerdir. Katılımcılara göre sosyal konular konuşmacıların kavramsallaştırma yetenekleriyle daha anlaşılır duruma gelmiştir.

Ashley (2010) doktora tezi olarak yaptığı araştırmada moda bölümü öğrencileriyle video konferans yoluyla misafir konuşmacının katıldığı derslerin yeterliliğini, yararlarını ve bu konuda öğrencilerin algılarını incelemiştir. İki fakülteden, bir yüksekokuldan, toplam 70 öğrencinin, üç üniversite öğretim elemanının ve üç profesyonel modacının katıldığı dersler gerek öğrenciler, gerek öğretim elemanları, gerekse de alan uzmanı profesyoneller tarafından büyük bir çoğunlukla çok yararlı, zevkli ve eğlenceli bulunmuştur. Katılımcılar ayrıca bu tip derslerin düzenli olarak verilmesi gerektiği yönünde görüş bildirmişlerdir. Yaşanan teknik sorunlar ise deneyimin olumsuz yanıdır.

Kim ve Vail'in (2011) özel eğitim dersinde okul-aile birliği konularını işleyen öğretmen adaylarıyla yaptıkları çalışmaya daha önce deneyim sahibi veliler misafir konuşmacı olarak katılmış ve okul aile etkileşimlerinde yaşadıkları zorlukları ve sorunları birinci elden öğretmen adaylarıyla paylaşmışlardır. Çalışmada misafir konuşmacı tekniğinin, öğretmen adaylarının akademik başarıları ve okul-aile birliği algıları üzerinde olumlu etkilerinin olduğu görülmüştür.

Burton ve Kitchen (2011) yaptıkları çalışmada online uzaktan eğitim programlarında misafir konuşmacı kullanmanın öğrencilerin akademik başarıları üzerinde etkili olduğunu bulmuşlardır.

McKain'in (2012) hazırladığı doktora tezinde misafir konuşmacıların gerçek yaşam bağlantıları sağlamaları amacıyla 9. sınıf cebir dersine dâhil olmasıyla bu sunumların öğrencilerin tutumları ve başarıları üzerindeki etkisi ölçülmüştür. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin derse karşı tutumlarının deney grubu lehine anlamlı biçimde arttığı görülmüştür. Ayrıca öğrenciler misafir konuşmacılar sayesinde daha çok öğrendiklerini, gerçek yaşam hakkında daha çok bilgiye ulaştıklarını belirtmişlerdir. Buna ilave olarak matematiğin önemini daha iyi anladıklarını, matematikle ilgili meslekleri öğrendiklerini, gerçek yaşamda matematiğin nasıl daha verimli kullanıldığını öğrendiklerini, farklı mesleklerde matematiğin nasıl işe yaradığını gördüklerini ifade etmişlerdir. Ayrıca daha çok çalışma şevki kazandıklarını, daha çok motive olduklarını, gelecekte yapmak istedikleri şeyler için neyi öğrenmeye ihtiyaçlarının olduğunu gördüklerini ve derslerin daha eğlenceli geçtiğini ifade etmişlerdir.

Nwachukwu (2012) tarafından Nijerya'da yapılan çalışmada HIV virüsü farkındalığını artırmak için yapılması gereken halka açık eğitim uygulamalarında, seminerlerde, konferanslarda ve bu gibi çalışmalarda misafir konuşmacıların konuşturulması önerilmiştir.

Sage (2013) tarafından yapılan ve sosyal hizmet öğrencilerinin uzaktan eğitimle aldıkları online derslerde misafir konuşmacının etkisinin araştırıldığı çalışmada misafir konuşmacıların yararlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenciler misafir konuşmacıların anlattıkları öykülerden ve örnek olaylardan etkilendiklerini; bu derslerin etkisiyle artık kuramla uygulama arasındaki farkı daha iyi anladıklarını gelecekteki uygulamalar için karar verme yeteneklerinin geliştiğini düşündüklerini mesleğin doğasında olan karmaşıklıkları daha iyi anladıklarını ifade etmişlerdir.

Riebe vd.'nin (2013) 150 Avustralyalı işletme öğrencisinin yönetim dersinde uygulanan misafir konuşmacı tekniğiyle ilgili algılarını ve beklentilerini araştırdıkları çalışmalarının sonuçları göstermektedir ki; nitelikli, ilgili ve ilginç misafir konuşmacıların etkin öğrenmede öğrenciyi gerçek dünya ya ve çalışma ortamına hazırlamada önemli rol oynamaktadır. Öğrencilere göre misafir konuşmacılar gerçek dünyayı sınıf ortamına getirmektedirler. Konunun iç yüzünün anlaşılmasını sağlarken okulda öğrenilenlerin uygulamada nasıl kullanılacağı konusunda da bilgi vermektedirler.

Robledo vd. (2014), ekonomi öğrencilerinin satış yönetimi dersinde misafir konuşmacı tekniğini uygulamışlardır. Bu araştırmada misafir konuşmacı tekniği ile ilgili öğrenci görüşleri

şu şekildedir: Konunun öğrenilmesi açısından yararlıydı. İş gerçeklerini daha iyi anlamamı sağladı. Derse daha fazla katılmamı sağladı. Öğrendiklerimi iş yaşamımda kullanabilmek için daha kalıcı kıldı. Girişimcilik ruhumu güçlendirdi. Anlatılanlar ders konusu arasında kurulan bağlantı çok başarılıydı. Çok bilgi edindim. Başka derslerde de kullanılabilir. Derslerde daha fazla vakit geçirmemi sağladı. Üniversite algım gelişti. Öğretim üyesi algım gelişti. Artık daha çok çalışıyorum.

McRee vd. (2014), eyalet çapında 332 katılımcıyla yaptıkları tarama çalışmalarında öğretmenlerin cinsellik konusunun işlenişinde derslere misafir konuşmacı dâhil etmeleriyle ilgili uygulamaları incelemişlerdir. Öğretmenlerden %58'i derslerine misafir konuşmacı dâhil etmişlerdir. Çalışmanın sonucunda dâhil edenlerin etmeyenlere göre göre dersi daha ayrıntılı işledikleri ve tartışmalı konulara derste daha fazla yer verdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca misafir konuşmacıların öğrencilere toplumsal haber alma kaynakları, güncel bilgi sağlama, birçok bakış açısından yararlanma konularında yararlı olduğu belirtilmiştir.

Arasti vd. (2014), girişimcilik öğretiminde misafir konuşmacı tekniğini değerlendirmek amacıyla Tahran Üniversitesi'nde yürüttükleri çalışmalarda, öğrencilerin girişimsel niyetleri misafir konuşmacı etkinliğinden önce ve sonra değerlendirilmiş ve karşılaştırılmıştır. Sonuçlar misafir konuşmacı tekniğinin kişisel arzu edirlilik, öz yeterlik ve ortak yeterlik boyutları üstünde olumlu etkisinin olduğunu göstermiştir.

Nahfees vd.'nin (2015) çalışmalarında Sri Lanka'da çeltik üreticilerinin katıldığı ve yeni tarım tekniklerinin tanıtıldığı kursta uygulanan misafir konuşmacı tekniğinin etkisi incelenmiştir. Bu kursta uygulanan misafir konuşmacı tekniğinin kurs başarısında olumlu etkisinin olduğu görülmüştür

Dalakas (2016) tarafından ekonomi bölümündeki üniversite öğrencileriyle yapılan çalışmada misafir konuşmacıların gelmesinden önce öğrencilerden yaratıcı projeler istenmiş, ardından misafir konuşmacıların sunumlarının etkisi ölçülmüştür. Çalışmanın sonucunda bu biçimde yürütülen etkinliğin öğrencilerin gerek akademik başarılarına, gerek motivasyonlarına olumlu katkılar sağladığı görülmüştür. Öğrenciler misafir konuşmacıların ders materyallerini daha iyi anlamalarını sağladıklarını, onların sayesinde sınıf ortamında öğrendikleriyle gerçek yaşam deneyimlerini daha iyi bağdaştırdıklarını ve daha eleştirel düşünebildiklerini belirtmişlerdir.

Merle ve Craig (2017), 545 kişiden oluşan gazetecilik ve kitle iletişim öğrencilerinin derslerdeki misafir konuşmacı uygulaması algılarını araştırdıkları çalışmanın sonucunda öğrencilerin alandan gelen, yüz yüze iletişim kurabildikleri kişisel deneyimlerini dinleyebildikleri misafir konuşmacıların katılımlarını slaytla yapılan formal derslere göre çok

yararlı buldukları bulunmuştur. Öğrencilere göre misafir konuşmacılar öğrenme deneyimlerini zenginleştirmişler; ders içeriğini daha önemli, daha değerli kılmışlardır. Misafir konuşmacılarla yaptıkları profesyonel yaşamla ilgili tartışmalar, konuşmacıların verdiği meslekî öğütler ve iş yaşamıyla ilgili verdikleri ipuçları, kişisel örnekler öğrencilerin hoşlarına giderken kuramsal ve metodolojik konuşmaları hoşlarına gitmemiştir.

Belser vd. (2018) STEM (Fen, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik) odaklı kariyer planlama dersinde misafir konuşmacıların etkisini araştırmışlardır. Araştırmaya birinci sınıf fakülte öğrencileri katılmış ve görüşmelerde kendilerine uygulamayla ilgili misafir konuşmacıların etkileri sorulmuştur. Öğrenciler misafir konuşmacıların etkilerini yeni ve yararlı bilgi kazandırmaları, önemli alanlarda bilgi vermeleri, ilgi uyandırmaları, motive etmeleri ve tutku aşılama biçiminde değerlendirmişlerdir. Sayıları az da olsa bazı öğrenciler verilen bilgiyi yetersiz bulurken özellikle de uygulamalı alanlarda misafir konuşmacıların verdikleri bilgilerin çok değerli olduğunu belirtmişlerdir.

Parks (2019) doktora tezinde ABD’de uygulanan, düşük gelirli öğrencileri liseden üniversiteye hazırlayan bir programı bitiren 7 öğrenciyle nitel bir çalışma yapmış ve öğrencilerin program süresince derslerine katılan misafir konuşmacılar hakkındaki görüşlerini almıştır. Katılımcılar misafir konuşmacıların yararlı ve gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Aynı zamanda genel olarak öğrencilerin başarı ortalamalarının da yükselmiş olduğu görülmüştür. Ayrıca öğrenciler misafir konuşmacıları motive edici ve özellikle de farklı misafir konuşmacıların katıldıkları dersleri eğlenceli bulmuşlardır. Genel olarak başarılarına etkili olduğuna inandıklarını, yeni insanlarla ve deneyimleriyle tanışmaktan memnun olduklarını belirtmişlerdir.

Schuman (2019) üniversite öğrencilerinin yatırımcılıkla ilgili derslerine yalnızca ses kaydıyla katılan misafir konuşmacıların etkilerini araştırmıştır. Bu araştırmada öğrencilerin misafir konuşmacıları rol model olarak benimsedikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Soiferman’ın (2019) çalışmasında misafir konuşmacıların akademik yazma konusundaki yararları incelenmiştir. İngilizce bölümünden 48 fakülte öğrencisinin katıldığı çalışmada öğrenciler öğretim üyesinin yanında başka birini de dinlemenin çok yararlı olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Farklı kişilerin yazma konusundaki farklı görüş açılarını ve düşüncelerini dinlemenin de eğlenceli olduğunu söylemişlerdir. Misafir konuşmacıların kendilerine öz güven kazandırdığını, öğretmenlerinin önerilerini dinlemenin önemini öğrettiklerini ve kendi çalışmalarının kalitesini sorgulama yönelttiklerini ifade etmişlerdir.

Voges vd. (2020), Amerika Birleşik Devletleri’nde mesleğinin ilk yıllarındaki tarım öğretmenleriyle yaptıkları çalışmada misafir konuşmacı tekniğini hizmet içi kurslarda

uygulamışlar ve tekniğin öğretmenler arasında orta düzeyde etkisinin olduğunu görmüşlerdir. Öğretmenler, ağırlıklı olarak, misafir konuşmacı tekniğini kendi sınıflarında kullanmayı düşünmediklerini belirtmişlerdir.

Craig vd. (2020), reklamcılığa giriş dersinde üniversite öğrencilerine misafir konuşmacı tekniğini uygulamış ve uygulamadan sonra tekniğe ilişkin öğrencilerin görüşlerini almışlardır. Öğrenciler misafir konuşmacı ile işlenen dersleri çok etkili bulmuşlar fakat tüm misafir konuşmacıları beğenmemişlerdir. Öğretim üyesinin misafir konuşmacılara rehberlik yapması ve misafir konuşmacı seçerken dikkatli olması gerektiğini vurgulamışlardır. Gerek eski mezunlardan gerekse mesleki yaşamın başarılı kişilerinden seçilecek misafir konuşmacının çok bilgili ve mesleki açıdan tutkulu olması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Casper ve Balgopal (2020) tarafından yapılan çalışmada üniversite son sınıf öğrencilerinin aldığı doğal kaynak yönetimi dersinde uygulanan misafir konuşmacı tekniğinin etkisi incelenmiştir. Uygulama sırasında misafir konuşmacıların verdikleri örnekleri analiz ederken öğrencilerin kendi inançlarını ve bilgilerini daha çok kullandığı görülmüştür. Ayrıca öğrenciler uygulamanın kendilerine farklı bakış açıları kazandırdığını ve misafir konuşmacıların profesyonel deneyimlerinin kendileri için çok geniş ve anlamlı olduğunu belirtmişlerdir.

Yurt içi literatür incelendiğinde misafir konuşmacı destekli öğretimle ilgili çalışmaların çok sınırlı olduğu görülmektedir. Misafir konuşmacı kelimesine en yakın ifadeyi içeren çalışma Selanik-Ay'ın (2010) "Sosyal Bilgiler Dersinde Yerel Toplum Çalışmalarından Yararlanma: Bir Eylem Araştırması" isimli çalışması olmuştur.

Selanik-Ay (2010) çalışmasında, yaptığı etkinliklerin içine kaynak kişi bölümünü de eklemiştir. İlkokul 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde sınıfta mevcut olan tüm öğrenciler (13 öğrenci) ile bu çalışmasını yapmıştır. Üç haftalık süreçte derse üç farklı kaynak kişi gelmiş ve dersler bu kaynak kişilerin iştiraki ile birlikte işlenmiştir. Araştırma öncesinde kaynak kişilerle araştırmacı iletişime geçmiş, kaynak kişiyi konu hakkında bilgilendirmiştir. Etkinliği gerçekleştirmeden bir hafta öncede öğrencilere kaynak kişi hakkında detaylı bilgi vermiş ve gerekli açıklamaları yaparak bilgilendirmiştir. Etkinlik sonucunda yapılan görüşmelerde öğrenciler kaynak kişilerin mesleklerini ve çalıştığı kurumları daha iyi tanıdıklarını, öğrendiklerinin daha kalıcı ve öğrendiklerinin günlük yaşamları üzerine etkisini olduğunu ifade etmişlerdir. Kaynak kişiyi derse getirip kaynak kişi ile birlikte dersi işlemiş olsa da Selanik'in yaptığı çalışma ile araştırmamız şu yönleri ile farklılık göstermektedir. Selanik etkinliğe getirdiği kişiler için misafir konuşmacı kelimesi yerine kaynak kişi ibaresi kullanmıştır. Seçtiği kaynak kişilerin kimler olduğunu dersten bir hafta öğrencilerine söylemiş ve kaynak kişilerin

kimliklerini bilen öğrenciler onlara soracakları soruları bir haftalık süre içinde belirlemişlerdir. Kaynak kişiler sadece mesleklerini, görevlerini ve kurumlarını tanıtmışlardır. Selanik çalışmasını 22 farklı günde işlediği derslerde farklı etkinlikler ile gerçekleştirmiş olup kaynak kişi etkinliğini 22 günlük çalışmasının sadece 3 gününde yer alan derste yapmıştır ve çalışmasının küçük bir bölümünü kapsamaktadır. Çalışma grubu olarak tek bir sınıfı seçmiştir yani deney ve kontrol gruplu bir çalışma yapmamıştır. Bu yönleriyle Selanik'in çalışması bizim çalışmamızdan ayrılmaktadır.

Yurt içi literatüründe misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğine yönelik ayrıntılı bir araştırmaya rastlanmamış olsa da; yine de misafir konuşmacı tekniğinin isminin geçtiği çalışmaların bazıları şunlardır:

Semerci (2010) "Başarı Odaklı Motivasyon (BOM) Ölçeği'nin Geliştirilmesi" isimli çalışmada geliştirdiği likert tipi ölçekte bir maddeyi "Zengin öğrenme etkinlikleri" olarak yazmış, bu maddenin örnekleri içine "misafir konuşmacı" kelimesini eklemiştir. Bu manada Semerci misafir konuşmacıyı zengin öğrenme ortamı olarak adlandırılmıştır.

Mertol ve Yılmaz'ın (2011) çalışmalarında misafir konuşmacı tekniğinin de içinde yer aldığı aktif öğrenme tekniklerinin inşaat mühendisliği eğitime adapte edilebilmesinin hem öğretim kalitesini artıracığı hem de öğrencilerin öğrendiklerini meslek hayatlarında hatırlayabilmelerine imkan tanıyacağı belirtilmiş, bunun sonucunda da çok daha verimli geçirilmiş bir üniversite eğitiminden sonra mesleğe hazır olan çok daha donanımlı öğrencilerin yetiştirilmiş olacağı ifade edilmiştir.

Koşker ve Karabağ (2012) "Coğrafya eğitiminde yer temelli öğretim yaklaşımına ilişkin öğretmen görüşleri" isimli çalışmalarında öğretmenlerin derste kullandığı etkinliklerde "yerel çevrede meslek üyeleri (Çiftçi, meteorolog, jeolog vb.), konuların özelliğine göre sınıfa misafir konuşmacı davet edilir" şeklindeki bir soruya verdikleri cevabın "nadiren" olduklarını belirtmiş; çalışmanın sonucunda öneri olarak misafir konuşmacıların sınıfa davet edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Buldu vd. (2014) anasınıflarında ve ilkokullarda fen öğretimi üzerine yaptıkları kalite değerlendirmesi çalışmada anasınıfı ve ilkokul öğretmenlerinin fen öğretiminde kullandıkları öğretim yöntemleri sıklık dağılımı yapılmış, bu yöntemler arasında misafir konuşmacılar davet etme sıklığı da verilmiştir. Ancak misafir konuşmacıların akademik başarı veya motivasyon üzerine etkisi üzerine herhangi bir bulguya çalışmada yer verilmemiştir.

Yağcı ve Özkan'ın (2014) yaptığı çalışmada, uluslararası pazarlama dersinde en çok kullanılan öğretim yöntemleri sıralanırken, içlerinde misafir konuşmacı yönteminin de frekansı verilmiş, misafir konuşmacı gibi gerçek yaşam parçalarını içeren yöntemlerin daha sık kullanılması önerilmiştir.

Kesgin (2019) “Ailede, Okulda veya Birlikte Ahlâk Eğitimi-Ahlak Eğitiminde İş Birliğini Geliştirmenin Yolları” isimli çalışmasında belge taraması yapmış ve Okul-Çocuk-Aile İşbirliği ve Ahlak Eğitimi konu başlığında “Veliler misafir konuşmacı olarak sınıfa veya okula yönelik olarak yaşadıkları erdemleri içeren örnek olayları öğrencilerle paylaşabilirler.” önerisinde bulunmuştur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama araçları, veri toplama araçlarının geçerliği ve güvenilirliği, araştırma süreci, verilerin analizi, araştırmanın geçerliği ve güvenilirliği, araştırmacının rolü ve araştırmanın etiği konusunda açıklamalara yer verilmiştir.

Araştırmanın Deseni

Bu araştırma, araştırma yöntemlerinden birisi olan karma yöntem araştırması olarak yapılmıştır.

Karma yöntem araştırması “bir araştırma paradigması olarak, 1990’lı yıllardan itibaren, önceki paradigmaların yanı sıra gelişerek ortaya çıktı” (Robson, 2011/2015. s. 202) “en yeni metodolojidir (nicel ve nitel araştırmalarından sonra)” (Christensen vd., 2014/2015, s. 423).

Karma yöntem araştırması, “araştırmacının, araştırma problemlerini anlamak için hem nicel veriler (kapalı uçlu) hem de nitel veriler (açık uçlu) topladığı iki veri setini birbiriyle bütünleştirdiği ve daha sonra bu iki veri setini bütünleştirmenin avantajlarını kullanarak sonuçlar çıkardığı, sağlık, sosyal ve davranış bilimleri alanında kullanılan bir araştırma yaklaşımı” (Creswell, 2014/2017, s. 2) olarak ifade edilir. Bu tanıma göre karma yöntem araştırmalarında sadece nicel veriler değil nitel verilerde elde edilir ve devamında iki veri seti de kullanılır. “Bu araştırmanın temel varsayımı, araştırmacının istatistiki eğilimleri (nicel veriler), öyküler ve kişisel deneyimlerle (nitel veriler) birleştirmesinin, araştırma problemini daha iyi anlamak için bu yöntemlerden herhangi birini yalnız başına kullanmaya kıyasla daha fazla avantajlı olacağıdır” (Creswell, 2014/2017, s. 2). Yani nicel veriler ve nitel veriler elde edildikten sonra bu iki veri setinin birleştirilmesi ve araştırmacının bu iki veri setinin sonuçlarını kendi deneyimleri ile birleştirmesi tek başına nitel yöntem araştırmasının ya da nicel yöntem araştırmasının sonuçlarından iyi olacaktır. Her araştırma yönteminin temel özellikleri olduğu gibi karma yöntem araştırmalarının da temel özellikleri mevcuttur. Bu temel özellikler “Araştırma sorularını cevaplandırmak için nicel ve nitel verilerin toplanması ve analiz edilmesi, nitel ve nicel yöntemlerinin güçlü yanlarının kullanılması, özel bir karma yöntem deseninin kullanılmasıyla nitel ve nicel verilerin birleştirilmesi ve bütünleştirilmesi, bazen deney kuran veya felsefe içinde ele alma” (Creswell, 2014/2017, s. 3) olarak verilebilir. “Karma yöntem araştırmalarının önemli özelliklerinden bir diğeri ise farklı yöntemlerle toplanan verilerin

birbirini teyit amacıyla kurulması ve bu şekilde sonuçların inandırıcılığının daha güçlü olmasıdır” (Yıldırım & Şimşek, 2016, s. 323).

Literatür incelendiğinde karma yöntem araştırmalarının değişik araştırmacılar tarafından farklı şekillerde sınıflandırıldığı görülmektedir. Bu araştırmada Creswell’in yapmış olduğu sınıflandırma kullanılmıştır. Creswell (2014/2017, s. 6) “Bütün karma yöntem araştırma projelerinin temelinde üç temel desen ve bu temel desenler üzerine kurgulanan üç gelişmiş desen bulunmaktadır” şeklinde belirtmiştir. Bu üç temel deseni birleştirme (çeşitleme), açıklayıcı ardışık desen, keşfedici ardışık desen olarak sıralamış, kurgulanan üç gelişmiş desen olarak da müdahale desenleri, sosyal adalet ve dönüşümsel desenler, çok aşamalı değerlendirme desenleri olarak sıralamış (Creswell, 2014/2017), desenlerden açıklayıcı ardışık desende amacı şu şekilde açıklamıştır: “Bu desende amaç öncelikli olarak nicel yöntemleri kullanmak ve daha sonra nicel sonuçlara daha derinlemesine açıklama getirmek için nitel yöntemleri kullanmaktır” (Creswell, 2014/2017, s. 6). Bu çalışmada açıklayıcı sıralı desen kullanılmış olup, önce nicel veriler toplanmış ve analiz edilmiş, bu işlemlerin tamamlanmasından sonra da nitel veriler toplanarak analiz edilme işlemi gerçekleştirilmiştir.

Karma yöntem araştırmalarının açıklayıcı sıralı desenine göre tasarlanan bu araştırmanın nicel kısmında, ön test - son test eşleştirilmiş kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. “Deneysel araştırma, açıklamanın ötesine geçilerek nedenlerin tahmin edilmesine olanak sağlar. Korelasyon çalışmalar, neden ve sonuç arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarabilir, ancak “neden” değiştiğinde “sonucun”da değişebileceğini ortaya koyamaz. Bunu ancak deneysel çalışmalar söyleyebilir” (Büyüköztürk vd., 2018, s. 203).

Bu araştırmada, deney ve kontrol grubunun belirlenmesinde, hâlihazırda bulunan gruplar kullanıldığı için rastgele bir atama yapılmamış, gruplar hâlihazırda bulunan gruplar içerisinde rastgele seçilerek belirlenmiştir. Bu yüzden araştırmanın nicel boyutu, ön test- son test eşleştirilmiş kontrol gruplu desen kullanılarak tasarlanmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda kullanılan desene ilişkin simgesel görünüm Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. *Ön Test- Son Test Eşleştirilmiş Kontrol Gruplu Yarı Deneysel Desen*

Gruplar	Ön test	İşlem	Son test
DG	X	X	X
KG	X		X

Araştırmanın nitel boyutunda ise, nicel verileri nitel verilerle desteklemek amacıyla deney grubunda yer alan öğretmen adaylarından maksimum çeşitlilik yöntemi ile seçilmiş 12 öğretmen adayı ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim öğretim yılının güz döneminde, Artvin Çoruh Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı 3. Sınıf öğretim programında yer alan Ülkeler Coğrafyası dersini alan iki şubedeki toplam 60 öğretmen adayı ile oluşturmaktadır. Araştırmanın bu bölümünde yarı deneysel desenlerden eşitlenmemiş kontrol gruplu model kullanılmıştır. Önceden var olan bu iki şube birisi, misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin uygulandığı DG (n= 30), diğeri ise bu tekniğin uygulanmadığı KG (n= 30) olarak atanmıştır. Araştırmanın çalışma grubuna ilişkin demografik bilgiler Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. *Ön Test- Son Test Eşleştirilmiş Kontrol Gruplu Yarı Deneysel Desen*

Gruplar	Cinsiyet	Frekans	%
DG	Erkek	12	40.0
	Kız	18	60.0
KG	Erkek	11	36.7
	Kız	19	63.3
Toplam		60	100

Araştırmanın nitel boyutu için deney grubundan uygulama sonundaki akademik başarılarına göre en yüksek düzeyde iki, orta düzeyde iki, en düşük düzeyde iki ve motivasyon düzeylerine göre en yüksek düzeyde iki, orta düzeyde iki, en düşük düzeyde iki öğretmen adayı olmak üzere toplam 12 öğretmen adayı belirlenmiştir ve bu kişilerle görüşme yapılmıştır. Görüşme yapılan öğretmen adaylarının belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden birisi olan maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır.

Maksimum çeşitlilik örnekleme yönteminde “amaç, görelilik olarak küçük bir örneklem oluşturmak ve bu örnekleme çalışılan probleme taraf olabilecek bireylerin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmaktır” (Yıldırım vd., 2016, s. 119).

Deney ve Kontrol Gruplarının Denkliliğinin İncelenmesi

Uygulamaya başlamadan önce grupların ön test puanlarını karşılaştırmak için Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi (ÜCABT) ve motivasyon ölçeği uygulanmıştır. Akademik başarı testine yapılan bağımsız örneklem t testi analizi sonucunda gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir, $p=.617$, ($p>.05$). Motivasyon ölçeği testine yapılan bağımsız örneklem t testi analizi sonucunda gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir, $p=.509$, ($p>.05$). Çalışma grubu, aynı üniversitenin aynı fakültesi aynı ana bilim dalı ve aynı sınıfın iki şubesinde öğrenim gören öğretmen

adaylarından oluştuğu için ve ön test puanları arasında anlamlı farklılık olmadığı için grupların benzer şartlar taşıdığı varsayılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Bir araştırmada araştırmanın problemine, alt problemlerine, değişkenlerin özelliklerine göre çeşitli ölçme araçlarıyla veriler toplanabilir. Duruma göre bir ya da birkaç ölçme aracı bir araştırmada işe koşulabilir (Sönmez & Alacapınar, 2016, s. 183). Veri toplamak, seçilen yöntemleri veya inceleme yöntemlerini kullanmakla ilgilidir. Doğru yapılması bu yöntemlerin sistematik, profesyonel, şekilde kullanılması anlamına gelir (Robson, 2011/2015, s. 501).

Bu araştırmada seçilen yöntem gereği; araştırmanın nicel boyutunda misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının Ülkeler Coğrafyası dersindeki akademik başarıları ve motivasyonu üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla ÜCABT ve motivasyon ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın nitel boyutunda ise uygulanan misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının görüşleri açısından değerlendirilmesi amacıyla *yarı yapılandırılmış görüşme formu* kullanılmıştır.

Araştırmada kullanılan veri toplama araçları aşağıda ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi (ÜCABT)

Araştırmada, misafir konuşmacı destekli öğretimin öğretmen adaylarının Ülkeler Coğrafyası dersindeki akademik başarıları ve motivasyonlarına etkisini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından “Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi” (ÜCABT) hazırlanmıştır. ÜCABT hazırlanırken öncelikli olarak Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. sınıf Ülkeler Coğrafyası Dersi Öğretim Programı incelenerek, programda yer alan ülkelerden “Azerbaycan, Gürcistan, Irak, Suriye, Türkmenistan, Afganistan” ülkeleri ile ilgili tüm kazanımlar belirlenmiş ve bu konuları kapsayan (kapsam geçerliği) belirtke tablosu oluşturulmuştur. ÜCAPT’nde yer alan soruların kazanımlara göre dağılımı Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. *Azerbaycan, Gürcistan, Irak, Suriye, Türkmenistan, Afganistan Ülkelerine İlişkin Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi ’nde Yer Alan Soruların Dağılımı*

Ülke Adı	Soru Numarası
Irak	3, 4, 7, 17, 18
Afganistan	8, 9
Gürcistan	1, 20
Türkmenistan	2, 5

Tablo 4. (Devamı)

Azerbaycan	10
Suriye	6, 15
Suriye, Azerbaycan, Irak, Afganistan, Türkmenistan	11, 12
Gürcistan, Irak, Afganistan, Azerbaycan, Suriye	19
Suriye, Irak, Afganistan, Gürcistan, Türkmenistan	14
Gürcistan, Azerbaycan	13
Gürcistan, Azerbaycan, Irak, Suriye, Türkmenistan	16
Toplam	20 soru

Tablo 4 incelendiğinde sadece tek bir ülkeyi ilgilendiren sorular sorulduğu gibi, birden çok ülkeyi ortak olarak ilgilendiren soruların olduğu görülmektedir.

Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi'nde yer alan sorular hazırlanırken Yenilenmiş Bloom taksonomisindeki bilişsel alan öğrenme basamakları (Bümen, 2010) dikkate alınmıştır. Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi'nde ilgili ülkelere yönelik hazırlanan soruların Yenilenmiş Bloom taksonomisine göre dağılımı Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi'nde Yer Alan Soruların Yenilenmiş Bloom Taksonomisine Göre Dağılımı

	Bilişsel süreç boyutu					
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Bilgi boyutu	Hatırlama	Anlama	Uygulama	Çözümleme	Değerlendirme	Yaratma
Olgusal Bilgi	1,6,8,9					
Kavramsal Bilgi		5, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20		2,3,4	7	
İşlemsel Bilgi						
Üst Bilişsel Bilgi						

Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi'nde yer alan soruların hazırlanma sürecinde Eğitim Fakülteleri Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğretmen adaylarına yönelik hazırlanan ders kitaplarından yararlanılmıştır. Hazırlanan test sorularının ölçülmek istenen hedef ve davranışları ne kadar ölçtüğünü, ölçme ve değerlendirme ilkelerine uygunluğunu belirlemek amacıyla hazırlanan sorular, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Coğrafya Eğitimi ve Ölçme Değerlendirme alanında uzman öğretim üyelerine sunularak uzman görüşü alınmıştır. Alınan uzman görüşleri doğrultusunda test maddelerinde gerekli düzeltmeler yapılarak toplam 50 sorudan oluşan çoktan seçmeli (beş seçenekli) taslak Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi hazırlanmıştır. Hazırlanan taslak Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi, ilk olarak pilot uygulama için daha önce bu dersi alan Rize Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 2019-2020 eğitim öğretim yılında 4. Sınıfta öğrenim

gören toplam 36 öğretmen adayına uygulanmıştır. Pilot uygulama sonucunda elde edilen veriler, TAP Analiz Programı'nda analiz edilmek üzere bilgisayar ortamına aktarılmış ve testte yer alan maddelerin madde analizleri yapılmıştır.

Yapılan madde analizi sonucunda testte yer alan her bir maddeye ait madde güçlük ve madde ayırt edicilik indeksleri hesaplanmıştır.

Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi'ne ait madde analizi sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. *Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi Madde Analiz Sonuçları*

Madde No	Madde Güçlük İndeksi	Madde Ayırt Edicilik İndeksi	Madde No	Madde Güçlük İndeksi	Madde Ayırt Edicilik İndeksi
1.	.42	-.14	26.	.78	.25
2.	.72	.09	27.	.06	.15
3.	.28	.28	28.	.56	.29
4.	.42	-.14	29.	.36	.32
5.	.22	.13	30.	.19	.11
6.	.67	.37	31.	.50	.32
7.	.31	.18	32.	.64	.35
8.	.36	.26	33.	.25	.46
9.	.64	.25	34.	.69	.22
10.	.58	.22	35.	.56	.49
11.	.92	-.05	36.	.06	.02
12.	.25	-.07	37.	.78	.22
13.	.19	.38	38.	.81	.42
14.	.44	.32	39.	.42	.01
15.	.28	.36	40.	.64	.65
16.	.75	.25	41.	.64	.37
17.	.78	.52	42.	.89	.12
18.	.25	.26	43.	.47	.65
19.	.61	.12	44.	.92	.20
20.	.50	.29	45.	.81	.12
21.	.58	.55	46.	.31	.16
22.	.42	.12	47.	.44	.39
23.	.75	.29	48.	.67	.42
24.	.25	.38	49.	.89	.22
25.	.00	.00	50.	.64	.27

Tablo 6 incelendiğinde testte yer alan maddelerin madde güçlük (pj) indeksi değerlerinin 0.00 ile +1.00 arasında değiştiği, madde ayırt edicilik (rjx) indeksi değerlerinin ise -1.00 ile +1.00 arasında değiştiği görülmektedir.

Madde güçlük indeksi, testte yer alan maddelerin doğru veya yanlış yanıtlandırılmasıyla ilgili bir değer olup testin uygulandığı gruba göre o maddenin ne kadar zor ya da kolay olduğu konusunda bilgi vermektedir. Madde güçlük indeksi değerinin 1.00'e yaklaşması maddenin kolay ve maddeyi doğru yanıtlayanların sayısının fazla olduğunu; 0.00'a yaklaşması ise maddenin zor ve maddeyi doğru yanıtlayanların sayısının az olduğunu göstermektedir (Atılgan, 2017; Kan, 2017). Ölçülmek istenen özelliğin tam anlamıyla ölçülebilmesi için başarı testleri hazırlanırken testte yer alan maddelerin madde güçlük indekslerinin ortalamasının 0.50 olması tercih edilmektedir (Kan, 2017; Karaca, 2016).

Madde güçlük indeksi ile birlikte bir teste yer alan maddeler hazırlanırken dikkat edilmesi gereken ölçütler vardır. Bu ölçütlerden biri de madde ayırt edicilik indeksidir. Madde ayırt edicilik indeksi, ölçülmek istenen özelliğe sahip olduğu veya olmadığı durumu hakkında bilgi veren bir indekstir. Korelasyona dayalı bir indeks olan madde ayırt edicilik indeksi +1 ile -1 arasında değer alır. Burada değer +1'e yaklaşması ölçülmek istenen özelliği ölçen maddenin güçlü bir pozitif ayırt edici olduğunu; değer 0'a yaklaşması maddenin ölçülmek istenen özelliği ölçmediğini; değer -1'e yaklaşması ise maddenin ölçülmek istenen özellikten başka bir özelliği ölçtüğünü gösterir. Madde ayırt edicilik indeksi değeri ile bir testin güvenirlik değeri (KR-20) arasında doğrudan bir ilişki söz konusudur. Bu nedenle testi oluşturan maddelerin hazırlanma sürecinde madde ayırt edicilik indeksi değerinin .30 ve üzerinde olması ve bu değerlerin +1'e yakın değerler alması istenilen bir durumdur (Atılgan, 2017; Baştürk, 2014; Kan, 2017; Karaca, 2016).

Testin ortalama güçlüğü .50 civarında olması bir testin daha güvenilir ve daha ayırt edici olmasını sağlar (Tekin, 2000). Yapılan madde analizi sonucunda, ÜCABT'nde madde ayırt edicilik indeksi .27 ve üzerinde olan maddeler hazırlanan ÜCABT'ne dahil edilmiş, madde ayırt edicilik indeksi .27'nin altında değer alan maddeler (1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 18, 19, 22, 23, 25, 26, 27, 30, 34, 36, 37, 39, 42, 44, 45, 46, 49) ile madde güçlük indeksi .82 olan 38. soru ÜCABT'nden çıkarılmıştır. Ayrıca kalan sorular içinde Irak'a ait soru sayısı diğer ülkelerden fazla olduğu için Irak'a ait sorulardan birisi (14. soru) de çıkartılmıştır. ÜCABT'nde yer alan 20 sorunun ortalama güçlüğü .52 olarak hesaplanmıştır.

Testin madde analizleri ve ortalama güçlük değerleri hesaplandıktan sonra, teste yer alan maddelerin birbiri ile ne kadar tutarlı olduğunu ve ölçme sonuçlarının ne derece güvenilir olduğunu belirlemek için testin güvenirliğini hesaplamak için Kuder-Richardson-20 (KR-20)

katsayısı hesaplanmıştır. Testin iç tutarlılığının ölçüsü olan bu değerin 1.00'a yaklaşması, testte yer alan maddelerin birbiri ile tutarlı olduğunu; 0.00'a yaklaşması ise testte yer alan maddelerin birbiri ile tutarlı olmadığını göstermektedir (Kan, 2017). Güvenilir ölçümler sağlayan bir testin Kuder Richorson-20 (KR20) değerinin en az .70 ve üzerinde olması tercih edilmektedir (Fraenkel vd., 2012). Hazırlanan Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi'nin KR-20 değeri .75 olarak hesaplanmıştır.

Motivasyon Ölçeği

Araştırmada, misafir konuşmacı destekli öğretimin öğretmen adaylarının Ülkeler Coğrafyası dersindeki motivasyonlarına etkisini belirlemek amacıyla Özerbaş (2003) tarafından faktör analizleri yapılarak geçerlik ve güvenirliği test edilen “Motivasyon Ölçeği”, uzmanların da görüşlerinden yararlanılarak kullanılmıştır.

Özerbaş'ın (2003) yaptığı uygulama sonucunda, motivasyon ölçeğinin Cronbach Alpha güvenirlik değeri .88 olarak hesaplanmıştır. Bunun yanında ölçme aracının yapı geçerliliği için de faktör analiz çalışması yapmıştır. Ölçek maddelerinin faktör yük değerlerinin .49 ile .87 arasında değiştiği tespit edilmiştir. Varyans % 41.7 olarak bulunmuş, maddelerin faktör ortak varyansı ise .50 ile .82 arasında hesap edilmiştir.

Motivasyon ölçeğindeki her bir madde “Tamamen katılıyorum (5)”, “Katılıyorum (4)”, “Kararsızım (3)”, “Katılmıyorum (2)”, “Kesinlikle katılmıyorum (1)” şeklinde ifade eden beşli skala ile değerlendirilmiştir. Ölçek 15'i olumlu, 15'i olumsuz olmak üzere likert tipi toplam 30 ifadeden oluşmaktadır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Görüşme, araştırmada cevabı aranılan sorular çerçevesinde ilgili kişilerden veri toplama şeklinde ifade edilebilir. “Görüşme belirli araştırma konusu veya bir soru hakkında derinlemesine bilgi sağlar” (Büyüköztürk vd., 2018, s. 158).

Alanyazında yapılandırılmış, yarı yapılandırılmış ve yapılandırılmamış görüşme olmak üzere üç farklı görüşme türünden bahsedilmektedir. “Yarı yapılandırılmış görüşmeler, hem sabit seçenekli cevaplama hem de ilgili alanda derinlemesine gidebilmeyi birleştirir” (Büyüköztürk vd., 2018, s. 159).

Bu araştırmada, nicel verileri desteklemek ve uygulanan öğretimin öğretmen adayları açısından değerlendirilmesi amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda öncelikle taslak görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme sorularının hazırlanmasında literatürden yararlanılmıştır. Hazırlanan bu taslak görüşme formu

uzman görüşüne sunulmuş, uzmanlardan alınan görüşler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılarak görüşme formuna son şekli verilmiştir.

Görüşmeler, maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi ile belirlenen deney grubunda yer alan 12 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmeler öğretmen adaylarından izin alınarak görüntülü ve sesli kayıt altına alınmıştır. Öğretmen adaylarının kimlik bilgilerinin gizli tutulacağı ve isimlerinin kodlanarak (Ö1, Ö2, Ö3, Ö4, ... Ö12) kullanılacağı konusunda bilgilendirilmiştir. Araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formu (Ek 1)'de verilmiştir.

Veri Toplama Araçlarının Geçerlik ve Güvenirliği

Veri toplama araçlarının geçerlik çalışmaları için ÜCABT, motivasyon ölçeği, görüşme formu hazırlanmadan önce ilgili literatür incelenmiştir. Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi ve görüşme formu alanında uzman araştırmacılarca incelenmek üzere uzman araştırmacılara verilmiş ve uzman araştırmacıların görüşlerinden sonra gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi içeriğinin açıklayıcı olup olmadığını öğrenmek için pilot uygulaması yapılmış ve pilot uygulama sonucunda elde verilerin açıklayıcılık durumu incelenmiş, düzeltilmesi gereken kısımlar düzeltilmiştir. Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi'nin kapsam geçerliliği için belirtke tablosu hazırlanmış ve kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Özerbaş (2003) tarafından hazırlanarak güvenilirlik çalışmaları yapılan motivasyon ölçeği için kullanım izni alınmış, ölçekle ilgili uzman görüşleri de alınarak çalışmada kullanılmıştır.

ÜCABT ve görüşme formunun güvenilirliği için öncelikle ilgili literatür incelenmiş ve formlar hazırlanmıştır. Bunun yanında Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi için farklı üniversitenin aynı programında pilot uygulama yapılmış olup, KR-20 iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır.

Uygulama Süreci (Denel İşlem)

Bu araştırmada, deney grubuna misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği, kontrol grubuna düz anlatım tekniği uygulanmıştır.

Uygulama ardışık haftalarda yapılmış ve haftada iki ders saati olmak üzere 6 hafta toplamda 14 ders saati sürmüştür. Deney grubu ile kontrol grubunda uygulama aynı haftalarda yapılmıştır.

Deney grubuna uygulama süreci boyunca işlenen konular Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Deney Grubu Uygulama Süreci

Uygulama Haftası	Yapılan İşlem
1.Hafta	Ön testlerin uygulanması Misafir konuşmacının sınıfa davet edilmesi Gürcistan'ın fiziki, beşeri, ekonomik, siyasi özellikleri ve Türkiye ile ilişkilerinin işlenmesi
2.Hafta	Misafir konuşmacının sınıfa davet edilmesi Azerbaycan'ın fiziki, beşeri, ekonomik siyasi özellikleri ve Türkiye ile ilişkilerinin işlenmesi
3.Hafta	Misafir konuşmacının sınıfa davet edilmesi Irak'ın fiziki, beşeri, ekonomik, siyasi özellikleri ve Türkiye ile ilişkilerinin işlenmesi
4.Hafta	Misafir konuşmacının sınıfa davet edilmesi Suriye'nin fiziki, beşeri, ekonomik, siyasi özellikleri ve Türkiye ile ilişkilerinin işlenmesi
5.Hafta	Misafir konuşmacının sınıfa davet edilmesi Türkmenistan'ın fiziki, beşeri, ekonomik, siyasi özellikleri ve Türkiye ile ilişkilerinin işlenmesi
6.Hafta	Misafir konuşmacının sınıfa davet edilmesi Afganistan'ın fiziki, beşeri, ekonomik, siyasi özellikleri ve Türkiye ile ilişkilerinin işlenmesi Son testlerin uygulanması

Tablo 7 incelendiğinde her hafta bir ülke işlendiği ve uygulamanın 6 hafta sürdüğü görülmektedir.

Ders sürecinin düzenli bir şekilde yürütülebilmesi için ilgili ünitenin öğretim sürecinde 5E modelinin basamakları (giriş, keşfetme, açıklama, derinleştirme, değerlendirme) kullanılmıştır.

Uygulama Öncesi Hazırlıklar

Araştırmanın uygulama aşamasına geçmeden önce 2019-2020 eğitim öğretim yılının başlangıcında Ülkeler Coğrafyası dersine davet edilecek misafir konuşmacılar belirlenmiştir. Misafir konuşmacılar belirlenirken şu özelliklere sahip olmaları aranmıştır:

Uygulamanın yapılacağı hafta işlenecek olan ülkenin vatandaşı olması

Üniversite öğrencisi ya da mezunu olması

Üniversite eğitimine kadar geçen sürede vatandaşı olduğu ülkede yaşamış olması

İlk ve orta öğrenimini vatandaşı olduğu bu ülkede yapmış olması

Türkçe konuşabiliyor olması

Derse gelmesine yasal bir engelinin olmaması

Bu özelliklere sahip Gürcistan, Azerbaycan, Irak, Suriye, Türkmenistan ve Afganistan ülkelerine ait misafir konuşmacılarla ön görüşmeler yapılmıştır.

Misafir konuşmacıya vatandaşı olduğu ülkenin fiziki, beşeri, ekonomik özellikleri ve ülkemiz ile ülkesinin ilişkileri konusunda sorular sorulmuş ve gerek ülkesi gerekse ülkesi ile ülkemiz arasındaki ilişkiler hakkında yeterli bilgi sahibi olduğu görülmüştür. Misafir konuşmacıya ön görüşmede misafir konuşmacı olarak davet edildiği dersin içeriği, özellikleri ve derste misafir konuşmacının rolü izah edilmiş, davet edileceği dersten bir hafta önce yine görüşme yapılacağı kendisine belirtilmiş ve bu görüşmede ülkesi ile detaylıca görüşmeler yapılacağı ifade edilecek ülkesi ile ilgili bilgilerini eksiksiz hale getirmesi istenmiştir. Derse katılabilmesi için gerekli ulaşım ve diğer ücretlerin karşılanacağı belirtilmiştir. Derse gelirken ülkesine ait kıyafetlerle derse gelmesi konusu kendisine bildirilmiş; kıyafetinin olmaması durumunda bunun temin edileceği belirtilmiştir.

Dersin işleneceği zamanın bir hafta öncesinde misafir konuşmacı ile son görüşme yapılmış, bu görüşmede gerek akademik bilgiler gerekse misafir konuşmacının kıyafet durumu kontrol edilmiş ve hazırlıklar tamamlanmıştır.

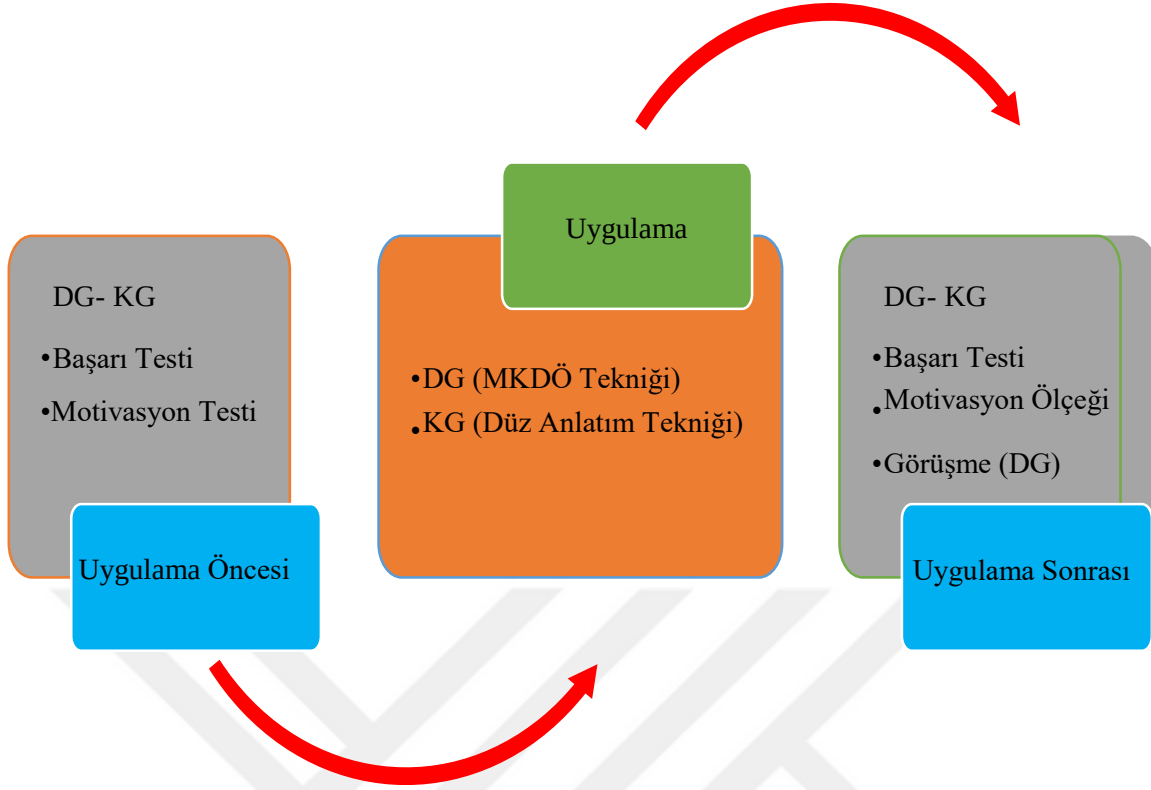
Uygulama öncesinde misafir konuşmacıya ait ülkenin müzikleri temin edilmiş ve derste kullanılmak üzere hazır hale getirilmiştir. Misafir konuşmacıların ülkesinin yöresel kıyafeti ile derse gelmesi sağlanmıştır.

Uygulama

Araştırmanın uygulaması, 2019-2020 eğitim- öğretim yılı güz yarısında Artvin Çoruh Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programında yer alan Ülkeler Coğrafyası dersini alan iki farklı şubedeki (DG, KG) toplam 60 öğretmen adayı ile gerçekleştirilmiştir. Uygulama deney ve kontrol gruplarında Ülkeler Coğrafyası dersinde toplam altı hafta sürmüştür.

Deney grubunda dersler misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği uygulanarak anlatılırken, kontrol grubunda ise dersler misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği kullanılmadan anlatılmıştır. Uygulama sürecinde deney grubunda dersler araştırmacı ve misafir konuşmacı birlikte, kontrol grubunda ise araştırmacı tarafından yürütülmüştür. Uygulama ile ilgili süreç Şekil 1’de sunulmuştur.

Şekil 1. Uygulama Süreci

Uygulama sürecinin kontrol ve deney gruplarında planlı bir şekilde yürütülmesi için ilk olarak araştırmacı tarafından ilgili ülkelerin konularını ve kazanımlarını içeren haftalık ders planları hazırlanmıştır.

Uygulamanın ilk haftasında öğretmen adaylarına, araştırmanın amacı hakkında gerekli açıklamalar yapılmıştır. Araştırmanın amacı hakkında öğretmen adaylarına gerekli bilgiler verildikten sonra, deney ve kontrol gruplarında yer alan öğretmen adaylarına, ÜCABT ve motivasyon ölçeği ön test olarak uygulanmıştır. Ön testlerin uygulanması tamamlandıktan sonra, hazırlanan ders planlarına bağlı kalınarak deney ve kontrol gruplarında ilgili ülkelerin öğretimine başlanmıştır.

Deney ve kontrol gruplarında ilgili ülkelerin öğretimi tamamlandıktan sonra, ÜCABT ve motivasyon ölçeği son test olarak uygulanmış ve öğretmen adaylarının MKDÖ tekniğine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla deney grubundaki öğretmen adayları ile görüşmeler yapılarak uygulama süreci tamamlanmıştır. Deney ve kontrol gruplarında ders süreci aşağıda ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır.

Deney Grubu Ders Süreci.

Deney grubunda ilgili ülke öğretimi, misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Uygulama sürecinin düzenli bir şekilde yürütülebilmesi için

ders sürecinde işlenen ülke ile ilgili konuları ve bu konuların öğretiminde kullanılan etkinlikleri içeren, haftalık ders planı hazırlanmıştır.

Hazırlanan haftalık ders planı Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Haftalık Ders Planı

Hafta	Konu	Etkinlik
1. Hafta	Araştırmanın amacı hakkında öğretmen adaylarının bilgilendirilmesi Gürcistan’ın Fiziki Özellikleri Gürcistan’ın Beşeri Özellikleri Gürcistan’ın Ekonomik Özellikleri Gürcistan’ın Ülkemiz İle İlişkileri	Ön test Misafir konuşmacının dış görünüşü, dili, dinlenen müzik ile ilgili görüşlerin alınması Misafir konuşmacıya söz verilmesi Harita Kullanımı
2. Hafta	Azerbaycan’ın Fiziki Özellikleri Azerbaycan’ın Beşeri Özellikleri Azerbaycan’ın Ekonomik Özellikleri Azerbaycan’ın Ülkemiz İle İlişkileri	Misafir konuşmacının dış görünüşü, dili, dinlenen müzik ile ilgili görüşlerin alınması Misafir konuşmacıya söz verilmesi Harita Kullanımı
3. Hafta	Irak’ın Fiziki Özellikleri Irak’ın Beşeri Özellikleri Irak’ın Ekonomik Özellikleri Irak’ın Ülkemiz İle İlişkileri	Misafir konuşmacının dış görünüşü, dili, dinlenen müzik ile ilgili görüşlerin alınması Misafir konuşmacıya söz verilmesi Harita Kullanımı
4. Hafta	Suriye’nin Fiziki Özellikleri Suriye’nin Beşeri Özellikleri Suriye’nin Ekonomik Özellikleri Suriye’nin Ülkemiz İle İlişkileri	Misafir konuşmacının dış görünüşü, dili, dinlenen müzik ile ilgili görüşlerin alınması Misafir konuşmacıya söz verilmesi Harita Kullanımı
5. Hafta	Türkmenistan’ın Fiziki Özellikleri Türkmenistan’ın Beşeri Özellikleri Türkmenistan’ın Ekonomik Özellikleri Türkmenistan’ın Ülkemiz İle İlişkileri	Misafir konuşmacının dış görünüşü, dili, dinlenen müzik ile ilgili görüşlerin alınması Misafir konuşmacıya söz verilmesi Harita Kullanımı
6. Hafta	Afganistan’ın Fiziki Özellikleri Afganistan’ın Beşeri Özellikleri Afganistan’ın Ekonomik Özellikleri Afganistan’ın Ülkemiz İle İlişkileri	Misafir konuşmacının dış görünüşü, dili, dinlenen müzik ile ilgili görüşlerin alınması Misafir konuşmacıya söz verilmesi Harita Kullanımı

Belirlenen ülkelere ilişkin kazanımlara uygun şekilde hazırlanan etkinlikler deney grubunda, *haftada iki ders saati* ders saati olmak üzere altı hafta boyunca uygulanmıştır.

Uygulama sürecinin ilk dersinin bir bölümünde ve son haftasının son dersinin bir bölümünde ön test ve son testler uygulanmıştır.

Deney grubunda misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin ders sürecinde etkili ve planlı bir şekilde yürütülebilmesi için ders süreci 5E modelinin basamaklarına (Giriş, Keşfetme, Açıklama, Derinleştirme, Değerlendirme) göre düzenlenmiştir. Deney grubunda ilgili konuların öğretiminde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği kullanılarak hazırlanan örnek bir ders süreci aşağıda ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır.

Gürcistan.

Öğretmen adaylarının Gürcistan'ın fiziki, beşeri, ekonomik özellikleri ile ülkemiz ile ilişkilerini yorumlayarak öğrenmeleri beklenmektedir.

Giriş

Öğretmen adaylarına sınıfa davet edilen misafir konuşmacının fiziki özelliklerini (ten rengi, yüz şekli, kıyafeti) incelemeleri istenerek misafir konuşmacının hangi ülke vatandaşı olduğunu tahmin etmeleri istenir, yanıtlarının sebebi sorulur. Verilen yanıtlara doğru ya da yanlış şeklinde dönüt verilmez. Fiziksel özellikleri ile ilgili görüşler alındıktan sonra bu defa misafir konuşmacıya ismi ve günlük hayatla ilgili sorular sorularak dilinden hangi ülke vatandaşı olduğunu öğretmen adaylarından tahmin etmeleri istenir ve öğretmen adaylarına yanıtlarının sebebi sorulur. Burada verilen yanıtlara da doğru ya da yanlış şeklinde dönütler verilmez. Bu görüşler alındıktan sonra da bu kez misafir konuşmacının ülkesine ait müzikler bilgisayardan çalınarak müziğe göre misafir konuşmacının ülkesinin tahmin edilmesi istenir, yanıtlarının sebebi sorulur. Verilen yanıtlara doğru ya da yanlış şeklinde dönütler verilmez. Misafir konuşmacıya doğduğu yer, bölge ve ülkesinin komşuları ile ilgili sorular sorulur. Öğretmen adaylarının misafir konuşmacı ile ilgili verdikleri cevaplara dönüt verilmemesinin sebebi bu etkinlikle öğretmen adaylarının misafir konuşmacının ülkesini sordukları sorularla doğru bir şekilde tahmin etmelerinin amaçlanmasıdır.

Keşfetme

Misafir konuşmacının ülkesi öğrenildikten sonra önce dünya siyasi haritası, devamında bulunduğu kıtanın haritası ekrana yansıtılarak ülkenin yeri gösterilir, sonrasında ise ülkenin fiziki haritası ekranda yansıtılarak ülkenin yeryüzü şekilleri, iklimi, bitki örtüsü, hidrografyası hakkında öğretmen adaylarından yorumlar istenir. Ülkenin siyasi haritası yansıtılarak önemli yerleşim yerlerinin ülkenin hangi bölgelerinde yoğunlaştığını bulmaları istenir.

Açıklama

Açıklama aşamasında giriş ve keşfetme aşamasında öğretmen adaylarının kavramaları gereken bilgiler öğretmen adaylarına detaylı bir şekilde açıklanır. Öğretmen adaylarına ülkenin fiziki özellikleri, beşeri özellikleri, ekonomik özellikleri ve Türkiye ile ilişkilerini ortaya çıkartan özellikler örneklerle açıklanır. Misafir konuşmacı ülkesinin genel özellikleri ile ilgili sorulara yanıt verir.

Derinleştirme

Açıklama kısmında ülkenin fiziki, beşeri, ekonomik özellikleri ve Türkiye ile ilişkileri harita üzerinde açıklanır bunlarla ilgili soruları misafir konuşmacı yanıtlandırır. Derinleştirme aşamasında öğretmen adaylarına ülke hakkında açıklama kısmında verilen bilgileri daha detaylı bir şekilde öğrenmeleri sağlanır. Misafir konuşmacı kendi yaşadığı bölgeden başlamak üzere ülkesinin fiziki, beşeri ve ekonomik özelliklerini detaylı şekilde açıklar. Öğretmen adaylarının sorduğu soruları yanıtlandırır. Ülkesi ile ülkemiz arasındaki ilişkileri, ülkesinde yaşayanların ülkemize bakışı, düşüncesi hakkında bilgileri aktarır. Öğretmen adayları ve uygulama öğretim elemanının tarafından ülkesi, yaşadığı bölge ve Türkiye ile ilişkileri hakkında sorulan soruları yanıtlandırır.

Değerlendirme

Öğretmen adaylarının giriş, keşfetme, açıklama ve derinleştirme aşamalarında misafir konuşmacının dahil olduğu etkinlik aracılığıyla konuyu detaylı bir şekilde öğrenmeleri sağlandıktan sonra değerlendirme aşamasına geçilir. Konunun öğretmen adayları tarafından ne kadar anlaşıldığının belirlenmesi ve anlaşılmayan noktaların tamamlanması için özellikle harita üzerinde işlenen ülkenin fiziki, beşeri, ekonomik özellikleri ile ilgili sorular hem ders öğretmeni tarafından hem de misafir konuşmacı tarafından sorular sorulur. Bu etkinlikte öğretmen adaylarının konu ile ilgili anlamadıkları kısımlar tespit edilir, anlaşılmayan kısımlar tekrar anlatılarak konunun anlatımı tamamlanır.

Misafir konuşmacının sınıf ortamında bulunduğu uygulamaya ilişkin bazı görüntüler Şekil 2’de sunulmuştur.

Şekil 2. Uygulamaya İlişkin Görüntüler

Kontrol Grubu Ders Süreci.

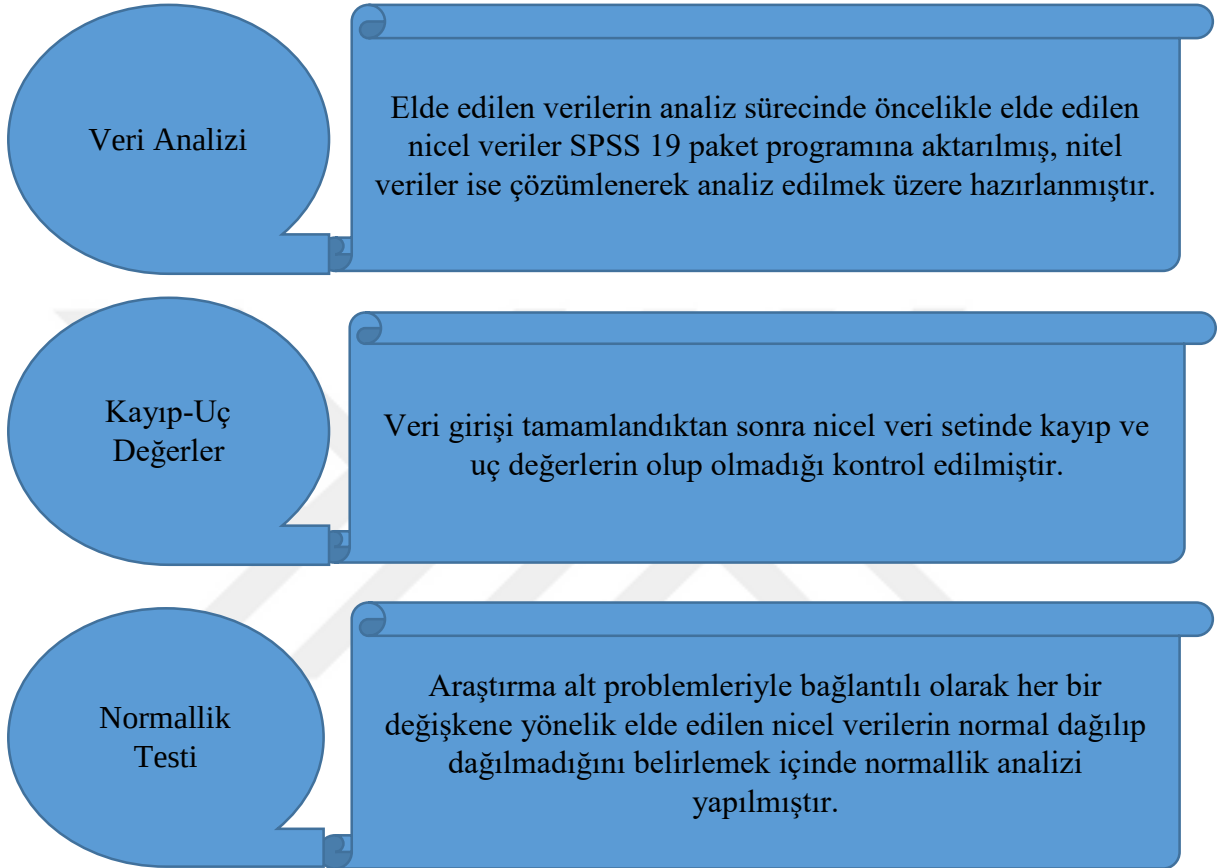
Kontrol grubunda ilgili ülkelerin öğretimi, farklı bir öğretim tekniği kullanılmadan araştırmacı tarafından mevcut programa bağlı kalınarak yürütülmüştür. Konular araştırmacı tarafından sunu yapılarak anlatılmış, konu bitiminde soru cevap yöntemi ile pekiştirmeler yapılmıştır. İlgili ülkelerin öğretimi her hafta aynı şekilde yapılarak belirlenmiş olan ülkelerin öğretimi tamamlanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen mevcut verilerin analizinde nicel ve nitel veri analiz yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Nicel verilerin analizinde Test Analysis Program (TAP) ve

SPSS 19 paket programı kullanılarak veriler kestirimsel ve betimsel istatistik analiz yöntemleri kullanılarak analiz edilmiş, nitel verilerin analizinde ise içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sürecinde araştırmanın amacına yönelik toplanan verilerin analizine geçilmeden önce analiz sürecinde yapılan işlemler Şekil 3'te aşağıda ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

Şekil 3. Analiz Sürecine Geçilmeden Önce Yapılan İşlemler

Araştırma için veri seti düzenlendikten sonra araştırmanın alt problemlerine göre parametrik ya da nanparametrik testlerden hangisinin kullanılacağı karar vermek için normallik analizi yapılmıştır.

Normallik analizi sonucunda ön test ÜCABT ve motivasyon ölçeği verilerinin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir. Yine normallik analizi sonucunda son test ÜCABT ve motivasyon ölçeği verilerinin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir.

Çalışma grubunda yer alan öğretmen adaylarının sayısı DG 30, KG 30 olduğu için normallik analizi için Shapiro-Wilk testi kullanılmıştır. Verilerin normal dağılımı için histogram, normal Q-Q plot, Q-Q pilot grafiği, basıklık ve çarpıklık değerlerine bakılarak normal dağılım gösterip göstermediği tespit edilmiştir. Normallik analizi neticesinde parametrik testlerin kullanılmasına karar verilmiştir. Verilerin analizinde anlamlılık düzeyi 0.05 kabul

edilmiştir. Araştırma neticesinde elde edilen verilerin analizi için gerekli olan ölçütler sağlandıktan sonra verilerin analizine geçilmiştir.

Araştırmanın amaçları, araştırmanın alt problemleri ve araştırmanın deseni göz önünde bulundurularak araştırmanın nicel ve nitel verilerinin analizinde;

- Araştırmanın çalışma grubunu deney ve kontrol gruplarındaki öğretmen adaylarının demografik bilgilerine ilişkin istatistiklerde frekans (f) ve yüzde (%),
- Deney ve kontrol grubunda yer alan öğretmen adaylarının ön testleri sonuçları açısından akademik başarıları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t testi,
- Deney ve kontrol grubunda yer alan öğretmen adaylarının son testleri sonuçları açısından akademik başarıları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t testi,
- Deney grubunda yer alan öğretmen adaylarının ön test-son testleri sonuçları açısından akademik başarıları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımlı örneklem t testi,
- Kontrol grubunda yer alan öğretmen adaylarının ön test-son testleri sonuçları açısından akademik başarıları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımlı örneklem t testi,
- Deney ve kontrol grubunda yer alan öğretmen adaylarının ön testleri sonuçları açısından motivasyonları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t testi,
- Deney ve kontrol grubunda yer alan öğretmen adaylarının son testleri sonuçları açısından motivasyonları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımsız örneklem t testi,
- Deney grubunda yer alan öğretmen adaylarının ön test-son testleri sonuçları açısından motivasyonları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımlı örneklem t testi,
- Kontrol grubunda yer alan öğretmen adaylarının ön test-son testleri sonuçları açısından motivasyonları arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımlı örneklem t testi,
- Deney grubunda yer alan öğretmen adaylarının son test sonuçlarına göre akademik başarıları ile motivasyonları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon analizi,

- Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin öğretmen adayları açısından değerlendirilmesi için deney grubunda yer alan öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmelerin analizinde içerik analizi kullanılmış olup, araştırma sonucunda elde edilen nicel ve nitel verilerin analizi aşağıda ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

ÜCABT’nden Elde Edilen Verilerin Analizi

Araştırma süreci içinde deney ve kontrol grubu öğretmen adaylarının akademik başarılarını belirlemek ve karşılaştırmak amacıyla uygulanan ÜCABT’nden elde edilen verilerin analizinde öncelikle deney ve kontrol grubundaki her bir öğretmen adayının testten aldığı puan hesaplanmıştır.

Toplam 20 sorudan oluşan ÜCABT’nde yer alan her bir sorunun doğru cevabı 5 puan olarak puanlandırılmıştır. Bu durumda ÜCABT’nden alınabilecek en yüksek puan 100 olarak belirlenmiştir.

ÜCABT’nden elde edilen verilerin analizinde SPSS 19 paket programı kullanılmıştır. Verilerin analizinde, tanımlayıcı istatistiklerden faydalanılmış, deney ve kontrol grupları arasında fark olup olmadığını belirlemek için veriler normal bir dağılım gösterdiği için parametrik testlerden bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Deney grubunun ön test ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını ve kontrol grubunun ön-son testleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek için bağımlı örneklem t testi analizi yapılmıştır.

Çalışmada etki büyüklüğü Cohen’in d (d) ve eta-kare (η^2) etki büyüklüğü katsayıları hesaplanmış, katsayıların yorumlanmasında ise Cohen’in d değeri kullanılmış, Cohen’in d değeri için, .2 düzeyine yakın etki büyüklüğü “küçük”, .5 düzeyine yakın etki büyüklüğü “orta”, .8 düzeyine yakın etki büyüklüğü ise “geniş” etki büyüklüğü olarak yorumlanmıştır (Büyüköztürk, 2010).

Motivasyon Ölçeğinden Elde Edilen Verilerin Analizi

Araştırma süreci içinde deney ve kontrol grubu öğretmen adaylarının motivasyonlarını belirlemek ve karşılaştırmak amacıyla uygulanan likert tipindeki motivasyon ölçeğinden elde edilen verilerin analizinde SPSS 19 paket programı kullanılmıştır.

Verilerin analizinde, tanımlayıcı istatistiklerden faydalanılmış, deney ve kontrol grupları arasında fark olup olmadığını belirlemek için veriler normal bir dağılım gösterdiği için parametrik testlerden bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Deney grubunun ön test ve son testleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını ve kontrol grubunun ön test-son testleri

arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek için bağımlı örneklem t testi analizi yapılmıştır.

Çalışmada etki büyüklüğü Cohen'in d (d) ve eta-kare (η^2) etki büyüklüğü katsayıları hesaplanmış, katsayıların yorumlanmasında ise, Cohen'in d değeri için, .2 düzeyine yakın etki büyüklüğü “küçük”, .5 düzeyine yakın etki büyüklüğü “orta”, .8 düzeyine yakın etki büyüklüğü ise “geniş” etki büyüklüğü olarak yorumlanmıştır (Büyüköztürk, 2010).

Akademik Başarı ile Motivasyon Arasındaki İlişkiye İlişkin Verilerin Analizi

Araştırma süreci içinde deney grubu öğretmen adaylarının akademik başarılarıyla motivasyonları arasında bir ilişki olup olmadığına; varsa ilişkinin yönü ve derecesini ortaya koymak amacıyla deney grubundaki öğretmen adaylarına ÜCABT ve motivasyon ölçeği son test uygulaması sonucu elde edilen verilere uygulanan Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon analizi yoluyla bakılmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formundan Elde Edilen Verilerin Analizi

MKDÖ tekniğinin öğretmen adayları görüşleri açısından değerlendirilmesi için deney grubunda yer alan öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmeler ilk olarak görüntü kayıt cihazından dinlenerek transkript edilmiş ve yazılı metinler halinde düzenlenmiştir. Bu görüşmeler sonucunda elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır.

İçerik analizi yapılırken ilk olarak bu görüşmelerden elde edilen veriler titizlikle incelenmiş ve kodlar oluşturulmuştur. Veriler araştırmacı tarafından birçok kez okunduktan sonra meydana getirilen kodlar kontrol edilmiş, benzer kodlar uygun kategoriler altında toplanmıştır. Bu kod ve kategori oluşturma işleminin güvenilirliğini sağlamak amacıyla veriler, alanında uzman iki öğretim üyesine verilmiş ve birbirlerinden bağımsız bir şekilde bu verileri kendilerinin kodlamaları ve uygun kategoriler altında toplamaları istenmiştir.

Bu işlemten sonra araştırmacı ve uzmanlar arasındaki görüş birliği ve ayrılığı için Miles ve Huberman'ın formülü [(Güvenirlik = görüş birliği sayısı / (toplam görüş birliği + görüş ayrılığı sayısı)] kullanılarak bu çalışmanın güvenilirliği hesaplanmıştır. Nitel çalışmalarda istenen sonuç, uzman ve araştırmacı değerlendirmeleri arasındaki uyumun % 90 olmasıdır (Miles & Huberman, 2016). Yapılan bu çalışmada uzman ve araştırmacı arasında % 95 oranında bir uzlaşma (güvenirlik) sağlanmıştır. Araştırmada uzman görüşü alındıktan sonra gerekli düzeltmeler yapılarak analiz süreci tamamlanmıştır.

Elde edilen bulgular tablolar halinde düzenlenmiştir. Öğretmen adaylarının ifadeleri verilirken Ö1, Ö2, ... Ö12 şeklinde kodlar kullanılmıştır.

Araştırmada kullanılan veri analiz yöntemleri Tablo 9’da özetlenmiştir.

Tablo 9. *Araştırma Sorularına Göre Kullanılan Veri Kaynağı, Veri Toplama Aracı, Veri Türü ve Analiz Yöntemi*

Araştırma Sorusu	Veri Kaynağı	Veri Toplama Aracı	Veri Toplama Şekli	Veri Analizi
Deney ve kontrol grubunda yer alan öğretmen adaylarının akademik başarıları arasında anlamlı bir fark var mıdır?	Öğretmen adayları	ÜCABT	Nicel	Bağımsız Örneklem t testi
Deney ve kontrol grubunda yer alan öğretmen adaylarının motivasyonları arasında anlamlı bir fark var mıdır?	Öğretmen Adayı	Motivasyon Ölçeği	Nicel	Bağımsız Örneklem t testi
Deney ve kontrol grubunda yer alan öğretmen adaylarının akademik başarıları ile motivasyonları arasında bir ilişki var mıdır?	Öğretmen Adayı	ÜCABT ve Motivasyon Ölçeği	Nicel	Korelasyon Analizi
Deney grubunda yer alan öğretmen adaylarının MKDÖ tekniğine yönelik görüşleri nasıldır?	Öğretmen Adayı	Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu	Nitel	İçerik Analizi

Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği

Bilimsel araştırmaların sonuçlarının inandırıcılığı iki temel ölçüte bağlıdır. Bunlar güvenirlilik ve geçerlik kavramıdır (Yıldırım & Şimşek, 2016).

Geçerlik, ölçülmek istenen özelliğin, bir başka özellikle karıştırılmadan doğru olarak ölçülebilme derecesidir (Balcı, 2010). İç geçerlik, araştırma sonucunda elde edilen bulguların var olan gerçeklikle ne kadar tutarlı olduğu ve gerçeğin anlamı ile ilgiliyken (Merriam, 2013) dış geçerlik, sonuçların genellenebilirliği ile ilgilidir (Gürbüz & Şahin, 2017).

Güvenirlilik ise ölçme sonuçlarının benzer koşullarda tekrar edilmesi durumunda benzer sonuçlar vermesidir (Güler vd., 2013). İç güvenirlilik, araştırmadan elde edilen verilerin farklı araştırmacılar tarafından kullanılarak aynı sonuçların elde edilip edilmemesi iken dış güvenirlilik, benzer koşullarda aynı sonuçların elde edilebilmesidir (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Yapılan araştırmada bir bilimsel araştırmanın iki ana ölçütünün sağlanabilmesi için, araştırmacıdan araştırma sürecini özenle tasarlaması, uygulaması araştırma sürecinde kullanılan veri toplama araçlarının ve araştırma deseninin geçerliliğini, güvenirliliğini test etmeleri ve okuyuculara, uygulayıcılara, diğer araştırmacılara araştırma sonuçlarını ayrıntılı bir şekilde sunmaları istenir (Merriam, 2013;Yıldırım & Şimşek, 2016).

Bu araştırmada da araştırma yöntemlerinden birisi olan karma araştırma yöntemi kullanıldığından hem nicel hem de nitel araştırma kapsamında kullanılan geçerlik ve güvenirlik kriterleri bir arada kullanılmıştır.

Araştırmanın geçerlik ve güvenirliği için yapılan çalışmalar Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo 10. *Araştırmanın Geçerlik ve Güvenirliği İçin Yapılan Çalışmalar*

Kriter	Önlem	Uygulama
İç geçerlik (İnandırıcılık)	Çeşitleme	Çalışmada farklı veri toplama araçları kullanılmıştır
	Uzman inceleme	Araştırma konusu hakkında uzman görüşlerine başvurulmuş ve değerlendirmeler yapılmıştır. Araştırmanın tasarlanması ve amaca uygun veri toplama araçlarının geliştirilmesinde uzman görüşlerine başvurulmuştur.
	Uzun süreli etkileşim	Uygulama sürecinde çalışma grubundaki öğretmen adayları ile etkileşim halinde bulunulmuş, görüşmeler birebir yapılmıştır.
Dış geçerlik (Aktarılabilirlik)	Çalışma grubunun belirlenmesi	Çalışma grubu araştırmanın amacına uygun olarak belirlenmiştir.
	Detaylı betimleme	Araştırma süreci ayrıntılı bir şekilde yöntem kısmında açıklanmıştır.
İç Güvenirlik (Tutarlılık)	Tutarlılık inceleme	Araştırma sürecinde kullanılan veri toplama araçlardan ÜCABT iç tutarlık katsayıları hesaplanmıştır.
	Uzman inceleme	Öğretmen adaylarının istedikleri yer ve zamanda görüşmeler yapılmış, yapılan görüşmeler görüntülü kayıt altına alınmıştır. Öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmelerden elde edilen verilerin analiz sürecinde araştırma süreci dışında olan uzmanların değerlendirmesine başvurulmuştur.
Dış Güvenirlik	Araştırmanın doğrulanabilirliği	Araştırmada elde edilen sonuçların doğrulanabilmesi için toplanan tüm veriler ve verilerin analizleri, çalışma ile ilgili tüm belgeler araştırmacı tarafından saklanmıştır.

Araştırmacının Rolü

Araştırma sürecinde araştırmacı araştırmanın her aşamada aktif olarak yer almıştır. Araştırma sürecinde araştırmacının rolü aşağıda detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

- ✓ Araştırman süreci, alan uzmanıyla işbirliği içerisinde araştırmacı tarafından yürütülmüştür.
- ✓ Araştırma sürecine dahil olan misafir konuşmacılar araştırmada belirlenen kriterlere titizlikle riayet edilerek araştırmacı tarafından belirlenmiştir.
- ✓ Araştırmacı tarafından hazırlanmış ÜCABT'nin pilot uygulaması farklı bir üniversitenin eşdeğer programında uygulanmıştır.
- ✓ Pilot uygulama sonrası araştırmacı, uzman görüşlerine de başvurarak uygulamada kullanılan ÜCABT'ni oluşturmuştur.
- ✓ Araştırma sürecindeki uygulama dersleri esnasında dersler deney grubunda misafir konuşmacı ve araştırmacı birlikte, kontrol grubunda ise araştırmacı tarafından yürütülmüştür.
- ✓ Araştırma sürecindeki her türlü veri araştırmacı tarafından titizlikle toplanmıştır.
- ✓ Görüşmeler ve bu görüşmelerde elde edilen verilerin transkripti araştırmacı tarafından yapılmıştır.
- ✓ Araştırmacı tarafından araştırma sonunda elde edilen verilerin analizi yapılmıştır.
- ✓ Araştırma sonuçları araştırmacı tarafından düzenlenmiş ve raporlaştırılmıştır.

Araştırmanın Etiği

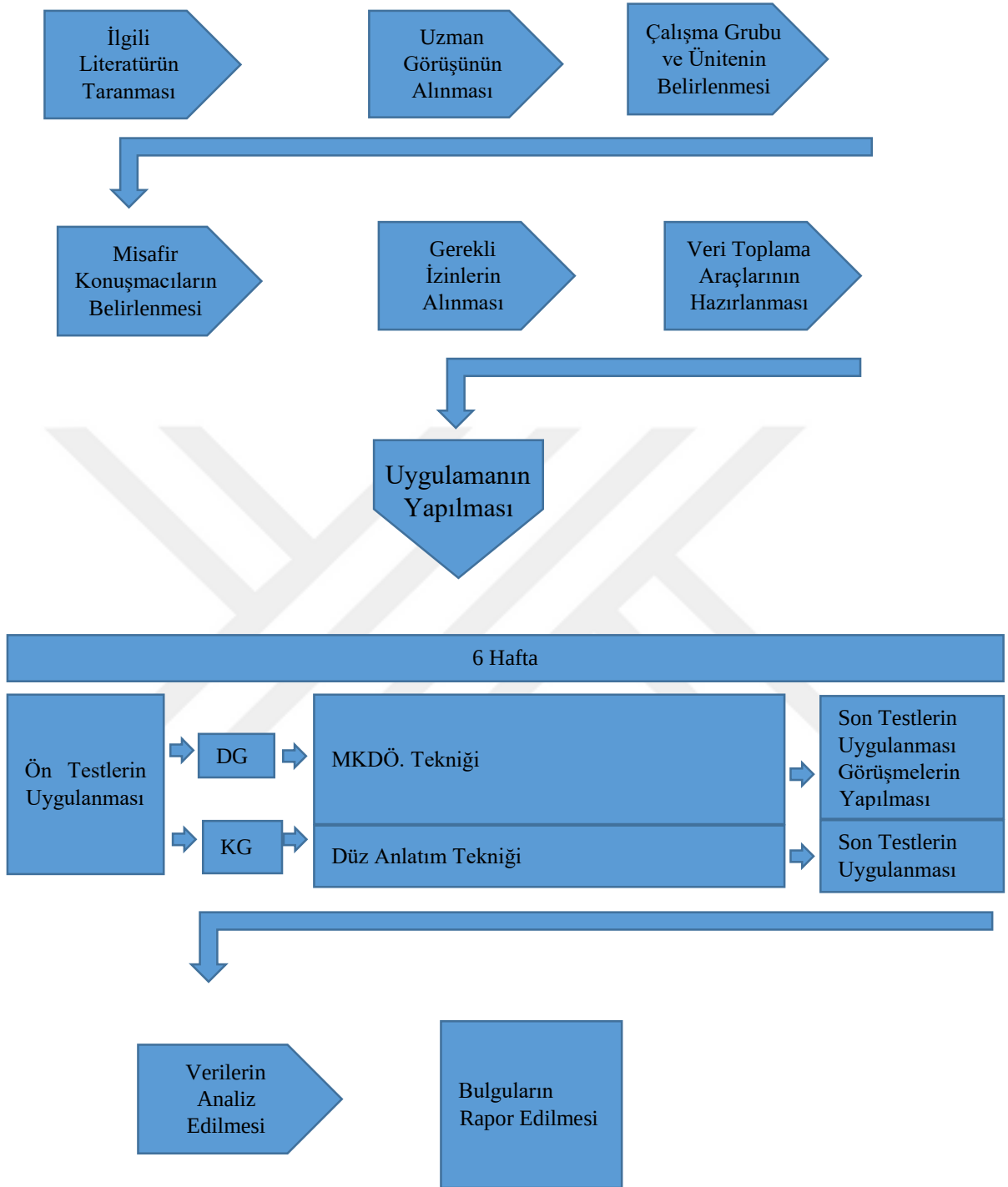
Araştırmacı tarafından pilot uygulama süreci dahil olmak üzere uygulama sürecine başlamadan önce gerekli etik kurul izni ve araştırma izinleri ilgili resmi kurumlardan alınmış, misafir konuşmacı ve uygulamaya katılacak öğretmen adayları araştırmanın amacına yönelik bilgilendirilmişlerdir.

Araştırmacı tarafından derslere davet edilen misafir konuşmacılara; herhangi bir risk ve olumsuz bir durumla karşılaşmayacakları, bu uygulama sonucunda elde edilen verilerin sadece bilimsel amaçlı kullanılacağı belirtilmiştir. Daha sonra misafir konuşmacılara kimlik bilgileri ve görüntülerinin kesinlikle gizli tutulacağı ve kimlik bilgilerinin araştırmanın hiçbir aşamasında belirtilmeyeceği güvencesini veren ve araştırma hakkında misafir konuşmacıları bilgilendiren bir gönüllülük sözleşmesi okutularak imzalatılmıştır.

Uygulamaya katılan deney ve kontrol grubunda yer alan öğretmen adaylarına herhangi risk ve olumsuz durumla karşılaşmayacakları, öğretmen adaylarından edilen verilerin sadece bilimsel amaçlı kullanılacağı belirtilmiştir. Daha sonra öğretmen adaylarına kimlik bilgileri ve görüntülerinin kesinlikle gizli tutulacağı ve kimlik bilgilerinin araştırmanın hiçbir aşamasında belirtilmeyeceği güvencesini veren ve araştırma hakkında öğretmen adaylarını bilgilendiren bir gönüllülük sözleşmesi okutularak imzalatılmıştır.

Araştırma sürecinin özeti bir bütün halinde Şekil 4’te sunulmuştur.

Şekil 4. Araştırma Sürecinin Özeti

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde, araştırma sorularına yönelik verilerin analizinden elde edilen bulgulara yer verilerek, her bir veri toplama aracına ait bulgular ayrı ayrı başlıklar altında ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Öğretmen Adaylarının Akademik Başarıları Üzerindeki Etkisine İlişkin Bulgular

Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin öğretmen adaylarının akademik başarıları üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla araştırmanın ilk sorusuna yönelik deney ve kontrol gruplarında yer alan öğretmen adaylarına Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi (ÜCABT) ön test ve son test olarak uygulanmıştır.

Bu araştırma sorusu doğrultusunda bu bölümde öncelikle akademik başarı değişkenine yönelik Shapiro-Wilk testi sonuçlarına, Levene's testi sonuçlarına ve tanımlayıcı (betimsel) istatistiklere yer verilmiştir. Daha sonra MKDÖ tekniğinin öğretmen adaylarının akademik başarıları üzerinde anlamlı bir etkisi olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan bağımlı örneklem t testi analizi sonuçları ayrıntılı bir şekilde sunulmuştur.

Deney ve Kontrol Grubu ÜCABT Ön Test Uygulamalarından Elde Edilen Bulgular

Uygulamaya başlamadan önce öğretmen adaylarının ön bilgi düzeylerini belirlemek, araştırma gruplarının ön bilgi düzeylerini karşılaştırmak ve grupların denk bir şekilde oluşturulmasını sağlamak amacıyla araştırma gruplarındaki öğretmen adaylarına ÜCABT ön test olarak uygulanmıştır. ÜCABT'nden elde edilen verilerin analizinde kullanılacak testin belirlenmesi için Shapiro-Wilk normallik testi, grupların varyanslarının homojenliğini belirlemek için ise Levene's testi yapılmıştır.

ÜCABT'nin ön test verilerinin normal dağılımına uygunluğu araştırmaya katılan öğretmen adaylarının sayısı tüm gruplarda 30 olup Shapiro-Wilk normallik testi ile incelenmiş, Shapiro-Wilk testi ve Levene's testi sonuçları Tablo 11-12'de verilmiştir.

Tablo 11. ÜCABT'nin Ön Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Shapiro-Wilk Normallik Testi Sonuçları

Gruplar	İstatistik	sd	p
DG	.949	30	.162
KG	.968	30	.498

ÜCABT'nin ön test verilerinden elde edilen puanların Shapiro-Wilk normallik testi sonuçları incelendiğinde deney ve kontrol gruplarının ön test verilerinin [DG ($p=.162$; $p>.05$), KG ($p=.498$; $p>.05$)] normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir.

ÜCABT'nin ön test verilerinin Levene's testi sonuçları Tablo 12'te sunulmuştur.

Tablo 12. ÜCABT'nin Ön Test Verilerinin Levene's Testi Sonuçları

	Levene's	sd1	sd2	p
Ön Test	1382	1	58	.245

Levene's testi sonucunda grupların varyanslarının homojen olduğu tespit edilmiştir ($p=.245$, $p>.05$).

ÜCABT'nin ön testinden elde edilen veriler normal dağılım gösterdiği için verilerin analizinde bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Araştırma gruplarındaki öğretmen adaylarına uygulamaya başlamadan önce uygulanan ÜCABT'nden elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri ve bağımsız örneklem t testi sonuçları Tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 13. ÜCABT'nin Ön Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımsız Örnekler t Testi sonuçları

	N	$\bar{X}$	Ss	t	sd	p
DG	30	47.50	12.84	-.503	30	0.617
KG	30	49.33	15.29			

Tablo 13'teki ÜCABT'nin ön testinden elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri incelendiğinde, deney ve kontrol gruplarında yer alan öğretmen adaylarının puan ortalamalarının (DG= 47.50; KG= 49.33) birbirine yakın olduğu, bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre akademik başarı açısından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür, $p=.617$, ($p>.05$).

Deney ve Kontrol Grubu ÜCABT Son Test Uygulamalarından Elde Edilen Bulgular

Uygulama bittikten sonra öğretmen adaylarının ÜCABT'den elde edilen verilerin analizinde kullanılacak testin belirlenmesi için Shapiro-Wilk normallik testi, grupların varyanslarının homojenliğini belirlemek için ise Levene's testi yapılmıştır.

ÜCABT'nin son test verilerinin normal dağılımına uygunluğu araştırmaya katılan öğretmen adaylarının sayısı tüm gruplarda 30 olup Shapiro-Wilk Normallik Testi kullanılarak incelenmiş, bu test sonuçları Tablo 14'te Levene's testi sonuçları ise Tablo 15'te verilmiştir.

Tablo 14. ÜCABT'nin Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Shapiro-Wilk Normallik Testi Sonuçları

Gruplar	İstatistik	sd	p
DG	.941	30	.094
KG	.975	30	.677

Tablo 14'teki ÜCABT'nin son test verilerinden elde edilen puanların Shapiro-Wilk normallik testi sonuçları incelendiğinde, araştırmadaki deney ve kontrol gruplarının son test verilerinin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir [DG ($p=.094$; $p>.05$), KG ($p=.677$; $p>.05$)].

ÜCABT'nin son test verilerinin Levene's testi sonuçları Tablo 15'te sunulmuştur.

Tablo 15. ÜCABT'in Son Test Verilerinin Levene's Testi Sonuçları

ÜCABT	Levene's	sd1	sd2	p
Son Test	3.474	1	58	.067

Tablo 15'teki değerlere göre Levene's testi sonucunda grupların varyanslarının homojen olduğu tespit edilmiştir. ($p= .067$, $p>.05$).

ÜCABT'nin son test verilerinden elde edilen veriler normal dağılım gösterdiği için verilerin analizinde parametrik testlerden bağımsız örneklem t testi yapılmıştır. Araştırma gruplarına (deney ve kontrol) son test olarak uygulanan ÜCABT'den elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri ve bağımsız örneklem t testi sonuçları Tablo 16'da verilmiştir.

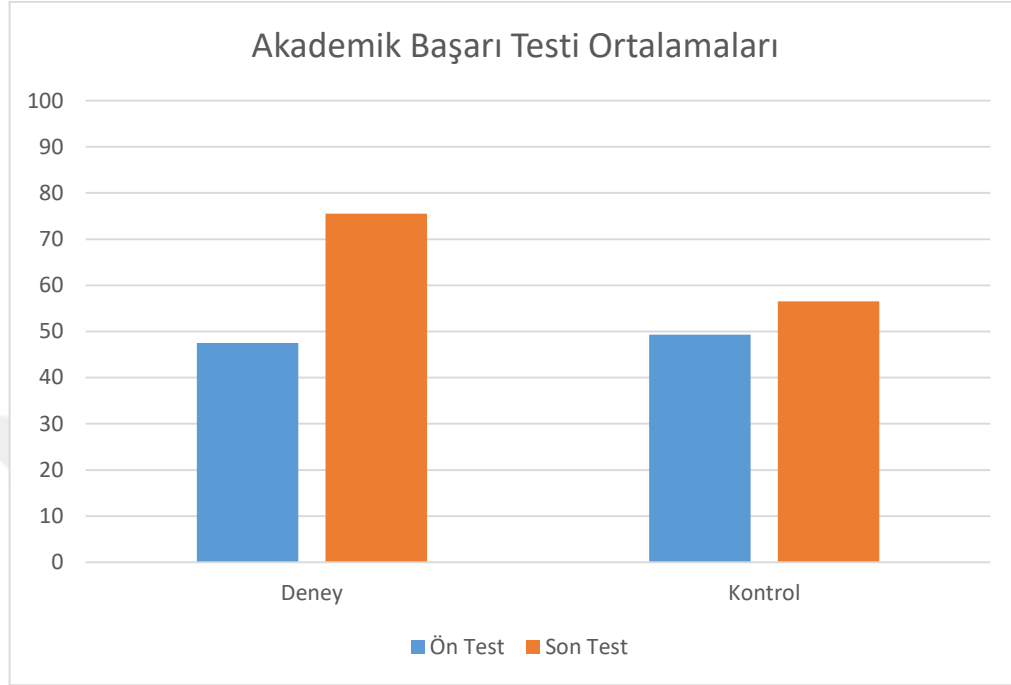
Tablo 16. ÜCABT'nin Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımsız Örnekler t Testi sonuçları

	N	$\bar{X}$	Ss	t	sd	p
DG	30	75.50	10.85	6.017	58	0.000
KG	30	56.50	13.46			

Tablo 16'daki ÜCABT'nin ön testinden elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri incelendiğinde, deney grubunun ortalama değerinin ortalama değerinin kontrol grubunun ortalama değerinden yüksek (DG= 75.50; KG= 56.50), bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre akademik başarı açısından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür, $p=.000$, ($p<.05$).

Bağımsız örneklem t-testi sonucunda Cohen d etki büyüklüğü 1,55 olarak belirlenmiştir. Yani deney ve kontrol grubu arasında kuvvetli düzeyde etki değeri olan anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Şekil 5. Grupların ÜCABT Ön Test- Son Test Ortalama Puanları

Grupların ÜCABT ön test- son test ortalama puanları karşılaştırıldığında her iki grubunda ortalama puanlarının yükseldiği görülmektedir. Her iki grubun ortalama puanları artmış olsa bile deney grubundaki artışın kontrol grubundaki artıştan fazla olduğu belirgin olarak görülmektedir (Şekil 5).

Deney Grubu ÜCABT Ön Test Son Test Uygulama Sonucunda Elde Edilen Verilerin Kıyaslanması İle İlgili Bulgular

Uygulamaya başlamadan önce deney grubundaki öğretmen adaylarının ön bilgi düzeylerini belirlemek amacıyla yapılan ÜCABT ön test sonuçları ile, deney grubuna uygulama yapıldıktan sonra yapılan ÜCABT son test puanlarının tanımlayıcı istatistikleri ve bağımlı örneklem t testi sonuçları Tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 17. Deney Grubu ÜCABT'nin Ön Test-Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımlı Örnekler t Testi sonuçları

	N	$\bar{X}$	Ss	t	sd	p
Ön Test	30	47.50	12.84	-12.072	29	0.000
Son Test	30	75.50	10.85			

Tablo 17'deki ÜCABT'nin ön test- son testinden elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri incelendiğinde, deney grubunun son test ortalama değerinin ($\bar{X} = 75.50$) ön test ortalamasından ($\bar{X} = 47.50$) yüksek olduğu görülmüştür. Bağımlı örneklem t testi sonuçlarına göre de akademik başarı açısından son test lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık [$t=-12.072$; $p=.000$, ($p<.001$)] ortaya çıkmıştır.

Kontrol Grubu ÜCABT Ön Test Son Test Uygulamalarının Kıyaslanması İle İlgili Bulgular

Kontrol grubu öğretmen adaylarının ÜCABT ön test puanları ile son test puanlarının tanımlayıcı istatistikleri ve bağımlı örneklem t testi sonuçları Tablo 18'de verilmiştir.

Tablo 18. Kontrol Grubu ÜCABT'nin Ön Test-Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımlı Örnekler t Testi Sonuçları

	N	$\bar{X}$	Ss	t	sd	p
Ön Test	30	49.33	15.29	-2.854	29	.008
Son Test	30	56.50	13.46			

Tablo 18'deki ÜCABT'nin ön test- son testinden elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri incelendiğinde, deney grubunun son test ortalama değerinin ($\bar{X} = 56.50$) ön test ortalamasından ($\bar{X} = 49.33$) yüksek olduğu görülmüştür. Bağımlı örneklem t testi sonuçlarına göre de akademik başarı açısından son test lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık [$t=-2.854$; $p=.001$, ($p<.05$)] ortaya çıkmıştır.

Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Öğretmen Adaylarının Motivasyonu Üzerindeki Etkisine İlişkin Bulgular

MKDÖ tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersini alan öğretmen adaylarının motivasyonları üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla araştırmanın ikinci sorusuna yönelik deney ve kontrol gruplarında yer alan öğretmen adaylarına Motivasyon ölçeği ön test ve son test olarak uygulanmıştır.

Bu araştırma sorusu doğrultusunda bu bölümde öncelikle motivasyon değişkenine yönelik Shapiro-Wilk testi sonuçlarına, Levene's testi sonuçlarına ve tanımlayıcı (betimsel) istatistiklere yer verilmiştir. Daha sonra MKDÖ tekniğinin öğretmen adaylarının motivasyonları üzerinde anlamlı bir etkisi olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılan bağımsız t testi analizi sonuçları ayrıntılı bir şekilde sunulmuştur.

Deney ve Kontrol Grubu Motivasyon Ölçeği Ön Test Uygulamalarından Elde Edilen Bulgular

Uygulamaya başlamadan önce öğretmen adaylarının motivasyonlarını belirlemek, araştırma gruplarının motivasyon düzeylerini karşılaştırmak, grupların denk bir şekilde oluşturulmasını sağlamak için motivasyon ölçeği ön test olarak uygulanmış, elde edilen verilerin analizinde kullanılacak testin belirlenmesi için Shapiro-Wilk normallik testi, grupların varyanslarının homojenliğini belirlemek için ise Levene's testi yapılmıştır.

Motivasyon ölçeğinin ön test verilerinin normal dağılımına uygunluğu araştırmaya katılan öğretmen adaylarının sayısı tüm gruplarda 30 olup Shapiro-Wilk normallik testi kullanılarak incelenmiş, Shapiro-Wilk testi ve Levene's testi sonuçları Tablo 19 ve Tablo 20'te verilmiştir.

Tablo 19. *Motivasyon Ölçeğinin Ön Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Shapiro-Wilk Normallik Testi Sonuçları*

Gruplar	İstatistik	sd	p
DG	.974	30	.668
KG	.938	30	.082

Tablo 19'da verilen motivasyon ölçeğinin ön test verilerinden elde edilen puanların Shapiro-Wilk normallik testi sonuçları incelendiğinde deney ve kontrol gruplarının ön test verilerinin [(DG ($p=.668$; $p>.05$), KG ($p=.082$; $p>.05$))] normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir.

Motivasyon ölçeğinin ön test verilerinin Levene's testi sonuçları Tablo 20'de sunulmuştur.

Tablo 20. *Motivasyon Ölçeği Ön Test Verilerinin Levene's Testi Sonuçları*

	Levene's	sd1	sd2	p
Ön Test	2.778	1	58	.101

Tablo 20'de verildiği üzere Levene's testi sonucunda grupların varyanslarının homojen olduğu tespit edilmiştir ($p=.101$, $p>.05$).

Motivasyon ölçeğinin ön testinden elde edilen veriler normal dağılım gösterdiği için verilerin analizinde bağımsız örneklem t testi kullanılmıştır. Araştırma gruplarındaki öğretmen adaylarına uygulamaya başlamadan önce uygulanan motivasyon ölçeğinden elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri ve bağımsız örneklem t testi sonuçları Tablo 21'de verilmiştir.

Tablo 21. *Motivasyon Ölçeği Ön Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımsız Örnekler t Testi Sonuçları*

	N	$\bar{X}$	Ss	t	sd	p
DG	30	116.76	13.67	.664	58	.509
KG	30	114.63	11.07			

Tablo 21’deki motivasyon ölçeği ön testinden elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri incelendiğinde, deney ve kontrol gruplarında yer alan öğretmen adaylarının puan ortalamalarının birbirine yakın olduğu ($DG= 116.76$; $KG= 114.63$), motivasyonları açısından gruplar arasında bağımsız örneklem t testin sonuçlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür, $p=.509$, ($p>.05$).

Deney ve kontrol grubu motivasyon ölçeğinin son test uygulamalarından elde edilen bulgular

Uygulama bittikten sonra öğretmen adaylarının motivasyon ölçeğinden elde edilen verilerin analizinde kullanılacak testin belirlenmesi için Shapiro-Wilk normallik testi, grupların varyanslarının homojenliğini belirlemek için ise Levene’s testi yapılmıştır.

Motivasyon ölçeğinin son test verilerinin normal dağılımına uygunluğu araştırmaya katılan öğretmen adaylarının sayısı tüm gruplarda 30 olup Shapiro-Wilk Normallik Testi kullanılarak incelenmiş, normallik testi sonuçları Tablo 22’de verilmiştir.

Tablo 22. *Motivasyon Ölçeğinin Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Shapiro-Wilk Normallik Testi Sonuçları*

Gruplar	İstatistik	sd	p
DG	.967	30	.470
KG	.962	30	.346

Tablo 22’deki motivasyon ölçeğinin son test verilerinden elde edilen puanların Shapiro-Wilk normallik testi sonuçları incelendiğinde, deney ve kontrol gruplarının son test verilerinin normal dağılım gösterdiği tespit edilmiştir [$(DG (p=.470; p>.05)$, $KG (p=.346; p>.05)$].

Motivasyon ölçeğinin son test verilerinin Levene’s testi sonuçları Tablo 23’te sunulmuştur.

Tablo 23. *Motivasyon Ölçeğinin Son Test Verilerinin Levene's Testi Sonuçları*

Motivasyon	Levene’s	sd1	sd2	p
Son Test	1.896	1	58	.174

Tablo 23'te verilen Levene's testi sonucunda grupların varyanslarının homojen olduğu tespit edilmiştir. ($p = .174, p > .05$).

Motivasyon ölçeğinin son test verilerinden elde edilen veriler normal dağılım gösterdiği için verilerin analizinde parametrik testlerden bağımsız örneklem t testi yapılmıştır.

Araştırma gruplarına son test olarak uygulanan motivasyon ölçeğinden elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri ve bağımsız örneklem t testi sonuçları Tablo 24'te sunulmuştur.

Tablo 24. Motivasyon Ölçeği Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımsız Örneklem t Testi Sonuçları

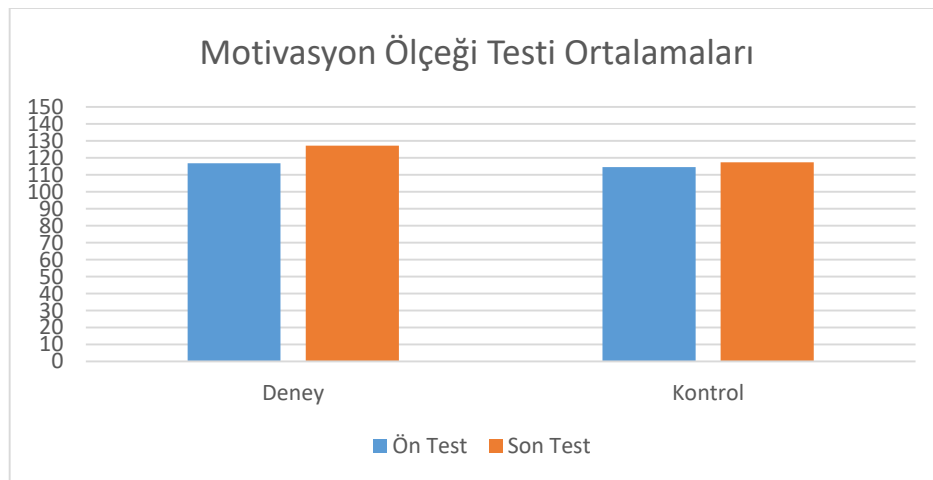
	N	$\bar{X}$	Ss	t	sd	p
DG	30	127.23	13.02	2.627	58	.011
KG	30	117.40	15.83			

Tablo 24'teki motivasyon ölçeğinin son testinden elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri incelendiğinde, grubun deney grubunun ortalama değerinin ($\bar{X} = 127.23$) kontrol grubunun ortalamasından ($\bar{X} = 117.40$) yüksek olduğu, motivasyonları açısından gruplar arasında bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu görülmüştür, $p = .011, (p < .05)$.

Bağımsız örneklem t-testi sonucunda Cohen d etki büyüklüğü 0,67 olarak belirlenmiştir. Yani gruplar arasında orta düzeyde etki değeri olan anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Grupların motivasyon ölçeği ön test - son test ortalama puanları Şekil 6'da verilmiştir.

Şekil 6. Grupların Motivasyon Ölçeği Ön Test- Son Test Ortalama Puanları

Şekil 6'ya göre grupların motivasyon ölçeği ön test - son test ortalama puanları karşılaştırıldığında her iki grubunda ortalama puanlarının yükseldiği görülmektedir. Her iki

grubun ortalama puanları yükselmiş olsa bile deney grubundaki yükselmenin kontrol grubundaki yükselmeden fazla olduğu belirgin olarak görülmektedir (Şekil 6).

Deney Grubu Motivasyon Ölçeğinin Ön Test Son Test Uygulamalarının Kıyaslanması ile İlgili Bulgular

Deney grubu öğretmen adaylarının motivasyon düzeylerini belirlemek amacıyla yapılan motivasyon ölçeği ön test puanları ile son test puanlarının tanımlayıcı istatistikleri ve bağımlı örneklem t testi sonuçları Tablo 25’te verilmiştir.

Tablo 25. *Deney Grubu Motivasyon Ölçeğinin Ön Test- Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımlı Örneklem t Testi Sonuçları*

	N	$\bar{X}$	Ss	t	sd	p
Ön Test	30	116.76	13.67	-3.160	29	.004
Son Test	30	127.23	13.02			

Tablo 25’teki motivasyon ölçeğinin ön test- son testinden elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri incelendiğinde, deney grubunun son test ortalama değerinin ($\bar{X} = 127.23$) ön test ortalamasından ($\bar{X} = 116.76$) yüksek olduğu görülmüştür. Motivasyon ölçeğinden elde edilen verilerin bağımsız örneklem t testi sonuçlarına göre son test lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık [$t=-3.160$; $p=.001$, ($p<.05$)] ortaya çıkmıştır.

Kontrol Grubu Motivasyon Ölçeğinin Ön Test Son Test Uygulamalarının Kıyaslanması ile İlgili Bulgular

Kontrol grubu öğretmen adaylarının motivasyon düzeylerini belirlemek amacıyla yapılan motivasyon ölçeği ön test puanları ile son test puanlarının tanımlayıcı istatistikleri ve bağımlı örneklem t testi ile sonuçlarına Tablo 26’da verilmiştir.

Tablo 26. *Kontrol Grubu Motivasyon Ölçeği Ön Test-Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Tanımlayıcı İstatistikleri ve Bağımlı Örneklem t Testi Sonuçları*

	N	$\bar{X}$	Ss	t	sd	p
Ön Test	30	114.63	11.07	-1.989	29	.056
Son Test	30	117.40	15.83			

Tablo 26’daki ÜCABT’nin ön test- son testinden elde edilen verilerin tanımlayıcı istatistikleri incelendiğinde, kontrol grubunun son test ortalama değerinin ($\bar{X} = 117.40$) ön test ortalamasından ($\bar{X} = 114.63$) yüksek olduğu görülmüştür. Motivasyonları arasında bağımlı örneklem t testi sonuçlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık [$t=-1.989$; $p=.056$, ($p>.05$)] ortaya çıkmadığı görülmüştür.

Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Öğretmen Adaylarının Akademik Başarıları ile Motivasyonları Arasındaki İlişkiye İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi doğrultusunda; misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği kullanılan deney grubu öğretmen adaylarının akademik başarılarıyla motivasyonları arasında bir ilişki olup olmadığına; varsa ilişkinin yönü ve derecesini ortaya koymak amacıyla deney grubuna akademik başarı testi ve motivasyon ölçeği son test uygulaması sonucu elde edilen verilere uygulanan Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon analizi yoluyla bakılmış ve bu veriler tablolastırılmıştır.

Akademik başarı ile motivasyon arasındaki ilişkiye ilişkin veriler Tablo 27’de verilmiştir.

Tablo 27. Deney Grubu ÜCABT-Motivasyon Ölçeği Son Test Verilerinden Elde Edilen Puanların Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Katsayısı Sonuçları

	N	r	p
Deney Grubu	30	.394	.031

Tablo 27’de görüldüğü üzere, deney grubunda yer alan öğretmen adaylarının, akademik başarı testi puanları ile motivasyon ölçeği puanları arasındaki ilişkinin pozitif yönde, orta düzeyde ($r=.394$) ve anlamlı olduğu ($p<.05$) bulunmuştur. Yani bu korelasyon değeri söz konusu iki değişken arasındaki ilişkiyi temsil edip anlamlı bir ilişkinin varlığını göstermektedir.

Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Uygulanmasına İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri İle İlgili Bulgular

Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde uygulanmasına ilişkin yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan dört soru deney grubunda bulunan ve maksimum çeşitlilikle seçilen 12 öğretmen adayına sorulmuş, öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar analiz edilmiştir.

MKDÖ Tekniğinin Olumlu Yönlerine İlişkin Öğretmen Adayı Görüşleri

Öğretmen adayları ile yapılan görüşme de ilk soru olarak “Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?” sorusu sorulmuş ve bu soruya öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar Tablo 28’de verilmiştir.

Tablo 28. "Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumlu Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar

Sıra	Öğretmen adayları yanıtları	Öğretmen kodları	adayı	f
1	Derse olan ilgim arttı.	Ö2, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö10, Ö12		8
2	Coğrafyanın bireyin fiziksel özelliklerinin değişmesinde etkili olduğunu gördüm.	Ö1, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12		7
3	Derste başarıyı artırdı	Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8		6
4	Derse devam durumumu olumlu yönde etkiledi.	Ö2, Ö4, Ö6, Ö7, Ö9, Ö11		6
5	Yaşayarak öğrenme ortamı hazırladı.	Ö5, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12		6
6	Ülkenin tarihi hakkında öznel bilgi edinme fırsatım oldu.	Ö1, Ö3, Ö4, Ö7, Ö8		5
7	Coğrafyanın bireyin konuşma tarzında etkili olduğunu gördüm.	Ö1, Ö5, Ö7, Ö11		4
8	Dersin sıkıcılığını azaltıp eğlenceli hale getirdi.	Ö4, Ö6, Ö9, Ö10		4
9	Coğrafyanın insan üzerine etkisini gördüm.	Ö1, Ö7, Ö10, Ö12		4
10	Ders kitaplarında öğrenebileceği bilgilerden daha fazlasını öğrendim.	Ö1, Ö7, Ö9, Ö12		4
11	Coğrafyanın bireyin isminin belirlenmesinde etkili olduğunu gördüm.	Ö1		1
12	Kendi ülkemi diğer ülkelerle karşılaştırabildim.	Ö8		1

Tablo 28 incelendiğinde katılımcı öğretmen adaylarının misafir destekli öğretim tekniğinin en çok derse olan ilgilerini artırdığı, bunu coğrafyanın bireyin fiziksel özelliklerinin değişmesinde etkili olduğunu gördüğü ve başarılarını artırdığı, en az ise coğrafyanın bireyin isminin belirlenmesinde etkili olduğu ve kendi ülkeleri ile diğer ülkeleri karşılaştırabildikleri yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir. Öğretmen adaylarına ait doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir:

"Başarı olabilmesi için dikkatimin olması lazımdır. Dikkatimi(misafir konuşmacı) artırdığı için başarıyı artırdı diyebilirim (Ö2)."

"Konuşmacı arkadaşlar geldiğinde kendime şu soruyu sordum; ben onların yerinde olsam nasıl yaşırdım, benim ve onların toprakları arasında karşılaştırma yaptım (Ö8)."

Akademik başarı düzeyi en yüksek düzeyde olan iki öğretmen adayının "Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 29'da verilmiştir.

Tablo 29. "Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumlu Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları En Yüksek Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö9, Ö11)

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Coğrafyanın bireyin fiziksel özelliklerinin değişmesinde etkili olduğunu gördüm.
2	Derse devam durumumu olumlu yönde etkiledi.
3	Yaşayarak öğrenme ortamı hazırladı.
4	Coğrafyanın bireyin konuşma tarzında etkili olduğunu gördüm.
5	Dersin sıkıcılığını azaltıp eğlenceli hale getirdi.
6	Ders kitaplarından öğrenebileceği bilgilerden daha fazlasını öğrendim.

Tablo 29’da katılımcı grubun içerisinde akademik başarıları en yüksek düzeyde olan iki öğretmen adayının verdiği yanıtlar görülmektedir. Öğretmen adalarının misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin olumlu yönlerini coğrafyanın bireyin fiziksel özelliklerinin değişmesinde etkisi, derse devam durumu, öğrenmenin kalıcılığı, coğrafyanın insan üzerindeki etkisi ve ders kitaplarından öğrenebileceği bilgilerden daha fazlasını öğrenmesi konularında görüş bildirdikleri görülmektedir. Öğretmen adaylarına ait doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir:

“Sınıfa geldikleri zamanda (misafir konuşmacıları, hangi ülkeden geldiklerini, nereli olduklarını tahmin ettiğimizde ders çok daha kalıcı oluyor, çok daha eğlenceli geçiyor. Dersi eğlenceli geçirmek için çok güzel bir yöntem bulmuşsunuz gerçekten. Sonra misafir konuşmacılarımızın yüz tipinden konuşmasından nereli olduklarını bulduğumuz zaman çok daha eğlenceli oluyor. Bu şekilde olumlu yönleri derse tüm öğrencilerin katılımını sağlıyor bu çok önemli bence bir öğretmen açısından. Dersi daha etkili bir şekilde işlememizi sağlıyor bence.....Her hafta farklı bir misafir konuşmacı geliyor. Her hafta farklı bir ülke ve ben bunları kaçırmak istemiyorum. Açıkçası onlardan öğrendiğim çok şey var, dersten de öğrendiğim çok şey var. O yüzden her hafta gelmeye çalıştım ve geldim (Ö9).”

“Afganistanlı arkadaş geldi, ben hiç tahmin etmezdim, görünüşünü, fiziki yapısını veya dilini nasıl konuştuklarını falan. Hani ben ilk defa gördüm böyle fiziki olarak, kıyafetli olarak. yerel kıyafetleriyle falan ilk defa gördük. Bence çok güzeldi. Teoriden çok uygulamaya geçmesi onlarla birebir iletişime geçmemiz biraz daha hafızamda yer edindi” (Ö11).”

Akademik başarı düzeyi orta olan iki öğretmen adayının "Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 30’da verilmiştir.

Tablo 30. "Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumlu Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları Orta Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö1, Ö6)

Sıra	Öğretmen adayları yanıtları
1	Derse olan ilgim arttı.
2	Derste ki başarıımı artırdı.
3	Coğrafyanın bireyin fiziksel özelliklerinin değişmesinde etkili olduğunu gördüm.
4	Derse devam durumumu olumlu yönde etkiledi.
5	Ülkenin tarihi hakkında öznel bilgi edinme fırsatım oldu.
7	Coğrafyanın bireyin konuşma tarzında etkili olduğunu gördüm.
8	Dersin sıkıcılığını azaltıp eğlenceli hale getirdi.
9	Coğrafyanın insan üzerine etkisini gördüm.
10	Ders kitaplarında öğrenebileceği bilgilerden daha fazlasını öğrendim.
11	Coğrafyanın bireyin isminin belirlenmesinde etkili olduğunu gördüm.

Tablo 30’da akademik başarıları orta düzeyde olan öğretmen adaylarının yanıtları görülmektedir. Bu gruptaki öğretmen adaylarının yanıtları neredeyse Tablo 28’deki yanıtları karşılamaktadır. Bu gruptaki öğretmen adayları sadece akademik başarıları yüksek öğretmen adaylarının belirttiği “Yaşayarak öğrenme ortamı hazırladı.” yanıtını vermemişlerdir. Öğretmen adaylarına ait doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir:

“Coğrafyanın insan üzerinde ne kadar çok etkisi olduğunu görmüş oldum. Daha önce de ülkelerle ilgili coğrafya derslerinde bilgi alıyorduk ama bu sefer Ülkeler Coğrafyası dersinde coğrafyanın insan üzerinde, isminin belirlenmesinde, fiziki özelliklerinde, konuşma tarzında ve düşünce yapısının oluşmasında ne kadar önemli olduğunu gördük. Başta kişinin geldiği yeri söylemeden sadece fiziki özelliklerinden ortaya çıkarak insanları tanıyabileceğimizi görmüş olduk. (Ö1).”

“Derse ilgiyi daha fazla artırdığını düşünüyorum ben. Bir de sürpriz oluyor yani gelen konuşmacının hangi ülkeden geldiği belli olmuyor, insan merakla giriyor derse. Daha bir ilgi çekici oluyor ve dersin kesinlikle daha kalıcı olduğunu düşünüyorum.....İlk başta yaptığım testle son değerlendirme testi arasında çok büyük bir fark vardı. İlk başta yaptığımız testte birkaç soruyu yapabiliştim ama sonrakinde birkaç soru haricinde bütün hepsi doğruduydu. Çok yüksek oldu ve şuan ülkelerin yerleri veya öğrendiğimiz misafir konuşmacı arkadaşlarımızdan, baya bilgim var o ülkeler hakkında (Ö6).”

Akademik başarı düzeyi en düşük düzeyde olan iki öğretmen adayının "Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 31’de verilmiştir.

Tablo 31. "Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumlu Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları En Düşük Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö7, Ö12)

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Derse olan ilgin arttı.
2	Derste ki başarıyı artırdı.
3	Coğrafyanın bireyin fiziksel özelliklerinin değişmesinde etkili olduğunu gördüm.
4	Derse devam durumumu olumlu yönde etkiledi.
5	Ülkenin tarihi hakkında öznel bilgi edinme fırsatım oldu.
6	Coğrafyanın bireyin konuşma tarzında etkili olduğunu gördüm.
7	Coğrafyanın insan üzerine etkisini gördüm.
8	Yaşayarak öğrenme ortamı hazırladı.
9	Ders kitaplarında öğrenebileceği bilgilerden daha fazlasını öğrendim.

Tablo 31 incelendiğinde Tablo 30’da saptanan sonuca yakın bir sonuç görülmektedir. Yine Tablo 31’de Tablo 33’te verilen yanıtların çoğunun verildiği görülmektedir. Akademik başarıları en düşük olan öğretmen adaylarının bazı yanıtlarında hem akademik başarı düzeyi en yüksek hem de akademik başarı düzeyi orta seviyede olan öğretmen adaylarıyla aynı yanıt verdikleri görülmektedir.

Örneğin “Coğrafyanın bireyin fiziksel özelliklerinin değişmesinde etkili olduğunu gördüm.” yanıtı hem akademik başarıları en yüksek düzeydeki Ö9 tarafından, hem akademik başarıları orta Ö1 tarafından hem de akademik başarıları en düşük düzeydeki Ö12 tarafından misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin olumlu yönü olarak belirtilmiştir. Öğretmen adaylarına ait doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir:

“Misafir konuşmacının yaşayışını, kıyafetini, kültürünü bizzat görmüş olduk ve hani daha çok ülkelerin yerlerini, özelliklerini, yaşayış tarzlarını. Bu dersin bizde etkili olduğunu düşünüyorum hani merakımızı artırdı, ilgiyi artırdı, derse motivasyonu artırdı (Ö12).”

“Bilgilerimi olumlu(kalıcı) yönde değiştirdi. Mesela dersten çıkınca bir test yapmıştınız bilgilerimizi kontrol etmek için. Mesela siz anlatsaydınız muhtemelen hepsini karıştıracaktım ama misafir konuşmacılar geldiği için kıyafetlerinden kişileri ülkeleriyle bağdaştırabiliyordum ondan sonra kim ne anlatmıştı bunu hatırlıyorum. Ama sadece siz anlatmış olsaydınız muhtemelen karıştıracaktım (Ö7).”

Motivasyon düzeyi en yüksek düzeyde olan iki öğretmen adayının "Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 32’de verilmiştir.

Tablo 32. "Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumlu Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu En Yüksek Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö5, Ö10)

Sıra	Öğretmen aday yanıtları
1	Derse olan ilgim arttı.
2	Derste ki başarıımı artırdı.
3	Coğrafyanın bireyin fiziksel özelliklerinin değişmesinde etkili olduğunu gördüm.
4	Yaşayarak öğrenme ortamı hazırladı.
5	Coğrafyanın bireyin konuşma tarzında etkili olduğunu gördüm.
6	Dersin sıkıcılığını azaltıp eğlenceli hale getirdi.
7	Coğrafyanın insan üzerine etkisini gördüm.

Katılımcı grubun motivasyonu en yüksek düzeyde olan iki öğretmen adaylarının misafir destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanılmasının olumlu yönlerine yönelik vermiş oldukları yanıtlar Tablo 32’de görülmektedir. Öğretmen adaylarının yanıtları derse karşı ilgi ve başarı ve coğrafyanın insan üzerine etkileri konularındadır. Benzer konu başlıkları akademik başarı düzeyleri yüksek öğretmen adaylarının verdiği yanıtların konularıyla benzerlik göstermektedir. Öğretmen adaylarına ait doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir:

“Eğitim gördüğüm süre içerisinde Eğitim Fakültesinde en fazla aktif olarak bir şeyler öğrendiğim kesinlikle hissettiğim ve merak duygusuyla beraber çoklu zeka kuramlarıyla da olduğu gibi bir çok duyu organıyla beraber bilişsel zekamla beraber derse katıldığım süreç bu süreçti. Ders olarak baktığımda mesela benim hoşuma giden şeylerden birisi kimseye dersten sıkılma süreci verilmedi....O bize bir şeyleri sevdirmeye çalışıyor. Gerek diliyle gerek müzikleriyle gerek davranışlarıyla olsun, kıyafetleriyle olsun yaşadığı şehirlerin isimlerini kendileri de söyleyerek bize tahmin ettirmeye çalışıyorlar. Hani kesinlikle sıkılmıyoruz biz. Sıkılmadığımız için sürekli katılma gereksinimi duyuyoruz (Ö10).”

“Ne güzel hani anlatıyorlar karşımdalar(misafir konuşmacılar) ben onları dinliyorum. Yaşayarak görerek dediğim gibi özümseyerek bilgiyi yerleştirerek, ben şimdi misafir destekli konuşmacı arkadaşlar olmasaydı ben alırım elime ezberlerim ancak şuan öyle bir şey yapmadım. Sınavlarda da bakıyorum soruyu okuyorum, aa diyorum evet bu şöyleydi bu böyleydi, arkadaş bundan bahsetmişti, hocamız böyle söylemişti. Bunlar aşırı derecede olumlu yönleri (Ö5).”

Motivasyon düzeyi orta olan iki öğretmen adayının "Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 33’te verilmiştir.

Tablo 33. "Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumlu Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu Orta Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö3, Ö8)

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Derse olan ilgim arttı.
2	Derste ki başarıımı artırdı.
3	Coğrafyanın bireyin fiziksel özelliklerinin değişmesinde etkili olduğunu gördüm.
4	Ülkenin tarihi hakkında öznel bilgi edinme fırsatım oldu.
5	Kendi ülkemi diğer ülkelerle karşılaştırabildim.

Tablo 33'te çalışma grubunda motivasyonu orta düzeyde olan öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar görülmektedir. Motivasyonu orta düzeyde olan öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar motivasyonu yüksek öğretmen adaylarının verdiği yanıtlar gibi derse olan ilgi ve başarının artması, coğrafyanın insan üzerine etkisi konularının yanında ülke tarihleri konu başlıklarıdır. Öğretmen adaylarına ait doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir:

"Aklımızda olan soruları 1. kişiden duymak da daha fazla güzel oldu bizim için. Hiçbir zaman unutamayacağım bilgilerim oldu (Ö3)."

"Misafir konuşmacı destekli programda farklı ülkelerden farklı konuşmacılar geldiğinde ben kendime daha fazla şeyler katabildim. O kişinin nerede nasıl yaşadığını kendi kulaklarımla duydum. O kişinin genel fiziki özelliklerini daha iyi kavrayabildim (Ö8)."

Motivasyon düzeyi en düşük olan iki öğretmen adayının "Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 34'te verilmiştir.

Tablo 34. "Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumlu Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu En Düşük Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö2, Ö4)

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Derse olan ilgim arttı.
2	Derste ki başarıımı artırdı.
3	Derse devam durumumu olumlu yönde etkiledi.
4	Ülkenin tarihi hakkında öznel bilgi edinme fırsatım oldu.
5	Dersin sıkıcılığını azaltıp eğlenceli hale getirdi.

Katılımcı grubunda motivasyonu en düşük öğretmen adaylarının misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersine yönelik verdiği yanıtlar Tablo 34'te görülmektedir. Bu grupta yer alan öğretmen adaylarının verdikleri yanıtların konu başlığı

motivasyonu yüksek ve motivasyonu orta düzeyde olan öğretmen adaylarının da belirttiği gibi derse devam durumu ve derse olan ilgi ve başarının artması yönündedir. Öğretmen adaylarına ait doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir:

“Bu dersle birlikte hiç olmazsa birkaç misafir konuşmacıyı görebildim, onların yaşadığı yerlerle alakalı bilgiler edinebildim. Yani misafir konuşmacılar olmasaydı bu kadar işte dikkatli dinleyemezdim (Ö2)”.

“Derse devam etmemi artırdı, şimdi geziler falan vardı sırf gitmedim. Şimdi başka ülkelerden gelen olacak. Onun için derse gitmeliyim diye düşündüm. Başka ülkelerden gelenler olacak daha eğlenceli oluyor diye (Ö4)”.

MKDÖ Tekniğinin Olumsuz Yönlerine İlişkin Öğretmen Adayı Görüşleri

Öğretmen adaylarına ikinci soru olarak “Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?” sorusu sorulmuştur ve bu soruya öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar Tablo 35’te verilmiştir.

Tablo 35. *"Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumsuz Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar*

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları	Öğretmen adayı kodları	f
1	Olumsuz yönünü görmedim.	Ö1, Ö4, Ö5, Ö8, Ö11	5
2	Sorularımız onları incitmiş olabilir.	Ö1, Ö9, Ö10	3
3	Arkadaşlarımın bazı soruları motivasyonumu düşürdü	Ö3, Ö6	2
4	Sınıf yönetiminde sorunlar yaşandı	Ö8, Ö11	2
5	Az bilgiye ulaşmak	Ö7	1

Tablo 35 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmen adaylarının yarısına yakını misafir destekli öğretim tekniğinin olumsuz yönü olmadığını belirtmişlerdir. Katılımcı öğretmen adaylarının bir kısmı ise sordukları soruların misafir konuşmacılar incitmiş olabileceğini düşünmüşlerdir. Arkadaşlar tarafından misafir konuşmacıya sorulan bazı soruların motivasyonunu düşürmesi, sınıf yönetiminde sorunlar yaşanması ve az bilgiye ulaşılması araştırmaya katılan öğretmen adaylarının misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinin olumsuz yönleri olarak belirledikleri görülmektedir.

Misafir konuşmacıların onlara soru sorduklarında heyecanlanması, ders saati boyunca soru sorabilme telaşlarından kaynaklı iki öğretmen adayı sınıf yönetiminde sorunlar yaşandığını belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarına ait doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir:

“Duygusal anlamda bakacak olursak sorduğumuz sorular yani ilk başta dediğim gibi biz daha eleştirel bakabildiğimiz için başka bir ülkeye arkadaşlarımıza sorduğumuz sorular incitmiş midir yada şunun hakkında ne düşünüyorsun dediğimde ilk etapta sessiz kalmak isteyen bir arkadaşımız vardı. Daha sonra kendince bir açıklama yaptı acaba onu orada zor durumda mı bıraktık ya da yanlış anlaşılma (Ö1).”

“Başka ülkelerden gelirken ulaşım ve maliyet sorunları ortaya çıkabilir ama bunlar ders içeriği açısından düşündüğümüz zaman olumsuz yönden hiçbir etkisi yok (Ö5)”.

Akademik başarı düzeyi en yüksek iki öğretmen adayının "Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 36’da verilmiştir

Tablo 36. "Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumsuz Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları En Yüksek Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö9, Ö11)

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Sorularımız onları incitmiş olabilir.
2	Olumsuz yönünü görmedim.
3	Sınıf yönetiminde sorunlar yaşandı.

Tablo 36’da görüldüğü üzere akademik başarıları yüksek olan öğretmen adaylarının misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersine olumsuz etkisinin olmadığını ancak sorulan bazı soruların misafir konuşmacıları incitmiş olabileceğini ve sınıf yönetiminin kontrolsüz olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarına ait doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir:

“Olumsuz yön olarak pek göremedim. Şey olabilir sadece bazı öğrenciler gelen misafir konuşmacıların ülkesini farklı bir ülke olduğu için mesela bir arkadaşımız Suriye’den gelmişti. Suriyeli vatandaşlarda bizim ülkemizde. İşte onlara karşı kırıcı bir şey söyleyebilirler diye düşünmüştüm ama bizde böyle bir tepki olmadı. (Ö9)”.

“Aslında pek çok bir olumsuz yönünü görmedim ama biraz mesela konuşurken sınıf yönetiminde aksaklık oldu gibi. Mesela soru sordunuz işte biri parmak kaldırmadan cevapladı, biri oradan başka bir şey söyledi. Hani onun dışında da farklı bir olumsuz yön görmedim (Ö11)”.

Akademik başarı düzeyi orta olan iki öğretmen adayının "Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 37’de verilmiştir

Tablo 37. "Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumsuz Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları Orta Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö1, Ö6)

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Olumsuz yönünü görmedim.
2	Sorularımız onları incitmiş olabilir.
3	Arkadaşlarımın bazı soruları motivasyonumu düşürdü.

Tablo 37 incelendiğinde akademik başarı düzeyi en yüksek öğretmen adayları ile akademik düzeyi orta olan öğretmen adaylarının misafir konuşmacı tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersine olumsuz yönleri konusunda benzer yanıtlar verdiği görülmektedir. Akademik başarıları orta düzeyde olan öğretmen adayları da sorulan soruların misafirleri incitmiş olabileceğini ve arkadaşları tarafından sorulan bazı soruların kendisinin motivasyonunu düşürdüğünü belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarından birisine ait doğrudan alıntı aşağıda verilmiştir:

"Ben çok olumsuz yönünü göremedim (Ö1)".

Akademik başarı düzeyi en düşük iki öğretmen adayının "Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 38'de verilmiştir

Tablo 38. "Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumsuz Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları En Düşük Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö7, 12)

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Olumsuz yönünü görmedim.
2	Az bilgiye ulaşmak.

Tablo 38'de görüldüğü üzere akademik başarı düzeyi en düşük olan öğretmen adaylarının akademik başarı düzeyi yüksek ve orta düzeyde olan öğretmen adaylarının aksine misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin olumsuz yönü olarak az bilgiye ulaşmak şeklinde verdikleri yönündedir. Öğretmen adaylarından birisine ait doğrudan alıntı aşağıda verilmiştir:

"Misafir konuşmacı gelip konuları anlattığında, bilgi verdiğinde, daha kalıcı oluyor fakat daha az bilgiye ulaşabiliyoruz. Misafir konuşmacı destekli anlatım yönteminin tek olumsuz yönü sadece az bilgiye ulaşmamız (Ö7)".

Motivasyon düzeyi en yüksek iki öğretmen adayının "Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 39'da verilmiştir

Tablo 39. "Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumsuz Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu En Yüksek Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö5, Ö10)

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Olumsuz yönünü görmedim.
2	Sorularımız onları incitmiş olabilir.

Tablo 39'da görüldüğü üzere, motivasyonu en yüksek olan öğretmen adaylarının misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersine olumsuz etkisinin olmadığını ancak sorulan bazı soruların misafir konuşmacıları incitmiş olabileceğini belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarından birisine ait doğrudan alıntı aşağıda verilmiştir:

"Dersin tüm sürecine baktığımızda olumsuz bir süreç olarak görmüyorum ancak ben kendimi misafir konuşmacı arkadaşlarımızın yerine koyduğum zaman hani şey olabilir biz nasıl konuşacağız farklı kültürler evet ama biz bazı sorular soruyoruz merak ettiğimiz şeyler var. Bu arkadaşlarımızda biz kırılmaya yol açabilir miyiz diye mesela o sorular çok aklımı kurcalamıştı (Ö10)".

Motivasyon düzeyi orta olan iki öğretmen adayının "Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 40'ta verilmiştir.

Tablo 40. "Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumsuz Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu Orta Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö3, Ö8)

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Olumsuz yönünü görmedim.
2	Arkadaşlarımın bazı soruları motivasyonumu düşürdü.
3	Sınıf yönetiminde sorunlar yaşandı.

Tablo 40 incelendiğinde motivasyonu orta düzeyde olan öğretmen adayları misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersine olumsuz etkisinin olmadığını belirttikleri görülmektedir. Ancak olumsuz yönünü görmediklerini ifade etmiş olsalar da öğretmen adaylarının yine de çeşitli olumsuzluklar olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmen adaylarını verdikleri cevaplar içinde sorulan bazı soruların motivasyonunu düşürdüğünü ve

sınıf yönetiminin kontrolsüz olduğunu belirtmişlerdir.. Öğretmen adaylarından birisine ait doğrudan alıntı aşağıda verilmiştir:

“Sadece ilk defa başımıza gelen bir şeydi heyecanlandık ve motivasyonumuz çok arttı. Ve herkes birbirine ben o soruyu soracağım ben bu soruyu soracağım, çok merak ettim gibi üst üste üst üste sanki orada bir karmaşa yaşandı. O da bizim bilinçsizliğimizden kaynaklandı diye düşünüyorum. Daha bilinçli daha stratejik yaklaşılsaydık daha güzel ilerlerdi diye düşünüyorum. Onun haricinde bu programın bize olumsuz bir etkisi olduğunu düşünmüyorum (Ö8)”.

Motivasyon düzeyi en düşük olan iki öğretmen adayının "Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 41’de verilmiştir

Tablo 41. "Sizce Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Olumsuz Yönleri Nelerdir? Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu En Düşük Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö2, Ö4)

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Olumsuz yönünü görmedim.
2	Verdikleri bilgiler nesnel değil öznel bilgilerdir.

Tablo 41’de görüldüğü üzere motivasyon düzeyi düşük olan öğretmen adayları motivasyon düzeyi yüksek ve orta olan öğretmen adaylarının aksine misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönünü görmediklerini sadece misafir konuşmacıların verdikleri bilgilerin nesnel değil öznel olduğu yönündedir. Öğretmen adaylarından birisine ait doğrudan alıntı aşağıda verilmiştir:

“Bir kişi geldiği için o kişinin o ülkeyle alakalı bilgileri nesnel olmuyor da daha çok öznel oluyor, bu yüzden sıkıntı çıkabilir (Ö2)”.

Öğretmen Olduklarında MKDÖ Tekniğini Kullanmayı Düşünüp Düşünmediklerine İlişkin Öğretmen Adayı Görüşleri

Öğretmen adaylarına üçüncü soru olarak “Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınızın sebeplerini açıklar mısınız?” sorusu sorulmuştur ve bu soruya öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar Tablo 42’de verilmiştir.

Tablo 42. "Öğretmen Olduğunuzda Derslerinizde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğini Kullanmayı Düşünüyor musunuz? Cevabınızın Sebeplerini Açıklar mısınız?" Sorusuna Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları	Öğretmen adayı kodları	f
1	Derse olan ilgiyi artırır.	Ö1, Ö3, Ö6, Ö7, Ö9, Ö11, Ö12	7
2	Konuların akılda kalmasını sağlar.	Ö4, Ö5, Ö7, Ö8, Ö10, Ö12	6
3	Öğrencilerime farklı bakış açıları kazandırır.	Ö2, Ö8, Ö9	3

Tablo 42’de katılımcı öğretmen adaylarının öğretmen olduklarında misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanıp kullanmayacaklarına dair verdikleri yanıtlar görülmektedir. Öğretmen adaylarının hepsi bu tekniği kullanmayı düşündüklerini belirtmişler, sebeplerini ise misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin derse olan ilgiyi artırdığını, konuların akılda kalmasını sağladığını ve öğrencilerine farklı bakış açıları kazandıracığı şeklinde açıklamışlardır. Öğretmen adaylarına ait doğrudan alıntılar aşağıda verilmiştir:

“Bende bir merak ilgi istek uyandırdıysa muhtemelen benim öğrencilerimde de bu olacak ve bilgiyi direkt olduğu gibi. Bir misafirden aldığımda, o ülkenin vatandaşından aldığımda bende daha kalıcı olmuştu çünkü gördüğüm bir insan var karşımda kendini anlattı. Aslında bir ülkeden ziyade kendisi üzerinden bir toplumu bir coğrafyayı anlattı. Bu bizde daha kalıcı ve merak uyandırıcı daha ilgi uyandırır bir hale sürükledi ve kendi öğrencilerim üzerinde de daha kalıcı etkiler bırakmak adına kesinlikle farklı alanlarda da olsa misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini düşünüyorum (Ö1)”.

“Hem derse ilgiyi artırır hem de öğrencilerce öğrenilenlerin daha kalıcı olmasını sağlar ve dikkat çeker (Ö12)”.

Akademik başarı düzeyi en yüksek olan iki öğretmen adayının "Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınızın sebeplerini açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 43’te verilmiştir.

Tablo 43. "Öğretmen Olduğunuzda Derslerinizde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğini Kullanmayı Düşünüyor musunuz? Cevabınızın Sebeplerini Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları En Yüksek Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö9, Ö11)

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Düşünüyorum, derse olan ilgiyi artırır.

Tablo 43 incelendiğinde akademik başarıları en yüksek olan iki öğretmen adayı da öğretmen olduklarında derslerinde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı

düşünmelerinin sebebi olarak derse olan ilgiyi artırdığını belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarından birisine ait doğrudan alıntı aşağıda verilmiştir:

“Gece yastığa kafamızı koyduğumuzda ben öğretmen olduğum zaman hayal ediyorum. Coğrafya dersinde bu ülkeyi yada bu kısmı işlediğimizde oradan birini getirip öğrencilerin dikkatini çok çekiyor gerçekten, derse bağlıyor, dikkatini çekiyor (Ö9)”.

Akademik başarı düzeyi orta olan iki öğretmen adayının "Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınızın sebeplerini açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 44'te verilmiştir

Tablo 44. "Öğretmen Olduğunuzda Derslerinizde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğini Kullanmayı Düşünüyor musunuz? Cevabınızın Sebeplerini Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları Orta Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö1, Ö6)

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Derse olan ilgiyi artırır.

Tablo 44 incelendiğinde akademik başarıları orta düzeyde olan öğretmen adaylarının misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünme sebebi olarak derse olan ilgiyi artırdığını belirtmişlerdir. Burada akademik başarıları yüksek olan(Tablo 43) ve akademik başarıları orta düzeyde olan(Tablo 44) öğretmen adaylarının yanıtlarının ortak olması dikkat çekicidir. Öğretmen adaylarından birisine ait doğrudan alıntı aşağıda verilmiştir:

“Biz ortaokulda görev yapacağız ama öyle bir imkânım olursa kullanmayı düşünürüm. Dediğim gibi derse ilgiyi, daha küçük yaşların daha çok çekeceğini düşünüyorum. Derse ilgiyi toplamak için, motivasyonlarını veya derse istekli gelmeleri için bunu yapmayı düşünürüm (Ö6)”.

Akademik başarı düzeyi en düşük olan iki öğretmen adayının "Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınızın sebeplerini açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 45'te verilmiştir

Tablo 45. "Öğretmen Olduğunuzda Derslerinizde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğini Kullanmayı Düşünüyor musunuz? Cevabınızın Sebeplerini Açıklar mısınız?" Sorusuna Akademik Başarıları En Düşük Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö7, Ö12)

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Derse olan ilgiyi artırır.
2	Konuların akılda kalmasını sağlar.

Tablo 45 incelendiğinde, akademik başarı düzeyi en düşük olan öğretmen adayları misafir konuşmacı destekli öğretimi kullanmayı düşünmelerinin sebeplerini derse olan ilgiyi artırması ve konuların akılda kalmasını sağlaması olarak belirtmişlerdir. Dikkat çekici olan husus derse olan ilgiyi artırır cevabını akademik başarı düzeyi yüksek olan ve orta olan öğretmen adaylarının da vermiş olması ve her üç kategorideki öğretmen adaylarının ortak yanıt vermiş olmasıdır. Öğretmen adaylarından birisine ait doğrudan alıntı aşağıda verilmiştir:

“Hem çıkarım yapmak açısından da faydası olacağını düşünüyorum hem de daha kalıcı olacağına inanıyorum (Ö7)”.

Motivasyon düzeyi en yüksek olan iki öğretmen adayının "Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınızın sebeplerini açıklar mısınız" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 46'da verilmiştir.

Tablo 46. *"Öğretmen Olduğunuzda Derslerinizde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğini Kullanmayı Düşünüyor musunuz? Cevabınızın Sebeplerini Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu En Yüksek Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö5, Ö10)*

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Konuların akılda kalmasını sağlar.

Öğretmen olduğunda bu tekniği kullanmayı düşünen motivasyonu en yüksek öğretmen adayları bunun sebebini konuların akılda kalmasını sağlama olarak açıkladıkları Tablo 46'da görülmektedir. Öğretmen adaylarından birisine ait doğrudan alıntı aşağıda verilmiştir:

“Şimdi biz burada dersler anlatırken konu anlatırken çocuğa canlandırma yapacağız. Mesela Mustafa Kemal Atatürk giyimli birini getiriyoruz, ne oluyor? Çocuk bunu görüyor bakıyor demekki böyle(imiş)(Ö5)”.

Motivasyon düzeyi orta olan iki öğretmen adayının "Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınızın sebeplerini açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 47'de verilmiştir

Tablo 47. *"Öğretmen Olduğunuzda Derslerinizde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğini Kullanmayı Düşünüyor musunuz? Cevabınızın Sebeplerini Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu Orta Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö3, Ö8)*

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Derse olan ilgiyi artırır
2	Konuların akılda kalmasını sağlar.
3	Öğrencilerime farklı bakış açıları kazandırır.

Tablo 47 incelendiğinde motivasyonu orta düzeyde olan öğretmen adaylarının misafir konuşmacı destekli öğretim yönetimi kullanma sebepleri olarak derse ilgiyi artırması, konuların akılda kalmasını sağlaması ve öğrencilerine farklı bakış açıları kazandırmasını belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarından birisine ait doğrudan alıntı aşağıda verilmiştir:

“Farklı insanlar tarafından farklı ülkelerin özelliklerini öğrenmek direkt bire bir birinci kaynaktan öğrenmek her öğrencinin yakalayabileceği bir tecrübe değil. Ben bunu tecrübe edindiğim için olumlu yönlerinin çok fazla olduğunu ve bu yönlerinin bana çok fazla getirisi olduğunu düşündüğüm için ve bana getirisi çok fazla olduğu için bu tekniği uyguladım(Ö8)”.

Motivasyon düzeyi en düşük olan iki öğretmen adayının "Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınızın sebeplerini açıklar mısınız?" sorusuna verdiği yanıtlar ise Tablo 48’de verilmiştir

Tablo 48. *"Öğretmen Olduğunuzda Derslerinizde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğini Kullanmayı Düşünüyor musunuz? Cevabınızın Sebeplerini Açıklar mısınız?" Sorusuna Motivasyonu En Düşük Düzeyde Olan Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar (Ö2, Ö4)*

Sıra	Öğretmen adayı yanıtları
1	Konuların akılda kalmasını sağlar.
2	Öğrencilerime farklı bakış açıları kazandırır.

Tablo 48’de yanıtlar incelendiğinde motivasyonu en düşük olan öğretmen adaylarının verdiği yanıtların motivasyonu yüksek ve orta düzeyde olan öğretmen adaylarının yanıtlarıyla benzerlik gösterdiği görülmektedir. Öğretmen adaylarından birisine ait doğrudan alıntı aşağıda verilmiştir:

“Bende öğretmen olduğumda bir misafir konuşmacı getirip, kendi ülkelerini falan anlatmalarını daha öğrencilerin aklında kalıyor düşünüyorum bende ileride öğretmen olursam, bir misafir öğrenci(konuşmacı) getirip öğrencilere kendi ülkelerini anlatmalarını(Ö4)”.

MKDÖ Tekniğinin Kullanımıyla İlgili Öğretmen Adaylarının Önerileri

Öğretmen adaylarına “Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir?” sorusu sorulmuştur ve bu soruya öğretmen adaylarının verdikleri yanıtlar Tablo 49’da verilmiştir.

Tablo 49. "Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim Tekniğinin Ülkeler Coğrafyası Dersinde Kullanımıyla İlgili Önerileriniz Nelerdir?" Sorusuna Öğretmen Adaylarının Verdiği Yanıtlar

Sıra	Öğretmen adayları yanıtları	Öğretmen adayları kodları	f
1	Her ülkeden bir kişi yerine birkaç kişi gelebilirdi.	Ö2, Ö6, Ö11	3
2	Sadece yöresel kıyafetleri değil, ülkelerine özgü kullandıkları araç-gereçler kullanabilirlerdi.	Ö10, Ö12	2
3	Hangi ülkeden misafir konuşmacı geleceği önceden bilgilendirilebilirdi.	Ö1	1

Tablo 49’da görüldüğü üzere 6 öğretmen adayları öneride bulunmuştur. 6 öğretmen adayları ise derste bu tekniğin kullanılma şeklini yeterli görmüşler ve bir öneride bulunmamışlardır. Motivasyonu en düşük öğretmen adayları, akademik başarıları orta düzeyde öğretmen adayları ve akademik başarıları en yüksek düzeyde olan öğretmen adayları “Her ülkeden bir kişi yerine birkaç kişi gelebilirdi.” önerisinde bulunmuşlardır.

Motivasyonu en yüksek ve akademik başarıları en düşük olan öğretmen adayları ise misafir konuşmacı destekli öğretim yönetimini Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanmaya yönelik “Sadece yöresel kıyafetleri değil, ülkelerine özgü kullandıkları araç-gereçler kullanılabilmeli.” önerisinde bulunmuşlardır.

Çalışmaya yapılan en son öneri ise akademik başarıları orta düzeyde olan öğretmen adayları tarafından “Hangi ülkeden misafir konuşmacı geleceği önceden bilgilendirilebilirdi” şeklindedir.

“Ülkeler biraz daha büyük ya coğrafya olarak kilometrekare olarak örnek veriyorum, Türkiye’nin doğusuyla batısı arasında ki yaşamın bir olmadığını sizde biliyorsunuz. Hani biraz ne bileyim kültürel farklılıklar var, ekonomik farklılıklar var. Ve hani bu yüzden misafir öğrenci yani elimizden gelebildiğince bence daha çok olması veya hani nasıl diyeyim daha çok farklı bölgelerden olması daha iyi olabilir (Ö11)”

“Bazı arkadaşlar kıyafetleriyle geldi zaten gayet güzel oldu birkaç arkadaşımızda müziklerinle bulundu hani ben orda danslarını çok merak ettim bizim danslarımızı karşılıklarını söylediler bizde onların danslarını görmek isterdik ama bir kişiyle değil birkaç kişiyle oynandığını söylediler o yüzden birkaç kişi gelebilirdi (Ö6)”

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde, Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda okutulan Ülkeler Coğrafyası dersinde Misafir konuşmacı destekli öğretimin öğretmen adaylarının akademik başarılarına ve motivasyonlarına etkisini ve öğretmen adaylarının misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğine yönelik görüşlerini inceleyen bu araştırmanın sonuçlarına, tartışmaya ve önerilere yer verilmiştir.

Misafir konuşmacı destekli öğretimin Ülkeler Coğrafyası dersinde öğretmen adaylarının akademik başarılarına etkisinin olup olmadığının ölçümünde, öğretmen adaylarına uygulanan ÜCABT'den elde edilen verilere göre akademik başarı açısından gruplar arasında deney grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmüştür.

Bu durum, Dalakas'ın (2016) ekonomi bölümündeki üniversite öğrencileriyle yürüttüğü ve tekniğin öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkilediğinin bulunduğu çalışmasıyla aynı doğrultudadır. Yine bu durum Kim ve Vail'in (2011) özel eğitim dersinde okul aile birliği konularını işleyen öğretmen adaylarıyla yürüttüğü ve öğretmen adaylarının akademik başarısını olumlu etkisinin görüldüğü çalışma ile örtüşmektedir. Parks'ın (2019) liseden üniversiteye hazırlayan bir programın öğrencileriyle yürüttüğü ve genel olarak öğrencilerin başarı ortalamalarının yükselmiş olduğunu gördüğü araştırmada, Nahfees vd.'nin (2015) çeltik üreticilerinin katıldığı ve yeni tekniklerinin tanıtıldığı kursun başarısında ve McKain'in (2012) tekniğin 9. sınıf cebir dersinde akademik başarıya olumlu etkisini bulduğu araştırmada da benzer sonuçlar görülmektedir. Literatürde misafir konuşmacının akademik başarıya etkisini ölçen başka bir nicel çalışmaya rastlanmamakla birlikte katılımcıların görüşleri arasında akademik başarıyı dolaylı etkileyen etkenlerin bulunduğu çalışmalar mevcuttur. Ashley (2010), McRee vd. (2014), Merle vd. (2017), Sage (2013) ve Soiferman'ın (2019) çalışmalarında farklı düzeylerdeki öğrenciler tekniğin bilgi edinme konusunda yararlı ve gerekli olduğunu belirtmişlerdir.

Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği kullanımında; öğretmen adaylarının akademik başarıları ile motivasyonları arasında bir ilişki olup olmadığı da incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda akademik başarıları ile motivasyonları arasında ilişki pozitif yönde, orta düzeyde ve anlamlı olduğu bulunmuştur. Literatürde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği ile yapılan bilimsel araştırmalarda katılımcıların akademik başarıları veya motivasyonları ile ilgili sonuçlara ulaşılmış olsa da, bu teknikle ilgili yapılan çalışmalarda akademik başarı ile motivasyon arasında bir ilişkinin olup olmadığına ilişkin bir araştırma

sonucuna rastlanmamıştır. Bu açıdan yapılan bu araştırmanın misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin akademik başarı ve motivasyon arasında bir ilişki olup olmadığına yönelik ilk araştırmalardan biri olduğu düşünülmektedir.

Misafir konuşmacı destekli öğretimin Ülkeler Coğrafyası dersinde öğretmen adaylarının motivasyonları üzerindeki etkisinin ölçümünde de yine deney grubu lehine anlamlı sonuçlar elde edilmiştir.

Bu sonucuyla çalışma Belser vd.'nin (2018) STEM odaklı kariyer planlama dersinde uyguladıkları tekniğin fakülte öğrencilerince ilgi uyandırıcı, tutku aşılایıcı ve motivasyonu arttırıcı bulunduğu; Metrejean vd.'nin (2002) muhasebe dersinde uyguladıkları tekniğin katılımcılarca motive edici bulunduğu; McKain'in (2012) cebir dersinde uyguladığı tekniğin 9. sınıf öğrencilerince şevk ve motivasyon kazandırdığını belirttikleri ve Parks'ın (2019) doktora tezi kapsamında uyguladığı tekniğin katılımcılarca motive edici bulunduğu araştırmaların sonuçlarıyla paralellik göstermektedir. Yine çalışmada elde edilen bu sonuç Arasti vd.'nin (2014) girişimcilik öğretiminde misafir konuşmacı tekniğinin öğrencilerin girişimsel niyetleri açısından kişisel arzu edirlilik boyutu üzerinde olumlu etkide olduğu, Robledo vd.'nin ekonomi öğrencileriyle satış yönetimi dersinde uygulanan misafir konuşmacı tekniğinin öğrencilerin girişimcilik ruhunu güçlendirdiği sonuçlarla örtüşmektedir. Ayrıca Dalakas'ın (2016), araştırmasında da tekniğin üniversite öğrencilerinin motivasyonlarına olumlu katkılar sağladığı görülmüştür. Pajares'in (2004) vurguladığı gibi özellikle de gözlemcinin gözünde etkili, önemli misafir konuşmacılar rol model oluşturmakta, öğrenciler gelecekte kendilerini görmek istedikleri yerdeki gerçek kişileri karşılarında görüp dersi onlardan dinlediklerinde derse karşı motivasyonları da yükselmektedir. Literatürde misafir konuşmacıların öğrencilerin motivasyonlarını düşürdüğüne dair herhangi bir bulguya rastlanmamakla birlikte motivasyona misafir konuşmacının rol model olarak görülebileceğinin katkısı düşünülürse Godsey'in (2006) misafir konuşmacıların lise öğrencilerine ne derece rol modeli olduklarını incelediği ve kontrol grubuyla deney grubu arasında anlamlı bir fark bulamadığı araştırması kayda değer bir örnektir.

Öğretmen adaylarının tekniğin derste ki olumlu yönleri nelerdir sorusuna verdikleri yanıtlardan *derse olan ilgim arttı* ifadesiyle uygulamaya katılan misafir konuşmacıların, Riebe vd.'nin (2013) belirttikleri öğrencinin dikkatini ders içeriğine çekecek nitelikte kişiler olması gerektiği ölçütüne yeterince uyduklarını göstermektedir. Bu çalışmanın katılımcılarınca ifade edilen, tekniğin derse olan ilgiyi arttırdığı ifadesini Belser vd.'nin (2018) katılımcıları da dile getirmişlerdir. Yine *derse olan ilgim arttı* ifadesi Robledo vd.'nin (2014) çalışmasında öğrencilerin derse daha fazla katılımını sağladığı, Craig vd'nin (2020) çalışmalarında öğrencilerin işlenen dersleri çok etkili buldukları sonuçlarla örtüşmektedir. Katılımcıların

teknik hakkındaki *dersin sıkıcılığını azaltıp eğlenceli hale getirdi* ifadesi, Ashley (2010), McKain (2012) ve Parks'ın (2019) araştırmalarındaki katılımcıların da belirttiği bir husustur. Tekniğin bu özelliğinin sözü geçen üç çalışmanın katılımcılarınca da zikredilmesi, katılımcıların farklı yaş gruplarından, yani lise, üniversite öğrencileri, akademisyenler ve meslek profesyonellerinden oluşmalarından dolayı, dikkat çekici bir önem taşımaktadır. Katılımcıların, *yaşayarak öğrenme ortamı hazırladı* ifadesi Dalakas (2016), McRee vd. (2014), Merle ve Craig (2017), Robledo vd.'nin (2014) araştırmalarındaki katılımcılarca da vurgulanan bir ifadedir. Bu çalışmalardaki katılımcılar ayrıca misafir konuşmacıların derse getirdiği güncel bilgilerle, meslekle ilgili verdikleri pratik ipuçlarıyla, kişisel örneklerle gerçek yaşamı daha çok ders ortamına taşıdıklarını, böylece derste öğrendiklerinin gerçek yaşamla daha iyi bağdaştırılıp daha anlaşılır kılındığını belirtmişlerdir. Literatürdeki benzer araştırmalarda ifade edildiği gibi Parks'ın (2019) çalışmasında geçen, misafir konuşmacılar sayesinde yeni insanlarla, yeni deneyimlerle tanışmak; Merle ve Craig'ın (2017) çalışmasındaki öğrenme deneyimlerinin zenginleşmesi; ders içeriğini daha önemli hissetme; Sage'nin (2013) çalışmasındaki karmaşık içeriğin daha iyi anlaşılması, Kubal vd.'nin (2003) çalışmasındaki öğrencilerin kültürel çeşitlilik algılarına olumlu etkisinin görüldüğü ve Farruggio'nun (2009) çalışmasındaki konuşmacıların kavramsallaştırma yetenekleriyle sosyal konuların daha anlaşılır duruma gelmesi ifadeleri, bu çalışmanın nitel bulgularında yer alan katılımcıların *coğrafyanın bireyin fiziksel özelliklerinin değişmesinde etkili olduğunu gördüm; ülkenin tarihi hakkında öznel bilgi edinme fırsatım oldu; coğrafyanın bireyin konuşma tarzında etkili olduğunu gördüm; coğrafyanın insan üzerine etkisini gördüm; coğrafyanın bireyin isminin belirlenmesinde etkili olduğunu gördüm; kendi ülkemi diğer ülkelerle karşılaştırabildim ve ders kitaplarında öğrenebileceği bilgilerden daha fazlasını öğrendim* ifadeleriyle karşılığını bulmuştur. Bunlardan, katılımcıların *ülkenin tarihi hakkında öznel bilgi edinme fırsatı* buldukları düşüncesi Bridges'in (1999) araştırmalarının bulgularıyla desteklenmektedir. Riebe, vd.'nin (2013) çalışmasındaki katılımcıların dile getirdikleri, misafir konuşmacıların gerçek dünyayı sınıf ortamına getirmeleri ve okulda öğrenilenlerle yaşamdaki uygulamalar arasında köprü görevi görmeleri, bu çalışmanın katılımcılarının *ders kitaplarında öğrenebileceği bilgilerden daha fazlasını öğrendim* cümlesinde ifadesini bulmaktadır. Bu durum aynı zamanda Dalakas'ın (2016), misafir konuşmacıların öğrencilere pratik bilgi getirdiği, Casper ve Balgopal'ın (2020) öğrencilerce ifade edilen misafir konuşmacıların deneyimlerinin kendileri için çok geniş ve anlamlı olduğu, Robledo vd.'nin (2014) öğrencilerce iş gerçekliğini daha iyi anlamalarını sağladığı, Li ve Guo'nun (2015) öğrencilerin ders kitaplarında öğrendikleriyle misafir konuşmacıların yaklaşımlarını karşılaştırma olanağı buldukları biçiminde verdikleri bilgileri doğrular niteliktedir.

Öğretmen adaylarının tekniğin dersteki olumsuz yönleri nelerdir sorusuna verdikleri yanıtlardan ilki, *sorularımız onları incitmiş olabilir*dir. Bunun nedeni Sage'nin (2013) belirttiği gibi öğrencileri sınıfın bir yabancıнын gözünden nasıl görüldüğü konusunda hazırlama aşamasında daha dikkatli olunması gerektiği olabilir. Bazı öğrencilere göre misafir konuşmacıların *verdikleri bilgiler nesnel değil öznel bilgilerdir*. Bunun nedeni misafir konuşmacının dersin işlenişi sırasında müfredatın dışına çıkmış olabileceği gibi (McCleary & Weaver, 2009), bazı konuşmacıların konunun iç yüzünü, öğretmenin niyetini tam olarak bilmemeleri de olabilir.

Araştırmaya katılan öğretmen adayları gelecekteki sınıflarında misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünmektedirler. Belirttikleri ilk neden tekniğin *derse olan ilgiyi arttırdığıdır*. Belser vd.'nin (2018) çalışmasının bulguları bu nedeni desteklemektedir. Konuların akılda kalmasını sağlar cümlesi ise Soiferman'ın (2019) çalışmasının bulgularıyla örtüşmektedir. Katılımcılarımızın, *öğrencilerime farklı bakış açıları kazandırır* düşüncesi ise Casper ve Balgopal (2020), McRee vd. (2014), Robledo vd. (2014), Soiferman'ın (2019) çalışmalarının bulgularıyla desteklenmektedir. Ancak araştırmaya katılan öğretmen adaylarının gelecekteki sınıflarında misafir destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşündüklerine dair olan görüş Voges vd.'nin (2020) yaptıkları çalışmadaki öğretmenler tarafından verilen cevapla örtüşmemektedir.

Katılımcıların, misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir, sorusuna verdikleri en belirgin yanıt, *sadece yöresel kıyafetleri değil, ülkelerine özgü kullandıkları araç-gereçler kullanabilirlerdi*, olmuştur. Katılımcılarımızın bu tespiti Nourse'nin (1995) misafir konuşmacılarla ders materyallerinin de zenginleştirilmesi gerektiği uyarısına dikkat çekici nitelikte olmuştur.

Araştırma sonucunda elde edilen sonuçlara bağlı olarak aşağıdaki önerilere yer verilmiştir.

Uygulayıcılar için Öneriler:

- Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin öğrencilerdeki akademik başarıyı anlamlı bir düzeyde olumlu etkilediği görülmekte, bu nedenle içeriği bu tekniğe uygun olan derslerde akademik başarıyı artırmak için bu tekniği öğretmenlerin kullanmaları önerilmektedir.
- Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği öğrencilerdeki motivasyonu anlamlı bir düzeyde olumlu etkilediği görülmekte, bu nedenle bu tekniğe uygun içeriğe sahip derslerde öğrenci motivasyonunu artırmak için misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği öğretmenlere tavsiye edilmektedir.

- Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği öğrencinin derse olan ilgisini artırması sebebiyle, bu tekniğe uygun derslerde öğretmenler tarafından misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin kullanılması tavsiye edilmektedir.
- Sınıf içinde öğrencilere yaşayarak öğrenme ortamı sunduğu için misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği yaşayarak öğrenme içeriği taşıyan derslerde kullanılması önerilmektedir.
- Karmaşık konuları daha kolay anlaşılabilir hale getirmesi sebebiyle karmaşık konuların öğretilmesinde misafir konuşmacı tekniğinin kullanılması önerilmektedir.
- Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin öğrencilerin derse devam durumunu olumlu etkilediği görülmekte, devamsızlık sorunu yaşanan derslerde bu tekniğin kullanılması öğretmenlere tavsiye edilmektedir.
- Misafir konuşmacılar ders kitaplarında yazmayan konularda da bilgi içerdiği ve bunları öğrencilere aktarabildiği için öğrencilere daha geniş bir öğrenme yelpazesi sunulmak istenen derslerde bu tekniğin kullanılması tavsiye edilmektedir.
- Misafir konuşmacılar derse gelmeden önce, o dersin katılımcı öğrencilerine misafir konuşmacıya nasıl davranmalarına yönelik bilgilendirmenin yapılması tavsiye edilmektedir.
- Misafir katılımcının katılacağı derste sınıf yönetiminde karışıklık olmaması için öğretmenin sınıf yönetimi konusunda dikkatli olması önerilmektedir.
- Misafir konuşmacıların derse gelirken imkanlar ölçüsünde çok çeşitli ders materyali ile birlikte derse gelmeleri konusunda öğretmenlerin misafir konuşmacıyı bilgilendirmeleri önerilmektedir.

Araştırmacılar için Öneriler:

- Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği farklı branşlarda ve öğretim kademelerinde uygulanabilirliğinin araştırılması önerilmektedir.
- Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin kullanıldığı derslerde sınıf yönetimi ile ilgili çalışmaların yapılması tavsiye edilmektedir.

KAYNAKÇA

- Akinoğlu, O. (2004). Yapılandırmacı öğrenme ve coğrafya öğretimi. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 10, 73-94.
- Akşit, F., & Şahin, C. (2011). Coğrafya öğretiminde aktif öğrenmenin akademik başarı ve tutum üzerine etkisi. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(4), 1-26.
- Akyüz, Y. (2014). *Türk eğitim tarihi* (26. baskı). Pegem Akademi.
- Alım, M., & Altundaş, M. (2020). Deneyisel bir çalışma: Örnek olaylar ile coğrafya öğretimi. *International Journal of Geography and Geography Education*, 42, 25-51.
- Altaş, N., & Değirmenci, Y. (2016). Yükseköğretimde coğrafya derslerinin öğretiminde CBS (Coğrafi Bilgi Sistemleri) kullanımının öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(3), 1-14.
- Arasti, Z., Heidari, H., & Mobaraki, M. H. (2014). Evaluation of effectiveness of “Guest Speaker” teaching method in entrepreneurship students. *Journal of Entrepreneurship Development*, 7(3), 389-406.
- Artvinli, E., Kaya, N. (2010). 1992 Uluslararası coğrafya eğitimi bildirgesi ve Türkiye’deki yansımaları. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 22, 93-127.
- Ashley, V. B. (2010). *Using Internet videoconferencing to connect fashion students with apparel industry professionals* (UMI: 3415634) [Doctoral dissertation, University of San Diego –San Diego].
- Atasoy, T., & Koç, H. (2015). Coğrafya öğretiminin aktif vatandaşlık eğitimindeki rolü: Öğretim üyesi görüşleri. *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, 7(2), 113-131.
- Atılğan, H. (2017). Madde ve test istatistikleri. H. Atılğan (Ed.), *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* içinde (10. baskı, ss. 259-280). Anı Yayıncılık.
- Aydın, F. (2019). Coğrafya dersi öğretim yöntem ve teknikleri ile bunların derslerde uygulama örnekleri. Ü.Eser Ünalı (Ed.), *Coğrafya öğretimi-I* içinde (1. baskı, ss.59-128). Pegem Akademi.
- Aydın, F., & Güngördü, E. (2016). *Coğrafya eğitiminde özel öğretim yöntemleri* (2. baskı). Pegem Akademi.
- Balcı, A. (2010). *Sosyal bilimlerde araştırma: Yöntem, teknik, ilkeler* (8. baskı). Pegem Akademi.
- Baştürk, S. (2014). Çoktan seçmeli testler. S. Baştürk (Ed.), *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* içinde (1. baskı, ss. 119-154). Nobel Yayıncılık.
- Belser, C. T., Prescod, D. J., Daire, A. P., Cushey, K. F., Karaki, R., Young, C. Y., & Dagley, M. A. (2018). The role of faculty guest speakers and research lab visits in STEM major selection: A qualitative inquiry. *Journal of Career and Technical Education*, 33(1), 8-26.
- Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). *Active learning: Creating excitement in the classroom*. 1991 ASHE-ERIC Higher Education Reports.
- Bridges, S. (1999) Oral case exams in marketing: Enhancing and evaluating communication and problem-solving skills. *Marketing Education Review*, 9, 25-31.
- Brophy, J. (2004). *Motivating students to learn*. Lawrence Erlbaum Associates.

- Brown, R. C. (1954). Classroom guest speaker: Some steps to take. *The Clearing House*, 29(1), 7-7.
- Buldu, N., Buldu, M., & Buldu, M. (2014). Türkiye’de anasınıflarında ve ilkokul 1, 2 ve 3. sınıflarda fen öğretimi üzerine bir kalite değerlendirmesi. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 214-232.
- Burton, D., & Kitchen, T. (2011). Online videoconferencing products: Update. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 12(2), 157-165.
- Bümen, N. T. (2006). Program geliştirmede bir dönüm noktası: Yenilenmiş Bloom taksonomisi. *Eğitim ve Bilim*, 31(142), 3-14.
- Büyükkaragöz, S. S., & Çivi, C. (1999). *Genel öğretim metotları*. Beta Basın Yayın Dağıtım.
- Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (25.baskı). Pegem Akademi.
- Büyükses, L. (2010). *Öğretmenin iş ortamındaki motivasyonunu etkileyen etmenler* (Tez No. 280141) [Yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi-Isparta]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Cameron, A. F., Trudel, M. C., Titah, R., & Léger, P. M. (2012). The live teaching case: a new IS method and its application. *Journal of Information Technology Education: Research*, 11(1), 27-42.
- Can, H., Tuncer, D. & Ayhan, D.Y. (1984). *İşletme ve yönetim*. Aslımlar Matbaası.
- Casper, A. M. A., & Balgopal, M. M. (2020). How guest experts tell stories about environmental socio-scientific issues in an undergraduate class. *International Journal of Science Education*, 42(9), 1568-1584.
- Chow, S. J., & Yong, B. C. S. (2013). Secondary school students' motivation and achievement in combined science. *Online Submission*, 3(4), 213-228.
- Christensen, L.B., Johnson, R.B., & Turner, L.A.(2015). *Araştırma yöntemleri desen ve analiz* (A. Aypay, Çev. Ed.). Anı Yayıncılık. (Çalışmanın orijinali 2014’te yayımlanmıştır.)
- Coşkun, M. (2011). *Kuramdan uygulamaya yapılandırmacı coğrafya öğretimi*. MKM Yayıncılık.
- Craig, C. M., Bergstrom, A. M., & Buschhorn, J. (2020). All guest speakers are not created equal: Diverse students require diverse speakers. *Journal of Advertising Education*, 24(2), 150-167.
- Creswell, J. W. (2017). *Karma yöntem araştırmalarına giriş* (M. Sözbilir, Çev. Ed.). Pegem Akademi. (Çalışmanın orijinali 2014’te yayımlanmıştır.)
- Çakmak, A. Ç., (2013). Uzaktan eğitim hizmetinin öğrenciler tarafından değerlendirilmesi: Karabük Üniversitesi’nde bir uygulama. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(23), 263-287.
- Dalakas, V. (2016). Turning guest speakers' visits into active learning opportunities. *Atlantic Marketing Journal*, 5(2), 93-99.
- Demirbaş, Ç.Ö., (2011). Coğrafya öğretiminde 5E modeli. M. Coşkun (Ed.), *Kuramdan uygulamaya yapılandırmacı coğrafya öğretimi* içinde (ss. 31-78). MKM Yayıncılık.
- Doğanay, H. (1993). *Coğrafya’da metodoloji*. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Dönmez, B. (2013). Motivasyon. S. Özdemir, (Ed.), *Eğitim yönetiminde kuram ve uygulama* içinde (ss. 185-229). Pegem Akademi.

- Dye, K., Mills, A.J., & Weatherbee, T. (2005). Maslow: Man interrupted: reading management theory in context. *Management Decision*, 43(10), 1375-1395.
- Eskicumalı, A. (2014). Eğitim temeli kavramları. Y. Özden & S. Turan (Eds.), *Eğitim bilimine giriş içinde* (4. baskı, ss. 2-22). Pegem Akademi.
- Farruggio, P. (2009). Bilingual education: Using a virtual guest speaker and online discussion to expand latino preservice teachers' consciousness. *Multicultural Education*, 17(1), 33-37.
- Fedoryshyn, M. W., & Tyson, T. N. (2003). The impact of practitioner presentations on student attitudes about accounting. *Journal of Education for Business*, 78, 273 – 284.
- Fidan, N. (1985). *Okulda öğrenme ve öğretme*. Alkım Kitapçılık Yayınları.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (8th ed.). McGraw-Hill.
- Garipağaoğlu, N., (2013). Gezi-gözlem metodunun coğrafya eğitimi ve öğretimindeki yeri. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 4, 13-30.
- Gibson, D. E. (2004). Role models in career development: New directions for theory and research. *Journal of Vocational Behavior*, 65(1), 134–156.
- Godsey, M. L. (2006). *Gaining entrepreneurial perspective: The impact of venture creation role models on high school career intention*. (UMI: 3237599) [Doctoral dissertation, The University of Nebraska-Lincoln].
- Gökarp, M. (2019). *Öğretim İlke ve Yöntemleri* (4. baskı). Pegem Akademi.
- Gökarp, N. (2005). Öğrenme ve etkin öğrenme. *Journal of istanbul Kültür University* 3(1), 1-8.
- Güler, A., Halıcıoğlu, M. B., & Taşgın, S. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (1. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Güneş, F. (2014). Konuşma öğretimi yaklaşım ve modelleri. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 1-27.
- Güney, S. (2012). *Örgütsel davranış*. Nobel Yayınları.
- Güngördü, E. (2002). *Coğrafya öğretim yöntemleri*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Gürbüz, S., & Şahin, F. (2017). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: felsefe, yöntem, analiz* (4. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Hefferon, K. & Boniwell, I. (2011). *Positive psychology: Theory, research and applications* (First edition). Mc Graw-Hill Open International Publishing Ltd.
- Hiltz, R. (1998, November 7-12). Collaborative learning in asynchronous learning networks: building learning communities. Webnet 98 World Conference of the WWW, internet, and instanet proceedings, Orlando.
- Huseman, R.C., Hatfield, J.D., & Miles, E.W. (1987). A New Perspective on equity theory: The equity sensitivity construct. *Academy of Management Review*, 12(2), 222-234.
- Hogan, C. (2009). Making the most of visiting speakers (for everyone involved). *Training & Management Development Methods*, 23(4), 371.
- Kan, A. (2017). Ölçme aracı geliştirme. S. Tekindal (Ed.), *Eğitimde ölçme ve değerlendirme içinde* (5. baskı, ss. 241-277). Pegem Akademi.
- Kapucu, N. (2012). Classrooms as communities of practice: Designing and facilitating learning in a networked environment. *Journal of Public Affairs Education*, 18(3), 585-610.

- Karaca, E. (2016). Test ve madde analizi. M. Gömleksiz & S. Erkan (Eds.), *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* içinde (4. baskı, s. 239-306). Nobel Yayıncılık.
- Karagüven, M. H. (2012). Akademik motivasyon ölçeğinin Türkçeye adaptasyonu. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(4), 2599-2620.
- Karakaş-Özür, N. (2007). Coğrafya eğitiminde öğrenme/öğretme süreçleri. S. Karabağ & S. Şahin (Eds.), *Kuram ve Uygulamada coğrafya eğitimi* içinde (ss. 75-136). Gazi Kitabevi.
- Karaman, K. (2020). *Öğrenme kuramları bağlamında korku çekiciliği*, (Tez No. 610534) [Doktora tezi, Marmara Üniversitesi-İstanbul]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Kesgin, S. (2019). Ailede, okulda veya birlikte ahlak eğitimi-ahlak eğitiminde işbirliğini geliştirmenin yolları. *Electronic Turkish Studies*, 14(2), 581-598.
- Keskinkılıç, K. & Keskinkılıç S. B. (2005). *Türkçenin temel becerileri ve ses temelli cümle yöntemi ile ilkokuma yazma öğretimi*, Asil Yayın-Dağıtım.
- Kim, E. J., & Vail, C. (2011). Improving preservice teachers' perspectives on family involvement in teaching children with special needs: Guest speaker versus video. *Teacher Education and Special Education*, 34(4), 320-338.
- Kimball, B. A. (2006). The proliferation of case method teaching in American law schools: Mr. Langdell's Emblematic "Abomination," 1890-1915. *History of Education Quarterly*, 46(2), 192-247.
- Koçel, T. (1995). *İşletme yöneticiliği (Yönetici geliştirme, organizasyon ve davranış)*. Beta.
- Korkmaz, H., & Kaptan, F. (2001). Fen eğitiminde proje tabanlı öğrenme yaklaşımı. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20, 193-200
- Köşker, N., & Karabağ, S. (2012). Coğrafya eğitiminde yer temelli öğretim yaklaşımına ilişkin öğretmen görüşleri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 16(3), 123-137
- Kreitner, R. & Kinichi, A. (2009). *Organizational behaviour* (Ninth edition). Mc Graw-Hill International Edition.
- Kubal, T., Meyler, D., Stone, R. T., & Mauney, T. T. (2003). Teaching diversity and learning outcomes: Bringing lived experience into the classroom. *Teaching Sociology*, 441-455.
- Kulik, C. T. & Ambrose, M. L. (1992). Personal and situational determinants of referent choice. *Academy of Management Review*, 17(2), 212-237.
- Küçükahmet, L., (1997). *Eğitim programları ve eğitim-öğretim ilke ve yöntemleri* (8. baskı). Gazi Kitabevi.
- Lang, J. M. (2008). "Guest Speakers." *The hhrnicle of higher education*. 54(31). <http://www.chronicle.com/article/Guest-Speakers/45746/>
- Locke, E.A. & Latham, G.P. (2002). Building a practically useful theory of goal setting and task motivation: A 35-year odyssey. *American Psychological*, 57(9), 705– 717.
- Li, L., & Guo, R. (2015). A student-centered guest lecturing: A constructivism approach to promote student engagement. *Journal of instructional pedagogies*, 15, 1-7
- Liu, S., & Zhu, X. (2008). Designing a structured and interactive learning environment based on GIS for secondary geography education. *Journal of Geography*, 107(1), 12-19.
- Lunenburg, F.C. & Ornstein, A.C. (2013). *Eğitim yönetimi kavramlar ve uygulamaları*. (G. Arastaman, Çev. Ed.). Nobel Akademik Yayıncılık. (Orijinal çalışma basım tarihi 2012, 6. baskıdan çeviri.)

- Luthans, F. (1998). *Organizational Behaviour* (7th Ed.). Mc Graw Hill.
- Maharg, P., (2000). Rogers, constructivism and jurisprudence: Educational critique and the legal curriculum. *International Journal of the Legal Profession*, 7(3), 189-203.
- McCleary, K. W., & Weaver, P. A. (2009). The effective use of guest speakers in the hospitality and tourism curriculum. *Journal of Teaching in Travel & Tourism*, 8(4), 401-414.
- McKain, D. R. (2012). *Making math real: Effective qualities of guest speaker presentations and the impact of speakers on student attitude and achievement in the algebra classroom* (UMI: 3577482) [Doctoral dissertation, Robert Morris University–Pennsylvania].
- McRee, A. L., Madsen, N., & Eisenberg, M. E. (2014). Guests peakers in school-based sexuality education. *American Journal of Sexuality Education*, 9(2), 205-218.
- Merle, P. F., & Craig, C. (2017). Be my guest: A survey of mass communication students' perception of guest speakers. *College Teaching*, 65(2), 41-49.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: desen ve uygulama için bir rehber* (S. Turan, Çev. Ed.). Nobel Yayıncılık.
- Merriam-Webster. (t.y). Guest speaker. In Merriam-Webster.com dictionary. <https://merriam-webster.com/dictionary/guest%20speaker>
- Mertol, H. C., & Yılmaz, F. (2011). İnşaat mühendisliği eğitimi'nde aktif öğrenme yöntemlerinin gerekliliği. *İnşaat Mühendisliği Eğitimi*, 2, 121-129.
- Metrejean, C., Pittman, J., & Zarzeski, M. T. (2002). Guest speakers: Reflections on the role of accountants in the classroom. *Accounting Education*, 11(4), 347-364.
- Moran, C. J. (1997). *Active learning approach for structural analysis*. West Virginia University.
- Mullins, L.J. (2002). *Management and organisational behaviour*, PrenticeHall Sixth Edition, UK.
- Nahfees, A. M., Azwer, M. C. M., & Gamage, R. C. G. (2015, December 6-7). *Farmers' preferences for methods of receiving information on new farming practices: a study based on paddy cultivation*. 5th International Symposium, South Eastern University of Sri Lanka, Oluvil, Sri Lanka.
- Nwachukwu, A. E. (2012). Combating the HIV/AIDS pandemic through multifaceted health information technology. *Asian journal of management sciences & education*, 1(2), 111-118.
- Ocak, G. (2020). *Öğretim ilke ve yöntemleri* (12. baskı). Pegem Akademi.
- Ormrod, N. G. (2004). The use of guest speakers, company visits and professional bodies' events in the curriculum. <https://e-space.mmu.ac.uk/id/eprint/6264>
- Özerbaş, M. A. (2003). *Bilgisayar destekli bağlaşıklık öğretimin öğrenci başarısı, motivasyon ve transfer becerilerine etkisi* (Tez No. 127689) [Doktora tezi, Ankara Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Pajares, F. (2004). *Albert Bandura: Biographical sketch*. <http://des.emory.edu/mfp/bandurabio.html>
- Parks, L. T. (2019). *Upward bound graduates transition from high school to college*. [Doctoral dissertation, Walden University -Minneapolis]
- Paul, P., & Mukhopadhyay, K. (2005). Experiential learning in international business education. *Journal of Teaching in International Business*, 16(2), 7-25.

- Pintrich, P.R., & Schunk, D. H. (2002). *Motivation in education: theory, research, and applications* (2nd ed.). Prentice Hall.
- Payne, W., Reynolds, M., Brown, S., & Fleming, A. (2003). Sports role models and their impact on participation in physical activity: a literature review. *Victoria: VicHealth*, 74, 1-55.
- Pfitzner-Eden, F. (2016). I feel less confident so I quit? Do true changes in teacher self-efficacy predict changes in preservice teachers' intention to quit their teaching degree? *Teaching and Teacher Education*, 55, 240-254.
- Poling, L. G. (2000). The Real World: Community speakers in the classroom. *Social education*, 64(4), 8-10.
- Riebe, L., Sibson, R., Roepen, D., & Meakins, K. (2013). Impact of industry guest speakers on business students' perceptions of employ ability skills development. *Industry and Higher Education*, 27(1), 55-66.
- Robbins, S. P. (1998). *Organizational behaviour* (8th edition). Prentice Hall International Inc.
- Robbins, S. P., & Judge, T. A. (2012). Örgütsel davranış (İ. Erdem, Çev. Ed.). Nobel Akademik Yayıncılık. (Orijinal çalışma basım tarihi 2011)
- Robledo, J. L. R., López, E. A., & Arán, M. V. (2014). Sales Education beyond the classroom: Building participative learning experiences in Sales Management through the CMGS Method (Case Method with Guest Speakers). *Journal of Technology and Science Education*, 4(3), 138-154.
- Robson, C. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemleri gerçek dünya araştırması* (Ş. Çınkır, N. Demirkasımoğlu Çev. Eds.). Anı Yayıncılık. (Çalışmanın orijinali 2011'de yayımlanmıştır.)
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions. *Contemporary educational psychology*, 25(1), 54-67.
- Sage, M. (2013). Distance guest speakers in online synchronous classrooms: Practical and legal considerations. *Journal of Teaching in Social Work*, 33(4-5), 385-392.
- Sarıer, Y. (2016). Türkiye’de öğrencilerin akademik başarısını etkileyen faktörler: Bir meta-analiz çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3), 609-627.
- Sarıgöz, O., (2013). Sınıfla ve grupta tartışma yöntemlerinin meslek yüksekokulu öğrencilerinin akademik başarılarına etkisi. *Ejovoc (Electronic Journal of Vocational Colleges)*, 3(3), 100-106.
- Schermerhorn, J.R., Hunt, J.G., Osborn, J.G. & Uhl-Bien, M. (2011). *Organizational behavior*. John Wiley & Sons (Asia) Pte Ltd.
- Schumann, H. O. (2019). The use of student-copresented virtual guest speakers in entrepreneurial education. *Journal of Education for Business*, 94(6), 418-422.
- Sebba, A. (2000), ‘The students hang on every word, they’re rapt’, *The Times Higher Education Supplement*, <http://timeshighereducation.co.uk/story.asp?storyCode=152652§ioncode=26>
- Selanik-Ay T. (2010). *Sosyal bilgiler dersinde yerel toplum çalışmalarından yararlanma: Bir eylem araştırması* (Tez No: 265734) [Doktora tezi, Anadolu Üniversitesi-Eskişehir]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Semerci, Ç. (2010). Başarı odaklı motivasyon (BOM) ölçeği’nin geliştirilmesi. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 5(4), 2123-2133.

- Snizek, T. (2005). Avoiding the pitfalls of the invited speaker. Exchanges: *The Online Journal of Teaching and Learning in the CSU*. <http://exchangesjournal.org>
- Soiferman, L. K. (2019). Writing is hard work: The importance of story sharing in a writing classroom involving collaborative colleagues as guest speakers. *Online Submission*. <http://eric.ed.gov/?id=ED591443>
- Sönmez, V., & Alacapınar, F. G. (2016). *Örneklendirilmiş bilimsel araştırma yöntemleri* (4. baskı). Anı Yayıncılık.
- Stensmo, C. (1999, August 24-28). *Case methodology in teacher education compared to "traditional" academic teaching: A field experiment*. Paper presented at the 8th European Conference for Research on learning and Instruction (EARLI), Goteborg, Sweden.
- Şahin, C. (2003). *Türkiye’de coğrafya öğretimi sorunları ve çözüm önerileri*. Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Şimşek, Ş., & Çelik, A. (2012). *Yönetim ve organizasyon* (Genişletilmiş 14. baskı). Eğitim Kitabevi.
- Şimşek, Ş., Akgemci, T., & Çelik, A. (2011). *Davranış bilimlerine giriş ve örgütlerde davranış* (7. baskı). Gazi Kitabevi.
- Tangün, M. (1999). *Halkla ilişkiler ve tanırında doğru ve etkili konuşmanın önemi* (Tez No. 092362) [Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi-İstanbul]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Tekin, H. (2000). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme* (14. baskı). Yargı Yayınevi.
- Tsataros, D. (2016). Teaching Domestic Violence through Guest Speaker Panels. *Journal of the Indiana Academy of the Social Sciences*, 19(1), 14.
- Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe sözlük* (5. baskı). Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Usta, E. (2007). *Harmanlanmış öğrenme ve çevrimiçi öğrenme ortamlarının akademik başarı ve doyuma etkisi*. (Tez No: 205309) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Ünlü, M. (2014). *Coğrafya Öğretimi*. Pegem Akademi.
- Ünveren-Kapanadze, D. (2019). Deep level reading: An exemplary application of discourse analysis to ‘Dirse Han Oğlu Boğaç Han’, *International Online Journal of Educational Sciences*, 11 (2), 131-148.
- Van Eerde, W., & Thierry, H. (1996). Vroom's expectancy models and work-related criteria: A meta-analysis. *Journal of applied psychology*, 81(5), 575.
- Veznedaroğlu, R. L., & Özgür, A. O. (2005). Öğrenme stilleri: tanımlamalar, modeller ve işlevleri. *Elementary Education Online*, 4(2), 1-16.
- Voges, S., Rayfield, J., Doss, W., Lawver, D., & Ritz, R. (2020). A comparison of early career agricultural teacher training received, current practices and perceptions of instructional methods. *Journal of Agricultural Education*, 61(3), 182-193
- Wanjala, G. (2014). Interactive teaching materials for university lecturers and professors in pedagogy. *Training Manual in Pedagogy*, 1, 114-125.
- Watters, J. J., & Ginns, I. S. (2000). Developing Motivation to Teach Elementary Science: Effect of Collaborative and Authentic Learning Practices in Preservice Education. *Journal of Science Teacher Education*, 11(4), 301-321.

- Wortmann, G. B. (1992). An invitation to learning: Guest speakers in the classroom. *The Science Teacher*, 59(2), 19-22.
- Yağcı, M. İ., & Özkan, C. (2013). Türkiye’deki işletme programlarında uluslararası pazarlama dersi: Sorunlar ve öneriler. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 15(1), 31-43.
- Yasak, Ü., Özav, L., & Oğan, V. (2020). Coğrafya eğitiminde yeni yaklaşımlar bağlamında Uşak ve Pecs Üniversitesi coğrafya bölümlerinin karşılaştırmalı analizi. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24 (4), 1951-1975.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. baskı). Seçkin Yayıncılık.

EKLER

EK-1. Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi (ÜCABT)

Sevgili Öğrenciler;

Ülkeler Coğrafyası ile ilgili olarak hazırlanmış bu test 20 sorudan oluşmaktadır. Her sorunun sadece 1 doğru cevabı vardır. Sizden beklenen ve istenen doğru cevabı işaretlemenizdir. Verdiğiniz cevaplar notla değerlendirilmeyecektir. Cevaplama süresi 30 dakikadır. Testi cevapladığınız için teşekkür ederiz.

Adı Soyadı :
Cinsiyeti :

1. Gürcistan'ın iki önemli limanı aşağıdakilerden hangisinde **doğru olarak verilmiştir**?
A. Tiflis-Batum
B. Kutaysi-Poti
C. Ahıska-Rustavi
D. Batum-Poti
E. Kutaysi-Batum
2. I. Türkmenistan'ın 1991'de bağımsızlık ilanını ilk tanıyan ülke Türkiye'dir.
II. Türkmenistan'da ilk büyükelçilik açan ülke Türkiye'dir.
III. Türkmenistan, TÜRKSOY'un kurucu ülkelerinden birisidir.
Yukarıdaki bilgilerden **hangisi ya da hangileri doğrudur**?
A. Yalnız I ve II
B. Yalnız II ve III
C. Yalnız I ve III
D. Yalnız II
E. Hepsi
3. Irak'ın güneybatı bölümü için aşağıdakilerden hangisi **doğrudur**?
A. Çöller geniş yer kaplar
B. Büyük petrol rezervlerine sahiptir.
C. Verimli tarım topraklarına sahiptir.
D. Yoğun nüfuslu bir alandır.
E. Fırat ve Dicle Nehri bu bölgeden geçer.
4. Fırat ve Dicle nehirleri Basra Körfezine dökülmeden önce birleşirler ve tek ırmak haline gelirler. Bu **ırmağın ismi** aşağıdakilerden hangisidir?
A. Nil
B. Büyük Zap
C. Şattül Arap
D. Küçük Zap
E. Diyale
5. Türkmenistan'ın **en önemli** yeraltı kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?
A. Doğalgaz
B. Tuz
C. Demir
D. Fosfat
E. Çinko
6. Suriye aşağıdaki ülkelerin **hangisi ile komşu değildir**?
A. Ürdün
B. Lübnan
C. Irak
D. İsrail
E. Mısır
7. Aşağıdakilerden hangisi Irak'ın su potansiyeli ile ilgili **doğru değerlendirmedir**?
A. Irak Güneybatı Asya'nın en büyük su potansiyeline sahip ülkesidir.
B. Irak Türkiye'den sonra Güneybatı Asya'nın en büyük su potansiyeline sahiptir.
C. Irak Güneybatı Asya'nın en az su potansiyeline sahip ülkesidir.
D. Ülke topraklarının hemen tamamı sadece Dicle akarsuyu akçalama havzasındadır.
E. Tüm Ortadoğu ülkeleri içinde en gelişmiş sulama sistemine sahiptir.
8. Afganistan'ın 1979-1989 yılları arasında ülkenin büyük bölümü aşağıdaki ülkelerden **hangisi tarafından işgal edilmiştir**?
A. Amerika Birleşik Devletleri (ABD)
B. Çin
C. Hindistan
D. Pakistan
E. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB)

9. Afganistan'ın yeraltı kaynakları arasında aşağıdakilerden hangisi **sayılamaz**?
- A. Civa
B. Doğalgaz
C. Kömür
D. Altın
E. Petrol
10. Hazar Gölü'nün batı kıyılarında göl suyunun kimyasal özelliklerini incelemek isteyen bir araştırmacı aşağıdaki ülkelerin hangisine gitmesi **gereklidir**?
- A. Türkmenistan
B. Irak
C. Azerbaycan
D. Afganistan
E. Gürcistan
11. Matematiksel konum özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki ülkelerden hangisi başlangıç meridyenine **diğerlerinden yakındır**?
- A. Suriye
B. Azerbaycan
C. Irak
D. Afganistan
E. Türkmenistan
12. Yer şekilleri özellikleri dikkate alınarak en engebeli ülke sıralaması yapılırsa aşağıdaki ülkelerden hangisi **ilk sırada** yer alır?
- A. Suriye
B. Türkmenistan
C. Azerbaycan
D. Afganistan
E. Irak
13. Gürcistan ile Azerbaycan arasında **ortak olmayan özellik** aşağıdaki şıkların hangisinde verilmiştir?
- A. Her ikisi de Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla bağımsızlığını kazanmıştır.
B. Her ikisi de Kafkas Sıradağları üzerinde yer alır.
C. Her ikisinin yönetim şekli cumhuriyettir.
D. Her iki ülkenin tarım ürünleri üretimi içinde çay yer alır.
E. Her iki ülkede latin alfabesi kullanılır.
14. Bitki örtüsü dikkate alındığında aşağıdaki ülkelerin hangisinde ormanlar ülke içinde oransal olarak **daha çok** yer kaplar?
- A. Türkmenistan
B. Suriye
C. Irak
D. Afganistan
E. Gürcistan
15. Aşağıdaki ülkelerin iklim özellikleri kıyaslandığında hangisinin batı kesiminde Akdeniz iklimi **görülür**?
- A. Gürcistan
B. Azerbaycan
C. Suriye
D. Afganistan
E. Irak
16. Aşağıdaki ülkelerin hangisi petrol ve doğalgaz yatakları bakımından diğerlerinden **daha fakirdir**?
- A. Gürcistan
B. Azerbaycan
C. Irak
D. Suriye
E. Türkmenistan
17. Aşağıdaki ülkelerin hangisi 20. Yüzyılda Sovyetler Birliği işgaline **uğramamıştır**?
- A. Gürcistan
B. Irak
C. Afganistan
D. Azerbaycan
E. Türkmenistan
18. Hürmüz boğazı aşağıdaki ülkelerin hangisinin petrol ticaretinde önemli yer tutar?
- A. Azerbaycan
B. Irak
C. Türkmenistan
D. Suriye
E. Afganistan
19. Aşağıdaki ülkelerin hangisinde güneşin doğuşu daha erken **gerçekleşmektedir**?
- A. Gürcistan
B. Irak
C. Afganistan
D. Azerbaycan
E. Suriye
20. Aşağıdaki ülkelerin coğrafi yerleri dikkate alındığında hangisi Kafkas Dağları silsilesi üzerinde **yer alır**?
- A. Afganistan
B. Irak
C. Suriye
D. Türkmenistan
E. Gürcistan

Test Bitti. Teşekkür Ederiz.

EK-2. Motivasyon Ölçeği

Sevgili Öğrenciler,

Öğrencilerin sınıf içi motivasyonu belirlemek amacıyla hazırlanan bu ölçeğin amacı, her bir ifadenin, doğru ya da yanlış yanıt bulunmamaktadır. Her ifadeye verilebilecek yanıt, kişiden kişiye değişebilmektedir. Bu bir sınav değildir. Bunun için, vereceğiniz yanıt, sizin kendi düşünceniz olmalıdır. Her bir ifadeyle ilgili görüşünüzü belirtirken, ifadeyi dikkatli bir şekilde okuyunuz. Sonra ifadede belirtilen düşüncenin, sizin düşünce veya duygularınıza ne derece uygun olduğuna karar veriniz.

Katkılarınız için şimdiden teşekkür ediyorum.

Turan AKSAKAL

Maddeler		Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1	Sınıfta kendimi yalnız hissediyorum	☐	☐	☐	☐	☐
2	Sınıf içinde öğrendiklerim hakkında mantıklı bir değerlendirme yapabilirim	☐	☐	☐	☐	☐
3	Derste sorulara cevap vermekten çekiniyorum	☐	☐	☐	☐	☐
4	Derste öğrendiklerim ile gerçek hayat arasında ilişki kuramıyorum	☐	☐	☐	☐	☐
5	Diğer öğrencilerin öğrenmesine yardım etmekten hoşlanıyorum	☐	☐	☐	☐	☐
6	Sınıfta öğrendiklerim beni heyecanlandırmıyor	☐	☐	☐	☐	☐
7	Sınıftaki tartışmalara hiç çekinmeden katılıyorum	☐	☐	☐	☐	☐
8	Sınıfta dersle ilgili yapılan etkinlikleri yeterli bulmuyorum	☐	☐	☐	☐	☐
9	Dersteki etkinlikler, derse aktif olarak katılmamı sağlıyor	☐	☐	☐	☐	☐
10	Sınıfta düşüncelerimi açıkça ifade edebilecek kadar kendimi güvende hissetmiyorum	☐	☐	☐	☐	☐
11	Benim için övgü ve onaylama önemlidir.	☐	☐	☐	☐	☐
12	Sınıfta hata yaptığımda, hatalı davranışımı fark ederek düzeltiyorum	☐	☐	☐	☐	☐
13	Derste bizi mutlu edecek etkinliklere yer verilmiyor	☐	☐	☐	☐	☐
14	Sınıf atmosferi ders için elverişli olduğunu düşünüyorum	☐	☐	☐	☐	☐
15	Derste araç gereçleri etkili olarak kullanabiliyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
16	Dersin hedeflerini yeterli bulmuyorum	☐	☐	☐	☐	☐
17	Derste yapılan tartışmalara katılmaktan hoşlanıyorum	☐	☐	☐	☐	☐
18	Arkadaşlarım bana karşı genelde olumlu düşüncelere sahip olduklarını düşünmüyorum	☐	☐	☐	☐	☐
19	Eleştirilere açık biri olduğumu düşünüyorum	☐	☐	☐	☐	☐
20	Dersteki etkinliklere sıkça katılıyorum	☐	☐	☐	☐	☐
21	Sınıf içerisindeki öğretmen ve öğrenci arasındaki bilgi akışı yeterli değil	☐	☐	☐	☐	☐
22	Dersten daha fazla yararlanmak için değişik kaynaklardan yararlanmam	☐	☐	☐	☐	☐
23	Derse yeterince motive olduğuma inanıyorum	☐	☐	☐	☐	☐
24	Bilgi için öğretmenimle rahatlıkla iletişim kurabiliyorum	☐	☐	☐	☐	☐
25	Öğretmenin benim hakkımdaki düşüncelerini önemsemiyorum	☐	☐	☐	☐	☐
26	Derste öğrendiklerim ile gerçek hayat arasında ilişki kurabiliyorum	☐	☐	☐	☐	☐
27	Değişik ortamlarda ve şekillerde ders yapmaktan zevk alıyorum	☐	☐	☐	☐	☐
28	Derste başarılı olmam ve bundan dolayı takdir edilmem hoşuma gidiyor	☐	☐	☐	☐	☐
29	Derste bir etkinliği gerçekleştirdiğimde mutlu oluyorum	☐	☐	☐	☐	☐
30	Kendimle barışık bir insan olduğumu düşünmüyorum	☐	☐	☐	☐	☐

EK-3. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

YARI YAPILANDIRILMIŞ GÖRÜŞME FORMU

Görüşmeyi Yapan Kişi :

Görüşülen Kişi:

Görüşme Tarihi :

Görüşme Başlama Saati :

Görüşme Süresi :

Görüşme Bitiş Saati :

Merhaba,

Bu görüşmenin amacı, sizin Misafir destekli öğretim yaklaşımı ile yürütülen ülkeler coğrafyası ders sürecine yönelik görüşlerinizi öğrenmektir. Size yöneltilen soruların doğru ve yanlış cevapları yoktur. Size yöneltilen sorulara içtenlikle cevap vermeniz benim için büyük önem arz etmektedir. Sizinle görüşmeye başlamadan önce birkaç hususu belirtmek istiyorum. Görüşme sonucu elde ettiğimiz bilgiler sadece araştırma amacı ile kullanılacaktır. Görüşme sonucunda elde ettiğimiz bilgiler, raporlaştırma sürecinde kullanılırken isminiz kesinlikle belirtilmeyecektir. Görüşmenin yaklaşık 15-20 dakika süreceğini tahmin ediyorum.

- ❖ Sizin için de bir sakıncası yoksa görüşmeyi kaydetmek istiyorum?
- ❖ Görüşmeye başlamadan önce söylemek ya da sormak istediğiniz herhangi bir şey var mı?
- ❖ Görüşmeyi kabul ettiğiniz için teşekkür ederim.
- ❖ Eğer hazırsanız görüşmeye başlamak istiyorum.

Sizce misafir destekli öğretim yönetimin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

1. Sizce misafir destekli öğretim yöntemin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?
2. Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir destekli öğretim yöntemini düşünüyor musunuz? Cevabınızın sebeplerini açıklar mısınız?
3. Misafir destekli öğretim yönteminin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir?

Görüşme Sona Ermıştır. Zaman Ayırdığım için Çok Teşekkür Ederim.

Turan AKSAKAL

EK-4. Misafir Katılımcı Gönüllük Sözleşmesi

Gönüllülük Sözleşmesi

Değerli Misafir Konuşmacı;

Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Coğrafya Eğitimi Bilim Dalı'nda, danışman hocam Doç. Dr. Namık Tanfer ALTAŞ rehberliğinde, "Misafir Destekli Öğretimin Ülkeler Coğrafyası Dersindeki Akademik Başarıya ve Güdülenmeye Etkisi" başlıklı doktora tez araştırmasını yürütüyorum.

Araştırmam kapsamında 2019-2020 Eğitim Öğretim Yılında Sosyal Bilgiler Öğretmenliği 3. Sınıf Ülkeler Coğrafyası dersinde vatandaşı olduğunuz ülke konusu işlenirken sizi sınıfa davet etmek istiyorum. Derste size söz verildiği zaman dilimi içinde ülkenizin fiziki, beşeri, ekonomik özelliklerini ve Türkiye ile ilişkileri konusunda bilgi vermenizi, gerek öğretim elemanı gerekse öğrenciler tarafından sorulacak sorulara cevap vermenizi, aynı şekilde sizde ülkeniz ile ilgili öğrencilere sorular sormanızı istiyorum.

Derse ülkeniz ile ilgili bu başlıklarda hazır gelmeniz gerekmektedir. Dersten bir hafta önce sizinle ülkenizin bu özellikleri üzerine ikili görüşme yapacağım ve karşılıklı bilgi alış verişinde bulunacağım. Ders bitiminde sizin sorduğunuz sorulara doğru cevap veren öğrencilerle üniversite kantininde çay sohbeti yapılacaktır.

Araştırmaya katılım tamamen gönüllülük esastır. Araştırma süresince fotoğraf ses ve video kaydı yapılacaktır ve bu süreçte herhangi bir risk ve olumsuz bir durumla karşılaşmayacaktır..

Sunulan bilgiler doğrultusunda gönüllülük sözleşme formunu imzalamanız, yukarıdaki açıklamaları okuyup anladığınızı ve araştırma sürecine gönüllü olarak katıldığınızı göstermektedir. Araştırmamız için verdiğiniz destekten ve göstermiş olduğunuz ilgiden dolayı çok teşekkür ederim.

Saygılarımla

Turan AKSAKAL

Misafir Katılımcının;

Adı Soyadı:

Milliyeti:

Yaşı:

Öğrenim Durumu;

Okul Adı:

Bulunduğu Yer ve Ülke

1-.....

.....

2-.....

.....

3-.....

.....

4-.....

.....

Tarih ve İmza: |

EK-5. Öğretmen Adayı Gönüllülük Sözleşmesi

Gönüllülük Sözleşmesi

Değerli Katılımcı;

Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı, Coğrafya Eğitimi Bilim Dalı'nda doktora öğrenimi görmekteyim. Danışman hocam Doç. Dr. Namık Tanfer ALTAŞ rehberliğinde, Misafir Destekli Öğretimin Ülkeler Coğrafyası Dersindeki Akademik Başarıya ve Güdülenmeye Etkisi başlıklı doktora tez araştırmasını yürütüyorum. Doktora tez çalışmamın amacına ulaşabilmesi için Üniversitelerin Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler Öğretmenliği 3. Sınıfında Ülkeler Coğrafyası görmekte olan öğrencilere ihtiyaç duymaktayız. Araştırmaya katılacak öğrencilerle Ülkeler Coğrafyası dersi kapsamında ilgili 6 hafta boyunca Misafir Destekli Öğretim yaklaşımı ile gerçekleştirilecektir. Araştırma kapsamında, Akademik Başarı Testi (ABT), Motivasyon Ölçeği(MÖ), Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu uygulanacaktır. Araştırmaya katılımda, tamamen gönüllülük esastır. Araştırmaya katılmama gibi bir durumunuzun olabileceği gibi araştırmanın ilerleyen bir sürecinde araştırmadan ayrılma olasılığınızda bulunmaktadır. Araştırma süresince, katılımcılar herhangi bir risk ve olumsuz bir durumla karşılaşmayacaktır. Katılımcılardan elde edilen veriler görüşmeler esnasında alınan ses ve görüntü kayıtları sadece bilimsel amaçlı kullanılacaktır. Katılımcıların kimlik bilgileri kesinlikle gizli tutulacak ve araştırmanın hiçbir aşamasında belirtilmeyecektir.

Sunulan bilgiler doğrultusunda gönüllülük sözleşme formunu imzalamanız, yukarıdaki açıklamaları okuyup anladığınızı ve araştırma sürecine gönüllü olarak katıldığınızı göstermektedir. Araştırmamız için verdiğiniz destekten ve göstermiş olduğunuz ilgiden dolayı çok teşekkür ederim. Araştırma ile ilgili herhangi bir sorun yaşamanız durumunda adresinden bana ulaşabilirsiniz.

Saygılarımla

Turan AKSAKAL

Not: Bu formun bir kopyası size verilecektir.

Yukarıda sunulan bilgiler doğrultusunda araştırmaya katılmaya gönüllüyüm.

Adı-Soyadı :

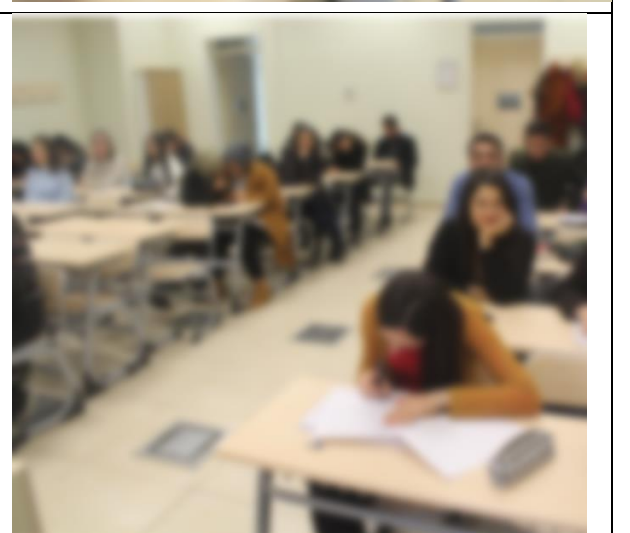
İmza :

EK-6. Çalışma Takvimi

Yıl	Ay	1	2	3	4	5	6	7
2019	Mart	✓						
	Nisan	✓						
	Mayıs	✓						
	Haziran	✓						
	Temmuz	✓						
	Ağustos	✓						
	Eylül	✓		✓				
	Ekim	✓	✓	✓				
	Kasım	✓						
	Aralık	✓			✓	✓		
2020	Ocak	✓			✓	✓		
	Şubat	✓					✓	✓
	Mart	✓					✓	✓
	Nisan	✓					✓	✓
	Mayıs	✓					✓	✓
	Haziran	✓						✓
	Temmuz	✓						✓
	Ağustos	✓						✓
	Eylül	✓						✓
	Ekim	✓						✓
	Kasım	✓						✓
	Aralık	✓						✓
2021	Ocak	✓						✓
	Şubat	✓						✓
	Mart	✓						✓

1. Literatür taraması ve kuramsal çerçevenin geliştirilmesi
2. ÜCABT ve Motivasyon Ölçeği Pilot Uygulamasının Yapılması
3. Misafir konuşmacıların belirlenmesi
4. Uygulamanın yapılması
5. Verilerin toplanması
6. Verilerin analizi ve yorumlanması
7. Araştırmanın raporlaştırılması

EK-7. Ülkeler Coğrafyası Akademik Başarı Testi (ÜCABT) ve Motivasyon Ölçeği Testi Uygulama Görüntüleri

EK-8. Uygulama Görüntüleri

EK-9. Yarı Yapılandırılmış Görüşme Görüntüleri Çözümlemeleri

Akademik Başarısı En Yüksek Olan Öğretmen Adayları (Ö9)

1-) Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Misafir konuşmacıları tanımıyoruz. Sınıfa geldikleri zamanda tahmin etmek, hangi ülkeden geldiklerini nereli olduklarını tahmin ettiğimizde ders çok daha kalıcı oluyor, çok daha eğlenceli geçiyor. Dersi eğlenceli geçirmek için çok güzel bir yöntem bulmuşsunuz gerçekten. Sonra misafir konuşmacılarımızın yüz tipinden konuşmasından nereli olduklarını bulduğumuz zaman çok daha eğlenceli oluyor. Bu şekilde olumlu yönleri derse tüm öğrencilerin katılımını sağlıyor bu çok önemli bence bir öğretmen açısından. Dersi daha etkili bir şekilde işlememizi sağlıyor bence.

- Derste peki bu misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin derste akademik başarısına herhangi olumlu bir etkisi oldu mu?

Kesinlikle hocam ülkeler daha aklımda kaldı. Mesela misafir konuşmacılarda ülkeleri tahmin ettikten sonra kendi ülkelerini anlatıyorlar. İşte ülkemizde şunlar vardır, ülkemizde bunlar vardır, yer şekillerini iklimini onlar anlatıyor. Sonrasında siz pekiştirmek için anlatıyorsunuz, çok kalıcı oluyor ve çok iyi oldu bence ülkeleri falan öğrendim.

- Peki motivasyonunu ne yönde etkiledi?

Evet. Bazı hocalar vardır, derse hevesle gidersiniz. Acaba ne olacak? Ama bazı hocalar vardır, “off bu derse gitmek istemiyorum” dersiniz. Ben sizin dersinize hevesle geliyorum gerçekten. Acaba bu hafta kim gelecek, hangi ülkeyi işleyeceğiz? Çok güzel oluyor bence.

- Derse devam konusunda da olumlu yönde mi etkiledi bu durumda?

Kesinlikle. Her hafta farklı bir misafir konuşmacımız geliyor. Her hafta farklı bir ülke ve bunları kaçırmak istemiyorum, açıkçası onlardan öğrendiğim çok şey var, dersten de öğrendiğim çok şey var. O yüzden her hafta gelmeye çalıştım ve geldim de. Neyin geleceğini bilmediğimiz için acaba bu hafta kim gelecek diye heyecanla bekliyordum. Hocamız ne işleyecek? Hatta haritayı çıkarıp tahminlerde bulunuyordum bir gün öncesinden. Çok güzel oluyordu.

2-) Anladım çok teşekkür ediyorum. Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Olumsuz yön olarak pek göremedim. Şey olabilir sadece bazı öğrenciler gelen misafir konuşmacıların ülkesini farklı bir ülke olduğu için mesela bir arkadaşımız Suriye'den gelmişti. Suriyeli vatandaşlarda bizim ülkemizde. İşte onlara karşı kırıncı bir şey söyleyebilirler diye düşünmüştüm ama bizde böyle bir tepki olmadı. Yani tek olumsuzluk var, o da bu ama bu bizim dersimizde yaşanmadı.

3-) Teşekkür ediyorum. Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınız sebeplerini açıklar mısınız?

Evet, düşünüyorum hatta gece yastığa kafamızı koyduğumuzda ben öğretmen olduğum zaman hayal ediyorum. Coğrafya dersinde bu ülkeyi yada bu kısmı işlediğimizde oradan birini getirip öğrencilerin dikkatini çok çekiyor gerçekten, derse bağlıyor, dikkatini çekiyor. Gözlerindeki ışığı görmek için, hani böyle birde yöresel kıyafetler de getiriyordular derslere. Daha çok dikkat çekiyordu daha çok heyecanlanıyorduk. O şekilde öğrencileri daha çok derse bağlamak için yaparım çok güzel bir uygulama bence.

4-) Teşekkür ediyorum. Misafir konuşmacı destekli öğretimin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir?

Hocam zaten çok bir önerim yok. Yöresel kıyafetleriyle geliyorlar. Zaten o çok güzel bir şey. Önce isimleri, kendilerini tanıtmaları çok güzel düşünmüştünüz. Yani çok ekleyebileceğim bir şey yok öneri olarak.

1-) Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

İlk öncelikle bu misafir konuşmacı destekli bir eğitimi öğretimi ilk defa sizin dersinizde aldım. Öncelikle çok teşekkür ederim. Güzel bir deneyim oldu. Hani baktığım zaman 22 yıllık hayatımda daha önce bir yabancıyla sık sık karşılaşmamıştım veya oturup böyle muhabbet etme sohbet etme gibi olmamıştı. İlk öncelikle yabancı uyruklu arkadaşlarla tanıştık. Onlarla muhabbet ettik, sohbet ettik, fotoğraf falan çektirdik. Hani güzel bir duyguuydu ve hocam olumlu yönleri de benim için bilmiyorum biraz teoriden çok uygulamaya dönük olduğu için. Teoride örnek veriyorum: Mesela Suriyeli vatandaşlar, Afganistanlı, İranlı arkadaşlar hakkında bilgi veriyorsunuz ama hani mesela Afganistanlı arkadaş geldi, ben hani hiç tahmin etmezdim. Görünüşünü, fiziki yapısını veya dilini nasıl konuştuklarını falan. Hani ilk defa gördüm böyle fiziki olarak böyle kıyafetli olarak. Ne bileyim, yerel kıyafetleriyle falan ilk defa gördük. Hani bence güzeldi ve hani teoriden çok uygulamaya geçmesi onlarla birebir iletişime geçmemiz biraz daha hafızamızda yer edindi. Hani çok güzeldi. Başka ne bileyim, farklı milletlerden arkadaşlar tanıdık. Altı taneydi değil mi hocam yanlış hatırlamıyorum. Altı tane farklı ülkeden arkadaş tanıdım. Hani güzeldi. Şu an mesela üniversitemizde bazı arkadaşlarımızı görüyorum. Selamlaşıyoruz konuşuyoruz hal hatır soruyoruz birbirimize. Hem yeni bir arkadaş kazanmış olduk. Hem de onun ülkesi hakkında daha çok bilgim oldu.

- Peki derse olumlu yönde motive olabilir başarı olabilir farklı kriterlerde olabilir.

Kısa oldu bu açıklaman.

Hocam motive edici olarak dediğim gibi ilk defa böyle misafir öğrenciyle karşılaştık ya insanda biraz daha fazla merak uyandırdı. En arka sıraya geçip yatıp sizi dinlemek yerine, böyle yüzümü avucuma koyup sizi dinlemek yerine; biraz daha aktif oldum. Daha aktif etti, hani ne bileyim derslerde devamsızlığımdan kullanmadım mesela. Hani gidip gelmek istedim. Böyle zorunlu olarak değil de; kendim gönlümce gelmek istedim. Onları tanımak istedim. Hem öğrencileri hem bizi daha aktif etti derslerde. Hem de ne bileyim yeni bir insan tanıdık. Bir de hocam sorunuza tam anlayamadım bir şey daha söylemiştiniz.

- Motivasyonunuzu nasıl etkiledi?

Şimdi hocam onlarla birebir iletişim kurduğunuz için motivasyonunuz daha yüksekti şuan mesela sorsanız örnek veriyorum: Suriye hakkında ya da Afganistan hakkında hani derste işlediğimiz bilgiler büyük ihtimalle gözümde canlanır. Aklıma gelir diye düşünüyorum hani heyecan yapmazsam gelir yani.

2-) Anladım Çok teşekkür ediyorum Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Hocam aslında pek çok bir olumsuz yönünü görmedim ama biraz mesela konuşurken sınıf yönetiminde aksaklık oldu gibi. Mesela soru sordunuz işte biri parmak kaldırmadan cevapladı, biri ordan başka bir şey söyledi. Hani onun dışında da farklı bir olumsuz yön görmedim. Daha çok dediğim gibi motive ediciydi ve hafızamızda kalıcı yer edindi.

- Peki. Parmak kaldırmadan konuşuldu. Soruya cevap sizce neden böyle bir şey yapılmış olabilir?

Hocam bunu da ben kendimden örnek vereyim. İçimde mesela sorduğunuz soru hani içindeki bilgi ve siz sordunuz ya bende cevabını bildiğim için direkt izin istemeden soruya cevap verdim. Mesela içindeki biraz daha nasıl diyeyim.

- Yani daha heyecanlı olduğun için cevap verdin?

İçimdeki böyle kıpır kıpır daha heyecanlı olduğu için hani herkes atıldı. Örnek veriyorum sizce arkadaşınız nereli dediğiniz zaman işte hani tipine baktık veya ne bileyim giydiği kıyafetlere baktık konuşmasına baktık. Hemen fikrimizi söylemek istedik hani biraz da nasıl diyeyim dersin verdiği heyecandan arkadaşın verdiği heyecandan dolayı böyle biraz şey oldu, nasıl diyeyim heyecanlı olduğunuz için öyle yani o yüzden.

- Derse daha çok katıldınız o heyecan sebebiyle bazen söz hakkı verilmeden cevaplandırmaya çalıştınız bunu söylediniz anladığım kadarıyla.

Evet, aynen bu şekilde.

3-) Teşekkür ediyorum. Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınız sebeplerini açıklar mısınız?

Hocam aslında düşünürüm yani illa ki düşünürüm. Sonuçta bir öğretim öğrencilere bir şey katmak çok isterim. Hani elimden geldiğince mümkün olanaklar şartlar ne gösterir bilemem ama örnek gösteriyorum. Bir Kahramanmaraş'ta yabancı uyruklu öğrencidir veya bir vatandaşı bulmamız daha zor oluyor. Hani şuan mülteci konumunda olan Suriyelilerden başka farklı bir ülkeden birini bulamam diye şey yapıyorum. Ama dediğim gibi olanak olursa veya nasıl diyeyim daha çok farklı ırk ve dinden mezhepten olan bireyler bulabilirsem bende düşünürüm. Tabi hani şuan gözlerime göre benim için daha iyi oldu ve hani öğretmen olduğumda da benim yaşadığım bu heyecanı öğrencilerim tatsın isterim. Görev aldığım ilde bulabilirsem yabancı uyruklu bir misafiri.

- Yani her zaman bulamazsın ama bulabildiğin imkânlar ölçüsünde kullanmak istiyorsun.

Evet hocam.

4-) Teşekkür ediyorum. Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir?

Hocam hani nasıl diyeyim ülkeler biraz daha büyük ya coğrafya olarak kilometrekare olarak örnek veriyorum, Türkiye'nin doğusuyla batısı arasında ki yaşamın bir olmadığını sizde biliyorsunuz. Hani biraz ne bileyim kültürel farklılıklar var, ekonomik farklılıklar var. Ve hani bu yüzden misafir öğrenci yani elimizden gelebildiğince bence daha çok olması veya hani nasıl diyeyim daha çok farklı bölgelerden olması daha iyi olabilir.

- Yani bir tane değil de birden çok getirmeliyiz.

Aynen hani bir ülkeden bir tane değil de, birkaç tane olsa daha iyi olur. Mesela şimdi Türkiye'deki öğrencinin yabancı bir ülkede böyle bir şeye gittiği zaman Türkiye'deki öğrenci doğudan olsa farklı konuşacak batıdan olsa farklı konuşacak.

- Ya da giysileri farklı olacak.

Giysileri farklı olacak doğuda daha kapalı olacak batıda daha açık olacak tek bir kişi hani şey oluyor ya ülkeyi tam anlamıyla yansıtmadığı için. Hani misafir öğrenci birden fazla olsa hani en son getirdiğiniz Azerbaycanlı arkadaşlar iki taneydi hani bir ülkenin başkent tarafındaydı, biri daha kuzeyindeydi değil mi yanlış hatırlamıyorum.

- Evet doğru hatırlıyorsunuz.

Hani mesela o daha farklıydı. Hani erkek arkadaşımız biraz daha şeydi başkentten olduğunu belli ediyordu ve kız arkadaşımız aynı şekil biraz ondan farklı gibiydi.

- Misafir konuşmacımızın biri erkek birisi bayandı iki kişiyle birlikte derse gelince daha farklı daha doğru daha güzel mi?

Aynen hocam tam anlaşılır olur hani ülkenin bir tarafıyla bir tarafından olunca daha güzel oldu. Ve hani dediğim gibi Türkiye'deki doğu batı ayırımı yaparsak ve bunları diğer ülkelere göre benzetirsek te hani benim tahminimce iki veya üç misafir öğrenci olması daha iyi olur diye düşünüyorum.

- Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğiyle ilgili ilave etmek istediğiniz bir şey var mı?

Şu anlık yok hocam. Derslerde çok iyiydi. Misafir arkadaşlarımızı getirdiğiniz için arkadaşlarım adına ben size teşekkür ederim. Güzel bir dönem geçirdik. Güzel bir eğitim öğretim dönemi oldu. Ve hani bütün arkadaşlarıma da yararlı olduğunu düşünüyorum. Ve ben bu konularda hani ülkeden gelen arkadaşların ülkesi hakkında en azından diğer öğrenci arkadaşlara göre daha çok bilgimiz oldu ve hani misafir destekli öğrenciler bize biraz daha büyük bir katkı sağladı, farklı da bir görüşüm yok şuanda.

1-) Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Bence çok fazla olumlu yönü oldu. Coğrafyanın insan üzerinde ne kadar çok etkisi olduğunu görmüş oldum. Daha önce de ülkelerle ilgili coğrafya derslerinde bilgi alıyorduk ama bu sefer Ülkeler Coğrafyası dersinde coğrafyanın insan üzerinde; isminin belirlenmesinde, fiziki özelliklerinde konuşma tarzında ve düşünce yapısının oluşmasında ne kadar önemli olduğunu görmüş oldum. Başta kişinin geldiği yeri söylemeden sadece fiziki özelliklerinden ortaya çıkarak insanları tanıyabileceğimizi görmüş olduk. Ten renginin, işte göz şeklinin, boyunun ne kadar çok etkilediğini görmüş olduk. Arkadaşlarımdan da çok farklı fikirler çıkmıştı. Nereden geldiğini öğrenirken, bir görüntünün ne kadar çok farklı algılara sebep olduğunu da görmüş oldum. Sadece adını söylediğinde dinini ve nereden geldiğini anlayabilmiş olduk. Bu önemliydi ben daha önce hiç bu açıdan bakmamıştım. Tabi bunun yanında şey de vardı. Ülkeler coğrafyasında istediğimiz kadar bilgi edinsek de, oradan biri geldiğinde oranın tarihi hakkında daha öznel bilgiler almaya başladık. Ya da basından öğrendiğimiz bir siyasi tarih vardı ama biz bu ders kapsamında ne düşünüyorsun diye sorduğumuzda o ülkenin vatandaşından öznel bir yorum alma şansımız oldu. Böylece o insanların aslında neler yaşadığını, neler düşündüğünü de görmüş olduk. Bunun yanında tarım ürünlerinin bizde algılandığı gibi onlarda algılanıp algılanmadığını ya da tarım sektörünün ne kadar önemli bir şey olduğunu, bizdeki durumuyla onlardaki durumu anlatamadım çok fazla ama...

-Farklı yönlerini?

Farklı yönlerini ya da tarım işçisi olarak baktığımızda aslında statüyü belirtmiş oldu. Bazı ülkelerde onu farkettim. Bizdeki tarım dendiğinde bir statü oluşturuyor mu ya da nasıl bir statü oluşturuyor toplum bazında onu görmüş olduk. Onlarda daha farklı, farklı ülkelerde daha farklı algılara da yol açıyormuş onlar dikkatimi çekmişti. Şöyle olumlu yönleri oldu: Benim gibi birinin bana bir ülkeyi anlatmasıyla o ülkeden gelmiş birinin bana o ülkeyi anlatması arasında devasa bir fark gördüm. Evet hocalarımız çok bilgili insanlar olabilir ama sonuçta o ülkenin vatandaşı kendi ülkesini olduğu gibi anlatıyordu ve gördüğü gibi anlatıyordu. Biz aslında basın üzerinden ya da kitaplar üzerinden dışarıdaki bir dünya olarak görürken onlar bize içtenlikle nasıl gördüklerini, birde şöyle bir durum vardı: Biz de aslında öznel bakıyorduk, duruma eleştirel yaklaşabiliyorduk bir çok konuya ama arkadaşlarımıza; şu nasıldı bu nasıldı bunun hakkında ne düşünüyorsun diye sorduğumuzda eleştiri kabul edip etmeme noktalarından onların aslında ülke hakkında düşüncelerini de almış olduk. Ve eğitim sistemleri üzerinden de

çok bize katkısı olmuştu. Sonuçta öğretmenlik okuduğumuz için bizim için bu da önemliydi, bizim ülkemizi tercih etme sebeplerinden bahsetmiştik bu şekilde.

-Derste peki bu misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği dersindeki motivasyonuna olumlu yönde olumsuz yönde nasıl bir katkıda bulundu?

Çok büyük bir katkısı oldu ve çok olumlu bir katkısı oldu benim için. Bir kere bir merak uyandırdı, biri gelecek farklı biri olduğunu biliyorum ama nereden ne şekilde geleceğini bilmiyorum. Ve merak aynı zamanda ilgi doğurdu artık onun dış görünüşünden, konuşma tarzından, adından bir şeyler bulmaya çalışırken derse daha çok ilgili oldum ve aynı zamanda bilgi alışverişi olmuş oldu. Evet gözleri çekik, nereden geldi? Teni biraz daha esmer, yok daha açık üzerinden farklı alanlara da bizi çekti. Anlatamadım şu şekilde: daha çok bilgi almak, diğer ülkeler hakkında da yorum yapmamızı sağladı. Aslında o ülkeden olup olmadığını bilmiyorduk ilk etapta, ve biz diğer ülkeler hakkında neler bildiğimizi ortaya dökmeye başladıkça, şuradan mı gelmiş olabilir sebebini belirtti arkadaşlarımız. Ve böylece aslında bilmediğimiz ülkeler hakkında da farklı bilgiler edinmeye başladık. Öznel bilgilerimizi de birbirimize dökmüş olduk. Böylece daha kapsamlı bir bilgi alışverişi oldu. Bir kere merak zaten bilgiyi doğurdu direkt. Artık derslere daha isteyerek geliyorduk. Bu hafta kim gelecek ve bize ne anlatacak? Biz bu hafta kimden ne öğreneceğiz, gelecek olan kişi bize neler aktaracak, bunun bilgisi artık derse daha ilgili bir şekilde daha hazır ve bir şeyler öğrenmek için merakla gelmemizi sağladı. Ders üzerinde de büyük bir etkisi oldu bizim için.

2-) Anladım Çok teşekkür ediyorum Sizce misafir konuşmacı destekli öğretimin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Ben çok olumsuz yönünü göremedim ancak duygusal anlamda bakacak olursak sorduğumuz sorular yani ilk başta dediğim gibi biz daha eleştirel bakabildiğimiz için başka bir ülkeye arkadaşlarımıza sorduğumuz sorular incitmiş midir yada şunun hakkında ne düşünüyorsun dediğimde ilk etapta sessiz kalmak isteyen bir arkadaşımız vardı. Daha sonra kendince bir açıklama yaptı acaba onu orada zor durumda mı bıraktık ya da yanlış anlaşılma...

- Sorduğunuz soru Türkiye ve o ülke arasında siyasi durum yada ülke içindeki siyasi durumla alakalı mı?

Evet. İki ülke içerisindeki siyasi bir durumla alakalıydı. O ülkeden birinden o yorumu almak istedim çünkü basına farklı şekilde yayılıp yayılmadığını merak ettik. O esnada arkadaş sessiz kalmak istedi ama ders gereği herhalde kendini açıklama isteği doğdu sonrada acaba kendini kötü mü hissettirdi anlamında bir olumsuz düşüncem oldu onun haricinde bence gayet olumlu bir yöntemdi.

3-) Teşekkür ediyorum. Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınız sebeplerini açıklar mısınız?

Kesinlikle düşünüyorum. Bende bir merak ilgi istek uyandırdıysa muhtemelen benim öğrencilerimde de bu olacak ve bilgiyi direkt olduğu gibi. Bir misafirden aldığımda, o ülkenin vatandaşından aldığımda bende daha kalıcı olmuştu çünkü gördüğüm bir insan var karşımda kendini anlattı. Aslında bir ülkeden ziyade kendisi üzerinden bir toplumu bir coğrafyayı anlattı. bu bizde daha kalıcı ve merak uyandırıcı daha ilgi uyandırır bir hale sürükledi ve kendi öğrencilerimin de daha, öğrencilerim üzerinde de daha kalıcı etkiler bırakmak adına kesinlikle farklı alanlarda da olsa misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini düşünüyorum.

4-) Teşekkür ediyorum. Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir?

Aslında ilk başta şey olabilir mi diye düşünmüştüm. İlk etapta geleceği ülkeyi biliyor olsaydık, onun hakkında araştırma yapıp daha rahat bilgiler edinebilir miydik? Yani derse gelmeden önce hangi ülkenin konuşulacağını biliyor olsaydık, o ülke hakkında araştırma yapıp aklımızda kalanları sorabilir miydik diye düşünmüştüm ilk etapta ama daha sonra fark ettim ki biz dersin başında hangi ülkeden geldiğini bilmeden onun hangi ülkeden geldiğini bilmeye çalışıyorduk. Yani tezatlık oluşturacağı için bu fikrimden vazgeçmiştim eğer gelecek olan misafirimizin nereden geldiğini biliyor olsaydık merak ettiğimiz ve eksik kaldığımız noktaları sorabilirdik ama bu seferde yorumlama ve düşünme becerilerimizi geride bırakmış olacaktık o yüzden vazgeçmiştim.

1-) Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Açıklarım. Derse ilgiyi daha fazla artırdığını düşünüyorum ben. Birde sürpriz oluyor yani gelen konuşmacının hangi ülkeden geldiği belli olmuyor insan merakla giriyor derse. Daha bir ilgi çekici oluyor ve dersin kesinlikle daha kalıcı olduğunu düşünüyorum. Bire bir etkileşime geçiyoruz arkadaşlarla. İstedğimiz soruları sorabiliyoruz. Onların bize sormak istediklerini de dinliyoruz. Daha etkili olduğunu düşünüyorum. Slayttan okuma veya haritaların üzerinden bizde yapabiliyoruz ama bizim bunu yapabilme imkânımız yok. Bu proje gayet güzeldi baya çok yararlı olduğunu düşünüyorum.

Derste peki bu misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği, dersindeki motivasyonuna olumlu yönde olumsuz yönde nasıl bir katkıda bulundu?

Artırdı tabiki, derse gelme isteğimiz daha arttı.

- Devamsızlık yapma isteğın oldu mu?

Devamsızlık yapmadım zaten. Devamsızlık yapma isteğı de hiç olmadı gayet güzeldi.

- Akademik başarın üzerinde olumlu bir etkisi oldu mu?

İlk başta yaptığım testle son değerlendirme testi arasında çok büyük bir fark vardı. İlk başta yaptığımız testte birkaç soruyu yapabilmıştim ama sonrakinde birkaç soru haricinde bütün hepsi doğruydı. Çok yüksek oldu ve şuan ülkelerin yerleri veya öğrendiğimiz misafir konuşmacı arkadaşlarımızdan, baya bilgim var o ülkeler hakkında.

- Akademik başarın üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu düşünüyorsun motivasyonun yönünde olumlu bir etkisi olduğunu düşünüyorsun senin üzerinde, artı derslere devam konusunda istekle geldiğini ifade etmek istiyorsun?

Evet kesinlikle.

2-) Anladım Çok teşekkür ediyorum Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Bu yöntemin uygulanmasında olumsuz özellik benim üzerimde olmadı ama bazı arkadaşlarımızın üzerinde olabilir diye düşünüyorum. Bazı arkadaşlarımız ırkçı davranabilirler gelen öğrencilere karşı ama çok fazla olduğunu düşünmüyorum bunun yanlış olduğunu da söylüyorum ama böyle bir olumsuz yönü olduğunu düşünüyorum gayet güzel başarılı bir projeydi.

- Yani misafir konuşmacılara yönelik olarak sınıftaki kişilerin bir tepki koyabileceğini düşünüyorsun ama sonuçta gelen kişilere bu sınıftakilere tepki koymaması gerekiyor ama olabilir sınıfımızda böyle bir durumla karşılaştık mı?

Hayır, karşılaşmadık ama günümüz insanlarını biliyoruz bir sürü haber okuyoruz böyle bir şey olabilir diye düşünüyorum, bizim sınıfımızda olmadı ama olmaması gerekiyor.

3-) Teşekkür ediyorum. Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınız sebeplerini açıklar mısınız?

Kullanmayı düşünürüm. Eğer böyle bir imkânım olursa. Biz orta okulda görev yapacağız ama öyle bir imkânım olursa kullanmayı düşünürüm. Dedğim gibi derse ilgiyi, birde daha küçük yaşlar daha çok çekeceğini düşünüyorum. Derse ilgiyi toplamak için motivasyonlarını veya derse istekli gelmeleri için bunu yapmayı düşünürüm.

- Yani motivasyon, istek ve başarı için sen bunu yapmayı düşünürsün?

Evet.

4-) Teşekkür ediyorum. Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir?

Eğer elimizde imkân varsa mesela oraların kültürlerini, danslarını, müziklerini yaptık birkaç ama böyle birkaç kişi gelse de bir gösteri şeklinde olsa daha hoşumuza gider diye düşünüyorum.

- Gelen misafir konuşmacı destekli bir değil de birden çok olmasını tavsiye ediyorsunuz. Başka bir öneriniz var mı?

Evet. Hayır başka yok.

- Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili genelleme yapmak istersen nasıl bir genelleme yapabilirsin. ?

Toparlamak istersem yapılmalı bence, güzel proje bütün her yerde yapılmalı. Gayet güzel başarıyı artırıyor, motivasyonu artırıyor, isteği artırıyor, merak uyandırıyor.

-Daha önce böyle bir misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğiyle karşılaştın mı?

Hayır karşılaşmadım. İlk oldu.

- Yani ilkokul, ortaokul, lise, üniversite yaşamında bu şekilde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğiyle karşılaşmadın?

Hayır karşılaşmadım ve zaten üniversitede farklı birisini görüyorum, daha önceki lise hayatımda ilköğretim hayatımda böyle farklı insanlarla farklı insanlarla görüşme şansım olmadı.

- Peki misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini sadece coğrafya derslerinde mi yoksa başka derslerde de kullanmayı düşünür müsün?

Coğrafyaya çok uygun bu misafir konuşmacı destekli öğretim yöntemi başka derslerde yok.

- Sosyal ağırlıklı derslerde kullanmayı düşünür müsün?

Evet, sosyal ağırlıklı derslerde.

- Gelen kişilerin geldiklerinde sadece kıyafetiyle, ne gibi özellikleriyle anlattılar sen neler ilave etmek istedin önerilerin nelerdir dediğimde onu bir tekrarlar mısın benim için?

Bazı arkadaşlar kıyafetleriyle geldi zaten gayet güzel oldu birkaç arkadaşımızda müziklerinle bulundu hani ben orda danslarını çok merak ettim bizim danslarımızı karşılıklarını söylediler bizde onların danslarını görmek isterdik ama bir kişiyle değil birkaç kişiyle oynandığını söylediler o yüzden birkaç kişi gelebilirdi.

- Gelen kişilerin kendi dilleriyle sana hitap etmesi senin motivasyonunu ne yönde etkiledi?

Merak uyandırdı dilleri üzerinde mesela ben bilmiyordum çok şey olduğunu Azerinin bizim türkçemize bu kadar yakın olduğunu bilmiyordum. Gürcistan'ın kendi başına tek bir dil olduğunu bilmiyordum. Bunları kattı bana.

- Türkmenistan?

Kendi dilleriyle konuştu ve bizim bunları tahmin etmemiz gayet güzeldi.

- İlave etmek istediğin bir görüş öneri olur mu sohbetimizle alakalı?

Hayır yok.

1-) Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Olumlu yönleri misafir öğrencilerin kültürlerini bizzat aracısız şekilde onlardan öğrenme olanağı bulduk. Kültür etkileşimi oldu biz ve onlar arasında. Onlar da kendi kültürlerini tanıtmaya olanağı buldu bu olanağı onlara vermiş oldunuz teşekkür ederiz bu olanağı onlara da sundunuz bizim içinde etkili bir ders oldu bu açıdan.

Derste peki bu misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği derste motivasyonuna akademik başarısına herhangi olumlu bir etkisi oldu mu?

Tabiki. Hani yazılı kaynaklardan ziyade görsel olarak hem kendi kültürünü görsel olarak da bilgilerin daha kalıcı olduğunu düşünürsek eğer o da kendi kültürünü aktarmış oldu. Hani kitapta okursun unutursun. Ama hani bu dersi hatırlarsak o bilgi bizim belleğimizde yer bulacaktır.

- Derse devam konusunda, derse çalışma konusunda motivasyonunu artırıcı ya da azaltıcı bir etkisi oldu mu bu olumlu ya da olumsuz özellik şeklinde ortaya çıktı mı sende?

Olumlu yönleri şu şekilde derse motivasyonuna gelirse eğer şu şekilde daha çok ülkeleri merak etmeye başladık. Hani onun yaşayışını, kıyafetini, kültürünü bizzat görmüş olduk ve hani daha çok ülkelerin yerlerini özelliklerini yaşayış tarzlarını. Bu ders bizde etkili olduğunu düşünüyorum hani merakımızı artırdı ilgiyi artırdı derse motivasyonu artırdı.

2-) Anladım Çok teşekkür ediyorum Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Olumsuz yönleri şu şekilde olabilir belki hani misafir öğrenci farklı bir ülkeden biz farklı bir ülkeden hani o bakımından yabancılık duyabilir ama bizim ona saygımızı hoşgörümüz çerçevesinde alırsak eğer misafir öğrencimiz daha rahat hissedebilir ve yabancılık çekmez. Bizde onu saygı çerçevesinde hoşgörü çerçevesinde sunmaya çalıştık derste. Kültürüne saygı duyduk.

- Siz bunları olumsuz yön olarak mı düşünüyorsunuz?

Olumsuz yönleri olumluya çevirmek adına biz bu gelişmeleri misafir öğrenciye uyguladık ve o da yabancılık hissetmeden kendi kültürünü aktarma fırsatı buldu.

- Sadece kültürünü mü aktardı?

Ülkesini tanıttı. Kültürünü, yaşayışını gelenek göreneklerini her açıdan bize tanıtmaya olanağı buldu.

- Tarımını hayvancılığını ulaşımını aktarabildi mi?

Evet.

3-) Teşekkür ediyorum. Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim yekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınız sebeplerini açıklar mısınız?

Tabiki düşünürüm. Hem derse ilgiyi artırır hem de öğrencilerce öğrenilenlerin daha kalıcı olmasını sağlar. Ve dikkat çeker.

4-) Teşekkür ediyorum. Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir?

Öğrencinin sadece misafir olarak değil de ne bileyim kendi ülkesine ait eşya ile gelmesi ve daha çok aktif olması derste hani sadece mesela belli özellikleriyle değil de, misafir gibi değil de daha aktif olması lazım derste. Hani o da yabancılık çekmez bizde daha iyi öğreniriz ve o da daha çok motive olur diye düşünüyorum.

- Anladım gelen kişinin derse daha fazla şekilde katkıda bulunsun istiyorsun, özelliklerini çok daha fazla getirsin, gösterson. Ülkesini anlatmasının ötesinde ülkesinin özelliklerini somut örneklerle getirsin?

Evet, kendini hem de yabancı hissetmez bizimde ona saygı ve hoşgörüyle davrandığımızı görür ve hani kendini bizden biri olarak görmesinden ziyade görür ama bizim ona saygı duymamız veya dersi daha aktif işlememiz açısından hani derse kendine ait eserle gelmesi bize onu tanıtmayı daha aktif kılınır ders.

- Genel olarak misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği hakkında düşüncelerin nelerdir.

Genel olarak dediğim gibi olumlu yönde katkıları oldu bize teşekkür ederiz.

- Kendi açıdan olumlu yönde katkıları olduğunu düşünüyorsun arkadaşların açısından da düşünüyor musun yoksa sadece kendin hakkında mı düşünüyorsun?

Tabiki. Arkadaşlarım açısından da çünkü gördüğünüz üzere derse katılım arttı. Herkes soru yöneltti. Öğrencide kendini sınıftan biri gibi hissetti ve yabancılık çekmedi. Ve bizim ona tutumumuzda bunda önemliydi saygı ve hoşgörü hani hiçbir şekilde bir dışlama olmadı.

- Derse ayrı bir motivasyon getirdi misafir öğrencimizin derse gelmesiyle birlikte?

Evet kültürüne saygı duyduğumuzu o da anladı ve kendini daha iyi ifade etme olanağı buldu.

1-) Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Öncelikle misafir konuşmacı geldiğinde sınıfa herkesin dikkatini bir anda toplayabiliyor. Sizin ekstradan çaba sarf etmeniz gerekmiyor. Misafir konuşmacı geldiğinde ilk olarak kıyafetine fiziki özelliklerine bakarak yorum yapmaya çalışıyoruz bu bizim çıkarımda bulunma yeteneğimizi geliştiriyor. Onun dışında...

- Sadece kıyafetine bakarak mı yoksa fiziki özellikleri dili?

İlk öncelikle kıyafetlerine bakıyoruz, kıyafetleriyle davet ediyoruz misafir konuşmacıları, daha sonra kişilerin fiziksel özelliklerine bakarak hangi ülkeden hangi millettten olduğunu tahmin etmeye çalışıyoruz. Daha sonrasında öğrenciler kendi dillerinde bizi selamlıyordu. Dillerine bakarak kim olduklarını tahmin etmeye çalışıyorduk.

- Lisanlarıyla öğrenmeye çalıştık hangi ülkeden geldiğini?

Evet, kendi şiveleriyle lehçeleriyle konuşuyordular. Bu şekilde tahmin etmeye çalışıyorduk. Daha sonrasında siz soru soruyordunuz kendiniz anlatmak yerine öğrenci kendi ülkesinin özelliklerini anlatıyordu bu bizim aklımızda daha kalıcı olmasını sağlıyordu.

- Derste peki bu misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği dersindeki motivasyonuna olumlu yönde olumsuz yönde nasıl bir katkıda bulundu?

Kesinlikle artırdı. Sadece bir kişinin anlatmasındansa misafir konuşmacıların gelip anlatması akılda daha kalıcı oluyor ve kodlaması daha kolay oluyor.

- Monotonluktan kurtardığını tekdüze bir anlatımın ötesinde farklı bir konuşmacı gelince sadece ders öğretmenine ilgi yerine bir de ona ilgi duyuldu?

Evet daha avantajlı oluyor daha kalıcı oluyor.

- Peki senin bilgilerini kalıcı yönde mi değiştirdi olumlu yönde?

Evet. Olumlu yönde değiştirdi. Mesela dersten çıkınca bir test yapmıştınız bilgilerimizi kontrol etmek için mesela siz anlatsaydınız muhtemelen hepsini karıştıracaktım ama misafir konuşmacılar geldiği için kıyafetlerinden kişileri ülkeleriyle bağdaştırabiliyordum ondan sonra kim ne anlatmıştı bunu hatırlıyorum. Ama sadece siz anlatmış olsaydınız muhtemelen karıştıtabilirdim.

- Dolayısıyla akademik başarısına bir katkı yaptı yani yükseltme yönünde katkı yaptığını düşünüyorsun.

Evet.

- Peki derslere gelmeni daha bir istekli hale mi getirdi yoksa isteksiz hale getirdi mi?

Evet, daha istekli hale getirdi çünkü monoton bir ders işlemiyorsunuz her derste farklı biriyle karşılaşıyorsunuz ve onun kültürünü ondan dinliyorsunuz. Mesela siz anlatıyor olsaydınız düz bilgi verip gidecektiniz muhtemelen. Çünkü daha fazlasını yapamazsınız ama öğrenci gelince onu tanıyorsunuz, şivesini görüyorsunuz, konuşmasını görüyorsunuz, kıyafetleri dikkatinizi çekiyor. Merak uyandırıyor aslında, bir çok olumlu yönde etkiliyor ve dersi merak etmenizi sağlıyor.

2-) Anladım Çok teşekkür ediyorum Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Şöyle ki; eğer siz tarafından dinliyor olsaydık daha çok bilgi verebilirdiniz ama çok kalıcı olmazdı. Misafir konuşmacı gelip konuları anlattığında, bilgi verdiğinde, daha kalıcı oluyor fakat daha az bilgiye ulaşabiliyoruz. Misafir konuşmacı destekli anlatım yönteminin tek olumsuz yönü sadece az bilgiye ulaşmamız.

- Bilgiler biraz kısa kaldı ama ben anlatmış olsaydım daha çok bilgi verecektim.

Evet ama muhtemelen onları unutacaktık kalıcı olmayacaktı.

3-) Teşekkür ediyorum. Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınız sebeplerini açıklar mısınız?

Düşünüyorum. Şöyle ki misafir konuşmacı geldiği zaman öğrencilerin dikkatini toplamak için siz bir çaba içine girmiyorsunuz. Tüm öğrenciler misafir konuşmacıya odaklanıyor. Siz bilgi vermiyorsunuz kıyafetlerine bakarak nereden geldiğini tahmin etmeye çalışılacak muhtemelen sonrasında fiziki özelliklerine bakacaklar. Misafir konuşmacı konuştuğunda onun lehçesine aşinalık oluşacaktı. Hem çıkarım yapmak açısından da faydası olacağını düşünüyorum hemde daha kalıcı olacağına inanıyorum.

- O ülke vatandaşı ilkokul ortaokul liseyi o ülkede bitirmiş bir misafir konuşmacı kendi ülkesini kendi yaşayışını direkt size burda aktarıyor. Peki olumlu yönlerinden birisi olarak ta ya da olumsuz derslerde sen onlara herhangi bir soru sordun mu bu olumlu yönde ya da olumsuz yönde senin için önemli miydi?

Hayır. Sadece dinledim ama arkadaşların sorduğu sorular yeterliydi o ülkenin yönetiminden yedikleri yemeğe kadar soru soruyorduk ve konuşmacılar bize cevap veriyordu bu benim için yeterliydi zaten.

4-) Teşekkür ediyorum. Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir?

Şöyle ki herhangi bir önerim yok. Dersler yeterince iyi geçiyordu işleniş şekli güzeldi.

1-) Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Tabiki. Ben misafir destekli gerçekleştirilen projemizde genel olarak Ülkeler Coğrafyasına has değil; tüm derslerde uygulanmasını isterdim şahsen. Eğitim gördüğüm süre içerisinde eğitim fakültesinde en fazla aktif olarak bir şeyler öğrendiğim kesinlikle hissettiğim ve merak duygusuyla beraber çoklu zeka kuramıyla da olduğu gibi bir çok duyu organıyla beraber bilişsel zekamla beraber derse katıldığım süreç tamamen bu süreçti. Ders olarak baktığımda mesela benim hoşuma giden şeylerden birisi kimseye dersten sıkılma süreci verilmedi. Bir arkadaşımız var ve bizim tahmin etmeye çalıştığımız bir durum var gözlemlediğim onca şey arasından en çok dikkatimi çeken herkesin bir şeyler söyleme ihtiyacı hissederek bir şeyleri merak ederek derse katılma arzusuuydu. Herkes aktifti yani hiç kimsenin sıkılmasına olanak sağlanmıyordu bu derste. Kesinlikle her derse uyarlanmasını istediğim güzel bir uygulama ve gerçekten de mesela şuan ben KPSS çalışıyor olsam hiçbir zaman unutacağımı sanmıyorum bu bilgileri. Çok fazla etkin bir şekilde katılmaya çalıştım. Gelen misafirlerimiz kesinlikle gözümün önünde nereli oldukları ki mesela sosyal açıdan baktığımız zaman bile dışarıda bir sürü arkadaşım oldu benim selamlaştığım farklı ülkelerden arkadaşlarım oldu. Onları her gördüğümde yani sohbet ederken bile yani sohbetlerimize konu oldu bunlar, yaşadıkları ülkeler gerek dağlık bölgeleri gerek yeraltı zenginlikleri bunlar kesinlikle dışarı hayatımızda da bizim arkadaşlığımıza yer eden konulardan oldular. Bu yüzden yıllardır içinde bulunduğum eğitim öğretim sürecinde kesinlikle sonuna kadar desteklediğim ve gerçekleştirilmesi bir sürü öğrencinin hayatına dokunmuş bir uygulama olarak görüyorum.

- Teşekkür ederim gelen misafir öğrencilerin derste ki olumlu yönlerini tekrarlayabilir misin açabilir misin ?

Gelen arkadaşlarımızın dediğim gibi bizlerde kesinlikle en önemli etkeni, biz merak ederek, kim gelecek biz bu hafta ne öğreneceğiz acaba diyerekten merak ediyoruz. Onu sorgulamaya çalışıyoruz bir şeyleri yakalamaya çalışıyoruz o bize bir şeyleri sevdirmeye çalışıyor gerek diliyle gerek müzikleriyle gerek davranışlarıyla olsun kıyafetleriyle olsun yaşadığı şehirlerin isimlerini kendileri de söyleyerek bize tahmin ettirmeye çalışıyorlar. Bu da öğrenci hani kesinlikle sıkılmıyoruz biz. Sıkılmadığımız için sürekli katılma gereksinimi duyuyoruz, aklımızda sürekli bir yerleri çalıştırdığı için yani aktif bir şekilde ben burda gördüğüm her şeyi hatırlayabiliyorum dediğim gibi kendim buldum gibi bir nevi kendim buldum gibi hissediyorum ben o bilgiyi. Evet, misafirimiz içeriğini bizlere tahmin ettirmeye

çalıştı ancak ben aktif bir şekilde bu bilgiyi buldum diyerek mesela o bilgi benim bulduğum bir bilgi olarak beynimde kaldı.

-Anladım Çok teşekkür ediyorum.

2-) Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Dersin tüm sürecine baktığımızda olumsuz bir süreç olarak görmüyorum ancak ben kendimi misafir konuşmacı arkadaşlarımızın yerine koyduğum zaman hani şey olabilir biz nasıl konuşacağız farklı kültürler evet ama biz bazı sorular soruyoruz merak ettiğimiz şeyler var. Bu arkadaşlarımızda biz kırılmaya yol açabilir miyiz diye mesela o sorular çok aklımı kurcalamıştı, Suriyeli arkadaşımız geldiğinde bize şu soruyu sordu. Arkadaşlar Suriyelilere karşı farklı bir görüşünüz var mı istemediğiniz gibi bir durum var mı? Kimse çıkmadı ama hani onu emek veren biri olarak görüyoruz tabiki tüm misafirlerimiz ve tüm bu eğitim camiasında olan herkes öğrenci olarak ancak bu beni çok tedirgin etmişti mesela yani bir şeyler söyleriz de onları kırar mıyız acaba bizim için kırıcı olmayan merak ettiğimiz bir şey onun için sorun olur mu ya da biz onu tasvir ederken fiziki özelliklerine bakarak diyoruz ki kilolu arkadaş yada diyoruz ki Suriye tarafında yaşayan arkadaşlarımızdan olamaz bu balık etli biraz zayıf bir insan. Belki mesela Türk olarak düşündüğümüzde insan olarak düşündüğümüzde bunlar ben kendimi yerine koyduğum zaman biraz şey yapabilirdi kırılabilir miyim diye sorguladım kendimi. Kırar mıyız diye sorguladım kendimi.

3-) Teşekkür ediyorum. Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınız sebeplerini açıklar mısınız?

Öğretmen olmak; Doğan Cüceloğlu der ki; öğretmen olmak cana dokunmak demektir ve öğretmenlik yapmakla öğretmen olmak arasında çok büyük farklar vardır. Bu kesinlikle bir insanın öğretmen olduğunun kanıtıdır bence çabalamasıdır çünkü derse gelmeden önce bir çok insanla iletişime geçipte bir ders için onları da organize etmesidir kendini de organize etmesidir. Büyük bir emek vardır bu işin içinde kitap okuyup gelmek ya da slayt hazırlamaktan çok farklı bir durumdur. Çünkü siz karşınızdaki öğrencinin birden fazla duyuşsal, bilişsel zeka türlerine dokunuyorsunuz. Onu aktif kılıyorsunuz. Yani özel dersler verebiliyoruz mesela. Orada öğrenciye bir harita verdiğimizde bile onların sevindiğini görebiliyorum. Ya da derse materyalle katıldığımızda onların ne kadar aktif olduğunu görebiliyorum ki dışarıdan kendilerine yabancı bir kültürden bir insan getirip de bir arkadaş getirip de hadi bil bakalım bu nerelidir diyebilmek çok farklı bir duygu onun hiçbir şekilde dışarıya odaklanmasına sizin dersinizden kesinlikle kopmasına izin vermeyecek bir uygulama. Tamamen bir merak duygusu ve insanı öğrenmeye iten en büyük şey olgunun merak olduğunu düşünüyorum. Bu konuda ben

kesinlikle uygulayacağım. Meslekleri tanıtırken ya da alanımızla ilgili ben sosyal bilgiler öğretmenliği okuyorum ve meslekleri tanıtırken olsa gerek farklı alanlarda tamamen misafir destekli öğretim yönteminden faydalanacağım.

4-) Teşekkür ediyorum. Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir?

Mesela bir alanda öğrencilerle görüş birliği yaparak mesela bu hafta ki misafirimizde neyi tahmin etmeye çalışalım arkadaşımız geliyor diyelim Gürcistan mesela desek müzikten tahmin etmemiz gerekiyor arkadaşımızın sesi güzel olmasa bile biraz müzik yada daha böyle ensturman bunlar yapılması zaman alan şeyler belki ulaşılması ekonomik olarak uygulanabilirliği çok fazla olmayabilir mesela halk oyunlarında bize bir iki figür gösterebilir kendi ülkesine ait olan. Şiveyle hani kendi diliyle bize çok fazla destek verdiler ana dilleriyle bize tahmin ettirmeye çalıştılar ama dediğim gibi mesela yaşadığı bölgeden kendisini çektiği fotoğraflar olabilir. Bunlardan bir iki tane olsa bile bize sunabilir. Halk oyunlarını gösterirken bir iki figür gösterebilir. Bu şekilde zenginleştirebiliriz bunun dışında kesinlikle yerinde ve çok aktif bir şekilde rol almamızı sağlayan bir süreç oldu benim için.

-Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğiyle ilgili ilave etmek istediğiniz bir şey var mı?

İlaveden çok teşekkür etmek istiyorum. Eğitim aldığım süreç içerisinde hayatımda gerçekten unutamayacağım unutacağımı da düşünmüyorum zaten çok güzel bir süreç oldu benim için. Herhangi bir yerde haritaya baktığımda bile Afganistan'a mı bakıyorum, Afganistan işte bu petrol yer altı zenginlikleri vardı. Gürcistan'a baktığımda en ormanlık o alanda mesela orman oranı çok fazla yerlerden bir tanesiydi diyebilirim sohbetlerimde de kullanabiliyorum. Kesinlikle ben size teşekkür ediyorum ve keşke diğer derslerde de uygulanabilse.

1-) Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Hocam şimdi zaten bildiğimiz gibi coğrafyanın içeriği çok geniş. Ülkelerinden yeryüzü şekillerinden, baya bir şeyi kapsıyor yaşadığımız ülkede yerde, şimdi bunun her birinin farklı şeyi var; akarsu var, başkenti var, bilmem nesi var baya baya baya. Şimdi ben bunu alacağım dediğim gibi bu misafir destekli öğrenci arkadaşlarımızın gelmesiyle benim aslında beynimin iş yükü azalıyor. Nasıl azalıyor şimdi onlar geliyorlar anlatıyorlar. Ne güzel hani anlatıyorlar karşımdalar ben onları dinliyorum. Yaşayarak görerek dediğim gibi özümseyerek bilgiyi yerleştirerek, ben şimdi misafir destekli konuşmacı arkadaşlar olmasaydı ben alırım elime ezberlerim ancak şuan öyle bir şey yapmadım sınavlarda da bakıyorum soruyu okuyorum, aa diyorum evet bu şöyleydi bu böyleydi, arkadaş bundan bahsetmişti, hocamız böyle söylemişti. Bunlar aşırı derecede olumlu yönleri. Benim için daha doğrusu genel anlamda arkadaşlarımız içinde çok iyi oldu bu misafir destekli konuşmacı arkadaşlarımız. Ben şimdi öğrenciyim, öğretmen olduktan sonra burda aldığımız eğitim çerçevesinde bakıyorum bu misafir konuşmacı destekli konuşmacı getirilmesine, bilgilerin önce özümsemişi gerekiyor dediğimiz gibi yerleştirilmesi, bu yapılandırmacı yaklaşımla da, bu misafir konuşmacı arkadaşlarımızın gelmesi bu bilgilerin özümsemişi açısından bizim için çok iyi oldu. Yani bilgileri yerleştirdi. Ben bunu unutmam. Mesela Gürcistanlının kendine öz bir dili var, şimdi ben bunu bilmiyordum. Ben bunu okusaydım belki unutacaktım ama şuanda hiç unutmuyorum.

- Gürcistan'dan gelen arkadaşımızın Gürcüce alfabeyi tahtaya yazması?

Evet ben bunu unutmuşum hocam. Yazmaları onun alfabelerini görmem o kadar güzeldi ki şimdi hiç unutmuyorum. Gördüğüm zaman şimdi bu Gürcü alfabesi diyebilirim, kendilerine özgü bir şey. Baya baya iyi oldu bu çalışmalarımız.

- Derste peki bu misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği dersindeki motivasyonuna olumlu yönde olumsuz yönde nasıl bir katkıda bulundu?

Dediğim gibi arkadaşlar merak ediyor. Bugün kim gelecek hangi ülkeden gelecekler. Bakıyorsunuz arkadan biri geliyor, ya bu kimdi hangi ülkeden geliyor o kadar çok merak ettiler ki hani mesela bu merakları onların motivasyonunu artırıcı şekilde, benimde aynı şekilde ya diyorum bu kim ya da bu nereden geldi, bu hem ders işleyişini olumlu kılıyor hem de olumlu sınıf atmosferini oluşturuyor.

- Yani dersin daha aktif işlenmesini sağladı sen düşüncene göre?

Tabiki daha aktif işlenilmesini sağladı hocam mesela tam tersi olsaydı misafir destekli konuşmacı arkadaşlarımız gelmeseydi ne olacaktı, tahtaya slaytlara yazılacaktı okunacaktı

geçilip gidecekti. Belki ben unutacaktım ama dediğim gibi bu anlattıklarım çerçevesinde baktığımızda motivasyonlarını onları güdüleme açısından çok iyi görüyorum hatta ben bir ders sonra acaba kim gelecek diye düşünüyorum. O ders gelsin de ben o derse gireyim diye bekliyorum. Acaba ne olacak, böyle sürprizlerle karşılaşmak çok hoşumuza gidiyor.

- Peki, ders akademik başarı açısından olumlu yönden etkiledi konuştuklarından anladığım kadarıyla.

Kesinlikle hocam çünkü diğer derslerime bakıyorum hocalarımız ders anlatıyor, tamam güzel ama ben farklı bir teknik, farklı bir yöntem kullanılabilir mesela onu anlatırken. Yani ben niye onu ezberleyeyim bakın hocam ben dershaneye de gitmiştim hocamız bize harita verdi. Ben onları ezberleyeceğim. Ay diyorum benim bunları nasıl ezberlemem gerekiyor, bunları bir yerlere yerleştirmeliyim ama siz mesela getiriyorsunuz ya misafir konuşmacı destekli arkadaşları, ha diyorum bak bu burdaydı, hani görsel olarak canlandırıyorum arkadaş geldi burdaydı. Bunları anlattı bütün bunlar aşırı derecede kalıcı oldu.

2-) Anladım Çok teşekkür ediyorum Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Belki o misafir arkadaşlarımızı getirirken sorun yaşayacağız başka ülkelerden gelirken ulaşım ve maliyet sorunları ortaya çıkabilir ama bunlar ders içeriği açısından düşündüğümüz zaman olumsuz yönden hiçbir etkisi yok aksine bunlar güdüyor motivasyonunuzu artırıyor. Derse isteğimizi artırıyor. Olumsuz yön olarak misafir konuşmacıları getirmede sıkıntı ortaya çıkabilir.

- Yani çevrende yoksa uzaktan bir yerden bu tür misafir konuşmacı bulmakta belki sıkıntı yaşayabilirsin demek istiyorsun?

Benim çevremde yoksa ben getirirken sıkıntı yaşarım ancak çevremde varsa ben bunu güzel bir şekilde değerlendiririm.

3-) Teşekkür ediyorum. Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınız sebeplerini açıklar mısınız?

Ben düşünürüm açıkcası gelmelerini isterim misafir konuşmacı destekçi, şimdi biz burda dersler anlatırken konu anlatırken çocuğa canlandırma yapacağız mesela Mustafa Kemal Atatürk giyinimli birini getiriyoruz ne oluyor çocuk bunu görüyor bakıyor demekki böyle, hani anlatabildim mi hocam. Ben ileride kesinlikle kullanmayı çok isterim.

- Ülkeler Coğrafyası derslerinde kullanabilirsin?

Kesinlikle Ülkeler Coğrafyası derslerinde çok güzel bir şekilde kullanabilirim farklı derslerde de yine alternatif olarak kullanabilirim kendi hayal gücüme bağlı olarak. Ama

dediğim gibi onların getirilmesi bizim onlardan bir şey alabilmemiz, bizi aktif kılması çok güzel bir şey.

4-) Teşekkür ediyorum. Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir?

Şimdi şöyle bir şey hocam az önce ben size anlattım misafir konuşmacı destekli kişiler geliyor, o kadar güzel şekilde düzenlenmiş ki derste gösterdiğim çaba o kadar güzeldi ki ne öneri sunulabilir ne yapılabilir diye düşünüyorum...

- Mesela yetersiz miydi yaptığımız çalışmalar önerilerin olacaktır çünkü şunlar şunlar eksikti yetersizdi benim önerilerim bunlar olacaktır.

Hocam ben bu öneriyi niye sunamıyorum çünkü kendimce yeterli görüyorum, gerçekten çok güzeldi benim için yeterli olan bir şey nasıl daha iyi olabilirdi, çok iyiydi o yüzden yeni bir öneri sunamıyorum.

- Yani o zaman uygulamalar yeterliydi senin için bu yüzden yeni öneri süremiyorum diyorsun?

Aynen benim için çok yeterli ve çok güzel sunulduğu için yeni bir şey ileri süremiyorum.

- Misafir Konuşmacı destekli öğretim tekniğiyle ilgili ilave etmek istediğin bir şey var mı?

İlk defa misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini duydum, böyle bir şey yoktu dediğim gibi biz orta okulda liselerde ve dersanede coğrafya dersi aldığımızda hep ezber yapıyorduk. Ama sizin şuanda yaptığınız uygulamadan sonra diyorum ki ya ne kadar basitmiş, ne kadar güzelmiş akılda kalabiliyor. Yani açıkçası diğerlerini ben çöpe attım ve sizin bu şey benim için aşırı derece iyi oldu hocam. Arkadaşlarım içinde ben dersten çıkınca arkadaşlarımla değerlendirmesini yapıp konuşuyoruz ne kâğıt ne kalem hiç...

- Yani siz bu tekniği dersin dışında da değerlendiniz?

Evet ben ailemle de konuşuyorum işte bak biz böyle yapmıştık bak çok çalışmadım ama aklımda kaldı, nasıl oldu ilk defa böyle bir şeyle karşılaştım.

- Yani bu çalışma sizin için olumlu yönde sonuç verdi?

Tabiki hocam dediğim gibi hem bilişsel duyuşsal bütün bunların hepsi aşırı derecede güzeldi.

1-) Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Ben sosyal bilgiler öğretmenliği okuyorum ve Ülkeler Coğrafyası benim sadece coğrafya yönümü geliştirmek için gerekli olan bir ders. Misafir konuşmacı destekli programda farklı ülkelere farklı konuşmacılar geldiğinde ben kendime daha fazla şeyler katabildim. O kişinin nerede nasıl yaşadığını kendi kulaklarımla duydum. O kişinin genel fiziki özelliklerini daha iyi kavrayabildim. Konuşmacı kişiler geldiğinde hiçbir bilgiye sahip olmamam benim kendimi sınamama yardımcı oldu. Bu yandan olumlu etkilerini hissettim çünkü en son kendimi tartma potansiyeline sahip olduğum şeyleri gördüm. En azından neye karşı daha çok bilgiye sahibim neye karşı bilgiye sahip değilim bunları kendi içimde tarttım. Yarın bir gün öğretmen olduğumda bu mesleği icra ettiğimde öğrencilerime anlatabileceğim yeni olaylar anılar biriktirdim. Gerek Afrika'dan olsun gerek Avrupa'dan gerek Asya'dan olsun birçok ülkedeki konuşmacı arkadaşlar geldi. Konuşmacı arkadaşlar geldiğinde kendime şu soruyu sordum ben onların yerinde olsam nasıl yaşadım benim topraklarım ve onların toprakları arasındaki karşılaştırmayı yaptım ve en son kendime olan saygım daha fazla arttı ve şunu anladım bir olayı kitaptan ya da düz bir metinden değil de yaşayarak öğrenmenin daha kalıcı olduğunu öğrendim.

Derste peki bu misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği dersteki akademik başarısına herhangi olumlu bir etkisi oldu mu yoksa olumsuz etkisi mi oldu?

Tabiki olumlu bir etkisi olduğunu söyleyebilirim az önce de söylediğim gibi yaşayarak öğrenmek hem benim akademik kariyerimde biriktirdiğim anılar ve öğrendiğim bilgilerinde kalıcı olmasını sağladı çünkü ben Türkmenistan'dan gelen arkadaşımızın anlattıklarını sadece okusaydım bu benim için geçici olarak kalabilirdi ama ben artık duydum gördüm kendisi anlattı. Anılarını kendi yaşantısını da anlatınca ben kendimi onun yerine koydum daha fazla bilgiye sahip oldum ve benim için kalıcı bellekte yer aldı.

- Peki motivasyonunu ne yönde etkiledi?

Beni çok heyecanlandırdı çünkü farklı bir ülkeye gitmek gibi bir şeydi aslında çünkü bilmediğim bambaşka bir yerden konuşmacı arkadaşlar geldi. Bu konuşmacı misafirler kendi ülkelerini anlatırken benim motivasyonumu şu yönde arttı. Dediğim gibi ülkem ve ülkem değerlerini diğer ülke ve ülkelerin değerleriyle birlikte daha fazla potansiyel sahibi olduğumu gördüm. Diğer ülkelerin bizim ülkemizde yaşayabildiklerini görünce onların ülkesinde yaşayabilme potansiyelimizi gördüm ve ülkemizde yaşarken ne kadar mutlu olduklarını gördüm. Ülkemizin gerek siyasi gerek coğrafi bütün özellikleri bakımından tekrar farkına vardım. Eğitim statüsünde başarılı olduğumuzu tekrardan gördüm ve bu benim açımdan

tekrardan aşırı derecede kalıcı ve motive edici şeyler oldu. Çünkü Türkmenistan'dan gelen kişi orada okumanın çok pahalı olduğunu ve okumak için başka ülkelere gittiklerini söylemişlerdi ve ben bizim ülkemize gelip de bizim ülkemizde böyle potansiyel eğitimin devlet tarafından özendirici bir şekilde politikalar izlemesi benim daha çok hoşuma gitti en azından okuyabilmenin büyük bir meziyet olduğunu gördüm.

2-) Anladım Çok teşekkür ediyorum Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Olumsuz yönlerinin çok fazla olduğunu düşünmüyorum ancak kimisinin böyle bir programdan haberdar olmamasına üzuldüm çünkü her okulda böyle bir program olsaydı her şey daha kalıcı olurdu. Mesela bu programda biz misafir konuşmacılar geldiğinde kendimizi tartma potansiyeline sahip olduk. Başka ülkelerin bir sürü özelliklerini daha kalıcı şekilde öğrendik. Sadece ilk defa başımıza gelen bir şeydi heyecanlandık ve motivasyonumuz çok arttı ve herkes birbirine ben o soruyu soracağım ben bu soruyu soracağım çok merak ettim gibi üst üste üst üste sanki orada bir karmaşa yaşandı o da bizim bilinçsizliğimizden kaynaklandı diye düşünüyorum daha bilinçli daha stratejik yaklaşıydık daha güzel ilerlerdi diye düşünüyorum onun haricinde bu programın bize olumsuz bir etkisi olduğunu düşünmüyorum.

- Yani eğer bu program daha önce uygulanmış olsaydı ve siz bu tekniği daha önce uygulamış olsaydınız kendi aranızda bu kadar tartışma yaşamayacaktınız bunu ben soracağım bunu ben soracağım diye?

Şöyle tartışma olarak demeyelim de yarışma içerisine girdik ben bileceğim ben daha çok bileceğim, ben daha iyi anladım gibisinden yarışma oldu aramızda o da dediğim gibi tecrübesizlikten kaynaklandı diye düşünüyorum çünkü yarışma haline dönüştürmemek adına daha çok bilgi edinmek adına kullanabilirdik. Sınıf içerisinde biraz yarışma programına döndü gibi bir şey oldu, ben daha iyi bildim ben daha iyi anladım ben bu soruyu daha önce sordum gibisinden böyle bir kargaşa yaşandı. Ama eğer bu gerçekten tecrübe edinseydik hani yarışmaya dönüştürmemek olduğunu anlasaydık bunun bilgi edinme amaçlı olduğunu anlasaydık karşımızdakinin bizim gibi bir insan olabileceğini bu yarışmalar içerisinde kendini kötü hissedeceğini belki bilmiyorum kendi duyguları karşımızdakinin duygularını da az çok düşünebilseydik daha verimli geçebileceğini düşünüyorum.

3-) Teşekkür ediyorum. Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınız sebeplerini açıklar mısınız?

Tabiki düşünürüm. Gelecekte bende mesleğimi yaptığımda benim branşım tarih ve coğrafyayı kapsayacak gelecekteki öğrencilerime bende öğrenci oldum bu öğrencilikte böyle bir programda böyle bir şey yaşadım ve sizlere de bunları yaşatmak istiyorum diyeyim. Aynı

şekilde öğrencilerimin hem merakını giderip hem derste motivasyonunu artırıp hemde daha fazla şey öğrenebilmeleri için böyle bir programı kesinlikle kullanırım. Kendi çevremde araştırmam illa bulunduğum bölgeye yakın olmasını beklemem. Mutlaka eğer ki konumla ilgili olursa ve öğrencilerimin daha iyi öğrenebileceğine inanırsam ki ben öğrendiğimi bildiğim için kesinlikle uygulamam çünkü farklı insanları tanımak her öğrencinin harcı değil. Farklı insanlar tarafından farklı ülkelerin özelliklerini öğrenmek direkt bire bir birinci kaynaktan öğrenmek her öğrencinin yalayabileceği bir tecrübe değil. Ben bunu tecrübe edindiğim için olumlu yönlerinin çok fazla olduğunu ve bu yönlerinin bana çok fazla getirisi olduğunu düşündüğüm için ve bana getirisi çok fazla olduğu için bu tekniği uygulamam.

4-) Teşekkür ediyorum. Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir?

Çok fazla önerim yok aslında şöyle bir şey olabilir gelen misafir konuşmacının toplum önünde normal bizim de görmeye aşina olduğumuz giysilerle çıkmasını öğrencilerin öyle tahmin etmesini. Daha sonra sadece göz ağız ten rengi bu şekilde anlayabilecekler mi onu ölçerdim. Bu şekilde anlayabilsinler diye. Daha sonra konuşmacımızı giyinmeye yolladıktan sonra kendisi de orda yokken neden böyle düşündüklerini daha çok anlamak isterdim. Çünkü belki o kişi teninin siyah olmasından kaynaklı ya da teninin çok beyaz olmasından kaynaklı öğrencilerin düşüncelerini belki özümsemeyebilir hazmedemeyebilir. Önce kendisi varken bu tahmini alırdım sonra kendisi bizden uzaktayken duymaması adına söylenenlerden etkilenmemesi adına tahminde bulunanların neden böyle tahminde bulunduklarını aramızda konuşup tartışmak isterdim. Daha sonra bütün tartışmaları yorum yapmadan aldıktan sonra bu sefer kıyafetleriyle gelen konuşmacının nereli olduğunu önceki söylediklerinizle bağdaştırıp da öğrenebilir diyebileceğim konuşmalar geçerdi aramızda. Daha sonra kıyafetleriyle geldikten sonra ten göz yapısıyla bağdaşlamaları anlardım.

- Genel olarak misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği hakkında düşüncelerin nelerdir ?

Ben birazcık geç bir teknik olduğunu düşünüyorum lisede de ortaöğretimde de bu tekniğin uygulanmasını isterdim çünkü öğrenmenin kalıcılığı küçük yaştan başlar biz biraz geç kaldık ama çok da güzel oldu en azından bundan sonraki yaşamımda bana yardımcı olacak.

1-) Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Bana arkadaşlarıma kattığı olumlu yönleri hani biz o tekniği kullandıktan sonra siz şey yaptık sınıfta arkadaşlarımızla tartıştık bu konu üzerinde de. Daha önce almadığımız bir ders, dersten önce çok büyük korkularımız vardı, Ülkeler Coğrafyası zor gibi. Ama sizin kullandığınız bu teknikle birlikte çok aşırı dikkatimiz toplandı ve hiçbir dersi kaçırmamaya özen gösterdik. Ve dikkatimizi çektiği için her derste merak uyandırdığı için hangi derste hangi ülkeden insan gelecek biz neler öğreneceğiz gibi sorular olduğu için çok fazla merak uyandırdı ve geldikleri zamanda zaten odağımız ordaydı. Bütün bilgileri çok güzel bir şekilde aldık hocamızın da sayesinde ve soru cevap şeklinde aklımızda olan soruları 1. kişiden duymak da daha fazla güzel oldu bizim için. Hiçbir zaman unutamayacağım bilgilerim oldu ve ileriye yönelik ben bir öğretmen olacağım ve öğrencilerime anlatacağım böyle olmuştu, o şahıstan o ülkeden şahıstan dinledim o ülkede şu madenler şöyle oldu böyle oldu diye anlatabileceğim, mutluyum bu tekniği kullandığınız için.

- Başarını etkiledi mi olumlu yönde?

Tabi ki ben çoğu şeyi bilmediğimi öğrendim ve çok şey kattı bana Ülkeler Coğrafyası açısından.

- Misafir konuşmacı yerine sadece ben anlatmış olsaydım ikisinin arasında ne gibi olumlu bir fark oldu senin için?

Siz anlatsaydınız hocam belki bu kadar dikkatli odağı üzerinize toplayıp bilgiyi bize aktaramayabilirdiniz. Bizim odağımız sizde olmayabilirdi ama onlar olunca bizim odağımız oraya toplanınca bilgiyi daha kolay öğrendik.

- Anladım Çok teşekkür ediyorum

2-) Derste peki bu misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği dersindeki olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısın?

Ben tek şu yönde gördüm. Irkçı düşüncesi olan arkadaşlarımız, gelen ülke hakkında kötü bir düşünceye sahipse ona sorulan sorularla dersin motivasyonunu düşürdü, yani benim kendi motivasyonum düştü keşke bu söylenmeseydi, ben soracağım soruları sormadım mesela arkadaşla.

- Neden tereddüt ettin, çekindin soruları sormaktan?

Çünkü başka bir ülkeden arkadaş geldiğinde arkadaşlarımız ırkçı sorular sordu ve yaklaşımı hiç hoşuma gitmedi, onunda motivasyonu düştü.

- Yani soran kişinin mi sorusu farklıydı, cevaplayan kişinin mi?

Soran kişinin sorusu farklıydı, sorusu hoşuma gitmedi ve bu durum motivasyonumu düşürdü.

- Peki o soruyu sadece misafir konuşmacıya mı sorabilirdi, yoksa ders öğretmenine de sorabilir miydi? Burda bir farklılık olabilir miydi, yoksa misafir konuşmacı olduğu için özellikle mi sorulduğunu düşünüyorsun?

Misafir konuşmacı sadece o ülkeden olduğu için böyle olduğunu düşünüyorum.

- Yani misafir konuşmacının kendisinden kaynaklı değil ama sınıf içindeki bir arkadaşımızın olumsuz düşüncesinden böyle bir olumsuzluk doğmuş oldu bende yeni sorular sormadım o yüzden diyorsunuz?

Evet hocam.

Teşekkür ediyorum

3-) Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınız sebeplerini açıklar mısınız?

Tabiki düşünürüm. Yani öğrencilerin bu şekilde dikkatini çekmeyi çok isterim ve ben nasıl öğrendiysem öğrencilerimin de o şekilde öğrenmesini isterim. Sebebi bu yani hem o ülkeden bir insan geliyor dikkatini çekiyor sorularını rahatça sorabiliyorsun ve o anlatıyor sana böyle böyle diye öğrencilerime bunu uygulamak isterdim.

- Peki Misafir Konuşmacının tek başına dersi işlemesi mi bu kadar dikkatini çekti yoksa öğretim elemanı ile birlikte işlemesi mi, dersi nasıl işlediniz.

Dersi öğretim elemanı ile birlikte işledik. Dersin anlatımı öğretim elemanındaydı, dersi anlatıyordu genel bir şekilde, mesela sizin orda bu nasıldı filan diye soruyordu ve bizim odağımız o yöne çekiliyordu.

- Peki senin akademik başarıda olumlu olumsuz etkisi oldu mu?

Olumlu yönde oldu. İleride bu tekniği başka biri tarafından bize uygulanır mı bilmiyorum ama şuan için ok büyük bir başarı kattığına inanıyorum.

- Ki 6 ülkeden misafir konuşmacı geldi.

Keşke zamanımız bu kadar kısıtlı olmasaydı da diğer ülkelerden de gelip bizlere bir şeyler anlatsaydılar.

4-) O zaman sizin ‘Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir?

Evet, ders iki saatlik bir süreç keşke daha fazla olsaydı, çünkü ders sürecinde zamanımız yetmedi soruları sormadım, daha sonrasında sosyal medyadan iletişime geçtim dışarıda oturdum ve sorularımı sorma imkânı buldum böylece bir katkısı oldu.

- Misafir konuşmacıyla dersin dışında da iletişime geçtim ülke hakkında sorular aldım olumlu yönde oldu mu diyorsun yani?

Ya aslında hocam size şöyle bir şey söyleyeyim. Bizim sınıfımızda mesela Gürcistanlı bir arkadaşımız var. 3 yıldır beraberiz. Bir kere bile arkadaşına sorular sormadım. Ama böyle bir derste böyle teknik uygulanınca yine Gürcistan'dan bir arkadaşımız geldi ve hani bende merak uyandırdı aşırı derecede ve ben onunla da sonradan sosyal medya aracılığıyla bağlantı kurdum onunla konuşup sorularımız sordum. Belki böyle bir teknik uygulanmasıydı sınıftaki arkadaşımın dikkatimi çekmeyecekti.

- Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili eklemek istediğin bir şey var mı?

Hayır hocam eklemek istediğim bir şey yok, düşüncelerim çok olumlu zaten.

1-) Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Hocam ben 15-16 yıldır okul okuyorum, şimdiye kadar yurtdışından birinin ise görmemiştim. Gördüysem bile muhatap olamamıştım. Bu dersle birlikte hiç olmazsa birkaç misafir konuşmacıyla hani görebildim, onların yaşadığı yerlerle alakalı bilgiler edinebildim. Yani misafir konuşmacılar olmasaydı bu kadar işte dikkatli dinleyemezdim.

- Dersteki dikkatini artırdı misafir konuşmacılarımızın derste olması, yabancıların olması da derse ilgilimi artırdı şeklinde görüşünü beyan ettin, peki derse ilgini artırdı mı?

Artırdı.

- Bunlar gelince dersteki başarını artırdı mı yoksa etkilemedi mi acaba?

Başarı olabilmesi için dikkatimin olması lazımdı. Dikkatimi artırdığı için başarıyı artırdı diyebilirim.

- Anladım, peki bu derse gelmek seni misafir konuşmacıların olduğu derslere gelmek seni daha çok motive etti, Derse çalışma yönüyle de devam etme yönüyle de mi ilgini çekti?

Evet, çünkü bir daha ki hafta hangi konuşmacı gelecek diye merak ediyorduk, işte bir daha ki hafta hangi ülkeden gelecek diye merak ettik.

2-) Anladım, Çok teşekkür ediyorum. Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Bir kişi geldiği için o kişinin o ülkeyle alakalı bilgileri nesnel olmuyor da daha çok öznel oluyor, bu yüzden sıkıntı çıkabilir.

- Peki şimdiye kadar sıkıntı çıktı mı?

Şimdiye kadar rastlamadım ama mesela Suriye konusunda Afganistan konusunda olabilirdi.

- Olabilirdi ama dersimizde böyle bir durum yaşanmadı gelen kişiler nesnel davrandılar ama diğer türlüde davranabilirdi?

Bir kişi olduğu için eğer daha fazla kişi olsaydı daha nesnel olabilirdi.

3-) Teşekkür ediyorum. Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınız sebeplerini açıklar mısınız?

Düşünüyorum çünkü ilkokul değil de 5, 6, 7. Sınıftaki öğrencilerin benim kaldığım kadar işte geç kalmamaları için mesela ben 7. Sınıftayken bunları görseydim şu yaşımda daha

bilgili olurdum, bugün öğrendiklerimi 5, 6 yıl önce görebilmiş olabilirdim. Bu hakkı işte ben öğretmen olduğumda öğrencilerime vereceğim.

- Yani demek istiyorsun ki gördüğün uygulama senin öğretmenlik hayatında sana bir yön çizecek ve sende aynılarını ya da daha farklılarını derslerinde kullanacaksın.

Yapmak istiyorum.

4-) Teşekkür ediyorum. Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir?

Biraz önce de söylediğim gibi bir kişi değil de birkaç kişi olsaydı daha güzel olabilirdi, bir de şey dünyanın her yanından gelmesini isterdim her bir kıtadan gelmesini isterdim, bu yıl daha çok Orta Asya ve Orta Doğudan geldi.

- Yani senin tavsiyen sadece bu kadar ülke değil işlerken diğer kıtaların vatandaşlarını da çağırmamızı tavsiye ediyorsun.

Evet. Hatta bizim ülkemizden de gitmelerini isterim. Diğer ülkelere bizi tanıtmalarını isterim. Bir tek burda değil de dünyada böyle bir ders işlenmesini isterdim.

- Biz 6 ülkeyi misafir konuşmacı olarak işledik, 6 ülkeyi değil de bu hemen hemen dönemdeki tüm ülkeleri işlerken getirilmesi başarıyı ve motiveyi başarılı yönde artıracığını düşünüyorsun?

Evet hocam.

1-) Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumlu yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Olumlu yönleri onların bize gelip sınıfta konuşmaları daha aklımızda kalarak, bir derste sınav filan yaptığımızda çalışıyorsun akılda kalmıyor, ama böyle bir misafir arkadaş geldiği zaman, hem o insanı aklına getiriyorsun hem de o insanın konuşmalarını, daha insanın aklında zihninde kalıyor. Bence daha olumlu daha güzel oldu. Hem de eğlenceli oldu. Misafir arkadaş konuştukça hem onların tarihini hem onların elbiselerini filan bize daha eğlence kattı hem ders eğlenceli oldu hem güzel oldu.

- Senin derse karşı motivasyonunda olumlu bir etkisi mi oldu eğlenceli oldu derken nasıl oldu olumlu mu oldu derse ilğini mi artırdı?

Evet hocam. Ders sıkıcı olmadı, ders sıkıcı olduğunda insanın aklında kalmaz ama ders eğlenceli olduğunda daha insanın aklında kalıcı oluyor, daha çabuk kavıyor.

-Ders eğlenceli geçti senin bakış açına göre o eğlencede senin derse daha çok ilgi duymana mı sebep oldu?

Evet. Derse daha çok ilgi duyuyorsun. Daha çok şey öğrenmek istiyorsun o ders hakkında daha çok çalışmanın gerektiğini anlıyorsun.

- Bu misafir konuşmacı destekli öğretim tekniği dersindeki motivasyonuna olumlu yönde katkı sağladı senin için. Peki ders devamsızlığını artırdı mı azalttı mı bunların gelmesi?

Hocam, derse devam etmemi artırdı şimdi geziler falan vardı sırf gitmedim. Şimdi başka ülkelerden gelen olacak. Onun için derse gitmeliyim diye düşündüm. Başka ülkelerden gelenler olacak daha eğlenceli oluyor diye.

2-) Anladım Çok teşekkür ediyorum. Sizce misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde olumsuz yönleri nelerdir? Açıklar mısınız?

Hocam, ben olumsuz yönlerini görmedim. Bence gelen misafir öğrenciler siz konuyu anlatmadan önce kendileri ülkelerini anlatsaydı daha güzel olurdu.

- Yani biz şimdi karşılıklı anlattık gelen misafirimizle paslaştık derste ama senin olumsuz yöndeki tavsiyen?

Yani baştan kendileri anlatsaydı slayt falan hazırlayıp, sizde soru sormamızda yardımcı olup öyle soru sorsaydık daha faydalı olabilirdi.

3-) Teşekkür ediyorum. Öğretmen olduğunuzda derslerinizde misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğini kullanmayı düşünüyor musunuz? Cevabınız sebeplerini açıklar mısınız?

Evet hocam yani bende öğrenciyim bir öğrenci bir öğrencinin halinden iyi anlar. Bende öğretmen olduğumda bir misafir konuşmacı getirip, kendi ülkelerini falan anlatmalarını daha öğrencilerin aklında kalıyor düşünüyorum bende ileride öğretmen olursam, bir misafir öğrenci getirip öğrencilere kendi ülkelerini anlatmalarını?

- Peki bunu sadece kendi derslerinde mi yoksa farklı derslerde de yapabilir misin?

Farklı dersler de olabilir, tarih olsun coğrafya olsun başka derslerde de getirilebilir, böyle daha akılda kalıcı oluyor. Daha eğlenceli ve sıkılmıyorsun. Sıkıldıktan sonra ne kadar da hoca anlatsa o dersi anlayamazsın.

4-) Teşekkür ediyorum. Misafir konuşmacı destekli öğretim tekniğinin Ülkeler Coğrafyası dersinde kullanımıyla ilgili önerileriniz nelerdir?

Zaten yapılan çalışmalar yeterliydi bundan ötesi ne olabilirdi? Zaten kendilerine ait elbiselerini giymişlerdi. Bu kadar yeterliydi yeni bir öneri ilave

EK-10 Motivasyon Ölçeği Kullanım İzni

8.

The screenshot shows an Outlook web interface. The left sidebar displays the 'Inbox' with 591 items. The main content area shows an email titled 'Re: Ölçek Kullanım İzni' (Re: Scale Usage Permission). The email is from Mehmet Arif ÖZERBAŞ to the user, dated Wed 11/6/2019 9:22 AM. The email text is in Turkish and discusses the use of the Motivation Scale in research. It mentions that the user is a graduate student at Artvin Çoruh University and is working on a thesis. The user is requesting permission to use the 'Motivasyon Ölçeği' (Motivation Scale) in their research. The email also includes a list of references and a statement of gratitude.

Translate message to: English | Never translate from: Turkish

Re: Ölçek Kullanım İzni

Mehmet Arif ÖZERBAŞ <[redacted]>
Wed 11/6/2019 9:22 AM
To: You

Sayın aksakal, "Motivasyon ölçeğini çalışman da kullanabilirsin. İyi çalışmalar.

Turan AKSAKAL <[redacted]>, 25 Eki 2019 Cum, 15:51 tarihinde şunu yazdı:

- > Saygıdeğer Hocam;
- > Artvin Çoruh Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Öğretim Görevlisiyim. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde doktora eğitimi yapmaktayım.
- > Öncelikle Gazi Üniversitesi resmi kurum telefonundan sizlere ulaşmaya çalıştım ama başarılı olamadım.
- > "Misafir Destekli Öğretimin Öğretmen Adaylarının Ülkeler Coğrafyası Dersindeki Akademik Başarı ve Güdülenmelerine Etkisi" isimli doktora tez çalışmamda; tarafınızca oluşturulan ve "Bilgisayar Destekli Bağlaışık Öğretimin Öğrenci Başarısı, Motivastonu ve Transfer Becerilerine Etkisi" isimli doktora tezinizde kullandığınız "Motivasyon Ölçeği" nizi izin verirsiniz kaynak belirterek kullanmak istiyorum.
- > İlginiz, yardımınız ve katkınız için çok teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum.
- >

EK-11. Pilot Uygulama İzni (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi).

**T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı**

Sayı : 72940495-605.01-E.1598
Konu : Öğr. Gör. Turan AKSAKAL'ın
Doktora Tez Çalışma İzni

23.10.2019

**Sayın Öğr. Gör. Turan AKSAKAL
(Artvin Çoruh Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanı)**

İlgi : 21.10.2019 tarihli ve 1933 sayılı dilekçeniz.

İlgi dilekçeniz ile, "Misafir Konuşmacı Destekli Öğretimin Öğretmen Adaylarının Ülkeler Coğrafyası Dersindeki Akademik Başarı ve Güdülenmelerine Etkisi" başlıklı doktora tez çalışmanız kapsamında hazırlamış olduğunuz " Başarı" ölçek formunu Fakültemiz Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği programı 4. sınıf öğrencilerine ve " Güdülenme" ölçek formunu ise 3.sınıf öğrencilerine uygulama talebiniz Dekanlığımızca uygun görülmüştür.
Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

 e-imzalıdır
Prof. Dr. Mehmet KÜÇÜK
Dekan

Yenipazar Mah. Ali Okumuş Cad. 53200 Çayeli RİZE

egitim@erdogan.edu.tr

Tel : +90 (464) 532 84 54- 25 15 **Fax :** +90 (464) 532 86 12

Bilgi : ELİFE TAHMAZ Dahili: 2304

Bu belge 5070 sayılı elektronik imza kanuna göre güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Kodu : 09911F5C-89F0-4FCD-9BEC-3A0459DEFD7B - <http://ebys.erdogan.edu.tr/EBYS/eimzadogrula>

EK-12. Etik Kurul İzni (Atatürk Üniversitesi).

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURUL BAŞKANLIĞI
Eğitim Bilimleri Birim Etik Kurulu
ERZURUM

Toplantının Mahiyeti :Etik Kurul
Toplantının Tarihi :02.12.2019
Toplantının Sayısı :16

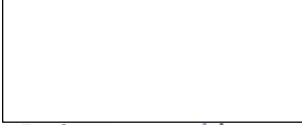
Karar-04: Danışmanlığını Doç. Dr. Namık Tanfer ALTAŞ'ın yürüttüğü Coğrafya Eğitimi Bilim Dalı doktora öğrencisi Turan AKSAKAL'ın "**Misafir Konuşmacı Destekli Öğretimin Öğretmen Adaylarının Ülkeler Coğrafyası Dersindeki Akademik Başarı ve Güdülenmelerine Etkisi**" isimli tez çalışması ile ilgili Etik Kurul uygunluk-onay belgesi talebi ile ilgili husus görüşüldü.

Yapılan görüşmelerden sonra Turan AKSAKAL'ın "**Misafir Konuşmacı Destekli Öğretimin Öğretmen Adaylarının Ülkeler Coğrafyası Dersindeki Akademik Başarı ve Güdülenmelerine Etkisi**" isimli tez çalışması ile ilgili çalışmaların gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel yönden sakınca bulunmadığına,

oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Muhsine BÖREKÇİ
Birim Etik Kurul Başkanı

Prof. Dr. Ali Osman ENGİN
Birim Etik Kurul Başkan Yardımcısı

Prof. Dr. Mustafa CİHAN
Birim Etik Kurul Üyesi

Prof. Dr. Mete ALIM
Birim Etik Kurul Üyesi

Prof. Dr. Esra ÖZAY KÖSE
(İMZA)

EK-13. Etik Kurul İzni (Artvin Çoruh Üniversitesi).

Evrak Tarih ve Sayısı: 02/12/2019-E.17996

ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU

TARİH : 27/11/2019
OTURUM SAYISI : 2019/9
YER : Etik Kurul Başkanı Odası
KATILIMCILAR : Prof. Dr. Hüseyin PEKER

Prof. Dr. Murat KİBAR

Prof. Dr. Zafer ÖLMEZ

Prof. Dr. Ali ÜREN

Prof. Dr. Nuri YAVUZ

Prof. Dr. Enver TÖRE

Prof. Dr. Özgür EMİNAĞAOĞLU

Av. Elif IŞIK

BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU ONAY FORMU	
Projenin Adı	Misafir Konuşmacı Destekli Öğretimin Öğretmen Adaylarının Ülkeler Coğrafyası Dersindeki Akademik Başarı ve Güdülenmelerine Etkisi
Projenin Niteliği	Doktora Tezi
Proje Araştırmacıları	Turan AKSAKAL
Proje Yürütücüsünün Haberleşme Bilgileri	Artvin Çoruh Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanı-Merkez-Artvin
Araştırmanın Amacı	Bu araştırmanın amacı, yükseköğretimde, Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda okutulan Ülkeler Coğrafyası dersinde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim'in öğretmen adaylarının akademik başarılarına ve güdülenmelerine etkisini belirlemektir.
Anket Adedi	61
Anket Soru Sayısı	30+20+4
Araştırmanın Gerekçesi	Öğretmen adaylarının hem kendilerine hem de üyesi oldukları topluma faydalı olabilmesi için eğitim hayatları içinde onlara kazandırılmak istenen bilgi ve becerileri en iyi şekilde almaları gerekmektedir. Bunun içinde öğretmen adaylarına verilmesi gereken eğitim sırasında onların bu bilgi ve becerileri en iyi şekilde kazanabilmesi için doğru ve en uygun yöntemin seçilmesi gereklidir. Üniversitelerin Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda okuyan öğretmen adayları da

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

	geleceğin öğretmenleri olacaklardır ve üniversitede derslerde öğrendiklerini öğrencilerine aktaracaklardır. Bu bağlamda Ülkeler Coğrafyası dersinin kazanımlarını da en iyi şekilde almaları gerekmektedir. Bunun için Ülkeler coğrafyası dersinin kazanımlarının en iyi şekilde öğretileceği yöntemlerin de ortaya konması gereklidir. Gerek yurt içi, gerekse yurt dışı çalışmalarda misafir konuşmacı uygulamasının sosyal bilgiler eğitimi alanında etkilerinin araştırıldığı bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla bu araştırma, öğretmen eğitimi ve özellikle de sosyal bilgiler eğitimi alanındaki bu boşluğu doldurmak üzere yapılacaktır. Bu bağlamda araştırmanın problem ve alt problemleri şu şekildedir: Problem Cümlesi: Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim'in Ülkeler Coğrafyası dersinde öğretmen adaylarının akademik başarılarına ve güdülenmelerine etkisi var mıdır? Alt Problemler 1. Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim'in Ülkeler Coğrafyası dersinde öğretmen adaylarının akademik başarılarına etkisi var mıdır? 2. Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim'in Ülkeler Coğrafyası dersinde öğretmen adaylarının güdülenmelerine etkisi var mıdır? 3. Ülkeler Coğrafyası dersinde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim alan deney grubu öğretmen adaylarının akademik başarılarıyla güdülenmeleri arasında bir ilişki var mıdır? 4. Ülkeler Coğrafyası dersinde Misafir Konuşmacı Destekli Öğretim yöntemi kullanılan deney grubu öğretmen adaylarının uygulama hakkındaki görüşleri nelerdir?
Araştırmanın Yöntemi	Araştırmanın Modeli: Bu çalışmada hem nicel hem de nitel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanılmasına imkan sağlayan karma desenli (mixed) araştırma yöntemlerinden biri olan açılımlayıcı desen kullanılacaktır. Çalışma Grubu : Bu araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim öğretim yılının güz döneminde, Artvin Çoruh Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı 3. Sınıf Ülkeler Coğrafyası dersini alan 61 öğretmen adayı oluşturacaktır. Misafir Katılımcı: Ülkeler Coğrafyası dersi müfredatında yer alan ülkelerden Azerbaycan, Gürcistan, Suriye, Irak, Afganistan, Türkmenistan konuları derste işlenirken dersle ilgili öğretim elemanı ile birlikte dersin işlendiği konudaki ülke vatandaşı bir kişi(en az lise mezunu, üniversite

	öğrencisi ve yükseköğrenim öncesi eğitimi o ülkede yapmış ya da bitirmek üzere ülkemize gelmiş) derse misafir olarak getirilecek ve ders öğretim elemanı ile dersi işlerken misafir kişide ülkesi ile ilgili bilgileri yaşayan kişi olarak aktaracaktır. Veri Toplama Araçları: Akademik Başarı Testi , Motivasyon Ölçeği, Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu
Kullanılacak biyolojik, psikolojik ve teknik vb. tüm yöntemleri açıklayan etik ile ilgili özet	Bu üç anket Ülkeler Coğrafyası dersini alan öğrencilere uygulanacaktır. Akademik Başarı Ölçeği test şeklinde, motivasyon ölçeği likert tipinde hazırlanmıştır ve yazılı şekilde uygulanacaktır. Yarı yapılandırılmış Görüşme formu da görüşme şeklinde uygulanacaktır.

Artvin Çoruh Üniversitesi Fakültesi öğretim elemanlarından Sayın Turan AKSAKAL'ın"

"Misafir Konuşmacı Destekli Öğretimin Öğretmen Adaylarının Ülkeler Coğrafyası Dersindeki Akademik Başarı ve Güdülenmelerine Etkisi" adlı projesi değerlendirilmiştir.

Proje etik açıdan uygun bulunmuştur.

Projenin etik açıdan geliştirilmesi gerekmektedir.

Proje etik açıdan uygun bulunmamıştır.

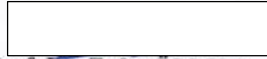
Prof. Dr. Hüseyin PEKER

Etik Kurul Başkanı

Prof. Dr. Murat KIBAR

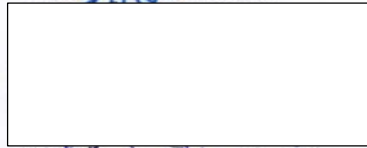
(ÜYE)

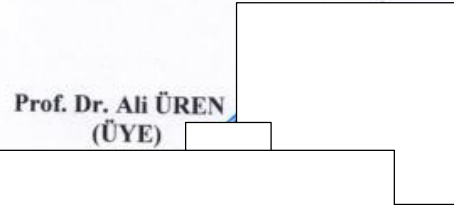
Prof. Dr. Zafer ÖLMEZ
(ÜYE)

Prof. Dr. Zafer TÖRE

Prof. Dr. Özgür EMİNAĞAOĞLU
(ÜYE)

Prof. Dr. Ali ÜREN
(ÜYE)

Prof. Dr. Nuri YAVUZ
(ÜYE)

Av. Elif IŞIK
(RAPORTÖR)

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Ad : Turan
Soyad : AKSAKAL
E-Mail :

Eğitim Bilgileri

- İlkokul Çakıllar İlkokulu
- Ortaokul Gemerek Lisesi Orta Kısım
- Lise Ardanuç Lisesi
- Lisans Karadeniz Teknik Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü
Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı
- Yüksek Lisans - Harran Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Coğrafya Ana Bilim Dalı; 1996-1998
- Osmangazi Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Turizm Rehberliği Ana Bilim Dalı; 2017-2018
(Tezsiz Yüksek Lisans)

Yabancı Dil

İngilizce
Gürcüce